

Ministerstvo financí
Č. j. MF-27 444/2013/25 - 2502

Zpráva
o činnosti daňové a celní správy
České republiky

za rok 2012

Praha, červen 2013

O B S A H

1. Úvod.....	1
2. Výnos daní a cel.....	4
3. Vybrané indikátory daňové a celní správy	11
4. Daňové subjekty	13
5. Daňové a celní příjmy	14
6. Kontrolní činnost.....	16
7. Daňové a celní nedoplatky	24
8. Zajištění a vymáhání nedoplatků.....	26
9. Daňové a celní úlevy	28
10. Opravné prostředky	30
11. Mezinárodní spolupráce	31
12. Informatika	34
13. Personalistika.....	36
14. Hospodaření daňové a celní správy	40
15. Vztahy s veřejností	42
16. Závěry.....	43
Příloha č. 1 Informace o činnosti daňové správy České republiky za rok 2012.....	45
Příloha č. 2 Informace o činnosti Celní správy České republiky za rok 2012.....	129

1. Úvod

Ministerstvo financí předkládá vládě České republiky a veřejnosti souhrnnou zprávu o činnosti daňové správy a celní správy České republiky za rok 2012.

V roce 2012 nadále přetrvávala světová hospodářská a finanční krize, která měla významný dopad na hospodaření České republiky. Vládní politika se musela vypořádávat s nepříznivými vlivy a přijmout opatření k zajištění hospodářské stability a na podporu prorůstových změn. Přijala řadu protikrizových opatření ve snaze snížit deficit veřejných financí. Dopady krize měly významný vliv na správu daní a cel. Výkonnost ekonomiky se v roce 2012 odrazila v daňových výnosech.

Ministerstvo financí pokračovalo v realizaci koncepce vytvoření jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů zpracováním projektu proveditelnosti a dalšími praktickými realizačními kroky. Přípravné práce směřují k vytvoření jednoho výběrního místa pro daně, cla a veřejnoprávní pojistné. Na významu nabyla koordinace prací s dalšími rezorty. Vrcholily přípravy na zabezpečení II. důchodového pilíře. Intenzivní pozornost byla věnována přípravě odpovídajících legislativních změn v daňových zákonech a souvisejících doprovodných normách jako reakci na přípravu implementace nového občanského zákoníku. Značnou pozornost si vyžádala příprava zásadních organizačních a kompetenčních změn v daňové a celní správě, které vstoupily v účinnost 1. 1. 2013. Souběžně probíhaly procesy modernizace daňové a celní správy a vytváření lepších podmínek pro širší uplatňování mezinárodní spolupráce, mj. např. sjednáváním mezinárodních smluv o spolupráci, nebo podpisem mnohostranné Úmluvy o správní spolupráci v daňových záležitostech.

V roce 2012 byl výkon správy daní v České republice svěřen soustavě územních finančních orgánů. Tu tvořilo Generální finanční ředitelství, 8 finančních ředitelství, 199 finančních úřadů a od 1. 1. 2012 Specializovaný finanční úřad (dále také „daňová správa“). Základním právním předpisem, který v roce 2012 upravoval organizaci, postavení, věcnou a územní působnost orgánů daňové správy, byl zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ÚFO“). Finanční úřady vykonávaly v roce 2012 správu všech daní, kromě spotřebních a současně měly působnost prvoinstančního orgánu.

V roce 2012 probíhala intenzivní příprava v oblasti organizačního, personálního a majetkového zabezpečení a informačních technologií na implementaci nového kompetenčního zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, který s účinností od 1. 1. 2013 nahradil kompetenční zákon o ÚFO. Jedná se o nejzásadnější a nejrozsáhlejší strukturální změnu celého systému daňové správy od roku 1993. Důležitým úkolem bylo zavádění nových vnitřních postupů, proškolení zaměstnanců a úpravy Automatizovaného daňového informačního systému (dále jen „ADIS“) v souvislosti s implementací zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců daňové správy k 31. 12. 2012 činil 14 728 zaměstnanců, což je oproti roku 2011 zvýšení o 88 zaměstnanců v důsledku převzetí nových

agend a přípravy zásadních změn. Průměrný měsíční plat zaměstnance daňové správy v roce 2012 byl 25 404 Kč a oproti roku 2011 se zvýšil o 803 Kč.

Celkové výdaje Generálního finančního ředitelství (dále také „GFŘ“) v roce 2012 činily 8 335,3 mil. Kč. V roce 2012 byly výdaje oproti roku 2011 vyšší o 363,3 mil. Kč (tj. o 4,6 %), běžné výdaje byly vyšší o 71,6 mil. Kč (tj. o 1,0 %), kapitálové výdaje byly ve srovnání s rokem 2011 vyšší o 291,7 mil. Kč (tj. o 37,1 %). Meziroční srovnání čerpání rozpočtu výdajů je významně poznamenáno přípravou na jedno inkasní místo, přípravou ADIS na novou organizační strukturu a náklady na transformaci organizačních jednotek daňové správy na Finanční správu České republiky od 1. 1. 2013.

Celní správa České republiky je bezpečnostním sborem zajišťující výkon kompetencí v oblasti správy cel a některých daní, jakož i dalších svěřených nefiskálních činností ve prospěch státu i jeho občanů. Její působnost byla v roce 2012 vymezena zejména zákonem č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Kompetence celní správy jsou upraveny více než stem národních i evropských předpisů, zvláště pak zákonem č. 13/1993 Sb., Celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, nařízením Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění, a nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.

Organizačně byla celní správa v roce 2012 tvořena Generálním ředitelstvím cel, 8 celními ředitelstvími a 54 celními úřady. V tomto roce se celní správa věnovala dokončování příprav k zabezpečení plynulého přechodu na dvoustupňové organizační uspořádání podle zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky. S účinností od 1. 1. 2013 tvoří soustavu orgánů celní správy Generální ředitelství cel, 14 celních úřadů s působností v jednotlivých krajích a Celní úřad Praha Ruzyně.

Přechod na dvoustupňové uspořádání byl jedním z hlavních cílů projektu modernizace celní správy, který spolu s dalšími projekty, zejména Projektem Výzva č. 59 z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost „Komplexní zavedení procesního řízení a procesní optimalizace v Celní správě ČR“, úzce navazuje na projekt reformy kontrolních a dohledových procesů v resortu Ministerstva financí a projekt vytvoření jednoho inkasního místa.

V oblasti strategického rozvoje byly v průběhu roku 2012 stanoveny strategické cíle celní správy na období 2013 až 2017, které se soustřeďují na zvyšování efektivity a účinnosti hlavních, podpůrných a obslužných procesů. V oblasti výkonu služby se celní správa zaměřila zejména na snižování administrativní zátěže a zjednodušování formalit v rámci celního i daňového řízení a na rozšiřování elektronické komunikace s deklarantskou veřejností, včetně elektronizace vedení spisu.

Ve druhé polovině roku 2012 byla kontrolní činnost celní správy ovlivněna tzv. metanolovou kauzou, kdy velké množství technických i personálních zdrojů bylo použito na kontroly alkoholu a na dodržování opatření přijatých ministrem zdravotnictví. Zároveň celní orgány zajišťovaly „výměnu“ kontrolních pásek pro značení lihu a zajišťovali dozor

nad překolkováním lahví umístěných v daňových skladech. Nový vzor kontrolních pásek byl stanoven vyhláškou č. 310/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 149/2006 Sb., kterou se provádí zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 545/2005 Sb.

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců Celní správy České republiky k 31. 12. 2012 činil 5 465,8 zaměstnanců, což je snížení o 148 zaměstnanců oproti stavu roku 2011. Průměrný měsíční plat občanského zaměstnance 24 027 Kč v roce 2012 se oproti roku 2011 snížil o 109 Kč, průměrný měsíční plat celníka v roce 2012 byl 33 706 Kč, což je o 231 Kč méně oproti roku 2011.

Celkové výdaje GŘC v roce 2012 činily 3 976 mil. Kč (tj. o 1,4 % méně oproti roku 2011), z toho se běžné výdaje celkem snížily na 3 764 mil. Kč (snížení o 1,4 % oproti předchozímu roku) a kapitálové výdaje celkem v roce 2012 byly 212 mil. Kč, což je navýšení o 66,93 % ve srovnání s rokem 2011.

2. Výnos daní a cel

Tabulka č. 1: Výnos daní a cel

v mld. Kč

		2008	2009	2010	2011	2012
Daň z přidané hodnoty	daňová správa	254,9	253,5	269,6	275,2	278,1
	celní správa	0,3	0,1	0,0	0,2	0,2
	celkem	255,2	253,6	269,5	275,4	278,2
Daně spotřební a energetické	celní správa	133,0	131,1	138,3	140,6	140,4
Clo, včetně odvodu do EU	celní správa	7,9	6,3	7,1	7,7	6,2
Daň z příjmů právnických osob	daňová správa	189,1	125,7	129,7	124,0	133,6
v tom: podávajících daňová tvrzení		173,6	110,5	114,7	109,3	120,5
zvláštní sazba		8,9	9,1	9,1	8,8	7,5
za obce a kraje		6,6	6,1	5,8	5,9	5,6
Daň z příjmů fyzických osob	daňová správa	143,3	126,7	130,0	133,4	136,3
v tom: podávajících daňová tvrzení		17,7	5,6	8,0	2,9	3,3
ze závislé činnosti		115,2	111,0	111,8	119,4	119,8
zvláštní sazba		10,4	10,1	10,2	11,1	13,2
Daň dědická	daňová správa	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Daň darovací	daňová správa	0,3	0,2	0,1	4,3	3,4
Daň z převodu nemovitostí	daňová správa	10,0	7,8	7,5	7,4	7,7
Daň z nemovitostí	daňová správa	5,2	6,4	8,7	8,6	9,5
Daň silniční	daňová správa	6,0	4,8	5,1	5,2	5,2
Odvod za elektřinu ze slunečního záření	daňová správa	0,0	0,0	0,0	5,9	6,4
Odvod z loterií	daňová správa	0,0	0,0	0,0	0,0	5,9
Ostatní příjmy, odvody a daně	daňová správa	4,3	3,8	3,5	3,1	3,0
	celní správa	3,2	3,3	3,1	3,2	3,1
	celkem	7,5	7,1	6,6	6,3	6,1
z toho: dělená správa	celní správa	3,2	3,3	2,8	3,1	2,8
CELKEM		757,6	669,7	702,7	718,9	739,0
v tom: daňová správa		613,2	528,9	554,3	567,1	589,2
celní správa		144,4	140,8	148,4	151,8	149,8
Meziroční rozdíl inkasa všech daní a cel		24,1	-87,9	33,0	16,1	20,1
Meziroční indexy inkasa všech daní a cel %		103,29	88,40	104,93	102,30	102,80

Pozn.: Rozdíly v částkách mohou být způsobeny zaokrouhlováním.

a) Daň z přidané hodnoty (dále jen „DPH“)

V roce 2012 představoval celkový výnos této fiskálně nejvýznamnější daně 278,2 mld. Kč (z toho cca 0,2 mld. Kč za celní úřady), což znamená meziroční zvýšení o cca 1,0 % (absolutně o cca 2,8 mld. Kč). Skutečná výše inkasa DPH v roce 2012 byla nižší než rozpočtovaná. Při přípravě rozpočtu se obvykle vychází z aktuálních makroekonomických dat, která jsou dostupná v červenci předchozího roku. Odhadované výdaje na spotřebu domácností a vládních institucí byly významně vyšší než předběžné skutečné hodnoty za rok 2012. Neočekávaný pokles spotřeby byl hlavním důvodem nenaplnění rozpočtovaného inkasa. Pokles spotřeby domácností pravděpodobně souvisí s obavami spotřebitelů, že podobně nepříznivý vývoj, jaký probíhá v některých zemích Evropské unie, může nastat i v ČR, a tudíž snižují spotřebu a raději spoří. Dalším podstatným faktorem jsou aktuální úsporná opatření státu, který z tohoto důvodu významně omezil svoji pozici odběratele na trhu. Dle dílčích analýz dat z daňových přiznání není ani zásadním důvodem snížení spotřeby DPH vliv možného růstu přeshraničních nákupů v okolních státech. Možným důvodem částečného poklesu mohou být daňové úniky, ačkoliv daňová správa v poslední době intenzivněji bojuje s daňovými úniky zejména právě na DPH (viz např. pohonné hmoty). Významným důvodem z oblasti legislativy s možným negativním rozpočtovým dopadem je dále zahrnutí stavebních prací do režimu přenesení daňové povinnosti od 1. 1. 2012.

Výběr daně z přidané hodnoty je prováděn prostřednictvím dvou státních institucí, a to finančními úřady a celními úřady. Finanční úřady vybírají tuto daň ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku a při dovozu a celní úřady ji inkasují zejména při neobchodních dovozech zboží do republiky.

K 1. 1. 2012 se snížená sazba DPH u zdanitelného plnění nebo přijaté úplaty zvýšila z 10 % na 14 % (§ 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 235/2004 Sb.). Další legislativní změnou bylo zúžení rozsahu plnění (zdravotních služeb), u kterých lze uplatnit osvobození od daně bez nároku na odpočet daně podle ustanovení § 51 a § 58 zákona č. 235/2004 Sb.

b) Spotřební daně

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína a meziproduktů. Zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, byly od 1. 1. 2008 nově zavedeny tzv. energetické daně, tj. daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z elektřiny a daň z pevných paliv. Novelou zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), byl s účinností od 1. 1. 2011 zaveden odvod za elektřinu ze slunečního záření.

Tabulka č. 2: Výnos daní spotřebních a energetických

v mld. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012
Daně spotřební a energetické	133,0	131,1	138,3	140,6	140,4
v tom: minerální oleje	82,1	79,5	81,4	80,9	78,8
tabák	37,5	37,7	42,5	45,0	47,0
líh	7,1	7,0	6,5	6,8	6,5
pivo	3,6	3,4	4,3	4,5	4,7
víno	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
elektřina	1,0	1,4	1,4	1,4	1,3
zemní plyn	1,0	1,3	1,3	1,3	1,3
pevná paliva	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5

Celkové inkaso spotřebních daní včetně energetických daní v roce 2012 dosáhlo 140,4 mld. Kč. V porovnání s rokem 2011 kleslo inkaso zmíněných daní a odvodu o 0,3 mld. Kč, tj. o 0,2 %.

Nejvyšší podíl na inkasu spotřebních daní v roce 2012 činil výnos daně z minerálních olejů ve výši 78,8 mld. Kč. V porovnání s rokem 2011 pokleslo inkaso daně z minerálních olejů o 2,1 mld. Kč, tj. o 2,6 %.

Mezi hlavní příčiny poklesu inkasa daně v roce 2012 lze řadit především dlouhodobý pokles spotřeby benzínu a pokles ekonomického růstu. Pokles spotřeby benzínu může být z dlouhodobého hlediska způsoben vyšší preferencí motorových vozidel se vznětovými motory, ale také zejména úspornými opatřeními domácností a obecně vývojem automobilů s nižší spotřebou pohonných hmot.

Negativní vliv na inkaso spotřební daně z minerálních olejů má i daňová podpora biopaliv, která v roce 2010 dosáhla 0,7 mld. Kč a v roce 2011 vzrostla daňová podpora biopaliv již na 1,1 mld. Kč. Inkaso spotřební daně bylo rovněž negativně ovlivněno rostoucím využitím alternativních paliv, zejména LPG nebo CNG. Celková výše inkasa je také ovlivněna nárokem na vrácení zaplacené spotřební daně osobám používající tyto oleje pro zemědělskou prvovýrobu.

Inkaso spotřební daně z tabáku a tabákových výrobků dosáhlo v roce 2012 47,0 mld. Kč. V porovnání s rokem 2011 vzrostlo inkaso spotřební daně z tabákových výrobků o 2,0 mld. Kč, tj. o 4,4 %. Na inkaso spotřební daně z tabáku a tabákových výrobků mělo především vliv zvýšení sazeb daně s účinností od 1. 1. 2013, v důsledku čehož se výrobci a dovozci předzásobili.

I když nejvýznamnější část inkasa spotřební daně z tabákových výrobků tvoří inkaso daně z cigaret, v roce 2012 došlo k výraznému nárůstu předpisu spotřební daně tabáku ke kouření, který na základě odebraných tabákových nálepek v roce 2012 dosáhl 2,5 mld. Kč, zatímco v roce 2011 činil pouze 1,7 mld. Kč. Takto výrazný nárůst je dán opět změnou sazby

spotřební daně z tabákových výrobků k 1. 1. 2013, kdy se změnila sazba z 1 400 Kč/kg na 1 635 Kč/kg, tj. o 16,8 %.

Průběh výběru inkasa v komoditě tabákových výrobků byl v roce 2012 dále pozitivně ovlivněn zvyšováním maloobchodních cen tabákových výrobků, kdy výrobci a dovozci navýšili ceny cigaret v období leden až květen 2012 v průměru o 2,- až 3,- Kč/krabičku.

V roce 2012 činilo inkaso spotřební daně z lihu 6,5 mld. Kč. V porovnání s rokem 2011 kleslo inkaso spotřební daně z lihu o 0,3 mld. Kč. Mezi hlavní příčiny nenaplnění rozpočtované částky daně z lihu patří zejména změna spotřebitelského chování a dopady tzv. metanolové aféry. V případě změny spotřebitelského chování se jedná o pokles spotřeby lihovin s lihovostí 40 % objemových a jejich nahrazování levnějšími alkoholickými nápoji.

V komoditě pivo bylo za rok 2012 inkasováno na spotřební dani 4,7 mld. Kč. V meziročním porovnání vzrostlo inkaso spotřební daně z piva o 0,2 mld. Kč. Mezi hlavní příčinu nárůstu inkasa spotřební daně z piva v roce 2012 lze především zařadit změny týkající se stupňovitosti piva uvedeného do volného daňového oběhu, zvýšeného zájmu turistů o Českou republiku.

Odvedená spotřební daň z vína a meziproductů v roce 2012 činila 0,3 mld. Kč. V meziročním porovnání došlo k velmi mírnému nárůstu inkasa spotřební daně z vína a meziproductů. Komodita vína a meziproductů nepatří z pohledu příjmu státního rozpočtu mezi nosné komodity a při porovnání s předcházejícími kalendářními roky lze zaznamenat jen nepatrné výkyvy v inkasu daně, přestože obliba a spotřeba výrobků podléhajících spotřební dani z vína a meziproductů na daňovém území České republiky neustále mírně stoupá.

Energetické daně, tedy daně ze zemního plynu a některých dalších plynů, daně z pevných paliv a daně z elektřiny v roce 2012 dosáhly 3,1 mld. Kč. V porovnání s rokem 2011 došlo k poklesu o 0,1 mld. Kč. Příčinou poklesu inkasa je reálný meziroční pokles spotřeby elektrické energie, zemního plynu i pevných paliv způsobený zpomalením hospodářského růstu v tuzemsku i celém středoevropském regionu.

1. 1. 2011 nabyla účinnosti novela zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů, jež zavedla odvod z elektřiny ze slunečního záření. V roce 2012 dosáhlo inkaso odvodu z elektřiny ze slunečního záření 6,4 mld. Kč. V porovnání s rokem 2011 došlo k nárůstu inkasa odvodu o 0,5 mld. Kč. Platnost odvodu je časově omezena od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013 a vztahuje se pouze na elektřinu vyrobenou v zařízeních uvedených do provozu mezi 1. 1. 2009 a 31. 12. 2010.

c) Clo

Celkové inkaso cla za rok 2012 bylo 6,2 mld. Kč, což bylo o 19,5 % méně oproti roku 2011. Důvodem je především uplatňování Dohody o volném obchodu mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Korejskou republikou na straně druhé. To znamená, že se uplatňovaly Dohodou stanovené preferenční celní sazby při dovozu zboží z Koreje. Další z příčin snížení dovozního cla spočívá ve zvýšení dovozů zhruba o 17 % v rámci celních kvót.

d) Daň z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“)

Celkový výnos daně z příjmů právnických osob vybraný finančními úřady v České republice v roce 2012 činil 133,6 mld. Kč. Mírně nižší výnos DPPO oproti rozpočtovému očekávání byl ovlivněn zejména pomalým růstem zisků firem spojeným s pokračováním recese české ekonomiky a ekonomik okolních zemí. Oproti roku 2012 se však výnos daně z příjmů právnických osob na základě přiznání se zvýšil o 11,1 mld. Kč, tj. o 10,2 %, což nasvědčuje zastavení poklesu a obratu trendu. Naopak výnos z daně z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby se oproti stejnému období snížil o 1,3 mld., tj. o 14,2 %. Tento vývoj je ovlivněn dopadem osvobození licenčních poplatků a dividendovou politikou firem, reagující na poklesy zisků v předchozím období.

e) Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“)

Tato daň patří do skupiny tzv. sdílených daní, tzn., že je její výnos rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“) zahrnuje DPFO ze závislé činnosti, DPFO ze samostatné výdělečné činnosti (z přiznání) a DPFO z kapitálových výnosů sráženou podle zvláštní sazby. Za rok 2012 celkové inkaso DPFO činilo 136,3 mld. Kč.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků

Celkový výnos daňových příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků dosáhl v roce 2012 výše 119,8 mld. Kč. Meziročně pak tyto příjmy vzrostly o 0,4 mld. Kč, tj. o 0,4 %.

V roce 2012 byla rodinám s dětmi poskytnuta kompenzace za zvýšení nepřímého zdanění v podobě zvýšení daňového zvýhodnění na vyživované dítě o 1 800 Kč ročně (150 Kč měsíčně). Adekvátně byla zvýšena také maximální výše ročního daňového bonusu z 52 200 Kč na 60 300 Kč (o 8 100 Kč) a maximální výše měsíčního daňového bonusu ze 4 350 Kč na 5 025 Kč (o 675 Kč).

V roce 2012 byla základní sleva na dani zvýšena na stejnou bázi jako v roce 2010, tzn. 24 840 Kč.

S účinností od 1. 1. 2012 se zrušilo daňové osvobození přídatku na bydlení, který náležel příslušníkům Armády ČR v aktivní službě, kteří nebydlí ve služebním bytě. Přídatek je zdaňován zaměstnavatelem jako součást mzdy.

Všechny výše uvedené legislativní změny měly vliv na výši celkového výnosu DPFO ze závislé činnosti.

Daň z příjmů fyzických osob z přiznání

Zahrnuje veškerou daň odvedenou na základě daňových přiznání, tj. v zásadě získanou z výdělečné činnosti jiné, než je závislá práce, především pak z podnikání, jiné samostatné výdělečné činnosti a pronájmu. Zahrnuje i případný doplatek části daně ze závislé práce odvedený po podání přiznání při souběhu závislé práce a jiné výdělečné činnosti, není-li možno je od sebe rozlišit, popř. při souběhu několika zaměstnání.

Výnos DPFO placené na základě daňového přiznání v roce 2012 činil 3,3 mld. Kč. Meziročně došlo ke zvýšení skutečného příjmu této daně o 0,4 mld. Kč, tj. o 0,3 %. Výběr daně negativně ovlivnily zejména:

- stagnující ekonomika,
- přírůstek objemu uplatněných úroků z úvěru ze stavebního spoření nebo z hypotečního úvěru jako nezdanitelné části základu daně za zdaňovací období roku 2011 oproti stavu za předchozí zdaňovací období,
- přírůstek objemu uplatněného daňového zvýhodnění za zdaňovací období roku 2011 oproti stavu za předchozí zdaňovací období,
- přírůstek počtu zaměstnanců, kteří podávali daňové přiznání (případný přeplatek na dani se vracel z účtu DPFO z přiznání, ačkoli zálohy na daň na tento účet odvedeny nebyly).

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů

Zahrnuje daň z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů, příp. i daně z jiných příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně. Z ekonomického hlediska konečnou výši inkasa této daně ovlivňují zejména ekonomické ukazatele, jako např. aktuální výše úrokové míry z vkladů fyzických osob či výše vyplácených dividend.

Na dani z kapitálových výnosů srážené podle zvláštní sazby dosáhl celkový výnos v roce 2012 výše 13,2 mld. Kč, tj. meziročně o 2,1 mld. Kč více.

Výběr daně pozitivně ovlivnily zejména:

- nárůst počtu krátkodobých pracovních úvazků (dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti) v důsledku nedostatku pracovních míst s příjmem nepřekračujícím 5 000 Kč měsíčně, který se zdaňuje tímto způsobem,
- zdanění úroků z vkladů na účtech stavebního spoření od 1. 1. 2012 (zákon č. 353/2011 Sb., kterým se změnil zákon o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření č. 96/1993 Sb.).

f) Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí

Inkaso majetkových daní (daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí) činilo 11,1 mld. Kč. Oproti roku 2011 bylo inkaso u majetkových daní v roce 2012 nižší o 0,6 mld. Kč, tj. o 5,3 %.

Příjmy daně dědické byly rozpočtovány ve výši 0,1 mld. Kč, skutečně dosažené inkaso činilo 0,071 mld. Kč, tj. plnění na 71 %.

Inkaso daně darovací v roce 2012 činilo 3,368 mld. Kč. V absolutním vyjádření bylo inkaso oproti roku 2011 nižší o 0,9 mld. Kč. Důvodem poklesu inkasa daně darovací oproti roku 2011 a nenaplnění rozpočtované částky byl vývoj základu daně darovací uvalené na provozovatele zařízení na výrobu elektřiny z bezúplatného nabytí emisních povolenek na emise skleníkových plynů v letech 2011 a 2012 zákonem č. 402/2010 Sb., novelizujícím

s účinností od 1. 1. 2011 zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Inkaso daně z převodu nemovitostí do státního rozpočtu za hodnocené období činilo 7,7 mld. Kč, tj. 102,1 % rozpočtované částky, což je ve srovnání s rokem 2011 o 0,3 mld. Kč více. Výše inkasa této daně odráží vliv aktuální hospodářské situace na trhu s nemovitostmi.

g) Daň z nemovitostí

Inkaso za daň z nemovitostí v roce 2012 činilo 9,5 mld. Kč, což bylo cca 109,7 % rozpočtované částky, ze které se vycházelo při návrhu státního rozpočtu. Meziročně se inkaso zvýšilo o 1,0 mld. Kč, což představuje o 11,4 % více. Tento pozitivní vývoj byl ovlivněn zákonem č. 212/2011 Sb., který upravuje zdanění zpevněných ploch pozemků užívaných k podnikatelské činnosti, zefektivněním kontrolní a vyhledávací činnosti správců daně s využitím údajů katastru nemovitostí a dalších evidencí, a rovněž významným zvýšením počtu obcí, které využily možnosti stanovit pro nemovitosti na svém území místní koeficient podle § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

h) Silniční daň

Inkaso silniční daně v roce 2012 činilo 5,2 mld. Kč, což bylo cca 98,2 % rozpočtované částky, ze které se vycházelo při návrhu státního rozpočtu. Meziročně inkaso silniční daně stagnovalo, což je ovlivněno stávající úpravou snížení sazby daně pro vozidla v následujících 9 letech od pořízení.

i) Odvod z loterií a jiných podobných her

Od roku 2012 byl nově zaveden odvod z loterií a jiných podobných her, jehož celkové inkaso činilo cca 5,9 mld. Kč.

3. Vybrané indikátory daňové a celní správy

Tabulka č. 3: Vybrané indikátory činnosti daňové správy

	2008	2009	2010	2011	2012
Celkové příjmy vybrané daňovou správou jako podíl na HDP ¹⁾	15,78%	13,94%	14,45%	14,63%	15,33%
Podíl příjmů vybraných daňovou správou na schváleném státním rozpočtu	109,61%	94,53%	99,07%	101,36%	97,17%
Podíl nákladů daňové správy na příjmech vybraných daňovou správou	1,31%	1,53%	1,35%	1,42%	1,42%
Podíl nákladů na správu daní na daňových příjmech daňové správy	1,24%	1,45%	1,29%	1,35%	1,36%
Příjmy daňové správy na počet zaměstnanců daňové správy (příjem na 1 zaměstnance) v mil. Kč	39,315	34,007	37,260	38,335	39,721
Podíl kontrol s doměrkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol	17,60%	18,70%	22,16%	23,76%	25,92%
Kumulovaná výše nedoplatků ke konci roku jako podíl příjmů vybraných daňovou správou v daném roce	16,57%	18,83%	19,40%	21,17%	23,03%
Podíl elektronicky podaných daňových tvrzení se zaručeným podpisem na celkovém počtu podaných daňových tvrzení	1,81%	2,52%	3,74%	4,74%	5,87%
Podíl nákladů ICT na celkových nákladech daňové správy	5,14%	5,06%	3,38%	12,70%	16,38%

1) Upraveno podle revize aktuální revize HDP.

Tabulka č. 4: Vybrané indikátory činnosti celní správy

k 31. 12. příslušného roku

		2008	2009	2010	2011	2012
Celkové příjmy vybrané celní správou jako podíl HDP (v %)		3,91%	3,87%	4,04%	4,09%	3,90%
Výše skutečně vybraných daňových příjmů vzhledem k odhadům schváleným ve státním rozpočtu (v%)	daně spotřební	98,66%	91,06%	97,99%	102,96%	101,65%
	clo	101,75%	78,68%	104,02%	121,95%	95,2 %
Náklady na správu daní a cel jako podíl daňových a celních příjmů vybíraných celní správou (v %)		1,14%	1,24%	1,03%	0,93%	0,94%
Podíl nákladů na správu cel na celních příjmech celní správy (v %)		9,61%	12,81%	9,74%	8,32%	10,40%
Podíl nákladů na správu daní na daňových příjmech celní správy (v %)		0,62%	0,69%	0,63%	0,55%	0,55%
Příjmy celní správy na počet zaměstnanců (v mil. Kč/1 zaměstnanec)		22,48	22,06	24,41	26,10	26,83
Podíl daňových kontrol s doměřkem větším než 10 000 Kč k celkovému počtu kontrol		18,4%	16,5%	15,8%	15,5%	27,2%
Kumulovaná výše daňových nedoplatků ke konci roku jako podíl příjmů vybíraných celní správou v daném roce	z dovozu	3,7%	3,8%	3,2%	3,1%	3,20%
	vnitrostátní	2,00%	2,30%	2,80%	2,70%	3,70%
Podíl elektronicky podaných daňových tvrzení se zaručeným podpisem na celkovém počtu podaných daňových tvrzení		0,20%	0,80%	1,50%	2,70%	2,80%
Podíl elektronicky podaných celních prohlášení na celkovém počtu podaných celních prohlášení		78,00%	87,40%	91,10%	95,20%	96,90%
Podíl nákladů ICT na celkových nákladech celní správy (v %)		8,43%	8,51%	6,58%	6,27%	7,85%

4. Daňové subjekty

Tabulka č. 5: Počet účtů podle jednotlivých daní

k 31. 12. příslušného roku

		2008	2009	2010	2011	2012
Daň z přidané hodnoty	daňová správa	699 038	725 593	741 911	757 549	776 562
Daně spotřební a energetické	celní správa	23 454	25 422	27 667	30 011	32 355
v tom: minerální oleje		15 748	16 615	17 511	18 403	19 301
tabák		797	1 111	1 590	2 015	2 364
líh		3 225	3 611	4 097	4 719	5 405
pivo		308	363	431	498	564
víno		2 386	2 612	2 806	3 050	3 303
elektřina		452	496	535	561	592
zemní plyn		434	472	508	548	590
pevná paliva		104	142	189	217	236
Clo	celní správa	16 166	13 607	13 777	13 183	13 644
Daň z příjmů právnických osob	daňová správa	422 932	447 800	471 892	495 148	511 511
Daň z příjmů fyzických osob	daňová správa	2 711 322	2 880 023	2 937 884	3 003 586	3 470 491
v tom: podávajících daňová tvrzení		2 139 981	2 295 109	2 338 653	2 386 481	2 846 902
ze závislé činnosti		571 341	584 914	599 231	617 105	623 589
Daň z příjmů zvláštní sazba		449 000	459 811	471 336	482 666	493 094
Daň dědická	daňová správa	65 095	56 369	50 816	48 848	45 402
Daň darovací	daňová správa	180 681	155 383	152 318	136 788	132 416
Daň z převodu nemovitostí	daňová správa	629 212	616 510	626 475	664 417	691 070
Daň z nemovitostí	daňová správa	4 061 464	4 276 596	4 407 461	4 554 847	4 558 103
Daň silniční	daňová správa	1 014 091	1 032 490	1 049 671	1 064 481	1 058 576
Odvod za elektřinu ze slunečního záření	daňová správa	0	0	0	4	5
Odvod z loterií	daňová správa	0	0	0	0	1 006
Dělená správa	celní správa	846 498	1 112 434	1 360 667	1 569 048	1 721 523
CELKEM		11 118 953	11 802 038	12 311 875	12 820 576	13 505 758
v tom: daňová správa		10 232 835	10 650 575	10 909 764	11 208 334	11 738 236
celní správa		886 118	1 151 463	1 402 111	1 612 242	1 767 522

Počet účtů podle jednotlivých daní ve sledovaném období vykazuje zvyšující se tendenci. Je to údaj, který ukazuje kvantitativní hledisko o počtu nositelů daňových povinností, ale je také jedním z pohledů na výkonnost daňové a celní správy.

Každý, kdo má daňovou povinnost k určité dani, se zaregistruje podle místní příslušnosti na finančním či celním úřadu, je zde zaevidován a má přidělen daňový účet k určité dani. Počet účtů podle jednotlivých daní v časové řadě uvádí Tabulka č. 5. Tento údaj vyjadřuje reálný počet subjektů spravovaných správcem daně. Strukturu daňových subjektů podle příslušnosti k dani uvádí počet účtů.

Současně je třeba vzít v potaz skutečnost, že daňový subjekt je registrován k příslušné dani podle místní příslušnosti finančního, příp. celního úřadu. Tím dochází k situaci, že správu daní daňového subjektu vykonává více správců daní.

Další pohled poskytuje ukazatel počtu evidovaných aktivních daňových subjektů, který uvádí aktuální údaj o počtu daňových subjektů, které jsou aktivní vůči daňové správě ve sledovaném období.

Tabulka č. 6: Daňové subjekty

Daňová správa	2008	2009	2010	2011	2012
Počet daňových subjektů aktivních	9 646 384	9 353 050	8 938 745	8 919 170	9 029 017

Pro mezinárodní srovnávání, a od roku 2011 i v České republice, je používáno přísnější kvalitativní kritérium, kdy je daňový subjekt chápán jako unikátní bez ohledu na počet daňových registrací a počtu správců daní, u kterých je registrován. Pro srovnání je vhodné uvést, že v roce 2011 byl počet unikátních daňových subjektů v evidenci správců daní 7 254 936 a v roce 2012 již 7 439 512.

5. Daňové a celní příjmy

Porovnání daňové povinnosti, skutečného inkasa a z různých důvodů nevybraných či neodvedených daní k 31. 12. 2012 uvádí Tabulka č. 7. Tabulka nezahrnuje daň z příjmů právnických osob za obce a kraje. Správci daní v roce 2012 vyměřili daňovou povinnost ve výši 748 675 mil. Kč a skutečné inkaso bylo 733 517 mil. Kč. Nejvyšší rozdíl inkasa a daňové povinnosti je u daně z přidané hodnoty 109294 mil. Kč, což je 76,33 % celkové neuhrazené částky. Následují spotřební a energetické daně s rozdílem 3 730 mil. Kč (největší rozdíl je u daně z tabáku, kde rozdíl mezi inkasem a daňovou povinností je 6 651 mil. Kč) a daň z příjmů právnických osob ve výši 3 453 mil. Kč.

Tabulka č. 7: Daňové a celní příjmy

k 31. 12. 2012 v mil Kč

		Daňová povinnost	Inkaso	Rozdíl
Daň z přidané hodnoty	daňová správa	288 997	278 052	-10 945
	celní správa	163	179	16
	celkem	289 160	278 231	-10 929
Daně spotřební a energetické	daňová správa	35	2	-33
	celní správa	144 075	140 378	-3 697
	celkem	144 110	140 380	-3 730
v tom: minerální oleje		76 150	78 832	2 682
tabák		53 653	47 002	-6 651
líh		6 164	6 509	345
pivo		4 838	4 656	-182
víno		316	320	4
elektřina		1 265	1 347	-82
zemní plyn		1 247	1 258	-11
pevná paliva		442	454	12
Clo, včetně odvodu do EU	celní správa	6 221	6 168	-53
Daň z příjmů právnických osob	daňová správa	123 914	120 461	-3 453
Daň z příjmů fyzických osob	daňová správa	120 451	123 049	2 598
v tom: podávajících daňová přiznání ze závislé činnosti		2 828	3 262	434
		117 623	119 787	2 165
Daň z příjmů zvláštní sazba	daňová správa	19 230	20 781	1 551
Daň dědická	daňová správa	75	72	-4
Daň darovací	daňová správa	3 359	3 368	9
Daň z převodu nemovitostí	daňová správa	7 365	7 661	296
Daň z nemovitostí	daňová správa	9 576	9 541	-35
Daň silniční	daňová správa	5 268	5 206	-61
Odvod za elektřiny ze slunečního záření	daňová správa	6 188	6 403	216
Odvod z loterií § 41b odst. 1	daňová správa	1 259	1 287	28
Odvod z loterií § 41b odst. 2., 3., 4.,	daňová správa	4 777	4 649	-128
Ostatní daně a poplatky	daňová správa	4 125	3 039	-1 086
	celní správa	3341	3093	-248
	celkem	7 466	6 132	-1334
z toho: dělená správa	celní správa	2 972	2 836	-136
CELKEM nové daně		748 417	733 387	-15 030
v tom: daňová správa		594 617	583 569	-11 048
celní správa		153 800	149 818	-3 982
CELKEM staré daně		-835	5	840
CELKEM		747 582	733 392	-14 190

6. Kontrolní činnost

Kontrolní činnost správce daně slouží k ověření správnosti plnění daňových povinností, tvrzení daňového subjektu nebo další okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně. Pokud má správce daně poznatky nebo pochybnosti o správnosti a pravdivosti daňového tvrzení (daňového přiznání) nebo dalších dokumentů předložených daňovým subjektem, vyzve daňový subjekt k odstranění těchto pochybností.

a) Postup k odstranění pochybností

Tabulka č. 8: Postup k odstranění pochybností

k 31. 12. 2012

		Počet řízení ukončených		Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností v mil. Kč		
				daňové povinnosti	nadměrného odpočtu	ztráty
		celkem	s rozdílem			
Daň z přidané hodnoty	daňová správa	16 045	7 767	6 528,4	-2 706,2	0,0
Daně spotřební a energetické	celní správa	15 324	32	148	0	0
Daň z příjmů právnických osob	daňová správa	1 258	427	129,3	0,0	-289,3
Daň z příjmů fyzických osob	daňová správa	6 471	1 691	31,7	0,0	-13,9
CELKEM	daňová správa	23 774	9 885	6 689,4	-2 706,2	-303,2
	celní správa	15 324	32	148	0	0
	celkem	39 098,0	9 917,0	6 837,4	-2 706,2	-303,2

Smyslem zahájení řízení k odstranění pochybností správcem daně patří neúplné či chybně vykázané údaje na daňovém tvrzení, kdy například uváděné údaje nekorespondují s přílohami, je chybně vykázaný základ daně, sazba daně, ztráta z minulých let, výše či druh osvobození, nárok na odpočet daně.

Oproti roku 2011 se zvýšil celkový počet řízení k odstranění pochybností vedených finančními a celními úřady o 4 560 (13,21 %), z toho u daňové správy je navýšení o 3 479 (17,14%) a u celní správy o 1 081 (0,76%). U daně z přidané hodnoty o 7,9 %, u daně z příjmů právnických osob o 22,0 %, u daně z příjmů fyzických osob o 47,1 %. Současně však došlo ke snížení počtu zjištění o 22,1 %. Nepříliš pozitivní je změna trendu, neboť se sice zvýšil počet řízení a počet nálezů se zvýšil o 18,5 %, ale snížila se doměřená daňová povinnost o 8,6 %. Na druhé straně oproti roku 2011 došlo ke snížení vykazované ztráty

o 42 mil. Kč, což představuje zlepšení stavu o 16,2 %. V důsledku řízení k odstranění pochybností došlo oproti předchozímu roku ke snížení neoprávněného čerpání nadměrného odpočtu u daně z přidané hodnoty ve výši 2 706,2 mil. Kč, což odpovídá zlepšení stavu roku 2011 o 26,3 %. Pokračuje pozitivní trend z předchozího období v efektivnosti těchto řízení vedených daňovou správou, neboť počet řízení s nálezem na celkovém počtu řízení byl v roce 2010 pouze 37,3 %, v roce 2011 byl 41,1 % a v roce 2012 byl 41,6.

Počet řízení k odstranění pochybností s nálezem vedených celními úřady při správě spotřebních a energetických daní k celkovému počtu vedených řízení v roce 2011 byl 3,59 % a v roce 2012 klesl na 0,1%, přestože se počet ukončených řízení oproti roku 2011 zvýšil o 0,76%.

b) Daňová kontrola

Daňová kontrola se provádí u daňového subjektu nebo na místě, které je pro účel kontroly nejvhodnější. Za jednu kontrolu se považuje kontrola jedné daně u jednoho subjektu za jeden rok. Daňová kontrola se zabývá kontrolou plnění daňových povinností daňových subjektů nebo jiných okolností rozhodných pro správné zjištění a stanovení daňové povinnosti.

Počet ukončených kontrol provedených daňovou a celní správou v roce 2012 byl o 5 077 nižší oproti roku 2011 (o 10,5 %), což je zmírnění trendu z předchozího roku 2011, kdy byl jejich počet oproti roku 2010 v absolutním vyjádření nižší o 22 348 (o 68,0 %). Zásadní změnou je to, že v roce 2012 bylo z celkového počtu 43 338 kontrol ukončeno 19 666 kontrol s doměrkem (45,4 %). Výše neuznané ztráty v důsledku kontrolní činnosti se pohybuje na přibližně stejné úrovni. V roce 2011 byla v důsledku provedených daňových kontrol snížena vykazovaná ztráta ve výši 2 893,6 mil. Kč, v roce 2012 byla tato částka 2 565,1 mil. Kč, což je o 11,3 % méně.

Sestupný vývoj počtu daňových kontrol je trendem posledních let, kdy se správce daně soustředil na náročnější, efektivnější a cílenější provádění daňových kontrol zejména tam, kde je očekáván fiskální efekt. Vyšší efektivitu daňových kontrol potvrzuje doměřená částka, jež byla o 1 745 mil. Kč (o 26,1 %) vyšší. Nejvyšší nárůst oproti roku 2011 vykazuje doměření na dani z přidané hodnoty, kde byl zaznamenán nárůst o 76,1 %.

Celní úřady v roce 2012 ukončily 872 kontrol, zatímco v roce 2011 to bylo 943 kontrol. Podíl nálezů z kontrol zůstává k počtu kontrol na stejné úrovni. V roce 2011 to bylo 51,96 % a v roce 2012 to bylo 51,61 %. Změna daňové povinnosti v důsledku kontrolní činnosti byla 296 mil. Kč v roce 2011 a v roce 2012 byla ve výši 51,7 mil. Kč.

Tabulka č. 9: Daňová kontrola

k 31. 12. 2012

		Počet kontrol		Změna v důsledku kontroly v mil. Kč	
		ukončeno	ukončeno s rozdílem	daňové povinnosti	snížení ztráty
Daň z přidané hodnoty	daňová správa	13 466	8 040	6 830,57	0,0
Daně spotřební a energetické	celní správa	333	95	12,80	0,0
v tom: minerální oleje		223	64	11,23	0,0
tabák		1	1	0,04	0,0
líh		47	14	1,01	0,0
pivo		20	5	0,01	0,0
víno		21	3	0,16	0,0
elektřina		16	6	0,24	0,0
zemní plyn		9	5	0,10	0,0
pevná paliva		5	2	0,00	0,0
Clo (následná kontrola)	celní správa	539	355	38,90	0,0
Daň z příjmů právnických osob	daňová správa	7 307	3 408	1 136,61	-2 137,5
Daň z příjmů fyzických osob	daňová správa	15 016	5 847	415,44	-427,6
v tom: podávajících daňová tvrzení		9 466	4 075	311,26	-427,6
ze závislé činnosti		5 550	1 772	104,18	0,0
Daň z příjmů zvláštní sazba	daňová správa	2 031	264	34,97	0,0
Daň dědická, daň dědická a daň z převodu nemovitosti	daňová správa	15	5	0,10	0,0
Daň z nemovitostí	daňová správa	669	605	2,10	0,0
Daň silniční	daňová správa	3 962	1 047	10,98	0,0
Odvod za el. ze slunečního záření	daňová správa	0	0	0,00	0,0
CELKEM		43 338	19 666	8 482,50	-2 565,1
v tom: daňová správa		42 466	19 216	8 430,80	-2 565,1
celní správa		872	450,0	51,70	0,0

c) **Ostatní kontrolní činnosti**

Daňová správa a celní správa mají ve své kompetenci vykonávat kontrolu v dalších oblastech uložených zvláštními zákony. Daňová správa tak zejména provádí cenovou kontrolu, finanční kontrolu, kontrolu realizace převodů oprávněným příjemcům a státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi. Kontrolou v těchto oblastech se věnuje 704 průměrného přepočteného počtu zaměstnanců, což je 4,8 % z celkového průměrného přepočteného počtu zaměstnanců.

Činnost celní správy je v oblasti ostatní kontrolní činnosti mnohem členitější a rozsáhlejší než uvádí příložená Tabulka č. 10. Ukazuje to průměrný přepočtený počet zaměstnanců, kteří se touto oblastí plně či částečně zabývají. V roce 2012 to bylo 2 060,3 (36,7 %) z celkového průměrného přepočteného počtu zaměstnanců celní správy. Tato tendence v transformaci celní správy se zvyrazňuje i v důsledku prací na projektu reformy kontrolních a dohledových procesů v resortu ministerstva financí, od kterého se očekává další transformace celní správy do podoby kontrolní a dohledové instituce.

Tabulka č. 10: Ostatní kontrolní činnosti

k 31. 12. 2012

Druh kontroly	Kontroly		
	celkem	ukončeno s rozdílem	
		počet	%
Celní správa			
Speciální			
v tom: Kontrola zaměstnávání cizinců	1 329	542	40,80%
Následná kontrola Intrastatu	698	527	75,50%
Obecná bezpečnost výrobků a potravin	990	932	94,10%
Kontrola přeprav a prodeje vybraných výrobků	141 074	2 315	1,60%
Systém elektronického mýtného a časového zpoplatnění	62 259	62 259	100,00%
Státní odborný dozor v silniční dopravě a ADR	18 378	1 147	6,20%
Pěstování máku setého a konopí	143	68	47,60%
Kontrola přeshraničních přeprav odpadů	574	3	0,50%
Kontrola v oblasti trhu a spotřebitele	42 165	1 594	3,70%
CELKEM	306 150	72 489	23,70%
Daňová správa			
Cenová kontrola	319	137	42,95%
Finanční kontrola	167	73	43,71%
Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně	9 686	2 549	26,32%
Státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi	24 136	655	2,71%
CELKEM	34 308	3 414	9,95%

Cenová kontrola

Cenové kontroly se orientovaly na kvalifikačně nejnáročnější cenové kontroly, především se zaměřením na ceny, u nichž se uplatňují věcně usměrňované ceny, jako např. ceny pitné vody, vody předané a odvedené kanalizací, ceny sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu, ceny služeb krematorií a hřbitovních služeb poskytovaných v souvislosti s pronájmem a užíváním hrobového místa a ceny zdravotních výkonů. Dále byly kontroly zaměřeny na dodržování maximálních cen jako např. ceny služeb

spojených s užíváním nájemního bytu či nájemného z pozemků nesloužících k podnikání nájemce a cen mléčných výrobků pro žáky.

V roce 2012 bylo uzavřeno celkem 319 kontrolních akcí, včetně šetření. Ve správním řízení bylo za porušení cenových předpisů vydáno 137 rozhodnutí, což představuje cca 43% podíl, přičemž výše uložených pokut činila 5,8 mil. Kč. Za období roku 2012 bylo řešeno 91 stížností, z toho bylo 40 stížností oprávněných.

Finanční kontrola

Finanční kontroly se zejména zaměřily na oprávněnost použití peněžních prostředků státního rozpočtu a dodržování účelovosti a podmínek stanovených pro poskytování peněžních prostředků ze státního rozpočtu na financování programů ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Vybrané kontroly se zaměřily rovněž na plnění všeobecných podmínek pro poskytnutí investičních pobídek a u vybraných nadací na plnění smluv v případech čerpání prostředků poskytovaných z Nadačního investičního fondu. V roce 2012 se kontrolní pracovníci podíleli na kontrolní činnosti související s prověřováním čerpání prostředků poskytnutých ČR z Fondu solidarity Evropské unie na krytí části výdajů spojených s likvidací následků povodní v roce 2010.

V roce 2012 pracovníci oddělení finanční kontroly uskutečnili celkem 167 veřejnosprávních kontrol, přičemž v 73 případech bylo konstatováno podezření na neoprávněné použití nebo zadržování peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu nebo jiných peněžních prostředků státu ve výši 170 mil. Kč.

Dále bylo provedeno ve spolupráci s Ministerstvem financí přezkoumání hospodaření u 13 krajů a 7 Regionálních rad regionu soudržnosti a celkem 14 kontrolních akcí v oblasti poskytování sociálních služeb u příspěvkových organizací zřízených krajskými úřady.

Pracovníci finanční kontroly se podíleli na realizaci 90 dozorů státu nad výkonem přezkoumání hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí a městských částí hl. m. Prahy.

Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Výkon správy odvodů postihuje celé široké spektrum dotací poskytovaných do všech oblastí hospodářské činnosti všech právních forem příjemců dotací a zasahuje též i do oblastí prostředků, se kterými nakládají organizační složky státu a jejich příspěvkové organizace. V roce 2012 bylo v centrální evidenci dotací zaevidováno celkem 78 589 dotovaných projektů či akcí v celkovém objemu přes 211 mld. Kč.

Jednou ze stěžejních činností finančních úřadů v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je daňová kontrola, a to nejen proto, že je podkladem pro vyměření odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně, ale plní nezanedbatelnou funkci preventivní. V roce 2012 bylo provedeno celkem 9 686 kontrol a místních šetření, zkontrolováno celkem 18 879 dotovaných akcí a projektů a zkontrolovány poskytnuté dotační tituly ve výši 41 629 mil. Kč.

Další klíčovou činností finančních úřadů v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je vyměňování sankcí v případech prokázaného porušení rozpočtové kázně.

Na základě provedených kontrol bylo vyměřeno 5 135 mil. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně a na penále za porušení rozpočtové kázně vyměřeno 2 145 mil. Kč.

Dozor nad sázkovými hrami a loteriemi

V roce 2012 provedli pracovníci finančních úřadů, kteří vykonávají podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi celkem 24 136 kontrol zaměřených na dodržování zákona o loteriích a podmínek vyplývajících z povolení k provozování loterií a jiných podobných her vydávaných Ministerstvem financí. Ze strany finančních úřadů bylo uloženo 655 pokut v úhrnné výši 20,728 mil. Kč. Státní dozor v roce 2012 vykonávalo 166 pracovníků. V porovnání s rokem 2011 poklesl počet kontrol o 9 888, ale došlo k nárůstu počtu správních řízení z 535 v roce 2011 na 655 v roce 2012. Na více než dvojnásobek vzrostla výše vyměřených pokut, a to o 10,645 mil. Kč.

Mezi nejčastější porušení, která byla při kontrolách zjištěna, patří nepřítomnost odpovědně osoby, nezajištění dozoru osobou odpovědnou za zákaz vstupu osob mladších 18 let, nevyvěšení herních plánů, neoznačená provozovna, chybějící technická blokáce herního zařízení, provozování zařízení před nabytím právní moci povolení, neplatná registrační známka na technickém zařízení a odmítnutí součinnosti při kontrole.

Kontrola zaměstnávání cizinců

Kontroly zaměstnávání cizinců provádí celní úřady podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Mezi nejpočetnější skupiny cizinců porušujících zákon o zaměstnanosti patří stejně jako v uplynulých letech Ukrajinci (296), následováni Vietnamci (242), Číňany (26) a Moldavany (11).

V průběhu roku 2012 zorganizoval a zkoordinoval odbor 33 Dohledu GŘC dvě celostátní kontrolní akce v oblasti kontrol zaměstnávání cizinců.

V dubnu 2012 se uskutečnila celostátní kontrolní akce zaměřená na oblast svozu, skladování a recyklace odpadů a oblast živočišné výroby, při které bylo provedeno 118 kontrol, z nichž ve 28 případech (23,7 %) vzniklo důvodné podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. V rámci této akce zkontrolovali celníci 90 cizinců ze třetích zemí a 138 občanů Evropské unie pracujících v prostorách kontrolovaných osob. U 50 cizinců (55,6 %) bylo konstatováno podezření z porušení zákona o zaměstnanosti.

V listopadu 2012 se uskutečnila druhá celostátní kontrolní akce s názvem KAVIÁR. Celní úřady provedly celkem 279 kontrol, z nichž v 88 případech (31,5 %) vzniklo důvodné podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. Tato akce byla zaměřena na subjekty provozující činnost v oblasti přípravy jídel, včetně pomocných prací. V rámci této akce zkontrolovali celníci 549 cizinců ze třetích zemí a 118 občanů Evropské unie pracujících v prostorách kontrolovaných osob. U 113 cizinců (20,6 %) bylo konstatováno podezření z porušení zákona o zaměstnanosti.

Kontrola přeprav a prodeje vybraných výrobků

V roce 2012 se uskutečnily vedle mimořádné kontrolní činnosti (aféra „Metanol“) dvě celorepublikové kontrolní akce tematicky zaměřené na kontroly prodeje lihovin a tabákových výrobků především v gastronomických zařízeních nižší kategorie, večerkách a dalších rizikových místech nabízejících stáčené lihoviny.

První kontrolní akce s názvem GALERIE probíhala březnu 2012 s cílem zkontrolovat prodej lihovin v provozovnách umístěných v obchodních centrech.

Druhá, významně rozsáhlejší akce, byla zaměřena na kontrolu prodeje lihovin v restauracích a rizikových prodejnách (večerkách), ale také na kontroly přepravy vybraných výrobků. Akce se vedle pracovníků mobilního dohledu a správců daně celních úřadů zúčastnili také zástupci krajských hygienických stanic, Státní zemědělské a potravinářské inspekce, České obchodní inspekce a Policie ČR.

Ochrana duševního vlastnictví

Celní orgány zajistili v roce 2012 v rámci kontrol zaměřených na ochranu spotřebitele a vnitřního trhu celkem 1 409 181 ks zboží podezřelého z porušování práv k duševnímu vlastnictví, jehož prodejem by vznikla škoda majitelům práv duševního vlastnictví ve výši 2 736, 3 mil. Kč.

Velký důraz je při kontrolní činnosti dlouhodobě kladen na zapojení a součinnost jednotlivých místně příslušných živnostenských úřadů a stavebních úřadů.

Paralelně s kontrolami stánkového prodeje probíhaly v průběhu celého roku rovněž kontroly zaměřené na kamenné provozovny a skladové prostory, u nichž hrály ne zrovna zanedbatelnou roli kontroly vykonané na podnět oprávněné osoby podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2012 se celní správa věnovala oblasti prevence. Byla realizována řada školení určených pro komunitu cizinců trvale žijících v České republice. Předmětem výše uvedených školení bylo informování cizinců o vybraných kompetencích Celní správy ČR, včetně oblasti kontrol stánkového prodeje.

Oznámení pro podezření ze spáchání trestního činu

Jednou z povinností správců daní je oznámit orgánům činných v trestním řízení podezření ze spáchání trestného činu, které při výkonu své činnosti zjistili. Nejčastěji byla ze strany správce daně oznamována podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby. Pozitivně se pro spolupráci správců daní s Policií České republiky projevila změna zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, kterou se s účinností od 1. 1. 2012 prolamuje mlčenlivost správce daně vůči specializovaným útvarům Policie České republiky. Výsledky jsou patrné z Tabulky č. 11.

Tabulka č. 11: Podněty předané finančními úřady orgánům činným v trestním řízení

Ve věci	Počet předaných případů				Částka v mil. Kč			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
trestného činu zkrácení daně	1 267	1 510	1 325	1 555	11 658	6 362	6 452	9 367,3
jiného trestného činu	31	108	107	156	12	27	351	79,8
CELKEM	1 298	1 618	1 432	1 711	11 670	6 389	6 803	9 447,1

V průběhu roku 2012 bylo pověřenými celními orgány založeno celkem 535 trestních spisů, v rámci kterých bylo prověřováno celkem 611 podezření ze spáchání trestného činu. Ve smyslu ustanovení § 162 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), bylo předáno do vyšetřování orgánům Policie ČR celkem 244 trestních spisů. Státnímu zástupci bylo v rámci zkráceného řízení podle § 179c trestního řádu předáno celkem 82 trestních spisů. Ve smyslu § 159a odst. 1 až 5 trestního řádu bylo odloženo nebo odevzdáno 179 trestních spisů, z důvodu věcné nepříslušnosti bylo orgánům Policie ČR předáno 5 trestních spisů.

V roce 2012 v porovnání s rokem 2011 došlo k poklesu o 19 %, založených trestních spisů a k 20% poklesu počtu prověřovaných trestných činů.

Tabulka č. 12: Výsledky činnosti pověřených celních orgánů v trestním řízení

	2008	2009	2010	2011	2012
Založeno trestních spisů	457	566	683	657	535
Podezření ze spáchání trestného činu	527	672	861	765	611
z toho: trestného činu krácení daně	71	65	80	52	56
částka (v mil. Kč)	507	299	386	191	220
Předáno do vyšetřování	258	286	301	349	244
Realizováno ve zkráceném řízení	9	46	93	84	82
Odevzdáno a odloženo	231	194	224	205	179

7. Daňové a celní nedoplatky

Tabulka č. 13: Daňové a celní nedoplatky k 31. 12. příslušného roku

v mil. Kč

		2008	2009	2010	2011	2012
Daň z přidané hodnoty	daňová správa	45 631	48 019	57 337	68 725	82 505
	celní správa	1 735	1 682	1 461	1 402	1 308
	celkem	47 366	49 701	58 798	70 127	83 813
Daně spotřební a energetické	daňová správa	2 067	1 560	1 107	935	968
	celní správa	5 651	6 171	6 546	6 458	7 927
	celkem	7 718	7 731	7 653	7 393	8 895
Clo	celní správa	516	504	591	573	519
Daň z příjmů právnických osob	daňová správa	17 673	16 668	17 505	19 109	21 872
Daň z příjmů fyzických osob	daňová správa	19 423	18 439	18 417	18 258	17 547
v tom: podávajících daňová tvrzení		15 085	14 340	14 364	14 284	13 737
ze závislé činnosti		4 338	4 099	4 053	3 975	3 811
Daň z příjmů zvláštní sazba	daňová správa	306	304	311	358	382
Daň dědická	daňová správa	11	10	11	10	10
Daň darovací	daňová správa	181	171	172	159	148
Daň z převodu nemovitostí.	daňová správa	3 846	3 503	3 270	3 209	2 962
Daň z nemovitostí	daňová správa	938	903	901	954	955
Daň silniční	daňová správa	1 129	1 250	1 346	1 521	1 614
Odvod za elektřiny ze slunečního záření	daňová správa	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1.	daňová správa	0	0	0	0	12
Odvod z loterií § 41b odst. 2., 3., 4.	daňová správa	0	0	0	0	136
Ostatní daně a poplatky	daňová správa	6 647	5 324	3 857	3 767	4 649
	celní správa	886	1 053	791	907	2 264
	celkem	7 533	6 377	4 648	4 674	6 913
z toho: dělená správa	celní správa	190	352	395	518	1 824
Staré daně	daňová správa	2 679	2 299	2 154	1 819	979
CELKEM		109 319	107 858	115 776	128 162	146 756
v tom: daňová správa		100 531	98 448	106 387	118 822	134 738
celní správa		8 788	9 410	9 389	9 340	12 018

Celková výše evidovaných nedoplatků k 31. 12. 2012 dosáhla výše 146 756 mil. Kč, což znamená meziroční nárůst 14,51 %, což znamená vyšší meziroční dynamiku oproti předchozímu období o 3,8 %. Daňová správa evidovala daňové nedoplatky v celkové výši 134 738 mil. Kč a celní správa 12 018 mil. Kč.

Nejvyšší podíl (57,11 %) na celkových nedoplatcích daňové a celní správy měla daň z přidané hodnoty, která v meziročním srovnání zaznamenala 19,52% nárůst. Daň z příjmů právnických osob se podílela na celkových nedoplatcích daňové a celní správy 14,9 % a v meziročním srovnání se zvýšila o 14,46 %. V případě daně z příjmů fyzických osob se projevilo v roce 2012 meziroční snížení hodnoty daňových nedoplatků o 3,9 %. V posledních pěti letech tak pokračuje pozitivní trend snižování výše daňových nedoplatků na dani z příjmu fyzických osob, což v pětiletém srovnání znamená hodnotový pokles o 9,6 %.

Spotřební daně, které spravuje od roku 2004 celní správa, mají podíl na celkových nedoplatcích 6,6 %, zatímco v přechodném roce to bylo 5,75 %. I když ve srovnání oproti předchozímu roku je to zvýšení o 20,3 %, v pětiletém srovnávacím období je to nárůst 15,25 %. Důvodem je především meziroční zvýšení nedoplatků u tabáku z 220 mil. Kč na 1 505 mil. Kč.

Nedoplatky evidované v rámci dělené správy jsou ve většině případů peněžita plnění, která již byla celní správou jako nedoplatky předána k vymožení. Na výši nedoplatků v dělené správě mají největší podíl nedoplatky z pokut ve správním a blokovém řízení. Jedním z faktorů zvyšující výše nedoplatků u pokut jsou pokuty udělené Policií ČR cizím státním příslušníkům. Dalším důvodem pro vznik nedoplatků v dělené správě je stále častější ukládání pokut mladistvým, nezaměstnaným a bezdomovcům. Tyto pokuty jsou prakticky nevyhahatelné.

Tabulka č. 13a: Daňové a celní nedoplatky spotřební a energetické daně

k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

		2008	2009	2010	2011	2012
Daně spotřební a energetické	daňová správa	2 067	1 560	1 107	935	968
	celní správa	5 651	6 171	6 546	6 458	7 927
	celkem	7 718	7 731	7 653	7 393	8 895
v tom:	minerální oleje	4 579	4 976	4 813	5 094	5 361
	tabák	271	307	647	220	1 505
	líh	777	870	1 073	1 132	1 048
	pivo	6	8	4	2	4
	víno	4	4	4	4	3
	elektřina	2	4	4	3	3
	zemní plyn	10	2	1	1	1
	pevná paliva	3	1	2	2	2

8. Zajištění a vymáhání nedoplatků

Zajištění daní a nedoplatků patří mezi důležité nástroje správce daně, jimiž může být zajištěna úhrada daně. Mezi nejčastěji využívané zajišťovací prostředky zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň je zajišťovací příkaz, na jehož základě daňový subjekt složí jistotu na depozitní účet správce daně. Dalším nástrojem je zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva na základě rozhodnutí správce daně.

Tabulka č. 14: Zajištění daní a zástavní právo kumulativně k 31. 12. příslušného roku

Daňová správa		2008	2009	2010	2011	2012
Zajištění	počet rozhodnutí	72	81	100	109	269
	částka v mil. Kč	6 187,0	480,6	2 578,0	1 877,0	2 847,5
Zástavní právo	počet rozhodnutí	9 053	9 042	10 760	11 676	15 421
	částka v mil. Kč	6 412,0	6 695,6	8 729,3	7 679,0	9 684,5

Úhrada cla, daně a poplatků vybíraných při dovozu a spravovaných celními orgány se za podmínek stanovených zvláštními předpisy zajišťuje vždy poskytnutím jistoty nebo zaplacením celního dluhu. Jistotu lze podle celního zákona poskytnout složením hotovosti na účet celního úřadu, ručením a zřízením zástavního práva.

Tabulka č. 15: Zajištění celního dluhu kumulativně k 31. 12. příslušného roku

Celní správa		2008	2009	2010	2011	2012
Zajištění celního dluhu	počet rozhodnutí	231 178	357 647	655 457	758 449	793 803
	částka v mil. Kč	56 027,1	53 320,4	68 716,6	73 240,0	74 816,4

Podle dosavadní ustálené praxe při dovozu zboží a propouštění zboží do volného oběhu deklarantská veřejnost v široké míře uplatňuje před propuštěním zboží možnost zajištění celního dluhu formou celní jistoty (vlození příslušné částky na účet celního úřadu), souborné jistoty (ručitel) či jednotlivé jistoty (záruční doklad, záruční listina) ještě před vznikem daňové povinnosti.

Tabulka č. 16: Zajištění spotřebních a energetických daníkumulativně k 31. 12.
příslušného roku

Celní správa		2008	2009	2010	2011	2012
Zajištění spotřebních a energetických daní	počet rozhodnutí	87 374	86851	96 534	108 596	122 152
	částka v mil. Kč	96 105,2	98 864,9	144 655,2	152 578,3	169 187,4

Zajištění spotřebních a ekologických daní daně je upraveno speciálními zákony, zejména zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. Při zajištění spotřebních daní se postupuje dle §21 zákona č. 353/2003 Sb..

V režimu podmíněného osvobození od daně je proto převážně daňová povinnost již dopředu zajištěna. Proto se institut zajištění daně nebo následné zřízení zástavního práva podle daňového řádu u spotřebních a ekologických daní využívá minimálně, např. v rámci zajištění přepravy výrobků, a to pouze nad rámec již poskytnutého zajištění. Vznikne-li daňová povinnost mimo tento režim, musí být daň příznána a zaplacená následující den po jejím vzniku. Zajištění lze poskytnout složením hotovosti převodem finančních prostředků na účet celního úřadu nebo bankovní zárukou, případně ručením.

Vymáhání daňových a celních nedoplatků

Tabulka č. 17: Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené

k 31. 12. příslušného roku

			2008	2009	2010	2011	2012
Nedoplatky vymáhané	počet případů	daňová správa	2 237 389	2 997 730	3 996 484	3 475 900	3 244 637
		celní správa	47 229	51 790	49 210	48 081	44 327
	částka v mil. Kč	daňová správa	67 382,0	68 011,0	71 166,0	83 366,6	98 733,8
		celní správa	536,8	694,8	436,0	301,9	978,5
Nedoplatky vymožené	počet případů	daňová správa	521 621,0	553 470,0	614 493,0	214 479,0	562 662,0
		celní správa	38 898,0	39 462,0	35 507,0	29 219,0	23 339,0
	částka v mil. Kč	daňová správa	6 334,0	5 999,0	7 012,0	5 754,2	7 941,4
		celní správa	192,1	206,1	123,3	157,2	303,9

Tempo růstu objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků v průběhu sledovaného období je poměrně vyrovnané. Rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných daňových nedoplatků a daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání daňovou správou v roce 2012 ve výši 35,9 mld. Kč je srovnatelný s výsledkem předchozího roku. Tvoří jej zejména daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům správce daně do konce sledovaného roku z důvodů žádostí daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku či rozložení úhrady daně na splátky, o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto. Každoročně je vývoj v oblasti vymáhání daňových nedoplatků ovlivňován v rozdílné výši prováděním odpisů daňových nedoplatků pro nedobytnost. Od roku 1996 bylo správcem daně po splnění zákonných podmínek odepsáno v souhrnu 168,2 mld. Kč nedobytných daňových nedoplatků, z toho se v roce 2012 jednalo o částku 19,6 mld. Kč. Vývoj daňových nedoplatků, stejně jako jejich vymáhání, stále významně ovlivňují dopady hospodářské krize, roste druhotná platební neschopnost, počet úpadků, v posledních letech především u nepodnikajících fyzických osob, a počet nemajetných, předlužených a nekontaktních daňových subjektů i počet případů ukončení podnikatelských aktivit daňových dlužníků, aniž by byly uhrazeny jejich mnohdy vysoké daňové pohledávky.

9. Daňové a celní úlevy

Správce daně může na základě žádosti daňového subjektu nebo z moci úřední podle podmínek uvedených v daňovém řádu poskytnout daňovému subjektu úlevu formou:

- a) posečkání daně a povolení splátek,
- b) prominutí příslušenství daně,
- c) prominutí daně.

Závažným důvodem pro poskytnutí úlevy je například situace, kdy bezprostřední úhrada nedoplatku by znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu, byla by ohrožena jeho výživa nebo výživa osob na něj odkázaných, neprodlená úhrada dluhu by vedla k zániku podnikání daňového subjektu či výnos z ukončení podnikání by byl nižší, než jím vytvořená daň v příštím období atd.

Při splnění zákonných kritérií správce daně nejčastěji využívá institut posečkání daně a povolení splátek. Povolení posečkání je podmíněno přísnými podmínkami pro splácení daňového dluhu, které správcem daně důsledně kontrolují. V případě, že daňový subjekt řádně a včas neplní ujednané podmínky, správce daně či cla rozhodnutí o úlevě zruší a následuje vymáhání dluhu.

Tabulka č. 18: Daňové úlevy poskytnuté v roce 2012

v mil. Kč

		Výše povoleného posečkání/splátek	Výše neuhrazeného posečkání/splátek
Daň z přidané hodnoty	daňová správa	13 999	7 409
	celní správa	179	179
	celkem	14 178	14 178
Daně spotřební a energetické	daňová správa	44	1
	celní správa	6 334	502
	celkem	6 378	503
Daň z příjmů právnických osob	daňová správa	3 251	1 508
Daň z příjmů fyzických osob	daňová správa	2 006	1 093
v tom: podávajících daňová tvrzení		1 594	885
ze závislé činnosti		412	208
Daň z příjmů – zvláštní sazba	daňová správa	37	16
Daň dědická	daňová správa	12	4
Daň darovací	daňová správa	48	5
Daň z převodu nemovitostí	daňová správa	419	162
Daň z nemovitostí	daňová správa	49	15
Daň silniční	daňová správa	198	133
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	daňová správa	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1.	daňová správa	12	6
Odvod z loterií § 41b odst. 2., 3., 4.	daňová správa	108	36
Ostatní daně a poplatky	daňová správa	14 673	5 407
	celní správa	719	719
	celkem	15 392	15 392
z toho: dělená správa		703	68
CELKEM		42 086	33 054
v tom: daňová správa		34 854	15 795
celní správa		7 232	1 400

Vývoj využívání institutu úlev v posledních pěti letech ukazuje, že podmínky pro jejich poskytování se zpříšňují. Pouze rozložení splátek na delší časové období zůstává v porovnatelné výši. V případě promíjení příslušenství se jedná o meziroční snížení částky o 37,88 % na hodnotu 1 527 mil. Kč a u prominutí daně se jedná o zvýšení částky o 37,84 % na hodnotu 3 173 mil. Kč, na které se odvody za porušení rozpočtové kázně podílí 98,87 %.

V případě příslušenství daně se jedná o úroky z prodlení, penále za porušení povinnosti nepeněžité povahy, exekuční náklady, pokuty za opožděné tvrzení daně atd. Daňový řád zpříšnil podmínky pro promíjení daně pouze na případy nesrovnalostí vyplývající z uplatňování daňových zákonů a na případy mimořádných, zejména živelných událostí.

Tabulka č. 19: Poskytnuté úlevy k 31. 12. příslušného roku v mil. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012
Posečkání/ splátky	35 274	36 724	34 870	41 969	42 065
v tom: daňová správa	31 769	32 468	29 711	36 226	34 953
celní správa	3 505	4 256	5 159	5 839	7 232
Prominuté příslušenství	3 448	4 702	2 059	2 458	1 527
v tom: daňová správa	3 439	4 701	2 056	2 457	1 527
celní správa	9	1	3	1	0
Prominuté daně	5 029	2 673	1 179	2 302	3 173
v tom: daňová správa	5 021	2 651	1 179	2 302	3 173
celní správa	8	22	0	0	0

Údaje se vztahují k období, ve kterém bylo o úlevě rozhodnuto, bez ohledu na zdaňovací období, ke kterému se daňová povinnost vztahovala.

10. Opravné prostředky

Daňový subjekt má možnost použít proti rozhodnutí správce daně opravných prostředků, jako je odvolání nebo rozklad, návrh na povolení obnovy řízení nebo využití dozorčího prostředku, jako je nařízení obnovy řízení a nařízení přezkoumání rozhodnutí. Zásadní změnu v používání tohoto instrumentu přinesl daňový řád, který vstoupil v účinnost k 1. 1. 2011. Podle něj nelze podat odvolání proti platebnímu výměru, kterým je stanovena daň ve shodné výši, v jaké byla daňovým subjektem tvrzena, to znamená, že daňový subjekt již nemůže brojit proti svému vlastnímu tvrzení. Tímto opatřením byl redukován vysoký počet odvolání podaných jako opravy resp. dodatečná přiznání daňových subjektů ve lhůtě pro odvolání především na dani z přidané hodnoty. Tato skutečnost tudíž velmi ovlivnila počet podaných odvolání v roce 2011 oproti předchozímu roku 2010. Z vývoje celkového počtu odvolání je zřejmé, že se počet opravných prostředků významně snížil. Dokládá to skutečnost, že v roce 2012 bylo podáno 5 491, obdobně jako v roce 2011, kdy jich bylo 5 235, je zřejmý tento jejich značný pokles oproti roku 2010, kdy bylo podáno 21 008 odvolání proti platebním výměrům vydaných správcem daně.

Tabulka č. 20: Opravné prostředky podle druhu příjmu - daňová správa k 31. 12. 2012

Druh příjmu	Počet vedených řízení a způsob vyřízení			
	počet řízení	vyhověno	zamítnuto	zastaveno
Daň z přidané hodnoty	3 053	1 043	1 970	364
Daň z příjmů právnických osob	528	289	267	52
Daň z příjmů fyzických osob daňová tvrzení	755	357	372	91
Daň z příjmů fyzických osob závislá činnost	127	62	57	13
Daň z příjmů - zvláštní sazba	26	6	8	4
Daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí	544	143	225	47
Daň z nemovitostí	398	295	59	39
Daň silniční	60	36	24	3
Odvod za elektřinu ze slunečního záření	0	0	0	0
CELKEM	5 491	2 231	2 982	613

11. Mezinárodní spolupráce

a) Daňová správa

Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní se v roce 2012 řídila zákonem č. 253/2000 Sb., o mezinárodní pomoci při správě daní a o změně zákona č. 531/1990 Sb., zákona o ÚFO. Tento zákon vychází z předpisu Evropské unie (Směrnice Rady 77/799/EHS o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských států v oblasti přímých daní a daní z pojistného).

V širším rámci je významná aplikace 88 mezinárodních smluv o zamezení dvojímu zdanění. Do budoucna se počítá též s dohodami o výměně informací v daňových záležitostech, které poskytnou daňové správě další nástroje v boji proti škodlivým daňovým praktikám. Během roku 2012 byl dokončen ratifikační proces prvních šesti sjednaných dohod, které jsou dnes již vyhlášeny ve Sbírce zákonů. Jedná se o dohodu s Bermudami, se San Marinem, s Jersey, s Guernsey, s Ostrovem Man a s Britskými Panenskými ostrovy. S dalšími státy byly dohody sjednávány, legislativní proces dnes již probíhá u dohody s Andorrským knížectvím, Kajmanskými ostrovy, s Monakem, Bahamským společenstvím, s Belize, se Sint Maartenem, s Cookovými ostrovy a s řadou dalších států bylo jednání zahájeno.

Významným krokem byl v roce 2012 také podpis mnohostranné Úmluvy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, jejíž ratifikační proces je nyní dokončován.

Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

V porovnání s rokem 2011 došlo v roce 2012 k výraznému nárůstu (o 40 %) absolutního počtu nově vyřizovaných žádostí agendy mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek GFŘ a podřízenými územními finančními orgány podle zákona č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek. Strmý nárůst byl zaznamenán zejména u žádostí o informace, kde došlo bezmála k trojnásobnému nárůstu (290 %). Tyto žádosti tak již tvoří 39 % celkového objemu vyřizovaných žádostí. Mírný nárůst byl zaznamenán také u žádostí o vymáhání pohledávek (10 %). Tyto žádosti tak stále tvoří největší skupinu vyřizovaných žádostí (59 %). Naopak k výraznému poklesu došlo u žádostí o doručení dokumentů (o 50 %), které se tak stávají okrajovou záležitostí (2 % z celkového objemu žádostí).

Zdaňování nadnárodních podniků, převodní ceny

Zdaňování nadnárodních podniků, převodní ceny tvoří u dotčených poplatníků pravidelnou oblast daňové kontroly, přičemž rok 2012 byl udržením vysokého standardu posuzování a hodnocení převodních cen v rámci českých daňových subjektů. Daňová správa se snaží apelovat na daňové subjekty, jichž se řízené transakce týkají, aby byly připraveny na případné prověřování vazeb mezi spřízněnými subjekty, tj. aby měli k dispozici odpovídající podklady pro hodnocení jejich převodních cen správcem daně. To ve svém důsledku často usnadní a urychlí samotnou daňovou kontrolu. Množství daňových kontrol zahrnujících převodní ceny se udržuje na vysoké úrovni a dá se říci, že ani podíl daňových kontrol, jejichž výsledkem bylo zvýšení základu daně (či snížení daňové ztráty), neklesá.

V oblasti převodních cen mohou poplatníci správce daně požádat o vydání rozhodnutí o závazném posouzení způsobu tvorby ceny mezi spojenými osobami. Tento instrument slouží k ujištění, že poplatníky stanovené převodní ceny mezi spojenými osobami budou správcem daně akceptovány. Od roku 2006 bylo podáno více než 100 žádostí, přičemž schválena byla podstatná většina z nich.

Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty je upravena nařízením Rady (EU) č. 904/2010, dále pak zejména prováděcím nařízením Komise (EU) č. 79/2012, a ustanoveními zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Výměna informací v oblasti DPH je prováděna prostřednictvím elektronického systému VIES (VAT Exchange Information System). Hlavním smyslem tohoto systému je zamezit daňovým únikům a podvodům v rámci jednotného vnitřního trhu Evropské unie díky přesné výměně informací. Správce daně tak může získávat aktuální data z Evropské unie pro potřeby tuzemského daňového řízení. S tím souvisí zákonná povinnost plátců daně z přidané hodnoty podat souhrnné hlášení v případě dodání zboží do jiného členského státu (tzv. intrakomunitární dodání zboží) či poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb.. Za rok 2012 podalo 77 543 plátců DPH souhrnné hlášení o dodání zboží/služeb do jiného členského státu a 104 649 plátců DPH vykázalo v daňovém přiznání porízení z jiného členského státu.

Mezinárodní spolupráce daňových správ

Mezinárodní spolupráce daňových správ už dávno není v moderně fungujících daňových správách něčím výjimečným, nadstandardním, něčím, na co je třeba neustále poukazovat, zdůrazňovat, bez čeho by se daňové správy obešly. Mezi nejvýznamnější spolupráce v tomto ohledu patří tradičně spolupráce se slovenskou daňovou správou.

Velice užitečný je komunitární program Evropské unie FISCALIS, který umožňuje v daňové oblasti pružně reagovat na potřeby a přání členských států Evropské unie s cílem posilovat, modernizovat a standardizovat postupy vedoucí k efektivnímu výběru daní a účinnému boji proti daňovým únikům. I v roce 2012 byla daňová správa aktivní při spolupráci s Evropskou organizací daňových správ (IOTA), která umožňuje vzájemnou výměnu a sdílení zkušeností mezi daňovými správami členských zemí IOTA.

b) Celní správa

Mezinárodní dohody

V průběhu roku 2012 byla podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Brazílskou federativní republikou o vzájemné správní pomoci v celních otázkách. V současnosti je Smlouva předložena Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s ratifikací.

Dále bylo podepsáno Memorandum o porozumění mezi celními správami České republiky a Polské republiky při předcházení a odhalování porušování právních předpisů.

Bylo zahájeno jednání ve věci uzavření resortních dohod s celními správami Peruánské republiky a Ekvádorské republiky, zaměřených na profesní pomoc v oblasti praktického výkonu služby zaměstnanců celních správ. Dále bylo zahájeno jednání s celními správami Ázerbájdžánské republiky a Arménské republiky k uzavření resortních dohod zaměřených na posílení spolupráce prostřednictvím vzájemné výměny poznatků a zkušeností v oblasti boje proti porušování celních předpisů.

Úkoly spojené se členstvím ČR v Evropské unii

Zastupování zájmů ČR na jednáních v institucích EU

Celní správa zajišťovala v Pracovní skupině pro celní spolupráci (CCWP) v rámci Rady EU. Průběžně byly zajišťovány nebo koordinovány všechny související činnosti – komunikace s předsednictvím, odpovědi na dotazníky apod. V roce 2012 celní správa také zajišťovala účast v pracovní skupině zřízené za účelem vypracování nové Strategie pro celní spolupráci, která se v příštích letech stane základem činnosti CCWP.

Zajišťování a koordinace mezinárodní technické pomoci

Na rozvoj činnosti celních správ členských zemí Evropské unie s cílem jednotného a účinného provádění celních předpisů, včetně implementace metod odpovídajících novým

trendům v celní oblasti, je zaměřen Program Customs 2013, který je komunitárním programem Evropského společenství.

Mezi nejvýznamnější aktivity programu patří vedle činnosti pracovních a projektových skupin také semináře, školicí aktivity, benchmarkingové projekty a pracovní návštěvy. Od dubna do konce roku 2012 se v rámci programu uskutečnilo celkem 102 akcí, kterých se zúčastnilo 229 příslušníků celní správy.

12. Informatika

a) Daňová správa

Automatizovaný daňový informační systém

Automatizovaný daňový informační systém (dále jen „ADIS“) je aplikačně technickou podporou daňové správy s celorepublikovou působností včetně jednotné technické infrastruktury.

Zásadní vliv na rozvoj systému v roce 2012 měl zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky. Související změny byly zapracovány do všech aplikačních oblastí ADIS. Nejvíce se dotkly oblastí evidence daní, obecné správy daní, změny místní příslušnosti, evidence písemností ADIS, interních registrů subjektů ADIS, daně z nemovitosti a daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí.

Na základě zákona č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření a zákona č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření byl vytvořen centrální registr smluv, realizovány procesy registrace smluv důchodovém spoření a registrace smluv o pojištění důchodu, bylo zapracováno zpracování nových druhů příjmů pro OPT-OUT, zapracována evidence Poplatníka pojistného, Hlášení pojistného k záloze na pojistném na důchodovém spoření.

Dále byla zapracována zcela nová úloha Odvod z loterií a jiných podobných her. Umožňuje podání odvodových hlášení a přiznání včetně elektronických, jejich zpracování a převod vybraných finančních prostředků do státního rozpočtu a obcím.

V oblasti systémových prací došlo v průběhu roku 2012 k dodávce a instalaci hardware, úpravám systémových částí aplikace ADIS pro FÚ vyvolaným změnou organizačního uspořádání daňové správy, zprovoznění nového systému zálohování pro ADIS s využitím SW TivoliStorageManager, povýšení hardware pro ADIS EPO v lokalitě Lazarská a Voctářova a k instalaci nové verze databázového systému Informix.

V uplynulém období z důvodu stanovení povinnosti elektronických podání, zejména podáních v oblasti DPH, počet podání prostřednictvím aplikací EPO výrazně vzrostl. Celkově bylo v roce 2012 podáno o 99 % elektronických podání více než v roce 2011, přičemž výrazný podíl nárůstu připadá na elektronická podání učiněná bez uznávaného elektronického podpisu.

Automatizovaný vnitřní informační systém (AVISME)

V roce 2012 došlo k připojení AVISME na integrovaný informační systém státní pokladny (IISSP). Generální finanční ředitelství se účastnilo od poloviny roku pilotního provozu platebního styku IISSP.

Ostatní informační systémy

Během roku 2012 byla v IS VEMA vypracována a modelována nová organizační struktura generálního finančního ředitelství a zároveň byla aplikace upravena pro její používání od roku 2013. Proběhla centralizace modulů vzdělávání ze všech vzdělávacích středisek do centrální databáze VEMA.

Všechny IS byly v průběhu roku 2012 přizpůsobeny změnám organizační struktury daňové správy, které vyplynuly z účinnosti zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky.

b) Celní správa

Cílem činnosti v roce 2012 bylo zajišťování stavu informačních aktiv celní správy, který garantuje jejich bezpečnost, to znamená, že garantuje dostupnost, integritu a důvěrnost dat zpracovávaných v ISCS i prostředků pro jejich zpracování.

Plnění úkolů v této oblasti navazovalo na řešení projektu Bezpečnost ISCS v roce 2011, přičemž byly respektovány ČSN ISO/IEC 20000, ČSN ISO/IEC 17799 a ČSN ISO/IEC 27001. Důvodem byla skutečnost, že celní správa v r. 2010 získala certifikát podle ČSN ISO/IEC 20000, jehož součástí je i řešení managementu bezpečnosti ISCS a v roce 2011 získala certifikát podle normy ČSN ISO/IEC 27001. V roce 2012 prošla celní správa úspěšně dohledovými audity podle obou uvedených norem.

Pro potřeby procesu řízení bezpečnosti ISCS bylo stanoveno 5 bezpečnostních předpisů ISCS, z nichž byly v roce 2012 dva revidovány a aktualizovány, dva zpracovány a vydány. Pátý předpis, Bezpečnostní standard ISCS, bude dopracován a vydán v roce 2013.

Pro potřeby řízení a provádění ochrany ISCS byly v roce 2012 zpracovány a vydány 2 bezpečnostní předpisy ISCS, které zahrnují 12 původních bezpečnostních předpisů ISCS. Ty byly zrušeny a nahrazeny revidovanými a aktualizovanými přílohami uvedených dvou nových bezpečnostních předpisů ISCS.

13. Personalistika

a) Daňová správa

Tabulka č. 21: Struktura zaměstnanců daňové správy podle činností

průměrný přepočtený počet zaměstnanců

	2008	2009	2010	2011	2012
Zaměstnanci zajišťující daňové činnosti	14 643	14 600	14 003	13 944	14 024
správa daní	8 637	8 589	8 292	8 275	8 334
kontrolní činnosti	3 121	3 136	2 958	2 832	2 837
vymáhání, exekuce	915	919	866	842	834
podpůrné činnosti	226	228	227	238	248
obecné podpůrné činnosti	1 744	1 728	1 660	1 757	1 771
Zaměstnanci zajišťující nedaňové činnosti	789	776	718	696	704
správa dotací	468	464	414	404	412
loterie, sázky	166	168	164	145	143
finanční kontrola	89	89	86	77	74
cenová kontrola	46	46	46	45	44
ostatní činnosti	20	9	9	25	31
CELKEM	15 432	15 376	14 721	14 640	14 728

V souvislosti s organizačními změnami došlo ke změnám i ve vnitřní struktuře daňové správy. Za posledních pět let se snížil ukazatel přepočtený počet zaměstnanců o 704 (pokles o 4,6 %), z toho zajišťující daňové činnosti o 619 (pokles o 4,2 %) a zajišťující nedaňové činnosti o 85 zaměstnanců (pokles o 10,8 %). K mírnému nárůstu počtu zaměstnanců zajišťujících daňové činnosti v roce 2012 došlo zejména v souvislosti se vznikem Specializovaného finančního úřadu k 1. 1. 2012 a postupným naplňováním systemizovaných míst na GFŘ.

Počet zaměstnanců v daňové správě se v posledních třech letech stabilizuje. Pozitivním jevem je, že se v roce 2012 zvýšil počet vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Zvyšuje se průměrný věk zaměstnanců daňové zprávy.

Průměrný měsíční plat se oproti roku 2011 zvýšil o 803 Kč, ale v důsledku úsporných opatření vlády nedosáhl výše průměrného platu v letech 2009 a 2010.

Tabulka č. 22: Struktura zaměstnanců daňové správy

k 31. 12. příslušného roku

	2008	2009	2010	2011	2012
Evidenční stav k 31. 12.	15 408	15 391	14 744	14 662	14 762
z toho: ženy	78,2%	78,5%	78,6%	78,6%	78,9%
Obměna zaměstnanců					
nově přijatí	8,3%	8,0%	4,3%	6,8%	5,9%
odchody	9,0%	8,1%	8,7%	8,8%	5,6%
Vzdělání					
vysokoškolské	34,0%	34,9%	36,2%	38,0%	39,2%
středoškolské	65,7%	64,9%	63,6%	61,8%	60,7%
základní	0,3%	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%
Věková struktura					
méně než 30 let	7,0%	6,8%	5,8%	6,0%	6,1%
30 - 49	54,4%	54,3%	54,0%	53,5%	52,5%
50 - 59	33,7%	33,8%	34,8%	34,4%	34,4%
60 a více	4,9%	5,1%	5,4%	6,0%	7,0%
průměr	45	45	46	46	46,46
Zaměstnanci v pracovním poměru					
do 1 roku	5,2%	4,7%	1,8%	4,5%	3,7%
1 – 5 let	18,6%	19,7%	20,5%	17,4%	16,7%
více než 5 let	76,2%	75,6%	77,7%	78,1%	79,5%
Počet funkčních míst skutečnost k 31.12.	15 361	15 361	14 725	14 651	14 757
Průměrný měsíční plat v Kč	24 376	25 599	25 794	24 601	25 404

b) Celní správa

V tabulkách jsou uvedeny průměrné přepočtené počty zaměstnanců, tj. skutečné pracovní úvazky a skutečná délka trvání pracovního poměru ve sledovaném období.

Celní správa měla pro rok 2012 systemizováno 5 744 míst. Z toho v kategorii celník 4 274 míst a 1 470 míst v kategorii občanský zaměstnanec.

Tabulka č. 23: Struktura zaměstnanců celní správy podle činnosti

průměrný přepočtený počet zaměstnanců

	2008	2009	2010	2011	2012
Zaměstnanci zajišťující daňové činnosti	1 178,8	1 188,1	1 142,1	1 085,0	1 059,2
správa daní	496,9	476,4	446,6	413,7	402,9
kontrolní činnosti	154,9	149,4	129,9	128,1	122,0
vymáhání, exekuce	451,9	458,4	486,5	465,2	457,9
podpůrné činnosti	75,1	76,9	79,1	78,0	76,4
Zaměstnanci zajišťující celní činnosti	1 014,7	1 014,2	935,6	890,3	881,8
správa cel	825,3	792,4	728,3	710,9	704,3
kontrolní činnosti	12,2	39,0	40,0	20,6	17,3
podpůrné činnosti	177,2	182,8	167,3	158,8	160,2
Zaměstnanci zajišťující ostatní činnosti	4 007,9	3 992,0	3 812,8	3 638,7	3 524,8
správní	421,6	421,8	426,7	424,3	417,7
kontrolní činnosti	2 180,2	2 194,7	2 126,7	2 060,3	1 979,1
podpůrné činnosti	628,4	604,7	517,7	502,3	495,1
obecné podpůrné činnosti	777,7	770,8	741,7	651,8	632,9
Celkem	6 201,4	6 194,3	5 890,5	5 614,0	5 465,8

Tabulka č. 24: Struktura zaměstnanců celní správy

k 31. 12. příslušného roku

	2008	2009	2010	2011	2012
Evidenční stav k 31. 12.	6 207	6 075	5 754	5 524	5 426
z toho: ženy	31,00%	31,20%	31,10%	31,10%	31,90%
Obměna zaměstnanců					
nově přijatí	5,1%	5,3%	3,0%	2,2%	2,4%
odchody	7,1%	8,9%	7,8%	5,1%	5,0%
Vzdělání					
vysokoškolské	25,6%	27,7%	33,0%	33,3%	35,00%
středoškolské	73,6%	71,5%	66,3%	66,1%	64,40%
základní	0,8%	0,8%	0,7%	0,6%	0,60%
Věková struktura					
méně než 30 let	11,1%	11,1%	9,9%	8,4%	7,50%
30 - 49	73,4%	73,2%	75,5%	76,2%	75,40%
50 - 59	13,1%	13,1%	12,5%	13,1%	14,50%
60 a více	2,4%	2,6%	2,1%	2,3%	2,60%
průměr	40,4	40,9	41,2	41,8	42,5
Zaměstnanci v pracovním a služebním poměru					
do 1 roku	3,3%	3,5%	1,9%	1,5%	1,90%
1 – 5 let	12,5%	13,9%	14,2%	11,3%	10,60%
více než 5 let	84,2%	82,6%	83,9%	87,2%	87,50%
Počet funkčních míst skutečnost k 31.12.	6 685	6 690	6 264	5 884	5 734
Průměrný měsíční plat					
civilní zaměstnanec v Kč	24 069	24 253	24 552	24 136	24 027
celník v Kč	35 045	36 827	34 859	33 937	33 706

V porovnání s rokem 2011 došlo v rámci kategorie celník ke snížení podílu zaměstnanců s úplným středním vzděláním (o 1,75 %) a navýšení podílu zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním (o 1,93 %). Obdobný vývoj byl zaznamenán i u kategorie občanských zaměstnanců, kde došlo ke snížení podílu zaměstnanců s úplným středním vzděláním (o 1,34 %) a současně k navýšení podílu zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním (o 0,87 %). V celkovém pohledu se v porovnání s rokem 2011 snížil podíl zaměstnanců s úplným středním vzděláním ve prospěch zaměstnanců s bakalářským a vysokoškolským vzděláním.

14. Hospodaření daňové a celní správy

a) Daňová správa

Tabulka č. 25: Hospodaření daňové správy

v mil. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy celkem	606 715,2	522 890,2	548 517,6	561 230,0	585 011,3
z toho: Daňové příjmy celkem	606 664,8	522 237,0	547 975,9	560 923,0	584 681,1
v tom: Příjmy kapitoly 398 - VPS	606 664,8	520 933,9	546 662,2	559 712,0	583 574,0
Příjmy kapitoly 312 - MF	0,0	1 303,1	1 313,8	1 211,0	1 107,1
Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 - MF	50,4	653,2	541,7	307,0	330,2
Výdaje celkem	7 928,8	7 983,7	7 424,1	7 972,0	8 335,3
z toho: Běžné výdaje celkem	7 440,0	7 732,9	7 223,8	7 185,2	7 256,8
v tom: Platy zaměstnanců celkem	4 498,6	4 709,2	4 571,0	4 332,8	4 484,2
Ostatní platby za provedenou práci celkem	13,6	13,5	14,2	21,7	7,4
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	1 579,2	1 597,4	1 552,5	1 475,0	1 525,9
Převod FKSP	90,0	94,2	91,4	43,3	44,8
Sociální dávky celkem	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostatní běžné výdaje celkem	1 258,7	1 318,6	994,6	1 312,4	1 194,4
v tom: výdaje na ICT	259,1	288,5	192,6	402,2	375,8
Kapitálové výdaje celkem	488,8	250,8	200,4	786,8	1 078,5
v tom: výdaje na ICT	148,7	115,8	58,2	610,6	989,8

V průběhu roku probíhala příprava na novou organizační strukturu Finanční správy, která vzniká k 1. 1. 2013 a je přizpůsobena krajskému principu. To mělo za následek výrazný nárůst čerpání kapitálových výdajů, především v oblasti ICT. Kapitálové výdaje se oproti roku 2011 zvýšily o 291,7 mil. Kč (37,1 %). Mírně vzrostly i běžné výdaje, a to o 71,6 mil. Kč (1,0 %). Celkové příjmy oproti roku 2011 klesly o 80,6 mil. Kč (5,3 %), pokles byl způsoben poklesem daňových příjmů – správních poplatků, a to o 103,9 mil. Kč (8,6 %). Celkové výdaje se meziročně zvýšily o 363,3 mil. Kč (4,6 %).

Tabulka č. 26: Hospodaření celní správy s prostředky ICT

v mil. Kč

Výdaje na ICT	2008	2009	2010	2011	2012
Běžné	259,1	288,5	192,6	402,2	375,8
Kapitálové	148,7	115,8	58,2	610,6	989,8
Celkem	407,8	404,3	250,8	1 012,80	1 365,60

b) Celní správa

Tabulka č. 27: Hospodaření celní správy

v mil. Kč

	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy celkem	139 396	136 658	143 759	146 517	146 635
z toho: Daňové příjmy celkem	139 295	135 568	142 679	145 385	145 874
v tom: Příjmy kapitoly 398 - VPS	138 646	134 923	142 084	144 836	144 597
Příjmy kapitoly 312 - MF	649	645	596	549	516
Nedaňové příjmy celkem kapitoly 312 - MF	101	1 090	1 080	1 132	761
Výdaje celkem	4 662	4 923	4 339	4 032	3 976
z toho: Běžné výdaje celkem	4 409	4 526	4 183	3 905	3 764
v tom: Platy zaměstnanců celkem	2 400	2 494	2 269	2 115	2 047
Ostatní platby za provedenou práci celkem	9	9	11	8	9
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	843	851	774	722	699
Převod FKSP	48	50	45	21	20
Sociální dávky celkem	343	362	422	414	418
Ostatní běžné výdaje celkem	766	760	662	625	571
v tom: výdaje na ICT	218	229	186	163	131
Kapitálové výdaje celkem	253	397	156	127	212
v tom: výdaje na ICT	175	190	100	90	181

Výpadek finančních zdrojů v oblasti ICT byl a je nahrazován dotacemi z evropských fondů (program eCustoms do roku 2013) a dále snahou o vyšší efektivitu poskytování služeb v této oblasti – získání certifikátu ČSN ISO/IEC 20 000 v roce 2010 a certifikátu ČSN ISO/IEC 27 001 v roce 2011. Při snižování finančních prostředků podprogramu ICT CS se však situace může stát kritickou, celní správa nebude schopna dostát národním a mezinárodním závazkům.

Tabulka č. 28: Hospodaření celní správy s prostředky ICT

v mil. Kč

Výdaje	2008	2009	2010	2011	2012
Běžné	218	229	186	163	131
Kapitálové	175	190	100	90	181

Informační systém celní správy (ISCS) vykazuje některé zásadní odlišnosti ve srovnání s běžnými informačními systémy ve státní a veřejné správě. Celní procesy jsou mezinárodní, systém musí podporovat interoperabilitu se systémy definovanými pro Celní unii EU a zároveň musí data zpracovávat v reálném čase tak, aby nebrzdil procesy obchodních organizací, které mají zásadní vliv na obchodní bilanci ČR. Dále je nutné při realizaci ISCS brát do úvahy jak národní legislativní pravidla a normy, tak pravidla a normy Evropské unie a navíc doporučení WCO. ISCS má mezinárodní závazky a navíc spolupracuje se systémy komerční sféry; případné výpadky nebo chyby mají přímý

ekonomický dopad nejen na výběr cel a daní, ale také na výkony hospodářských subjektů, které jsou úzce svázány s celním řízením (automobilový a počítačový průmysl především). Některé výstupy systému používají jiné orgány státní správy a Společenství, citlivost těchto dat je vysoká (např. data pro ČSÚ v oblasti statistiky zahraničního obchodu).

15. Vztahy s veřejností

a) Daňová správa

Cílem daňové správy bylo i v roce 2012 poskytnout široké daňové veřejnosti plný informační servis. Klíčovým úkolem roku 2012 bylo informační zvládnutí transformace daňové správy na Finanční správu ČR k 1. 1. 2013. Za tímto účelem byla realizována cílená informační kampaň ke všem očekávaným změnám, které se přizpůsobil i obsah internetových stránek (<http://cfs.mfcr.cz>). I v roce 2012 se uskutečnila kampaň, která má usnadnit daňovým poplatníkům podání daňových přiznání k dani z příjmů. Nedílnou součástí informační kampaně bylo pořádání bezplatných seminářů pro veřejnost, jejichž smyslem byla podpora elektronické komunikace s daňovou správou.

Generální finanční ředitelství v roce 2012 písemně zodpovědělo celkem 2 462 položených odborných dotazů, v rámci EP odpory, která slouží, jako technická podpora aplikací Daňového portálu bylo zodpovězeno 4 077 dotazů, zástupcům médií bylo poskytnuto celkem 179 písemných odpovědí a studentům vysokých škol bylo v roce 2012 zodpovězeno celkem 49 dotazů.

Součástí pozitivní prezentace přístupu daňové správy k veřejnosti, bylo uspořádání několika „Dnů otevřených dveří“ na finančních úřadech pro studenty středních škol.

b) Celní správa

Celní správa k propagaci a prezentaci své činnosti využívá největší měrou nejmodernější komunikační prostředek – internetové stránky. Pro další zlepšení komunikace s veřejností a usnadnění orientace v oblasti cel, daní a dalších kompetencí je využíváno od roku 2010 Poradenské a informační centrum CS, jehož pracovníci zpracovávají telefonické a písemné dotazy veřejnosti za celou celní správu. Pro podávání žádostí o informace je využíván on-line formulář, který je umístěn na internetových stránkách celní správy. Poradenské a informační centrum vydává elektronický občasník pro odbornou veřejnost „Merkur“.

Celní správa v roce 2012 pozitivně zviditelnila svou činnost v oblasti kontrol nelegální zaměstnanosti, stánkového prodeje, zboží zatíženého spotřební daní, tedy alkoholu, cigaret a pohonných hmot a nelegální zaměstnanosti. Negativní dopad na veřejnost měly neobjektivní informace o právech a povinnostech celních orgánů, které se objevovaly v září až listopadu v médiích během tzv. metanolové aféry. Ke zvýšení povědomí veřejnosti o celní správě nepochybně přispěly i tradiční společné prezentace s Armádou ČR v Králíkách a rozsáhlá účast na Dnech NATO v Ostravě – Mošnově, prezentace pro základní a střední školy a zvláště rozsáhlá dlouhodobá celorepubliková komunikační kampaň ke změně organizační struktury

z trojstupňové na dvoustupňovou. I v roce 2012 významně přispíval k informovanosti laické i odborné veřejnosti měsíčník Clo Douane.

16. Závěry

V roce 2013 čekají Finanční správu České republiky další náročné úkoly související s dokončením realizace reformy daňové správy.

Mezi významné akce bude v roce 2013 patřit zabezpečování úkolů ve vazbě na nabytí účinnosti legislativních norem upravujících správu a zajištění II. pilíře důchodové reformy v České republice. Správcem Centrálního registru smluv je zákonem o pojistném na důchodové spoření určen Specializovaný finanční úřad.

Hlavní úkoly celní správy v roce 2012 směřovaly na dvoustupňovou organizační strukturu podle zákona č. 17/2012 Sb. o Celní správě České republiky. Tento náročný proces, spočívající ve zrušení osmi celních ředitelství a 54 celních úřadů, byl završen k datu 31. 12. 2012 vytvořením zcela nové organizační struktury orgánů celní správy. Nová organizační struktura kopíruje krajské uspořádání, přičemž v sídle každého vyššího územně správního celku byl zřízen celní úřad. Přeměna organizační struktury byla provázena centralizací podpůrných procesů, což umožní snížit náklady na tyto procesy. Celková změna organizační a řídicí struktury není konečná a bude optimalizována v návaznosti na zatížení celních úřadů a potřeby daňových subjektů.

V roce 2012 byla též realizována úvodní část projektu Komplexní zavedení procesního řízení a procesní optimalizace v Celní správě ČR (Výzva 59, financovaná z OP LZZ) podporující strategický rozvoj a zásadní strategickou, projektovou a procesní orientaci systému řízení a velení. V první fázi byla vytyčena vize, mise a deklarace základních hodnot a přijata Strategie Celní správy ČR na období 2013-2017. Celní správa se v roce 2012 aktivně podílela na realizaci projektu reformy kontrolních a dohledových procesů v resortu Ministerstva financí, jehož cílem je navrhnout komplexní model výkonu kontrolních kompetencí v rámci resortu MF, které nebyly zahrnuty pod projekt jednoho inkasního místa, a to s cílem zvýšení efektivity a kvality těchto procesů.

Informace
o činnosti daňové správy
České republiky

za rok 2012

O B S A H

I. ÚVOD	47
II. DAŇOVÉ ŘÍZENÍ	50
1. VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ.....	50
2. DAŇOVÉ NEDOPLATKY.....	60
3. DALŠÍ POSTUPY.....	73
4. DAŇOVÉ ÚLEVY.....	78
5. OPRAVNÉ PROSTŘEDKY.....	80
6. SANKCE.....	83
7. DAŇOVÉ SUBJEKTY.....	86
III. OSTATNÍ AGENDY	86
1. PLATBY A VRATKY DANÍ A POPLATKŮ.....	86
2. REALIZACE PŘEVODŮ OPRÁVNĚNÝM PŘÍJEMCŮM.....	87
3. CENOVÁ KONTROLA.....	88
4. FINANČNÍ KONTROLA.....	89
5. SPRÁVA ODVODŮ ZA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ.....	90
6. STÁTNÍ DOZOR NAD SÁZKOVÝMI HRAMI A LOTERIEMI.....	95
IV. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	96
V. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ A SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM	105
VI. INFORMATIKA	107
VII. PERSONALISTIKA A VZDĚLÁVÁNÍ	112
VIII. HOSPODAŘENÍ	117
IX. KONTROLNÍ A DOHLÍDKOVÁ ČINNOST	124
X. ZÁVĚR	126
SEZNAM ZKRATEK POUŽITÝCH V TEXTU.....	127

I. ÚVOD

Základním právním předpisem, který upravoval v roce 2012 organizaci, postavení, věcnou a územní působnost orgánů daňové správy byl zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o ÚFO“).

Daňová správa v České republice byla v roce 2012 tvořena třístupňovou soustavou tzv. územních finančních orgánů (ÚFO), které tvořilo Generální finanční ředitelství (GFŘ), 8 finančních ředitelství (FŘ), 199 finančních úřadů (FÚ) a Specializovaný finanční úřad (SFÚ).

SFÚ byl do soustavy územních finančních orgánů nově zaveden od 1. ledna 2012. Důvodem vzniku SFÚ byla snaha daňové správy věnovat velkým a specifickým daňovým subjektům zvláštní pozornost tak, jako je tomu již dnes ve většině států Evropy. Přechod vybraných subjektů na SFÚ nebyl nárazový, nýbrž probíhal průběžně, zejména v první polovině roku 2012.

S ohledem na další potřebu modernizace daňové správy a potřebu širší daňové reformy, jejíž přirozenou součástí je též reforma organizačního uspořádání a vymezení kompetencí předmětných orgánů, zejména v podobě dosažení úspornějšího a kvalitnějšího fungování organizace samé, ve zkvalitnění výkonu především klíčových kompetencí ke správě daní, snižování administrativní zátěže a zvýšení „uživatelského“ komfortu fyzických i právnických osob, vůči nimž orgány daňové správy vykonávají své kompetence, omezení daňových úniků, větší transparentnost systému správy daní a také posílení spolupráce daňové správy s celní správou, zpracovalo Ministerstvo financí (MF) návrh zákona o Finanční správě České republiky. Ten byl Parlamentem ČR schválen s účinností od 1. ledna 2013 a zveřejněn ve Sbírce zákonů pod č. 456/2011 Sb. v prosinci 2011.

V souvislosti se schválením zákona o Finanční správě České republiky zabezpečovala daňová správa v roce 2012 náročné úkoly a intenzivní práce související s rozsáhlou reorganizací daňové správy, a to jak v oblasti organizačního zabezpečení, tak i zabezpečení personálního, majetkového a informačních technologií. Stávající soustava územních finančních orgánů byla od 1. ledna 2013 nahrazena orgány Finanční správy, které tvoří Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství, 14 finančních úřadů a Specializovaný finanční úřad.

Nově vzniklé Odvolací finanční ředitelství se sídlem v Brně bude jako čistě odvolací orgán vykonávat svou působnost pro celé území České republiky. Vznikem jediného odvolacího orgánu je plně završena snaha o jednotnost v postupech odvolacího řízení.

Celorepubliková působnost Specializovaného finančního úřadu se nemění. Kromě dosavadních pravomocí pro velké a specifické daňové subjekty bude nově vykonávat cenovou kontrolu, finanční kontrolu, státní dozor nad loteriemi a jinými podobnými hrami a kompetence spojené s vedením Centrálního registru smluv. Jako správci smluv mu bude svěřena registrace smluv účastníků důchodového spoření a komunikace s penzijními společnostmi v rámci zajištění II. pilíře důchodové reformy v České republice.

Celkem 14 finančních úřadů vyjmenovaných v zákoně bude nově vybaveno krajskou územní působností, přičemž název příslušného kraje se objeví i v jejich názvu. Sídla jednotlivých úřadů se budou nacházet přímo v krajských městech a v hlavním městě Praze. Nedílnou součástí finančního úřadu budou jeho územní pracoviště, která budou zřízena na všech místech, kde mají v roce 2012 sídlo „zanikající“ finanční úřady.

I přes personální, technickou a organizační náročnost transformace se proces reorganizace daňové správy veřejnosti nijak negativně nedotkne. Rozsah a dostupnost služeb poskytovaných veřejnosti budou i v roce 2013 zachovány a současně dojde ke zjednodušení některých pravidel a postupů, na které byla veřejnost dosud zvyklá. Na všechny související změny bude veřejnost včas upozorňována.

Obecným cílem uskutečňovaných změn je, stejně jako v případě předchozího kroku vytvoření GFŘ, vybudovat moderní integrovanou finanční správu s vysokou efektivitou a produktivitou, která klade důraz na dobrovolné plnění finančních a jiných povinností vůči státu a vykazuje vysokou kvalitu služeb kompetentních a motivovaných daňových úředníků, za existence vzájemné důvěry těchto úředníků a subjektů, vůči nimž daňová správa vykonává své kompetence.

Je třeba také zdůraznit, že zákon o Finanční správě České republiky je institucionálně kompatibilní s aktuálně probíhajícím Projektem vytvoření jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů (tzv. Projekt JIM), který předpokládá vytvoření jednoho výběrního místa pro daně a veřejnoprávní pojistné právě na bázi orgánů samostatné finanční správy. Nově vytvořená Finanční správa ČR tak splňuje parametry budoucí soustavy orgánů JIM, kterou by se mohla v případě převzetí dalších kompetencí stát bez změny názvu a struktury.

Za rok 2012 bylo u **daně z přidané hodnoty** dosaženo výnosu ve výši **278,2 mld. Kč**. Proti předchozímu roku došlo k navýšení o 2,8 mld. Kč, tzn. o 1 %. Příjmem státního rozpočtu je částka 199,7 mld. Kč (71,78 % celkového inkasa) a z celkové rozpočtem stanovené částky (221,6 mld. Kč) je to 90,1 %. Jde o nejnižší plnění rozpočtu v oblasti příjmů z daně z přidané hodnoty od roku 2008.

Inkaso **daně z příjmů právnických osob z příznání** v roce 2012 dosáhlo hodnoty **120,5 mld. Kč**. Meziroční nárůst inkasa ve výši 11,1 mld. Kč byl odezvou na přechodné ekonomické oživení v kalendářním roce 2011. Pozitivně působil také meziroční pokles objemu přeplatků na dani, které správci daně vraceli v roce 2012 poplatníkům po vypořádání daňové povinnosti za zdaňovací období započatá v roce 2011. Zatímco v roce 2011 činily „vratky“ 18,4 mld. Kč, v roce 2012 poklesly na 15,1 mld. Kč.

Inkaso **daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou** naopak meziročně pokleslo. V roce 2012 dosáhlo hodnoty **7,5 mld. Kč**, což představuje pokles o 1,3 mld. Kč oproti roku 2011.

V roce 2012 došlo k mírnému přírůstku inkasa na **dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti** a z funkčních požitků. Bylo vybráno **119,8 mld. Kč**, což je o 0,4 mld. Kč více než v roce 2011. Přírůstek inkasa lze přičíst na vrub snížení slevy na poplatníka o tzv. povodňovou stokorunu, která platila pouze pro rok 2011 a rostoucímu počtu zaměstnanců, kteří vedle příjmů ze závislé činnosti mají ještě jiné příjmy a tak „ponechávají“ sražené zálohy

na daň ze své mzdy na účtu této daně, ačkoli roční vypořádání daně provádějí přes daňové příznání.

Také inkaso **daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou** meziročně vzrostlo a dosáhlo hodnoty 13,2 mld. Kč. Na **DPFO z příznání** bylo v roce 2012 vybráno celkem **3,3 mld. Kč**, což je po několika letech propadu pozitivní obrat.

Inkaso **daně dědické, daně darovací a daně z převodu nemovitostí** za rok 2012 činilo **11,1 mld. Kč**, tj. 90,9 % rozpočtované částky, ze které se vycházelo při návrhu státního rozpočtu. Oproti roku 2011 bylo inkaso u majetkových daní v roce 2012 nižší o 0,6 mld. Kč, z toho na dani dědické bylo vybráno o 7 mil. Kč méně, inkaso daně darovací bylo o 911 mil. Kč nižší a inkaso daně z převodu nemovitostí bylo vyšší o 298 mil. Kč.

Důvodem stále vysokého inkasa daně darovací i v tomto roce bylo zavedení daně darovací z bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů pro výrobu elektřiny.

Inkaso za **daň z nemovitostí** v roce 2012 činilo **9,54 mld. Kč**, což bylo cca 110,3 % rozpočtované částky, ze které se vycházelo při návrhu státního rozpočtu. Meziročně se inkaso zvýšilo o 973 mil. Kč, což je zvýšení o 11,4 %.

Inkaso **daně silniční** v roce 2012 činilo **5,2 mld. Kč**, což bylo cca 98,1 % rozpočtované částky, ze které se vycházelo při návrhu státního rozpočtu. Meziročně se inkaso zvýšilo o 19 mil. Kč, což je zvýšení o 0,4 %.

S účinností od 1. 1. 2012 byl novelizován zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (zákon o loteriích). Tato novela uveřejněná ve Sbírce zákonů pod číslem 458/2011 Sb. zásadním způsobem změnila odvodové povinnosti provozovatelů loterií a jiných podobných her, a to v části šesté zákona o loteriích. Dosavadní právní úprava zahrnující odvod na veřejně prospěšný účel předávaný poskytovatelem přímo jím vybranému příjemci byla nahrazena odvodem z loterií a jiných podobných her (odvod), který se v zákonem stanoveném poměru rozděluje do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí. Správu tohoto odvodu vykonávají finanční úřady v režimu daňového řádu. **Daňové inkaso z odvodů** činí celkem **5,9 mld. Kč**. Je tvořeno odvodem z loterií a jiných podobných her (§ 41b odst. 1 zákona o loteriích) ve výši 1,3 mld. Kč a dále odvodem z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení (§ 41b odst. 2 až 4 zákona o loteriích) ve výši 4,6 mld. Kč.

II. DAŇOVÉ ŘÍZENÍ

1. VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ

V porovnání s rokem 2011 došlo v České republice v roce 2012 k růstu výnosu z vybraných daní na finančních úřadech (FÚ) o částku **22 397 mil. Kč**, která představovala meziroční přírůstek inkasa daní nové a staré daňové soustavy ve výši 4 % (celkové inkaso za rok 2011 dosáhlo 561 177 mil. Kč). Při meziročním srovnání výnosu z vybraných daní došlo v roce 2012 k největšímu růstu inkasa u daně z příjmu právnických osob o 11 149 mil. Kč, u daně z přidané hodnoty o 2 864 mil. Kč a u daně z nemovitostí o 973 mil. Kč. Správa spotřebních daní přešla od roku 2004 do kompetence celních úřadů a FÚ spravují jen zbytek starších případů. V roce 2012 jsou nově spravovány odvody z loterií, dle zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, na všech finančních úřadech. Základní údaje o daňových povinnostech a inkasu za jednotlivé daně za rok 2012 podává **Tabulka č. 1**.

Tabulka č. 1

(v mil. Kč)

Druh příjmu	Daňová povinnost sl. 1	Inkaso sl. 2	Rozdíl sl. 2 - sl. 1	Výtěžnost (%) sl. 2 / sl. 1
DPH - daňová povinnost	553 605	544 411	-9 194	98,34
DPH - nadměrný odpočet a vracení daně	-264 608	-266 359	+1 751	100,66
DPH - CELKEM	288 997	278 052	-10 945	96,21
Daně spotřební - daňová povinnost	35	3	-32	8,57
Daně spotřební - vracení daně	0	-1	-1	0,00
Daně spotřební - CELKEM	35	2	-33	5,71
Daň z příjmů PO	123 914	120 461	-3 453	97,21
Daň z příjmů srážkou § 36	19 230	20 781	1 551	108,07
Daň silniční	5 268	5 206	-62	98,82
Daň dědická	75	71	-4	94,67
Daň darovací	3 359	3 368	9	100,27
Daň z převodu nemovitostí	7 365	7 660	295	104,01
Daň z příjmů FO - z příznání	2 828	3 261	433	115,31
Daň z příjmů FO - záv. činnost	117 623	119 787	2 164	101,84
Daň z nemovitostí	9 576	9 541	-35	99,63
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	6 188	6 403	215	103,47
Odvod z loterií § 41b odst. 1	1 259	1 287	28	102,22
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	4 777	4 649	-128	97,32
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	4 125	3 039	-1 086	73,67
CELKEM NOVÉ DANĚ	594 617	583 569	-11 048	98,14
CELKEM STARÉ DANĚ	-835	5	840	*
CELKEM	593 782	583 574	-10 208	98,28

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

* Výtěžnost nelze stanovit neboť je hodnota daňové povinnosti záporná

a) Daň z příjmů právnických osob – z příznání

Celkový výnos daně z příjmů právnických osob (DPPO) z příznání dosáhl za rok 2012 hodnoty **120,5 mld. Kč** a proti roku 2011 byl zaznamenán přírůstek o **11,1 mld. Kč**. Vývoj inkasa DPPO z příznání v letech 2008 – 2012 je uveden v **Tabulce č. 2**.

Tabulka č. 2 (v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové inkaso	173 590	110 543	114 746	109 312	120 461	110,2	11 149
Předepsáno	172 620	107 995	115 368	111 365	123 914	111,3	12 549
Výtěžnost (%)	100,6	102,4	99,5	98,2	97,2	-	-

Zatím nejvyššího inkasa **DPPO** z příznání bylo dosaženo v roce 2008, a to **173,6 mld. Kč**. V následujících letech 2009 až 2011 nastal výrazný pokles v důsledku dopadů celosvětové hospodářské krize na českou ekonomiku a současně začaly působit legislativní změny přijaté zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. Jednalo se především o postupné snižování základní sazby daně z příjmů právnických osob z 24 % pro zdaňovací období započatá v roce 2007, za která se daňová příznání podávala v roce 2008, na současných 19 %, a to počínaje zdaňovacími obdobími započatými v roce 2010, vč. zdaňovacích období započatých v roce 2011, za která se daňová příznání podávala v roce 2012.

Meziroční nárůst inkasa **DPPO** z příznání v roce 2012 na částku **120,5 mld. Kč** byl odezvou na přechodné ekonomické oživení v roce 2011, za který lhůty pro podání daňových příznání spadaly do roku 2012. Současně se příznivě projevil dopad meziročního poklesu objemu přeplatků na DPPO a s tím spojených „vratek“ daně splatné v roce 2012 v důsledku zrealnění výše záloh placených na tuto daň v roce 2011 prostřednictvím rozhodnutí o stanovení záloh jinak.

Z daňové evidence za rok 2012 vyplývá, že na debetních stranách osobních daňových účtů (ODÚ) meziročně vzrostl úhrn celkových částek na DPPO z příznání o 12,5 mld. Kč (z 111,4 mld. Kč na 123,9 mld. Kč). Nejvyšší podíl na tomto nárůstu má meziroční snížení objemu vyrovnání záloh o 4,7 mld. Kč, (z -102,7 mld. Kč na -98,0 mld. Kč) a meziroční zvýšení objemu splatných záloh, o 3,2 mld. Kč (z 101,3 mld. Kč na 104,5 mld. Kč) a objemu vyrovnání daně na základě podaných příznání o 0,7 mld. Kč, a to z 118,7 mld. Kč na 119,4 mld. Kč. Kromě toho o 1,1 mld. Kč meziročně vzrostl předpis daňových doměrků z iniciativy správců daně (ze 1,1 mld. Kč na 2,2 mld. Kč a téměř dvojnásobně se zvýšil i celkový objem příslušenství **DPPO** z příznání, a to především na úrocích z prodlení s placením daně (o 0,9 mld. Kč) a na penále z doměřené daně (o 0,2 mld. Kč).

Na meziročním nárůstu inkasa **DPPO** z příznání v roce 2012 o 11,1 mld. Kč, které je vykazováno na kreditních stranách ODÚ, se značnou měrou podílel též pokles objemu tzv. „vratek“ v částce 3,3 mld. Kč, které představují úhrn částek, o které je DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2011 podle příznání podaného v roce 2012, nižší než zálohy zaplacené na tuto daň v roce 2011. Zatímco v roce 2011 činily „vratky“ 18,4 mld. Kč, v roce 2012 poklesly

na 15,1 mld. Kč. Projevoval se tak doznívající trend „zreálnování“ výše zákonných záloh na daň na základě žádostí o stanovení záloh jinak, popřípadě zrušení povinnosti daň zálohovat, s ohledem na očekávanou výši splatné daně.

U DPPO z přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2011, splatné v roce 2012, došlo v porovnání s DPPO vyměřenou za ZO započatá v roce 2010 k poklesu o **1,2 mld. Kč** (ze 116,9 mld. Kč na 115,7 mld. Kč), t. j. o **1, %**. V této souvislosti je vhodné doplnit, že DPPO vyměřená z přiznání za ZO započatá v roce 2011 se v inkasu za rok 2012 projevila pouze částečně prostřednictvím vyrovnání přiznané daně a nové výše záloh, splatných po lhůtě pro podání daňového přiznání ve zbývajícím části roku 2012. Částečně se projeví ještě v inkasu roku 2013, a to prostřednictvím záloh splatných po 1. 1. 2013 před uplynutím lhůt pro podání daňových přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2012.

b) Daň z příjmů fyzických osob – z přiznání

U daně z příjmů fyzických osob podávajících přiznání byl **zaznamenán meziroční přírůstek inkasa o 322 mil. Kč**. Vývoj inkasa na dani z příjmů fyzických osob v letech 2008 – 2012 ukazuje následující **Tabulka č. 3**.

Tabulka č. 3 (v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové inkaso	17 749	5 565	7 987	2 939	3 261	111,0	322
Předepsáno	18 065	2 618	10 439	2 920	2 828	96,8	-92
Výtěžnost (%)	98,3	212,6	76,5	100,7	115,3	-	-

Poslední významnější inkaso na tomto druhu příjmu bylo zaznamenáno v roce 2005 (26 583 mil. Kč). Po zavedení jednotné sazby daně, daňového zvýhodnění na dítě, zrušení minimálního základu daně a transformaci nezdanitelných částí základu daně na slevy na dani kleslo inkaso v roce 2008 téměř o jednu třetinu (17 749 mil. Kč). Po zvýšení výdajových paušálů, zavedení paušálu na dopravu a mimořádných daňových odpisů kleslo inkaso v roce 2011 až pod hranici 3 000 mil. Kč. To znamená, že **v průběhu 7 let kleslo inkaso na této dani téměř o 83%** a z hlediska příjmů veřejných rozpočtů se stalo zanedbatelnou položkou.

Pokud nedojde k systémovým změnám v konstrukci daně, nelze očekávat obrat k pozitivnímu vývoji. Přestože je výnos daně nízký, pracnost správy daně naopak stoupá a podle inkasa nelze hodnotit činnost správců daně.

V důsledku ekonomických ztrát vzniklých v krizových letech 2008 – 2010 a možnosti odpočtu daňových ztrát z minulých let od základu daně ani v kalendářním roce 2012 významně neklesl počet daňových poplatníků, kteří po podání přiznání vykávali přeplatek na dani a žádali správce daně o jeho vrácení. Vlivy, které působily na vývoj inkasa v roce 2012, jsou komentovány dále.

Positivní dopad **ukončení působení vlivu mimořádných odpisů** pro hmotný majetek pořízený v období od 1. 1. 2009 do 30. 6. 2010 na inkaso daně je zřejmý z **Tabulky č. 4**.

Tabulka č. 4

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové odpisy podle přiznání k DPFO	19 402	20 766	64 396	21 388	33,2	-43 008

Stále stoupá objem výdajů stanovených % z příjmů u subjektů s příjmy dle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (ZDP), viz **Tabulka č. 5**. Je otázkou, zda je to pouze kvůli nižší administrativní zátěži s tím spojené anebo proto, že takto stanovené výdaje u poplatníků převyšují výdaje skutečně vynaložené.

Tabulka č. 5

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Výdaje % z příjmů dle přiznání k DPFO (jen § 7)	57 887	97 083	97 606	110 025	112,7	419

Negativně na inkaso působí také **stoupající počet vyživovaných dětí**, na které poplatníci podávající daňové přiznání čerpají daňové zvýhodnění. Vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění za zdaňovací období roků 2008 – 2011 ukazuje následující **Tabulka č. 6**.

Tabulka č. 6

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Daňové zvýhodnění podle přiznání k DPFO	9 101	9 457	10 669	11 424	107,1	755

V důsledku klesající životní úrovně se stále větší počet fyzických osob (včetně zaměstnanců) pokouší podnikat nebo pronajímat nemovitosti. Tím **roste počet daňových přiznání, která musí správci daně zkontrolovat a zpracovat**. Vývoj počtu podaných přiznání za zdaňovací období roků 2008 – 2011 ukazuje následující **Tabulka č. 7**.

Tabulka č. 7

(v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Počet podaných přiznání k DPFO	1 738 337	1 789 630	1 831 349	1 898 454	103,7	67 105

Pracovníci daňové správy již několik let zajišťují servis poplatníkům v době podávání daňových přiznání tím, že po dohodě se zástupci měst a obcí navštěvují vybrané obce a přímo na místě vybírají daňová přiznání a odpovídají na dotazy poplatníků. Ke zvýšení komfortu přispívá i prodloužení pracovní doby na FÚ v tomto období.

Přestože se stále zdokonaluje aparát pro elektronické podání daňových přiznání (EPO) a tento způsob by na straně územních finančních orgánů přinesl snížení pracnosti, zatím tuto možnost využívá poměrně malý počet poplatníků. **V roce 2012 bylo na dani z příjmů fyzických osob elektronicky podáno přes 31 tisíc daňových přiznání.** Z toho jen necelých 18 tisíc přiznání mělo zaručený elektronický podpis.

Obtížnost správy daně zvyšuje také stoupající počet zahraničních daňových subjektů (nerezidentů), kteří uplatňují nárok na nezdanitelné části základu daně, slevy na dani nebo daňové zvýhodnění, přičemž možnosti kontroly splnění podmínek pro poskytnutí uvedených

daňových úlev (90 % příjmů ze zdrojů na území ČR, příjem manželky, společná domácnost, vyživované děti) jsou omezené a celý proces je časově náročný.

Z důvodů shora uvedených a bez ohledu na činnost správců daně je stále vysoký počet **daňových příznání s přiznanou daní ve výši 0 Kč. Podle posledních údajů** (z příznání za rok 2011) více než 996 985, tj. **52,5 % poplatníků daně z příjmů FO** v daňovém příznání uvedlo daňovou povinnost ve výši 0. Tito poplatníci **se nepodílí na daňových příjmech veřejných rozpočtů státu**, ačkoli na výdajích plynoucích z těchto rozpočtů se nepochybně podílí. Ukazatel by byl ještě vyšší, pokud bychom započítali i poplatníky, kteří v daňovém příznání vykazují ztrátu. To zakládá nerovnost, která může narušit sociální smír ve společnosti.

c) **Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků**

V roce 2012 došlo k mírnému přírůstku inkasa na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Bylo vybráno **119 787 mil. Kč**, což je o 414 mil. Kč více než v roce 2011. Vývoj inkasa na dani z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků v letech 2008 – 2012 ukazuje následující **Tabulka č. 8**.

Tabulka č. 8 (v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové inkaso	115 180	111 042	111 842	119 373	119 787	100,3	414
Předepsáno	115 239	110 616	111 491	118 302	117 623	99,4	-679
Výtěžnost (%)	99,9	100,4	100,3	100,9	101,8	-	-

Přírůstek inkasa lze přičíst na vrub snížení slevy na poplatníka o tzv. povodňovou stokorunu, která platila pouze pro rok 2011 a rostoucímu počtu zaměstnanců, kteří vedle příjmů ze závislé činnosti mají ještě jiné příjmy a tak „ponechávají“ sražené zálohy na daň ze své mzdy na účtu této daně, ačkoli roční vypořádání daně provádějí přes daňové příznání.

Vývoj počtu zaměstnanců (s příjmy dle § 6 ZDP) podávajících daňové příznání k dani z příjmů fyzických osob ukazuje následující **Tabulka č. 9**.

Tabulka č. 9 (v mil. Kč)

Zdaňovací období	2008	2009	2010	2011	Index (%) 11/10	Rozdíl 11-10
Počet zaměstnanců, kteří podali příznání	962 220	987 462	1 014 872	1 067 854	105,2	52 928

Negativně na inkaso daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti působí vysoký objem čerpaného daňového zvýhodnění na vyživované dítě ve formě daňového bonusu. Přehled o vývoji daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům v letech 2009 – 2012 podává následující **Tabulka č. 10**.

Tabulka č. 10

(v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové bonusy poukázané zaměstnavatelům na DPFO ze závislé činnosti	1 194	3 107	3 471	3 643	3 636	99,8	-7

Ze šetření správců daně vyplývá, že nezanedbatelná skupina zaměstnavatelů prezentuje daňové bonusy na děti jako vlastní benefit, ačkoli jsou bonusy hrazeny z rozpočtů státu. Díky tomu si zaměstnavatelé snižují náklady na pracovní sílu, neboť v řadě případů vyplácejí jen minimální mzdu s tím, že daňový bonus deklarují jako kompenzaci výpadku čisté mzdy. Neznalým zaměstnancům, které zajímá pouze čistá mzda, tak zaměstnavatelé tvrdí, že část mzdy dostávají jako daňový bonus. Správci daně mají za to, že právě u nízko příjmových zaměstnanců klesají oficiálně vykázané mzdy, aby zaměstnavatelé „dosáhli“ na daňový bonus. Zástupci orgánů daňové správy již několik let neúspěšně brojí proti daňovým bonusům, neboť se domnívají, že negativní dopady této daňové podpory (administrativní náročnost v důsledku častých chyb ve výkazech, spekulace zaměstnavatelů v souvislosti s bonusy a výpadek inkasa veřejných rozpočtů z titulu bonusů) převažují nad pozitivním záměrem, pro který byla zavedena.

V rozporu se záměrem zákonodárce se stále častěji objevují případy, kdy ten z rodičů, který má nadprůměrné příjmy neuplatňuje daňové zvýhodnění na vyživované děti a druhý z rodičů má pracovní úvazek sjednaný tak, aby dosáhl těsně nad šestinásobek minimální mzdy a mohl čerpat maximální daňový bonus. Toto faktické nemorální zneužití nástroje prioritně cíleného na nízkopříjmové osoby je z hlediska zákonnosti nepostižitelné.

Existují také signály o rostoucím objemu tzv. „černých mezd,“ tj. mezd neevidovaných a nezdaněných, vyplácených vedle oficiálně vykázaných mezd. Také tento vliv má zcela nepochybně negativní dopad na inkaso daně. Jeho výši však nelze kvantifikovat, neboť výplata „černých mezd“ se velmi obtížně prokazuje.

Byly zjištěny i případy, kdy měl zaměstnanec souběžně dva zaměstnavatele, u každého podepsal „Prohlášení k dani“ a uplatňoval slevu na poplatníka za stejné období dvakrát. Správci daně zachytí takové protiprávní jednání pouze náhodně.

Rovněž obtížně odhalitelné jsou případy, kdy jeden rodič – zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na děti u zaměstnavatele a druhý rodič – OSVČ prostřednictvím příznání.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že podle výše inkasa daně nelze hodnotit činnost správců daně.

Správci daně v roce 2012 zkontrolovali a zaevidovali více než 300 tisíc vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Elektronicky podaných vyúčtování bylo téměř 44 tisíc. Z toho vyúčtování se zaručeným elektronickým podpisem bylo více než 31 tisíc.

d) Daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby

Dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby podléhají příjmy fyzických i právnických osob. Daň je evidována odděleně podle vlastníka příjmů. Ve srovnání s předchozím rokem byl

v roce 2012 zaznamenán mírný přírůstek celkového inkasa o 933 mil. Kč. Vývoj inkasa na daní z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby v letech 2008 – 2012 ukazuje následující **Tabulka č. 11**.

Tabulka č. 11 (v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové inkaso	19 299	19 189	19 298	19 848	20 781	106,7	933
Předepsáno	19 222	18 972	19 515	20 057	19 230	95,9	-827
Výtěžnost (%)	99,6	98,9	98,9	99,0	108,1	-	-
Z inkasa daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby tvoří							
Daň příjmů FO	10 378	10 131	10 185	11 054	13 240	119,8	2 186
Daň příjmů PO	8 921	9 058	9 113	8 794	7 541	85,8	-1 253

Pokles inkasa **DPPO vybírané srážkou** v roce 2012 v meziročním srovnání s rokem 2011 o 1,3 mld. Kč vyplynul z dalšího snížení objemu výplat dividend a podílů na zisku nepodléhajících osvobození od daně z příjmů vybírané srážkou, pokud je jejich příjemcem stát z titulu své majetkové účasti na obchodních společnostech nebo subjekty kolektivního investování popřípadě penzijní fondy. Důvodem byla především skutečnost, že zdrojem výplat byl zisk po zdanění vytvořený do konce roku 2011, t. j. v době před odezněním nejhlubších dopadů celosvětové hospodářské krize. Legislativními změnami přijatými s účinností pro rok 2012 nebylo inkaso **DPPO vybírané srážkou** dotčeno.

Přírůstek inkasa na DPFO vybírané srážkou v roce 2012 vyvolal nárůst počtu krátkodobých pracovních příležitostí s výdělkem do 5 000 Kč měsíčně.

e) **Daň silniční**

Na inkasu **daně silniční** za rok 2012 (**5 206 mil. Kč**, daň silniční je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury) je nadále patrný negativní vliv přetrvávající celosvětové hospodářské krize, který se výrazně projevil i u firem provozujících autodopravu. Nedochozí sice k tak výraznému propadu inkasa daně silniční jako v roce 2009, ale ani k výraznějšímu nárůstu. Lze konstatovat, že podnikání v této oblasti stagnuje. Přehled inkasa daně silniční od roku 2008 podává **Tabulka č. 12**.

Tabulka č. 12 (v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové inkaso	6 002	4 796	5 100	5 187	5 206	100,4	19
Předepsáno	6 073	4 950	5 210	5 299	5 268	99,4	-31
Výtěžnost (%)	98,8	96,8	97,9	97,9	98,8	-	-

f) Daň z přidané hodnoty

Za rok 2012 bylo dosaženo na **dani z přidané hodnoty** inkasa ve výši **278,2 mld. Kč**. Proti předchozímu roku došlo k navýšení o 2,8 mld. Kč, tzn. o 1 %.

Příjmem státního rozpočtu je částka 199,7 mld. Kč (71,78 % celkového inkasa) a z celkové rozpočtem stanovené částky (221,6 mld. Kč) je to 90,1 %. Jde o nejnižší plnění rozpočtu v oblasti příjmů z daně z přidané hodnoty od roku 2008 (2008: 93 %, 2009: 91 %, 2010: 99,6 %, 2011: 98,4 %).

Rozpočtem určená částka příjmu z DPH byla meziročně zvýšena o 26,5 mld. Kč. Došlo ke změně parametrů rozpočtového určení daní (od 1. 1. 2012 připadá z celostátního výnosu DPH 71,78 % státnímu rozpočtu, 19,93 % obcím a 8,29 % krajům, tj. zvýšení podílu pro státní rozpočet o 2,1 % proti stavu v roce 2011).

Inkaso za rok 2012 bylo zásadně ovlivněno mimořádně nepříznivým vývojem v 1. pololetí roku, kdy bylo z celkové rozpočtem stanovené částky (221,6 mld. Kč) naplněno pouze 41,5 % (o 7,2 % nižší plnění než v pololetí předchozího roku).

Hlavním negativním faktorem z legislativního hlediska bylo pravděpodobně zvýšení snížené sazby daně z 10% na 14 % od 1. 1. 2012. Tato změna sazby daně vyvolala očekávání vyššího inkasa daně, což dokládá také výrazné zvýšení rozpočtu v položce příjmů z DPH (15,5 % proti skutečnosti roku 2011, 13,6 % proti rozpočtu roku 2011), ve skutečnosti však z tohoto titulu došlo k utlumení spotřeby domácností a vůbec konečných spotřebitelů.

Podstatným faktorem jsou také aktuální úsporná opatření státu, který z tohoto důvodu významně omezil svoji pozici odběratele na trhu.

Meziročně nedošlo k výrazné změně u daně vrácené plátcům v jiných členských státech EU a zahraničním osobám povinným k dani (§ 82 a 83 zákona o DPH), čímž došlo k zastavení poklesu z dřívějších let, v roce 2012 vráceno 2,2 mld. Kč (2011: 2,3 mld. Kč, 2010: 3 mld. Kč, 2009: 4,9 mld. Kč).

Vývoj inkasa jednotlivých finančních ředitelství v porovnání s rokem 2011 je ovlivněn vznikem Specializovaného finančního úřadu a s tím souvisejícím stěhováním významných daňových subjektů od začátku roku 2012. Už tak podstatný podíl hlavního města na celkovém inkasu se zvýšil z 54,4 % v roce 2011 na 66,7 % v roce 2012.

Vývoj inkasa DPH v letech 2008 až 2012 podává **Tabulka č. 13**, následující **Tabulka č. 14** uvádí pohled na daň přiznanou a vyměřenou.

Tabulka č. 13

(v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Předepsáno	513 761	469 655	507 763	541 462	553 605	102,2	12 143
Daň. inkaso	516 563	470 240	500 446	532 438	544 411	102,2	11 973
Výtěžnost (%)	100,5	100,0	98,6	98,3	98,3	-	-
Nadměrný odpočet	-261 624	-216 777	-230 865	-257 250	-266 359	103,5	-9 109
CELKEM	254 939	253 463	269 582	275 188	278 052	101,0	2 864

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 14

(v mil. Kč)

Daň přiznaná a vyměřená	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Rozdíl mezi přiznanou a vyměřen. daní	1 371	3 955	3 758	9 009	8 924	99,1	-85
Doměřeno dle dodateč. daň. přiznání	-4 316	-2 417	-372	202	1 552	768,3	1 350
Doměřeno z kontroly	1 532	2 010	2 029	6 776	4 631	68,3	-2 145
CELKEM	-1 413	3 548	5 415	15 987	15 107	94,5	-880

g) Daň z nemovitostí

V roce 2012 došlo oproti předchozímu roku k nárůstu částky předepsané daně o 900 mil. Kč, inkaso daně z nemovitostí se přitom zvýšilo z 8 568 na **9 541 mil. Kč**, tj. o 973 mil. Kč. Přehled vývoje inkasa daně z nemovitostí od roku 2008 poskytuje **Tabulka č. 15**.

Tabulka č. 15

(v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové inkaso	5 195	6 361	8 747	8 568	9 541	111,4	973
Předepsáno	5 104	6 318	8 671	8 676	9 576	110,4	900
Výtěžnost (%)	101,8	100,7	100,9	98,8	99,6	-	-

Důvodem významného zvýšení částky předepsané daně i jejího inkasa v roce 2012 je zefektivnění kontrolní a vyhledávací činnosti správců daně s využitím údajů katastru nemovitostí a dalších evidencí, a také zvýšení počtu obcí, které využily možnosti stanovit pro nemovitosti na svém území místní koeficient podle § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Počet obcí s tímto koeficientem se proti předchozímu roku zvýšil z 299 na 404, což je zhruba 6,5 % z celkového počtu 6 243 obcí v České republice. V řadě případů se přitom jedná o velké obce nebo města.

h) Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

Za rok 2012 inkaso daně z **převodu nemovitostí** mírně vzrostlo o 298 mil. Kč na částku **7 660 mil. Kč**, tj. na 104,0 % výnosu daně v roce 2011. To lze považovat za stabilizaci oproti výraznému poklesu v roce 2009, který částečně přetrvával i v roce 2010. Nadále se projevuje krize na trhu s nemovitostmi, jejímž důsledkem je jak snížení počtu převodů nemovitostí tak především snížení cen nemovitostí. Výnos daně z převodu nemovitostí tvoří v objemu celkových příjmů těchto majetkových daní stabilně nejvýznamnější podíl, v roce 2012 cca 69,0 %.

Výše inkasa daně darovací je ovlivněna účinností (k 1.1.2011) novely zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, kterou byla zavedena daň darovací pro provozovatele zařízení na výrobu elektřiny z bezúplatného nabytí emisních povolenek na emise skleníkových plynů. I v tomto roce bylo inkaso u **daně darovací** vysoké (**3 368 mil. Kč**). Ve srovnání s rokem 2011 však bylo nižší (index 78,7 %), neboť poklesla průměrná tržní hodnota povolenky na emise skleníkových plynů, z níž se vypočítává základ daně. Výnos daně darovací tvoří v objemu celkových příjmů těchto majetkových daní 30,3 %. V roce 2013 dojde k výraznému poklesu výnosu daně darovací, neboť daň darovací z bezúplatného nabytí emisních povolenek na emise skleníkových plynů byla zavedena pouze pro rok 2011 a 2012.

Výše inkasa **daně dědické** se stále snižuje, od roku 2008 klesla pod 100 mil. Kč a v roce 2012 činí **71 mil. Kč** (index 91,0 %). Z důvodu osvobození bezúplatného nabytí majetku osobami zařazenými do I. skupiny, do níž patří příbuzní v řadě přímé a manželé, od této daně, je výnos dlouhodobě nízký. Novela zákona ještě rozšířila toto osvobození od 1.1.2008 i na nabytí majetku mezi osobami zařazenými do II. skupiny.

Přehled inkasa za roky 2008 – 2012 podávají **Tabulky č. 16 až 18**.

Tabulka č. 16 (v mil. Kč)

Daň z převodu nemovitostí							
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové inkaso	9 950	7 809	7 453	7 362	7 660	104,0	298
Předepsáno	10 106	7 936	7 299	6 900	7 365	106,7	465
Výtěžnost (%)	98,5	96,3	102,1	106,7	104,0	-	-

Tabulka č. 17 (v mil. Kč)

Daň darovací							
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové inkaso	345	162	138	4 279	3 368	78,7	-911
Předepsáno	299	157	137	4 269	3 359	78,7	-910
Výtěžnost (%)	115,4	103,2	100,7	100,2	100,3	-	-

Tabulka č. 18

(v mil. Kč)

Daň dědická							
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové inkaso	115	88	87	78	71	91,0	-7
Předepsáno	119	86	86	76	75	98,7	-1
Výtěžnost (%)	96,6	98,9	101,2	102,6	94,7	-	-

i) Odvod z loterií a jiných podobných her

S účinností od 1. 1. 2012 byl novelizován zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (zákon o loteriích). Tato novela uveřejněná ve Sbírce zákonů pod číslem 458/2011 zásadním způsobem změnila odvodové povinnosti provozovatelů loterií a jiných podobných her, a to v části šesté zákona o loteriích. Dosavadní právní úprava zahrnující odvod na veřejně prospěšný účel předávaný poskytovatelem přímo jím vybranému příjemci byla nahrazena odvodem z loterií a jiných podobných her (odvod), který se v zákonem stanoveném poměru rozděluje do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí. Správu tohoto odvodu vykonávají finanční úřady v režimu daňového řádu. **Daňové inkaso z odvodů činí celkem 5 936 mil. Kč.** Je tvořeno odvodem z loterií a jiných podobných her (§ 41b odst. 1 zákona o loteriích) a dále odvodem z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení (§ 41b odst. 2 až 4 zákona o loteriích).

2. DAŇOVÉ NEDOPLATKY

a) Vývoj daňových nedoplatků

Nedoplatek je částka daně, která není uhrazená a uplynul již den její splatnosti. Součástí vykazovaných nedoplatků je rovněž příslušenství daně, které nezahrnuje posečkanou a odepsanou daň. **Celkový objem daňových nedoplatků** evidovaných na FÚ v České republice představoval v roce 2012 částku **134,7 mld. Kč**. Na celkovém objemu daňových nedoplatků se daně nové daňové soustavy evidované od 1. 1. 1993 (nové daně) podílely 133,8 mld. Kč a daně staré daňové soustavy evidované do 31. 12. 1992 (staré daně) se podílely 1 mld. Kč.

Tabulka č. 19

(v mld. Kč)

Druh příjmu	2008	2009	Index (%) 09/08	2010	Index (%) 10/09	2011	Index (%) 11/10	2012	Index (%) 12/11
Nové daně	97,9	96,1	98,2	104,2	108,4	117,0	112,3	133,8	114,4
Staré daně	2,7	2,3	85,2	2,2	95,7	1,8	81,8	1,0	55,6
CELKEM	100,5	98,4		106,4		118,8		134,7	

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mld. Kč.

Tabulka č. 19 poskytuje údaje o celkovém objemu daňových nedoplatků evidovaných na FÚ v letech 2008 až 2012 včetně vývoje meziročních indexů, a to v rozdělení na nové a staré

daně. V meziročním srovnání vzrostl za rok 2012 celkový objem daňových nedoplatků evidovaných na FÚ o 13,4 %.

Tabulka č. 20 poskytuje údaje o celkovém objemu daňových nedoplatků evidovaných na FÚ po jednotlivých daních nebo skupinách daní v letech 2008 až 2012. V meziročním srovnání vzrostl za rok 2012 celkový objem daňových nedoplatků evidovaných na FÚ o 15,9 mld. Kč.

V roce 2012 vykázala největší meziroční přírůstek na objemu celkových daňových nedoplatků daň z přidané hodnoty ve výši 13 780 mil. Kč, daň z příjmů právnických osob ve výši 2 763 mil. Kč a skupina ostatních příjmů, odvodů a poplatků ve výši 882 mil. Kč. Největší meziroční pokles na objemu celkových daňových nedoplatků vykázala skupina daní staré daňové soustavy dosahující -840 mil. Kč, daň z příjmu fyzických osob z přiznání dosahující -547 mil. Kč a daň z převodu nemovitostí dosahující -247 mil. Kč. U ostatních daní byl meziroční růst a pokles daňových nedoplatků zanedbatelný. V roce 2012 byla z hlediska vývoje hodnot daňových nedoplatků zaznamenána trvale rostoucí tendence u daně z přidané hodnoty, která se na objemu celkových daňových nedoplatků podílela 61,2 % a meziročně rostla dynamikou ve výši 20 %.

Tabulka č. 20 (v mil. Kč)

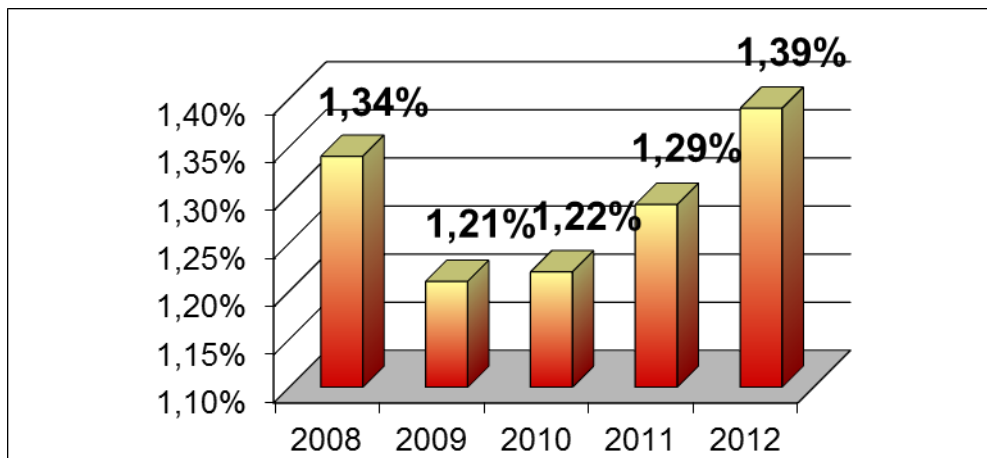
Druh příjmu	2008	2009	2010	2011	2012
Daň z přidané hodnoty	45 631	48 019	57 337	68 725	82 505
Daně spotřební	2 067	1 560	1 106	935	968
Daň z příjmů PO	17 672	16 668	17 505	19 109	21 872
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	306	304	311	358	382
Daň silniční	1 129	1 249	1 346	1 521	1 614
Daň dědická	11	10	10	10	10
Daň darovací	181	171	172	159	148
Daň z převodu nemovitostí	3 846	3 503	3 270	3 209	2 962
Daň z příjmů FO - z přiznání	15 085	14 340	14 364	14 284	13 737
Daň z příjmů FO - záv. činnost	4 338	4 099	4 053	3 974	3 811
Daň z nemovitostí	938	902	901	954	955
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	-	-	-	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	-	-	-	-	12
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	-	-	-	-	136
Ost. příjmy, odvody a poplatky	6 647	5 324	3 857	3 767	4 649
CELKEM NOVÉ DANĚ	97 852	96 149	104 233	117 003	133 759
CELKEM STARÉ DANĚ	2 679	2 299	2 154	1 819	979
CELKEM	100 531	98 448	106 387	118 822	134 738
MEZIROČNÍ PŘÍRŮSTEK	-569	-2 083	7 939	12 435	15 916

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Graf č. 1 znázorňuje podíl objemu celkových daňových nedoplatků nových daní evidovaných na FÚ v příslušném roce ke kumulovanému objemu inkasa nových daní evidovaných na FÚ za příslušný rok (kumulace inkasa probíhá od roku 1993).

Graf č. 1

Podíl objemu celkových daňových nedoplatků nových daní v příslušném roce ke kumulovanému objemu inkasa nových daní za příslušný rok v letech 2008 – 2012

b) Vymáhání daňových nedoplatků

Oblast zajištění daní a pohledávek na daních a příslušenství daní

V **Tabulce č. 21** jsou uvedeny údaje z oblasti zajištění úhrady na nesplatnou daň nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem a zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva za období od roku 2008 do roku 2012.

Z údajů v **Tabulce č. 21** je patrný, ve srovnání s dosavadním trendem předcházejících let, znatelný nárůst počtu vydaných rozhodnutí o **zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň**. V roce 2012 byl zaznamenán nejen nárůst počtu vydaných zajišťovacích příkazů (v porovnání s předchozím rokem o 160 rozhodnutí), oproti minulému roku se také zvýšila celková částka zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň, a to o **971 mil. Kč**. Pozitivní vývoj v této oblasti byl v roce 2012 ovlivněn, mimo jiné, realizací opatření územních finančních orgánů k důslednějšímu prověřování obchodních transakcí s pohonnými hmotami a zajištění úhrady souvisejících daňových povinností, zejména v souvislosti s hrozícím rizikem neuhrazení či krácení DPH na výstupu.

Podobný vývoj byl v roce 2012 zaznamenán také u **zajištění daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní zástavním právem**. Ve srovnání s rokem 2011 došlo v roce 2012 k výraznějšímu nárůstu jak u počtu rozhodnutí o zřízení zástavního práva (o 3 745 rozhodnutí), tak u celkové částky zajištěných daňových pohledávek, která se oproti roku 2011 zvýšila o **2 006 mil. Kč**.

Řízení o zajištění úhrady nesplatné nebo dosud nestanovené daně bylo, stejně jako v letech předcházejících, do jisté míry ovlivněno častým uplatňováním odvolání daňových subjektů proti vydaným zajišťovacím příkazům. Údaje v tabulce potvrzují, že institut zajištění daňových pohledávek zástavním právem byl v roce 2012 územními finančními orgány aktivně využíván jako významný nástroj k vyšší vymahatelnosti daňových nedoplatků.

Tabulka č. 21

ZSDP a DŘ Ukazatel	2008	2009	2010	2011	2012
Zajištění dle § 71 ZSDP a § 167 a § 168 DŘ					
počet rozhodnutí	72	81	100	109	269
částka (v mil. Kč)	6 187	481	2 578	1 877	2 848
Zástavní právo dle § 72 ZSDP a § 170 DŘ					
počet rozhodnutí	9 053	9 042	10 760	11 676	15 421
částka (v mil. Kč)	6 412	6 696	8 729	7 679	9 685

Údaje jsou uvedeny souhrnně za daně staré daňové soustavy platné do 31. 12. 1992 a nové daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Oblast vymáhání daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2012 se vztahuje na činnost územních finančních orgánů v postavení správce daně podle § 10 DŘ. Správce daně zaznamenává podle ustanovení § 149 DŘ evidenci vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností, a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů.

Základní agregované údaje, které z dlouhodobějšího pohledu (období let 2008 až 2012) charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných územními finančními orgány, jsou obsaženy v **Tabulce č. 22**.

Tabulka č. 22

Rok*	Nedoplatky vymáhané		Nedoplatky vymožené	
	Počet případů	Částka (mld. Kč)	Počet případů	Částka (mld. Kč)
2008	2 237 389	67,382	521 621	6,334
2009	2 997 730	68,011	553 470	5,999
2010	3 996 484	71,166	614 493	7,012
2011	3 475 900	83,367	214 479	5,754
2012	3 244 637	98,774	562 662	7,941

* údaje jsou uvedeny sumárně za staré a nové daně

Z údajů v **Tabulce č. 22** je patrná poměrně vyrovnaná míra plynulosti růstu dosahovaných hodnot objemu **vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků** v průběhu sledovaného období. V předchozím roce zaznamenaný pokles počtu případů vymožených nedoplatků, způsobený zejména vlivem přechodu na novou daňovou procesní úpravu (DŘ) včetně nutných souvisejících změn ve stávajícím vnitřním informačním systému daňové správy (ADIS), byl v průběhu roku 2012 opět vyrovnán.

Územní finanční orgány evidovaly ke dni 31. 12. 2012 **kumulované daňové pohledávky** v celkové výši **134,7 mld. Kč**. Ke stejnému dni byly ÚFO evidovány **ve vymáhání daňové nedoplatky** ve výši **98,8 mld. Kč**, což je o **15,4 mld. Kč**, resp. o **18,5 %** více, než v roce 2011. Podíl vymáhaných daňových nedoplatků k celkovému objemu daňových nedoplatků, evidovaných ÚFO k 31. 12. 2012, se ve srovnání s rokem 2011 zvýšil o 3,1 procentního bodu na **73,3 %**. Rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných daňových nedoplatků a daňových

nedoplatků evidovaných ve vymáhání (tj. **35,9 mld. Kč**) je srovnatelný s výsledkem roku 2011 (**35,4 mld. Kč**) a tvoří jej daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům finančních úřadů do konce roku 2012 s evidovanými žádostmi daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku či rozložení úhrady daně na splátky, o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto. Dílem se jedná i o nedoplatky, které jsou předmětem řízení o odvolání a dosud nedokončených vytýkacích řízení, resp. nedokončených řízení o odstranění pochybností.

Vývoj objemu daňových nedoplatků ve vymáhání lze také sledovat pomocí porovnání hodnot podílu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu kumulovaných daňových nedoplatků evidovaných za sledované období, tj. pomocí procenta nedoplatků, které bylo z celkového objemu daňových nedoplatků vymáháno vymáhacími útvary FÚ ve sledovaném období (viz údaje v **Tabulce č. 23**).

V průběhu roku 2012 bylo finančními úřady všemi dostupnými způsoby **vymoženo 7,9 mld. Kč**, ve srovnání s rokem 2011 se objem **vymožených** daňových nedoplatků zvýšil o **2,1 mld. Kč**. Úspěšnost vývoje v této oblasti lze rovněž sledovat porovnáním hodnot podílu vymožených nedoplatků za příslušný rok k celkovému objemu vymáhaných daňových nedoplatků k 31. 12. příslušného roku (viz údaje v **Tabulce č. 23**). Vývoj v oblasti sledování vymožených nedoplatků je z dlouhodobého hlediska relativně vyvážený, přičemž výkyv výsledků v roce 2012 byl způsoben dočasnými vlivy, souvisejícími zejména s od roku 2011 doznívajícím, z technického hlediska značně komplikovaným přechodem na novou procesní úpravu daňového řízení (DŘ) a s ní provázanou nutností zásadních a rozsáhlých změn ve stávajícím vnitřním informačním systému daňové správy (ADIS).

Tabulka č. 23

Rok	Podíl nedoplatků ve vymáhání k objemu kumulovaných nedoplatků (%)	Podíl vymožených nedoplatků k objemu vymáhaných nedoplatků (%)
2008	67,0	9,4
2009	69,0	8,8
2010	66,9	9,8
2011	70,2	6,9
2012	73,3	8,0

Přetrvávajícím problémem je částečná vymahatelnost některých daňových nedoplatků či jejich nedobytnost. Každoročně je vývoj v oblasti vymáhání daňových nedoplatků ovlivňován v rozdílné výši prováděním **odpisů daňových nedoplatků pro nedobytnost**. V průběhu let 1996 až 2012 bylo FÚ za splnění zákony stanovených podmínek odepsáno v souhrnu **168,2 mld. Kč** nedobytných daňových nedoplatků, přičemž v roce 2012 se jednalo o částku **19,6 mld. Kč**.

Rozhodující objem vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je dlouhodobě evidován na daních **nové daňové soustavy**, platné od 1. 1. 1993. K 31. 12. 2012 vymáhaly ÚFO u této kategorie daní **98,0 mld. Kč**, což odpovídá **99,3 %** z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Za období roku 2012 bylo na daních nové daňové soustavy za použití vymáhacích úkonů vymoženo **2,6 mld. Kč**, tj. **2,6 %** z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání.

Přehled vybraných daňových příjmů za rok 2012, resp. ke dni 31. 12. 2012, údajů o podílu nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu vymáhaných daňových nedoplatků ke sledovanému dni a o podílu vymožených nedoplatků k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených **vymáhacími úkony** v rámci sledovaného období spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2011, je uveden v **Tabulce č. 24**.

Z údajů v **Tabulce č. 24** vyplývá, že pro rok 2012 byla nejvyšší částka vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků evidována na **daní z přidané hodnoty**, což je z dlouhodobého hlediska již tradiční výsledek. Vyšší objem vymáhaných daňových nedoplatků je dlouhodobě evidován také na **daních z příjmů**, přičemž procentuální podíl u vymožených nedoplatků na této skupině daní vykazuje, ve srovnání s rokem 2011, určitý pokles. Z porovnání procentuálních údajů u daňových nedoplatků skupiny složené z **daně z nemovitostí a daní dědické, darovací a z převodu nemovitostí**, stejně jako u **daně silniční**, lze konstatovat stav hodnotově srovnatelný s předchozím rokem. Výrazný nárůst byl zaznamenán, ve srovnání s výsledky roku 2011, u procentuálního podílu vymožených nedoplatků ve skupině **ostatních příjmů**, kam náleží, mimo jiné, také exekuční náklady.

U **daní staré daňové soustavy**, platné do 31. 12. 1992, jsou výsledné hodnoty vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků dlouhodobě výrazně nižší v důsledku postupného snižování celkové částky daňových nedoplatků evidovaných na tomto druhu daní a vzhledem ke skutečnosti, že daňové nedoplatky u této skupiny daní jsou již téměř nevymahatelné, zejména z důvodu stárání těchto nedoplatků a uplynutí lhůty, v níž bylo možné tyto nedoplatky vybrat a vymáhat. K 31. 12. 2012 bylo na této skupině daní evidováno ve vymáhání celkem pouze **0,7 mld. Kč**, tj. **0,7 %** z objemu vymáhaných daňových nedoplatků. V průběhu roku 2012 byly u této skupiny daní **vymáhacími úkony** vymoženy **2,0 mil. Kč**.

Tabulka č. 24

Druh příjmu	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2011		k 31. 12. 2012		v roce 2011		v roce 2012	
	Částka (mld. Kč)	Podíl %	Částka (mld. Kč)	Podíl %	Částka (mld. Kč)	Podíl %	Částka (mld. Kč)	Podíl %
Daň z přidané hodnoty	47,317	56,8	61,373	62,2	3,190	55,5	1,538	59,6
Daně z příjmů	25,658	30,8	27,316	27,7	1,903	33,1	0,451	17,5
Daň z nemovitosti, dědická, darovací a z přev. nemovitostí	3,113	3,7	2,845	2,9	0,355	6,2	0,148	5,7
Daň silniční	1,176	1,4	1,229	1,2	0,072	1,3	0,053	2,1
Ostatní příjmy	4,375	5,2	4,331	4,4	0,184	3,2	0,389	15,1

Porovnáním objemu nedoplatků vymáhaných na **daních** a objemu nedoplatků vymáhaných na **příslušenství daní** je patrné, že výsledky roku 2012 v zásadě nevybočují z dlouhodobého stavu. Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků bylo k 31. 12. 2012 FÚ evidováno ve vymáhání nedoplatků na **daních 83,9 mld. Kč**, tj. **84,9 %** a na **příslušenství daní 14,9 mld. Kč**, tj. **15,1 %**. V rámci vymáhaného příslušenství daní zaujímají specifické místo **exekuční náklady (§ 182 až 184 DŘ; druh příjmu 470)**, na jejichž úhradu bylo v průběhu roku 2012 vymoženo **88,5 mil. Kč**.

Dlouhodoběji jsou územní finanční orgány úspěšnější při vymáhání nedoplatků, jejichž výše se pohybuje v řádu do 1 mil. Kč, případně do 10 mil. Kč. Již z dřívějších analýz vyplývá, že nedoplatky nad 10 mil. Kč jsou vymahatelné jen z části nebo jsou již v mnoha případech zcela nedobytné. Příkladem může být stav nedoplatků na dani z přidané hodnoty, jejichž hodnota se z dlouhodobého hlediska zvyšuje a pohybuje se velmi často nad 10 mil. Kč. K 31. 12. 2012 evidovaly ÚFO 79 daňových dlužníků s dlužnou částkou na **dani z přidané hodnoty** včetně příslušenství nad 100 mil. Kč, o celkové částce daňových nedoplatků ve výši cca **24,0 mld. Kč**, což činí **39 %** z celkového objemu nedoplatků na dani z přidané hodnoty ve vymáhání. Generální finanční ředitelství přijalo v roce 2012 opatření pro intenzivní řešení této situace. Převážná většina těchto nedoplatků je však de facto nedobytná, což je objektivní stav odvíjející se nejen z platné legislativy.

Mezi **základní příčiny nedobytnosti** daňových pohledávek patří zejména nemajetnost a předluženost dlužníků, nemožnost dohledání majetku dlužníků, úmrtí dlužníka a předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, zvyšující se počet společností, které se dostávají do likvidace, přičemž mnohé z nich zůstávají dlouhodobě neřešeny. Vliv na nevymahatelnost pohledávek mají také účelové převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatku, přičemž řada těchto subjektů je nekontaktních a bez příjmů, dále vykazování fiktivní ekonomické činnosti společností, které nevlastní žádný majetek apod. Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je doměření daňových povinností daňovým subjektům, které jsou již bez majetku nebo před insolvenčním řízením. Leckdy pak dochází následně k tomu, že dlužník, který chce zabránit následnému vymáhání doměřené daňové povinnosti, zmaří tento úmysl správce daně podáním insolvenčního návrhu na příslušný insolvenční soud, což se však neděje jen v případě vymáhání pohledávek veřejnoprávního charakteru. V kontextu s dříve uvedeným pak nutno ještě dodat, že výše nedobytných pohledávek je v poměrně velké míře ovlivňována daňovými nedoplatky uplatněnými v konkurzních a insolvenčních řízeních a nedoplatky obchodních společností v likvidaci (dlouhá doba jejich trvání a poměrně nízká výtěžnost pro správce daně). Příčiny nevymahatelnosti pohledávek lze v posledním roce spatřovat také v narůstající platební neschopnosti daňových subjektů z důvodu hospodářské recese, které se v inkasu daňových příjmů projevují opožděně, avšak jejich vliv není nepodstatný.

Nejvýraznějšího objemu vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků dosahují FÚ **úkony v daňové exekuci** podle § 178 DŘ. Přehled k jednotlivým způsobům daňové exekuce za rok 2012, resp. ke dni 31. 12. 2012, údajů o podílu nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu vymáhaných daňových nedoplatků ke sledovanému dni a o podílu vymožených nedoplatků k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených **vymáhacími úkony** v rámci sledovaného období spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2011, je uveden v **Tabulce č. 25**.

Tabulka č. 25

Daňová exekuce	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2011		k 31. 12. 2012		v roce 2011		v roce 2012	
	Částka (mld. Kč)	Podíl %	Částka (mld. Kč)	Podíl %	Částka (mld. Kč)	Podíl %	Částka (mld. Kč)	Podíl %
srážkami ze mzdy	5,003	6,0	5,268	5,3	0,211	3,7	0,176	6,8
příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb	7,177	8,6	8,934	9,0	2,637	45,9	1,898	73,6
příkázáním jiné peněžité pohledávky	1,409	1,7	1,653	1,7	0,301	5,2	0,220	8,5
postižením jiných majetkových práv	0,075	0,1	0,082	0,1	0,017	0,3	0,019	0,7
prodejem movitých věcí	1,095	1,3	1,048	1,1	0,140	2,4	0,095	3,7
prodejem nemovitostí	1,421	1,7	1,687	1,7	0,071	1,2	0,041	1,6
CELKEM	16,180	19,4	18,672	18,9	3,377	58,7	2,449	94,9

Z údajů v **Tabulce č. 25** vyplývá, že pro rok 2012 byla, stejně jako v letech předchozích, nejčastěji využívaným a neefektivnějším exekucním prostředkem daňová exekuce **příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb**. Efektivita tohoto exekucního prostředku byla v roce 2012 ovlivňována nízkým stavem volných finančních prostředků na účtech daňových subjektů v důsledku hospodářské recese i skutečností, že tímto exekucním prostředkem nelze postihnout peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech u bank v případech, že daňový subjekt není majitelem účtu, na němž jsou deponovány peněžní prostředky, například z jeho podnikatelské činnosti. Prostřednictvím institutu daňové exekuce **postižením jiných majetkových práv** lze od účinnosti DŘ postihnout jiné právo dlužníka, které má majetkovou hodnotu, není spojeno s osobou povinného a je převoditelné na jiného (tj. např. obchodní podíly na společnosti, členská práva a povinnosti v družstvu a také finanční prostředky na bankovních účtech, které nevlastní dlužník), nicméně možnost využití tohoto institutu a jeho efektivita jsou velmi nízké. Dalším, FÚ poměrně často využívaným způsobem daňové exekuce při vymáhání daňových nedoplatků, je exekuce **srážkami ze mzdy**, nicméně efektivita těchto exekucí je negativně ovlivňována omezenými možnostmi správce daně včas zjistit a reagovat na změny zaměstnavatele dlužníka. Dlužníci se častými změnami zaměstnavatele snaží „bránit“ výkonu daňové exekuce. Někteří zaměstnavatelé také stále ještě vyplácí zaměstnancům část sjednané mzdy ve vykazované minimální výši a zbývající část v hotovosti, popřípadě celou částku pouze v hotovosti, nezřídka bez záznamu v mzdové evidenci. Vedle růstu nezaměstnanosti v mnoha regionech České republiky patří k důsledkům hospodářské recese také pokles výtěžnosti exekucí na srážku ze mzdy. Stoupá rovněž počet případů, kdy je mzda dlužníka již v době nařízení daňové exekuce postihována srážkami pro jiné pohledávky jiných věřitelů a výše prováděných srážek neumožňuje provedení exekuce pro další pohledávky za dlužníkem. Uspokojení pohledávek vymáhaných daňovou exekucí pak přichází v úvahu až po provedení výkonů rozhodnutí (exekucí) v dřívějším pořadí. Relativně nízká úroveň efektivity vymáhání daňových nedoplatků nadále přetrvává u mobiliárních exekucí. Nízká výtěžnost exekucí v případě **movitých věcí** je ovlivněna nízkým zájmem potenciálních zájemců o nabízené věci v místech konání dražeb, zejména však poklesem hodnoty věcí prodávaných v dražbě. Movitý majetek

dlužníků je často prakticky neprodejný, případně předpokládaný výtěžek nepostačí ani k úhradě exekučních nákladů. Také poptávka po věcech použitých je i přes minimální ceny nízká. V posledních letech si stále více daňových subjektů pořizuje majetek formou finančního leasingu nebo na úvěr, který je zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva ve prospěch jeho poskytovatele. Přínosem pro efektivitu daňových exekucí prodejem movitých věcí jsou případy exekučního zabavení a následné dražby minerálních olejů (pohonných hmot). Daňové exekuce **prodejem nemovitostí** vykazují dlouhodobě nízkou efektivitu zejména vzhledem k tomu, že řada nemovitostí, které by mohly být postiženy touto exekucí, je zatížena zástavními právy dalších věřitelů s přednostním právem na uspokojení pohledávky, a to zejména ze strany poskytovatelů platebních služeb. Nařízení daňové exekuce prodejem nemovitostí nicméně patří nadále mezi významné prostředky vymáhání daňových nedoplatků, neboť řada dlužníků již po vydání exekučního příkazu na prodej nemovitosti uhradí pohledávku dobrovolně, aby zabránila prodeji nemovitosti v dražbě v rámci daňové exekuce. Chce-li dlužník efektivně zmařit konání správce daně, může tak učinit podáním insolvenčního návrhu ohledně svého majetku, čímž správce daně ztrácí reálnou možnost dále vést daňovou exekuci na jeho majetek a současně s tím je i oproti soudnímu exekutorovi znevýhodněn tím, že platná právní úprava mu na rozdíl od soudního exekutora neumožňuje uplatňovat v rámci insolvenčního řízení vzniklé exekuční náklady jako privilegovanou pohledávku.

Ještě **před provedením vymáhacích úkonů**, tzn. před nařízením daňové exekuce nebo zahájením jiného způsobu vymáhání dle § 175 DŘ, byla pracovníky vymáhacích útvarů finančních úřadů v průběhu roku 2012 na úhradu vymáhaných nedoplatků vybrána částka ve výši **4,4 mld. Kč**, což odpovídá **55,6 %** z celkové částky **7,9 mld. Kč** vybraných nebo vymožených daňových nedoplatků prostřednictvím činnosti vymáhacích útvarů na úhradu vymáhaných nedoplatků v roce 2012. Touto preventivní činností se pracovníci vymáhacích útvarů FÚ dlouhodobě snaží ve vztahu k dlužníkovi přesvědčováním docílit toho, aby dlužník svůj dluh uhradil dobrovolně bez provedení daňové exekuce se všemi z toho pro něho plynoucími negativními důsledky, a pokoušejí se jej zároveň přesvědčit k tomu, aby napříště své daňové povinnosti plnil řádně a včas.

Po zahájení vymáhacích úkonů byly **dobrovolnými úhradami** uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši **0,9 mld. Kč**, tj. **11,9 %** z celkové částky (**7,9 mld. Kč**) vybraných nebo vymožených daňových nedoplatků prostřednictvím činnosti vymáhacích útvarů na úhradu vymáhaných nedoplatků v roce 2012.

U **řízení o výkonu rozhodnutí**, která jsou vedena příslušnými **soudy**, je dlouhodobě patrná klesající úroveň uspokojení daňových pohledávek. V období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 předaly finanční úřady soudům k vymáhání daňové nedoplatky ve výši **71,4 mil. Kč**, z nichž byla soudy vymožena pouze částka **1,1 mil. Kč**, tj. **1,5 %**. Největším problémem se jeví zdlouhavost soudních řízení, zejména u návrhů na výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí a nepřiměřeně dlouhé lhůty od podání návrhu na výkon rozhodnutí do doby provedení prvních úkonů dražby, stejně jako v případech, kdy správci daně předkládají příslušným soudům odpůří či určovací žaloby. Dlužníkům je tak vytvářen prostor k tomu, aby provedli kroky snižující možnost uspokojení nedoplatku z jejich majetku. **V souvislosti s novelizací zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád**, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 396/2012 Sb., kterým se mění

zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, s účinností ke dni 1. 1. 2013, však již nebude možné tento způsob vymáhání dále využívat, neboť správce daně ztrácí oprávnění provádět vymáhání daní cestou soudního výkonu rozhodnutí a jako jediná další alternativa k daňové exekuci prováděné správcem daně je připuštěna exekuce prováděná soudním exekutorem. U aktuálních případů, **kteřé byly na návrh správců daní zahájeny jako soudní výkon rozhodnutí k vymožení daňových nedoplatků a k 1. 1. 2013 nebyly dokončeny**, bude nutné vyhodnotit možnost pokračování v jejich vymáhání některým ze způsobů daňové exekuce, resp. řízení zastavit nebo řízení dokončit prostřednictvím soudního exekutora, jemuž bude příslušný spis v souladu s novelizovaným zněním zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, přidělen.

Vymáhání daňových nedoplatků prostřednictvím **soudních exekutorů** bylo dosud finančními úřady využíváno spíše v nezbytných případech. V průběhu roku 2012 předaly FÚ k vymáhání soudními exekutory daňové nedoplatky v částce **20,9 mil. Kč** a z této částky bylo soudními exekutory vymoženo **5,4 mil. Kč**, tj. **25,8 %**. FÚ dlouhodobě zaznamenávají problémy spočívající v nepřiměřenosti exekucí prováděných soudními exekutory s dopadem na vymáhání daňových nedoplatků. Jedná se zejména o případy, kdy exekucemi na prodej nemovitostí vedenými některými exekutorskými úřady si soudní exekutoři řeší (obvykle po dohodě s dlužníkem) zajištění pohledávek po dobu, než bude nedoplatek v plném rozsahu uhrazen exekutorskému úřadu formou splátek. Správce daně přihlášený do zahájeného exekučního řízení je nucen v těchto případech pasivně vyčkávat, přičemž se nezdá, že přes uplynutí značné doby exekutorský úřad dražbu vůbec nerealizuje. Tímto jednáním soudních exekutorů dochází k zablokování majetku dlužníka a správce daně je nucen probíhající daňovou exekuci přerušit, případně odložit nařízená dražební jednání (srov. zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů).

Dle stavu v evidenci daní byla ke dni 31. 12. 2012 vykazována kumulovaná částka daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených **insolvenčních řízení** v hodnotě **19,2 mld. Kč**, což představuje **19,4 %** z objemu všech daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Ve srovnání s rokem 2011 došlo k nárůstu o **2,7 mld. Kč**. Došlé platby z insolvenčních řízení v roce 2012 ke dni 31. 12. 2012 činily celkem **124,9 mil. Kč**.

Stále - tedy i čtyři roky po nabytí účinnosti nového insolvenčního zákona - přetrvává trend velmi nízké efektivity těchto řízení z hlediska výtěžnosti. Míra uspokojení do insolvenčních řízení přihlášených daňových pohledávek je dlouhodobě na nižší úrovni oproti výsledkům dosaženým FÚ při vymáhání pohledávek vlastními úkony.

Předmětem insolvenčního řízení je řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka (daňového subjektu) soudním řízením některým ze stanovených způsobů (konkurs, reorganizace, oddlužení) tak, aby došlo k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem (např. správce daně) nebo hrozícím úpadkem a k co nejvyššímu uspokojení dlužníkových věřitelů, popřípadě k oddlužení dlužníka. Dosažené výsledky FÚ korespondují s celkovou nízkou výtěžností pohledávek přihlášených věřiteli do insolvenčních řízení. S nízkou výtěžností pohledávek v insolvenční souvislosti nejen délka trvání insolvenčních řízení, ale i hodnota majetku dlužníka a následná likvidita majetkové podstaty.

Nadále i v roce 2012 byl patrný nárůst počtu podaných návrhů na zahájení insolvenčních řízení - cca **33,4%**. Vzestup byl především zaznamenán u fyzických osob, nepodnikatelů, kdy řešením dlužníkovy úpadku je oddlužení (jako sanační forma řešení úpadku). Negativně se ve vztahu k úhradám přihlášených pohledávek veřejných rozpočtů projevují i řízení o oddlužení jako sanační forma řešení úpadku. U podnikatelských subjektů byl **největší podíl nárůstu zahájených insolvenčních řízení zaznamenán z následujících důvodů:**

- úbytek zakázek a prodlužující se lhůty splatnosti fakturovaných částek,
- zhoršená platební morálka v obchodně právních vztazích a narůstající druhotná platební neschopnost,
- dopad globální ekonomické krize.

V platebním styku dochází k záměrnému zpoždování plateb za již splatné závazky, kdy obchodní společnosti zdržováním svých plateb si tímto postupem nahrazují krátkodobý obchodní úvěr u bank. Tím dochází od druhotné platební nekázně (tolik typické pro české podnikatelské prostředí) až k platební neschopnosti podnikatelských subjektů. K zaplacení některých splatných faktur dochází mnohdy až na základě hrozby nebo po podání žalobního návrhu. To vše za současného poklesu zakázek menšího rozsahu a zhoršení platební morálky i u OSVČ. Stále platí, že návrh na zahájení insolvenčního řízení je často podáván až v okamžiku, kdy dlužník již nevlastní žádný mobiliární či jiný likvidní majetek anebo mnohdy jen účelově s jediným cílem – zamezit provedení exekuce na majetek dlužníka. Přihlášené pohledávky jsou tak uspokojovány v minimální míře z důvodu nemajetnosti dlužníků. V období před prohlášením insolvenčního řízení je proto potřebné zaměřit pozornost správců daně na **včasné zajištění daňových pohledávek**, zvýšit četnost šetření solventnosti a majetkových poměrů u tzv. „rizikových“ daňových subjektů, tyto subjekty sledovat a využívat signální informace o platební morálce jednotlivých subjektů a jejich možném úpadku, zjištěný majetek zajistit zástavním právem.

Finančními úřady je pozitivně hodnocen insolvenční rejstřík, ve kterém jsou zveřejňovány veškeré úkony a události jednotlivých fází insolvenčního řízení. Jeho obsah je přehledný s maximem informací o daňových subjektech a stavu řízení v daném čase. I přes zdlouhavý přenos a nutnou průběžnou kontrolu přenášených dat se osvědčilo přebírání údajů z insolvenčního rejstříku Ministerstva spravedlnosti a jejich následné zasílání na jednotlivé FÚ prostřednictvím IS ADIS. Pozitivním krokem bylo doplnění úlohy ADIS o insolvenční řízení, což významnou měrou zrychlilo i zjednodušilo zpracování přihlášek. GFŘ doporučuje, aby podle potřeb správců daně bylo na rozvoji této úlohy ADIS pokračováno i v následujících letech. Pro vyšší efektivitu informačního systému by se měl zlepšit jeho uživatelský komfort.

K tématu insolvenčního řízení v souběhu s řízením daňovým GFŘ organizovalo v roce 2012 celkem 2x odborný seminář pro FŘ a SFÚ, na kterých byla řešena problematika insolvenčních řízení.

Efektivita výběru daní a vymáhání daňových pohledávek je dlouhodobě, a byla i v roce 2012, **negativně ovlivňována celou řadou faktorů:**

Vývoj daňových nedoplatků, stejně jako jejich vymáhání, stále významně ovlivňují **dopady hospodářské recese**. Výrazně roste počet daňových subjektů, jejichž daňové nedoplatky byly v důsledku neplnění splatných daňových povinností předány k vymáhání poprvé, přičemž

v letech předchozích byla jejich platební morálka ve většině případů bezproblémová. I v průběhu roku 2012 pokračoval růst **druhotné platební neschopnosti**, která vedla v mnoha případech k omezení či k ukončení podnikatelské činnosti některých daňových subjektů. V České republice skončilo v úpadku v průběhu roku 2012 bezmála dvojnásobné množství firem oproti roku 2011.

Stále přibývají případy, kdy **daňoví dlužníci** (zejména obchodní společnosti) **utlumí, resp. ukončí podnikatelské aktivity**, aniž by uhradili své mnohdy vysoké daňové pohledávky. Fyzické osoby stojící za takto zadluženou obchodní společností často pokračují v podnikatelských aktivitách v nově zřízených právnických osobách se stejným předmětem činnosti, avšak následně i v těchto dalších subjektech (společnostech) zanechávají nevymahatelné pohledávky v řádech milionů Kč. Vymožení daňových nedoplatků za právnickou osobou je v těchto případech již téměř nemožné, ačkoliv fyzické osoby za ni jednající nebo v ní zúčastněné disponují často nezanedbatelným majetkem. Negativní vliv na vymahatelnost daňových pohledávek má i skutečnost, že poměrně velký počet společností je rovněž po vyčerpání účelu jejich založení a vzniku závazků ponechán bez statutárních orgánů a převeden účelově na osoby neznámého pobytu či obtížně dohledatelné cizí státní příslušníky.

Velmi negativně ovlivňují efektivitu vymáhání daňových pohledávek nejen **nemajetnost a předluženost** dlužníků, ale i **nemožnost dohledání majetku** dlužníků, úmrtí dlužníka a **předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, vykazování fiktivní ekonomické činnosti za účelem čerpání nadměrných odpočtů na DPH** společnostmi, které nevlastní žádný majetek apod.

Přetrvávajícím jevem, který ovlivňuje efektivitu výběru daní a vymáhání daňových nedoplatků, je stále se zvyšující počet **nekontaktních daňových subjektů** a související trend stěhování některých daňových subjektů do velkých městských aglomerací s cílem vyhnout se případné daňové kontrole, případně provedení daňové exekuce. U právnických osob jde o obchodní společnosti bez funkčního statutárního orgánu, příp. s nekontaktním statutárním orgánem, bez reálného sídla, resp. se sídlem, kde jsou na jedné adrese za úplatu registrovány desítky či stovky dalších podnikatelských subjektů. U fyzických osob se jedná zejména o dlužníky, kteří jsou přihlášení pouze k formálnímu k pobytu na adrese obecního či městského úřadu, přičemž tento stav vede k velkým problémům při realizaci daňových úkonů.

Celkový postup správce daně je svým způsobem limitován i tou skutečností, že nevhodný způsob vymáhání pohledávek, včetně daňových, může přivést dlužníka do situace, kdy v dohledné době již nebude objektivně schopen plnit své splatné závazky, bude muset vstoupit do insolvenčního řízení a šance na uspokojení pohledávek jeho věřitelů (včetně správce daně) opět více než citelně klesne.

K efektivnějšímu vymáhání pohledávek státu, ke zrychlení řízení a snížení jeho administrativní náročnosti u správců daně i dalších orgánů státní správy je pro správce daně potřebné vytvořit **on-line systém dotazování do základních registrů**, spuštěných ke dni 1. 7. 2012 na základě zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů. Základními registry jsou registr obyvatel (ROB), osob (ROS), práv a povinností (RPP) a registr územní identifikace adres a nemovitostí (RUIAN). Požadováno je také zpřístupnění centrálního registru účtů vedených u bank.

Nabytí účinnosti DŘ a jeho nutná návazná implementace do stávajícího informačního systému daňové správy (ADIS) s sebou přinesla množství problémů, které bylo nutné řešit i v roce 2012 a které v jeho průběhu dále negativně ovlivnily objem vymáhaných daňových nedoplatků. Souběžně probíhaly v roce 2012 technické přípravy na významné změny v organizační struktuře ÚFO na základě **zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky**, s účinností od 1. 1. 2013. Tyto přípravné činnosti zároveň odčerpávaly kapacity nutné pro dokončení technické podpory pro postup dle DŘ.

Do jisté míry situaci i nadále ovlivňuje také mnohde ne zcela dostatečný **počet pracovníků vymáhacích útvarů FÚ**, jejichž počet dlouhodobě stagnuje bez ohledu na zvyšující se nároky na administrativní úkony těchto útvarů v souvislosti se zásadními změnami legislativy a s ní souvisejícím zaváděním nových úloh v ADIS. Činnost vymáhacích útvarů FÚ je limitována výší finančních prostředků státního rozpočtu určených na zajištění provozu ÚFO, od čehož se pak následně odvíjí materiální a technická vybavenost pracovníků vymáhacích útvarů FÚ, která není vždy na zcela uspokojivé úrovni, včetně platových náležitostí.

3. DALŠÍ POSTUPY

a) Vyhledávací činnost

Vyhledávací činnost je od 1. 1. 2011 vymezena v ustanovení § 78 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (DŘ). Správce daně v rámci vyhledávací činnosti vyhledává důkazní prostředky a daňové subjekty a zjišťuje plnění jejich povinností při správě daní před zahájením řízení i v jeho průběhu. Zjišťování skutečností rozhodných pro správu daně probíhá i bez vědomí daňových subjektů.

Vyhledávací činnost se stává důležitým zdrojem výběru subjektů ke kontrole, tvoří součást přípravy na daňovou kontrolu, a má tedy i přímý vliv na její zaměření a zefektivnění. V rámci vyhledávací činnosti je využíváno rozsáhlých externích a interních zdrojů informací, ať již jiných správců daně, dalších orgánů státní správy a samosprávy, informace získané z výpovědí osob zúčastněných na správě daní, na základě mezinárodní výměny informací či z dostupných externích zdrojů včetně sdělovacích prostředků. Pro vyhledávací činnost v podmínkách daňové správy jsou využívány moderní IT technologie pro získávání a vyhodnocování informací, a to za neustálého zkvalitňování a vyššího využívání těchto nástrojů. Na základě provedených analýz získaných informací je možno lépe zmapovat strukturu daňových subjektů. Následné úkony je poté možno cíleně směřovat k zjištěním odhalujícím nelegální daňové operace u rizikových daňových subjektů.

Vyhledávací činnost má nepochybně svůj význam i v rámci preventivního působení správce daně. Výrazně napomáhá též při přípravě plánu kontrolní činnosti finančních úřadů.

b) Místní šetření

Místní šetření je standardním institutem, kterým si správce daně opatřuje důkazní prostředky a získává potřebné informace. Procesní úpravou je vymezeno v ustanoveních § 80 až 84 DŘ.

Údaje nezbytné pro správu daní jsou tímto postupem získávány zaměstnanci všech oddělení finančních úřadů. Stále však zůstává zachován trend největšího využití zaměstnanci kontrolního oddělení. Místní šetření je prováděno dle konkrétních potřeb jednotlivých úředních osob správce daně, pokud je toto těmito úředními osobami vyhodnoceno jakožto nejúčelnější způsob ověření či získání potřebných informací nebo důkazních prostředků, ať již v rámci vyhledávací činnosti, v průběhu postupu k odstranění pochybností či daňové kontroly.

c) Postup k odstranění pochybností

Postup k odstranění pochybností je správcem daně prováděn podle ustanoveních § 89 až § 90 DŘ. Jedná se o ucelený soubor úkonů, který s účinností DŘ nahradil vytýkáací řízení. Postup k odstranění pochybností je institut, jež slouží k vyjasnění, upřesnění či případné korekci údajů uvedených v daňovém tvrzení. **Tabulka č. 26** ukazuje výsledky postupu k odstranění pochybností (§ 89 DŘ) v roce 2012.

Stejně však jako původní platná právní úprava je využíván na odstranění pochybností správce daně o správnosti, průkaznosti, úplnosti nebo pravdivosti daňového tvrzení ovšem za předpokladu, že správce daně je schopen formulovat konkrétní pochybnost o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného daňového tvrzení a dalších písemností předložených daňovým subjektem nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených.

V roce 2012 se správci daně při provádění postupů k odstranění mimo jiné soustředili na správnost aplikace ustanovení § 92e zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, které je účinné od 1. 1. 2012 a upravuje přenesení daňové povinnosti při poskytování stavebních a montážních prací.

V roce 2012 došlo k navýšení počtu ukončených postupů k odstranění pochybností oproti roku 2011 o **3 479**. Postupy k odstranění pochybností jsou často zahajovány v souvislosti s nadměrnými odpočty na dani z přidané hodnoty. V roce 2012 se správci daně při prověřování nadměrných odpočtů podařilo zachytit vyšší částky oproti roku 2011, což je velmi pozitivní jev, neboť fiskální efekt tohoto postupu je okamžitý, nedojde k vyplacení prostředků ze státního rozpočtu. V ostatních případech jsou postupy k odstranění pochybností zahajovány nejčastěji u podaných dodatečných daňových tvrzení. V roce 2012 došlo k poklesu vyměřené částky u postupů k odstranění pochybností týkajících se změny daňové povinnosti. Výsledky postupů k odstranění pochybností jsou ovlivněny i skutečností, že část těchto postupů správce daně při zjištění závažných nedostatků ukončí, a v souladu s ustanovením § 90 odst. 3 DŘ zahájí daňovou kontrolu.

Tabulka č. 26

Daň	Počet ukončených	Počet ukončených s rozdílem	Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností (v tis. Kč)		
			Daňové povinnosti	Nadměrného odpočtu	Ztráty
z přidané hodnoty	16 045	7 767	6 528 438	-2 706 163	-
z příjmů PO	1 258	427	129 330	-	-289 306
z příjmů FO	6 471	1 691	31 706	-	-13 937
CELKEM	23 774	9 885	6 689 473	-2 706 163	-303 244

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé tis. Kč.

Vliv na počet uskutečněných postupů k odstranění pochybností má mimo jiné i činnost úředních osob správce daně, kdy správce daně podle možností vychází osobám zúčastněným na správě daní vstříc, a značnou část zjištěných nesrovnalostí v daňových přiznáních (součtové chyby, chybně vyplněné řádky, nevyplněné řádky, nevyplněné nebo chybějící přílohy) jsou

řešeny s daňovým subjektem neformálně - osobním jednáním na základě předchozího telefonického upozornění, zasláním SMS, e-mailem případně místním šetřením, což přispívá k co nejmenšímu zatěžování daňových subjektů a zároveň k úsporám i na straně správce daně. Tento postup správce daně je kladně hodnocen ze strany daňových subjektů.

d) Daňová kontrola

Daňová správa prochází v současnosti výraznou transformací, jež je náročná po stránce personální, technické i organizační, přesto je snahou úředních osob správce daně, aby jejich kontrolní činnost byla ovlivněna v co nejnížší míře. Ta byla za rok 2012 poznamenána vznikem Specializovaného finančního úřadu (SFÚ) k 1. 1. 2012, a s tím související vyšší administrativní zátěže související se změnou místní příslušnosti vybraných daňových subjektů a s přesunem spisů daných daňových subjektů a zaškolováním nových zaměstnanců. Tato skutečnost měla nepochybný vliv na výsledky kontrolní činnosti, neboť SFÚ spravuje daňové subjekty výrazně ovlivňující celkový výběr daní. Dále do činnosti ÚFO včetně kontrolních oddělení promítala plánovaná změna organizační struktury od 1. 1. 2013 v souvislosti s přechodem na Finanční správu České republiky, kdy bylo nutné zajistit řadu přípravných prací.

V roce 2012 bylo oproti roku 2011 zaznamenáno snížení počtu daňových kontrol o **5 003**. Sestupný vývoj počtu daňových kontrol je trendem posledních let, kdy se správce daně soustředí na náročnější, hlubší, efektivnější a cílenější provádění daňových kontrol zejména tam, kde je očekáván fiskální efekt. Skutečnost, potvrzující stoupající efektivitu daňových kontrol, je dokumentována doměřenou částkou z daňových kontrol, kdy došlo k navýšení oproti roku 2011, a to o částku **1 744 781 tis Kč**. Průměrný doměrek na každé jednotlivé kontrole tak vzrostl oproti roku 2011 o **41 tis. Kč**. Nejmarkantnější je nárůst doměrků na dani z přidané hodnoty, kdy průměrný doměrek na 1 kontrolu vzrostl oproti roku 2011 o částku **224 tis. Kč**, přičemž počet kontrol provedených na dani z přidané hodnoty je téměř identický. Vysoké doměřené částky na dani z přidané hodnoty jsou zapříčiněny především ukončením několika obzvláště rozsáhlých a komplikovaných daňových kontrol, jejichž šetření vyžadovalo delší dobu. Tento trend lze očekávat i v následujících letech a může docházet k výrazným výkyvům částek doměřených na dani dle aktuálního počtu ukončení šetření rozsáhlých daňových podvodů, a to s ohledem na stále rostoucí sofistikovanost uskutečňovaných daňových úniků. Do vysoké průměrné doměřené částky na dani z přidané hodnoty se promítá rovněž činnost SFÚ, kde bylo provedeno malé množství kontrol, ovšem s velmi vysokými doměřenými částkami. Navíc nelze opomíjet fakt, že na celkovou výši doměřené daně za rok 2012 má velký vliv postup správce daně, kdy při zjištěných nedostacích v rámci daňové kontroly jedné daně a jednoho zdaňovacího období, které měly dopad i na další zdaňovací období, případně na jinou daň, daňová kontrola nebyla rozšířena, popř. zahájena, ale daňový subjekt byl vyzván k podání dodatečných daňových přiznání v souladu s DR.

Dobrých výsledků v oblasti daňové kontroly bylo dosaženo i přes přetrvávající neustále se zvyšující náročnost důkazního řízení a úkonů s ním spojených. Zanedbatelná není ani náročnost provádění kontrol zejména při obchodování v rámci Evropské unie a třetích zemí. Ukončování daňových kontrol je stále obtížnější, neboť ze strany daňových subjektů nebo jejich

zástupců je stále častěji využívána taktika prodlužování do doby uplynutí prekluzivní lhůty (stížnosti, žádosti o prodloužení lhůty, změny statutárních orgánů daňových subjektů nebo jejich zástupců v průběhu kontroly, návrhy svědků místo dokazování, neomluvená nepřítomnost na jednání, případně v den jednání doručená omluva pro nemoc). Další skutečností, která má negativní vliv na výsledky kontrolní činnosti, je bezesporu nezbytná aplikace v čase se měnícího právního názoru na základě judikátů. Celkově dochází k neustálému zvyšování nároků na způsob provádění daňových kontrol včetně stále vyšší preciznosti dokazování a odůvodňování nálezů správce daně, a s tím souvisejících rostoucích nároků na úřední osoby provádějící daňovou kontrolu.

Běžným postupem využívaným správcem daně při daňových kontrolách je aplikace metod E-Audit, kdy kontroloři stále častěji využívají analytický software IDEA, popř. další analytické software. Tento způsob přináší zvýšení efektivity daňových kontrol a značné snížení délky trvání samotné kontrolní činnosti při nižším zatížení daňového subjektu. Daňová správa se průběžně adaptuje na nové technologie, a to i na straně daňových subjektů, tudíž i na digitalizaci účetnictví a dalších podnikových systémů.

V současné době jsou největší doměřené částky u daňových subjektů z neprokázaných, ale do daňově účinných nákladů zúčtovaných služeb, z fiktivních plnění od nekontaktních nebo neexistujících firem, dále z pochybení v účetních postupech s dopadem do daňové povinnosti. Důkazní řízení je v tomto směru velmi náročné jak na čas, tak na způsob jeho vedení, neboť je postaveno na dožádáních, ať již tuzemských či mezinárodních, místních šetřeních, výzvách k poskytnutí údajů správci daně a na svědeckých výpovědích.

Mimo jiné je kontrolní činnost zaměřována též na převodní ceny mezi spojenými osobami, jež upravuje v § 23 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a svoji úlohu mají též tzv. multilaterální daňové kontroly. Multilaterální kontroly mohou v určitém okamžiku zahrnovat i časově souběžné kontroly prováděné ve dvou či více členských státech Evropské unie. V poslední době se multilaterální kontroly zaměřují především na oblast velkých daňových úniků u daně z přidané hodnoty.

Přehled o počtu a výsledcích daňových kontrol za rok 2012 ukazuje **Tabulka č. 27**.

Tabulka č. 27

Druh příjmu	Počet subjektů *	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol (v tis. Kč)	Změna ztráty (v tis. Kč)
Daň z přidané hodnoty	534 880	13 466	6 830 573	0
Daň z příjmů PO	505 976	7 307	1 136 611	-2 137 454
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	1 306 587	9 466	311 257	-427 632
Daň z příjmů FO - záv. činnost	523 030	5 550	104 184	0
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	420 956	2 031	34 965	0
Daň z nemovitostí	4 008 480	669	2 096	0
Daň dědická darovací a z přev. nemovitostí	295 751	15	96	0
Daň silniční	811 639	3 962	10 979	0
CELKEM	8 407 299	42 466	8 430 760	-2 565 086

* údaj Počet subjektů je počtem registrovaných daňových subjektů ve sledovaném období.

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé tis. Kč.

e) Podněty předané orgánům činným v trestním řízení

Dle ustanovení § 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, jsou státní orgány, právnické a fyzické osoby povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožadáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

Nejčastěji byla ze strany správce daně oznamována podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, dle ustanovení § 240 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů a dále dle ustanovení § 241 trestního zákoníku, tj. neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby.

V roce 2012 došlo k opětnému zkvalitnění spolupráce mezi správcem daně a specializovanými policejními složkami, jež byla v roce 2011 narušena zrušením ustanovení § 24 odst. 5 písm. g) zákona č. 337/1992 Sb., zákon o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, bez náhrady. Od 1. 1. 2012 se toto ustanovení opět vrací do českého právního řádu, a sice prostřednictvím ustanovení § 71a zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, který prolamuje mlčenlivost správce daně vůči specializovaným útvarům Policie České republiky.

Obecně lze konstatovat, že spolupráce daňové správy s orgány činnými v trestním řízení je velkým přínosem pro obě strany, neboť tyto orgány činné v trestním řízení mohou využívat jiných nástrojů při šetření podezření z krácení daně než správce daně, na druhé straně správce daně je schopen detekovat a podchytit velké množství trestných činů daňového charakteru a na jejich rozkrývání spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. V roce 2012 bylo orgánům činným v trestním řízení oznámeno o **279** případů více než v roce 2011, ve finančním vyjádření bylo oznámeno o **2 644 mil. Kč** více. Přehled o podnětech předaných FÚ orgánům činným v trestním řízení v letech 2008 až 2012 ukazuje **Tabulka č. 28**.

Na základě provedených analýz roku 2012, bylo zjištěno, že se ÚFO v rámci boje proti daňovým únikům podařilo detekovat a rozkrýt větší množství daňových trestných činů, které by svým rozsahem měly zásadní dopady na příjmovou stránku státního rozpočtu.

Tabulka č. 28

Ohledně trestného činu	Předáno od počátku roku do konce téhož roku											
	Počet případů						Částka (v mil. Kč)					
	2008	2009	2010	2011	2012	Rozdíl 12-11	2008	2009	2010	2011	2012	Rozdíl 12-11
zkrácení daně	1 333	1 267	1 510	1 325	1 555	230	2 451	11 658	6 362	6 452	9 367	2 915
jiného	74	31	108	107	156	49	15	12	27	351	80	-271
CELKEM	1 407	1 298	1 618	1 432	1 711	279	2 466	11 670	6 390	6 803	9 447	2 644

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

4. DAŇOVÉ ÚLEVY

a) **Posečkání daně a povolení splátek**

Tabulka č. 29 zobrazuje za rok 2012 základní přehled o objemu předpisných a odpisných vět, kterými se evidují posečkání daně a placení daně ve splátkách.

Tabulka č. 29 (v mil. Kč)

Druh příjmu	CELKEM posečkáno	* z toho v min. letech
Daň z přidané hodnoty	13 999	3 123
Daň spotřební	44	43
Daň z příjmů PO	3 251	606
Daň z příjmů srážkou § 36	37	17
Daň silniční	198	45
Daň dědická	12	4
Daň darovací	48	39
Daň z převodu nemovitostí	419	194
Daň z příjmů FO - z přiznání	1 594	497
Daň z příjmů FO - záv. činnost	412	124
Daň z nemovitostí	49	12
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	12	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	108	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	14 673	2 810
CELKEM NOVÉ DANĚ	34 854	7 512
CELKEM STARÉ DANĚ	99	98
CELKEM	34 953	7 609

* objem daně posečkávané k 31. 12. předchozího roku

b) **Příslušenství daně**

Příslušenstvím daně se rozumí úroky, penále (do 31. 12. 2006), penále (od 1. 1. 2007), pokuty a náklady řízení, pokud jsou uloženy podle daňových zákonů. Nejvýznamnější položku z příslušenství daně představuje úrok z prodlení, který je dlužník povinen zaplatit, nezaplatil-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. V roce 2012 se úrok z prodlení na příslušenství daně podílel 83,9 % a dosáhl 13 832 mil. Kč. Pokuty správce daně zpravidla ukládá za porušení povinnosti nepeněžité povahy. Pokutu za opožděné tvrzení daně může správce daně uložit za pozdě podané daňové přiznání. Ostatní příslušenství daně tvoří především exekuční náklady.

Tabulka č. 30 zobrazuje celkový objem předepsaného příslušenství daně za rok 2012. Nejvyšší položku představoval úrok z prodlení při placení daní, který dosáhl 13 832 mil. Kč.

Tabulka č. 30

(v mil. Kč)

Druh příjmu	CELKEM	Exekuční náklady	Pokuty	Penále (do 31. 12. 2006)	Úrok z prodlení	Penále (od 1. 1. 2007)	Pokuta za opožděné tvrzení daně	Úrok
Daň z přidané hodnoty	9 673	0	0	134	8 234	1 074	92	139
Daň spotřební	0	0	0	0	-	-	0	0
Daň z příjmů PO	2 703	0	0	68	2 009	527	47	53
Daň z příjmů srážkou § 36	26	0	0	-21	38	3	5	1
Daň silniční	164	0	0	3	142	2	14	3
Daň dědická	1	0	0	0	1	0	0	0
Daň darovací	9	0	0	0	2	0	7	0
Daň z převodu nemovitostí	254	0	0	43	164	0	42	5
Daň z příjmů FO - z přiznání	663	0	0	64	477	82	26	15
Daň z příjmů FO - záv. činnost	324	0	0	21	267	14	20	3
Daň z nemovitostí	131	0	0	4	41	2	84	1
Odvod z elektřiny ze sluneč. záření	0	0	0	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	6	0	0	0	5	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	2 520	190	1	0	2 453	14	0	-138
CELKEM NOVÉ DANĚ	16 473	190	1	315	13 832	1 716	336	83
CELKEM STARÉ DANĚ	5	0	0	2	-	-	3	0
CELKEM	16 478	190	1	318	13 832	1 716	339	83

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 31

(v mil. Kč)

Druh příjmu	Prominuté příslušenství daně
Daň z přidané hodnoty	17
Daň spotřební	0
Daň z příjmů PO	21
Daň z příjmů srážkou § 36	1
Daň silniční	1
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	1
Daň z příjmů FO - z přiznání	28
Daň z příjmů FO - záv. činnost	4
Daň z nemovitostí	0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	1 454
CELKEM NOVÉ DANĚ	1 527
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	1 527

Tabulka č. 31 zobrazuje evidované prominutí příslušenství daně za rok 2012, které dosáhlo 1 527 mil. Kč. Nejvyšší položka odvody za porušení rozpočtové kázně se na evidovaném

prominutém příslušenství daně podílely 95,2 % a dosáhly 1 454 mil. Kč. Prominutí se týká převážně příslušenství daně předepsané v minulých letech.

c) Prominutí daně

Daně, které jsou spravovány správními orgány řízené ministrem financí, může z moci úřední prominout zcela nebo částečně pouze ministr financí, a to pouze z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů nebo při mimořádných, zejména živelných událostech. Na daních nové daňové soustavy bylo za rok 2012 evidováno celkem prominutí daně za 3 173 mil. Kč. Odvody za porušení rozpočtové kázně se na celkovém prominutí daně podílely téměř 98,9 % a dosáhly 3 137 mil. Kč. Podrobné údaje o výši evidovaného celkového prominutí daně podle jednotlivých druhů daní za rok 2012 poskytuje **Tabulka č. 32**.

Tabulka č. 32 (v mil. Kč)

Druh příjmu	Prominutá daň
Daň z přidané hodnoty	1
Daň spotřební	0
Daň z příjmů PO	0
Daň z příjmů srážkou § 36	1
Daň silniční	0
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	33
Daň z příjmů FO - z přiznání	0
Daň z příjmů FO- záv. činnost	0
Daň z nemovitostí	0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	3 137
CELKEM NOVÉ DANĚ	3 173
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	3 173

Pozn.: součtové rozdílly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

5. OPRAVNÉ PROSTŘEDKY

V roce 2012 bylo podáno celkem **5 491 odvolání** proti rozhodnutím o vyměření daně, což je srovnatelný počet s počtem odvolání podaných v minulém roce. Jelikož je již druhý rok účinný nový procesní předpis Daňový řád, nedošlo již k tak razantní změně v počtu podaných odvolání oproti předchozímu roku, která byla v minulém roce způsobena právě uvedenou legislativní změnou.

Tabulka č. 33 dokumentuje počet podaných odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně, které vydaly finanční úřady za jednotlivé druhy daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Údaje o způsobu vyřízení odvolání proti vyměření daně v roce 2012 jsou uvedeny odděleně podle toho, na jakém stupni daňové soustavy bylo o odvolání daňových subjektů rozhodnuto. V prvním sloupci **Tabulky č. 34** jsou uvedeny případy rozhodnuté na FÚ a ve druhém sloupci případy, o kterých rozhodovala finanční ředitelství.

Tabulka č. 33

Druh příjmu	Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně	
	v minulém roce a nevyřízená	ve sledovaném období
Daň z přidané hodnoty	2 263	3 053
Daň z příjmů PO	400	528
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	616	755
Daň z příjmů FO - závislá činnost	112	127
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	3	26
Daň z nemovitostí	99	398
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	254	544
Daň silniční	25	60
CELKEM	3 772	5 491

Tabulka č. 34

Druh příjmu	Způsob vyřízení (počet)					
	vyhověno		zamítnuto		zastaveno	
	u FÚ	u FŘ	u FÚ	u FŘ	u FÚ	u FŘ
Daň z přidané hodnoty	300	743	79	1 891	318	46
Daň z příjmů PO	93	196	12	255	43	9
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	174	183	42	330	85	6
Daň z příjmů FO - závislá činnost	40	22	3	54	13	0
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	6	0	0	8	4	0
Daň z nemovitostí	288	7	14	45	38	1
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	110	33	13	212	43	4
Daň silniční	23	13	2	22	3	0
CELKEM	1 034	1 197	165	2 817	547	66

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení ve věcech žalob proti rozhodnutím ÚFO jsou prezentovány v **Tabulce č. 35**. V prvním sloupci je zaznamenán celkový počet žalob podaných od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012. V ostatních sloupcích jsou údaje o žalobách, o kterých bylo rozhodováno v průběhu roku 2012.

V následující **Tabulce č. 36** je zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných správcem daně v průběhu roku 2012. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2011 nevyřízených i v předchozích letech. Rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují nevyřízené případy z předchozích let.

V **Tabulce č. 37** je oproti předchozí tabulce zobrazen přehled o kasačních stížnostech

podaných daňovými subjekty v průběhu roku 2012. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou opět zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2011 nevyřízených v předchozích letech. A rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují také nevyřízené případy z předchozích let.

Tabulka č. 35

Částka (v tis. Kč)

Druh příjmu	Počet případů	Zamítnuto		Vyhověno	
		Počet	Částka	Počet	Částka
Daň z přidané hodnoty	330	145	221 181	48	115 782
Daň z příjmů PO	132	68	312 884	44	77 985
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	139	110	78 499	43	13 018
Daň z příjmů FO - záv. činnost	20	15	20 420	8	1 255
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	3	0	0	0	0
Daň z nemovitostí	14	5	138	1	2
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	44	40	14 665	5	146 881
Daň silniční	11	1	84	1	55
Odvody za porušení rozpočtové kázně	36	5	8 747	7	12 870
Žaloby u Ústavního soudu	11	5	3 081	0	0
Ostatní	1 049	185	330 015	22	164 737
CELKEM	1 789	579	989 714	179	532 582

Tabulka č. 36

Částka (v tis. Kč)

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	20	24	7 592	2	510	0	0	15	93 284
Daň z příjmů PO	12	4	38 987	5	16 747	0	0	11	13 174
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	10	3	1 764	7	2 232	0	0	9	5 145
Daň z příjmů FO - záv. činnost	5	0	0	3	743	0	0	3	217
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nemovitostí	0	1	10	0	0	0	0	0	0
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	4	2	0	0	0	0	0	4	142 052
Daň silniční	1	0	0	1	55	0	0	0	0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	3	1	266	0	0	0	0	2	2 108
Ostatní	5	2	71	2	160 633	0	0	1	0
CELKEM	60	37	48 690	20	180 920	0	0	45	255 980

Tabulka č. 37

Částka (v tis. Kč)

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	57	57	61 186	13	272 757	6	5 754	50	50 033
Daň z příjmů PO	50	22	82 061	12	53 666	2	746	36	135 365
Daň z příjmů FO - podávajících příznání	74	40	27 158	35	16 777	5	2 489	56	71 831
Daň z příjmů FO - záv. činnost	7	5	1 383	1	1 519	0	0	3	1 194
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nemovitostí	4	5	10 501	0	0	2	0	0	0
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	8	0	0	3	4 133	1	86	6	5 230
Daň silniční	1	1	84	0	0	0	0	1	53
Odvody za porušení rozpočtové kázně	3	2	7 649	3	2 467	0	0	2	2 797
Ostatní	47	23	110 839	7	1 257	11	3 261	36	34 113
CELKEM	251	155	300 861	74	352 576	27	12 336	190	302 616

6. SANKCE

Dne 1. 1. 2011 nabyl účinnosti nový procesní zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (DŘ), který kromě jiného i zcela upravil sankce ukládané v daňovém řízení.

Významný podíl v objemu sankcí uložených finančními úřady v roce 2011 tvořily **pořádkové pokuty podle ustanovení § 247 odst. 2 daňového řádu**. FÚ ukládaly pořádkové pokuty daňovým subjektům podle tohoto ustanovení daňového řádu převážně za nedodržení povinností stanovených hmotně právními a procesně právními předpisy. Jednalo se nejčastěji o nevedení záznamní evidence pro daňové účely uložené správcem daně, případně nevystavení daňových dokladů za uskutečněná zdanitelná plnění (doklady neobsahovaly zákonem požadované náležitosti).

Dále FÚ ukládaly pokuty za porušení **zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti**, ve znění pozdějších předpisů, za provedení hotovostní platby nad zákonný limit. Porušení zákona o omezení plateb v hotovosti správci daně zjišťují převážně namátkově při kontrole ostatních daní, při místních šetření a ostatních daňových řízeních. Vzhledem k novelizaci ustanovení § 6 tohoto zákona v roce 2008, kterou byla zrušena minimální výše uložené pokuty, došlo v některých případech k poklesu výše stanovené pokuty. Nicméně vzhledem k často podstatně vyššímu překročení limitu 15 000 EUR u jednotlivých případů a u některých subjektů k opakovanému porušování zmíněného zákona, dochází spíše k nárůstu výše stanovené pokuty.

FÚ rovněž ukládaly i pokuty podle **zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví**, ve znění

pozdějších předpisů. Pokuty uložené za porušení zákona o účetnictví jsou ukládány nejčastěji za neúplné a neprůkazné účetnictví, popř. nevedení účetnictví vůbec a nerespektování povinností uložených správcem daně při vedení předepsaných účetní evidencí. Ukládány byly rovněž i pokuty za porušení **zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách**, ve znění pozdějších předpisů.

Cílem uložení těchto sankcí je důrazné upozornění daňových subjektů na plnění zákonem uložených povinností, a to vesměs v těch případech, kdy je bez účinku zasílání výzev. Ve většině případů dochází k uvědomění si nutnosti spolupráce se správcem daně v daňovém řízení a nápravě protiprávního jednání. Tato rozhodnutí o uložení pokuty nejsou rovněž ani tak často předmětem odvolacího řízení.

Zcela novou sankcí ukládanou FÚ od počátku roku 2011 je **pokuta za opožděné tvrzení daně podle § 250 DŘ**. Oproti § 68 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, účinného do 31. 12. 2010, podle kterého byla tato pokuta ukládána na základě správního uvážení správce daně, vzniká nyní povinnost daňovému subjektu uhradit danou výši předmětné pokuty přímo ze zákona. Správce daně již nemůže její uložení nikterak ovlivnit. V případě existence skutečností daných v § 250 DŘ ukládá správce daně tuto sankci obligatorně ve výši dané tímto ustanovením, vždy však v minimální hodnotě 500 Kč. Toto ustanovení je však od 1. 1. 2013 novelizováno a dochází ke změně při určování minimální hodnoty pokuty.

Přehled o sankcích ukládaných podle výše uvedených zákonů v roce 2012 podává **Tabulka č. 38**.

Tabulka č. 38

Sankce uložena dle	Počet případů	Částka (v Kč)
zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 1 (včetně stvrzenek)	2	1 000
zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 1 (pouze stvrzenky)	0	0
zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 2	215	1 237 501
zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví - FO	58	681 063
zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví - PO	940	23 991 294
zák. č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti	442	7 235 371
Ostatní	1 196	19 341 549
CELKEM	2 853	52 487 778

V souvislosti s novelou zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, provedenou zákonem č. 444/2005 Sb., **došlo 1. 1. 2006 k významné změně v oblasti tzv. „dělené správy“**. Podle ustanovení § 2 písm. d) a § 5 odst. 4 písm. m) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě, **celní orgány od 1. 1. 2006 zajišťují placení peněžitých plnění**, tzn. vybírání a vymáhání peněžitých plnění, která vznikla bez vydání správního aktu ze zákona, nebo která byla uložena jinými správními úřady v řízení podle správního řádu, a která jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávných celků.

Finanční úřady však na základě přechodných ustanovení novely zákona o ÚFO (zákon č. 444/2005 Sb.) **řeší dokončení řízení, která byla zahájena do dne nabytí její účinnosti**. To znamená, že peněžitá plnění přijatá k vybírání nebo k vymáhání ÚFO do 31. 12. 2005 jsou

i nadále spravována ÚFO.

Nicméně díky propojení celorepublikové databáze dlužníků (centrální evidence konečných zůstatků) se částečně daří uhrazovat nedoplatky přestupců z přeplatků na daních evidovaných na jiných FÚ.

K významnému snížení počtu i objemu nedoplatků těchto pokut došlo oproti roku 2010 také z důvodu zániku nedoplatků podle § 264 odst. 16 daňového řádu, případně z důvodu prekluze podle § 160 daňového řádu.

Tabulka č. 39 uvádí počet případů pokut uložených jinými orgány za rok 2012 a předaných k vymáhání ÚFO.

Tabulka č. 39

Ukládající orgán	Od počátku roku 2012			
	Převzato FÚ k vymáhání		Vymoženo FÚ	
	Počet případů	Částka (v tis. Kč)	Počet případů	Částka (v tis. Kč)
ČOI	0	0	10	26
IBP	0	0	1	5
ČZPI	0	0	1	1
Okresní úřady	0	0	2	4
Policie - DI správní ř.	0	0	51	42
Policie - DI blokové ř.	0	0	19	10
Policie ČR	0	0	250	193
Ostatní	0	0	666	8 944
CELKEM	0	0	1 000	9 225

Tabulka č. 40 uvádí vývoj v objemu pokut uložených jinými správními orgány a převzatých k vymáhání FÚ. V roce 2012 již nepřevzaly ÚFO k vymáhání žádný případ pokuty, která by byla uložena jinými správními orgány. Z této tabulky je patrný výrazný pokles převzatých případů FÚ od roku 2008, což je způsobeno postupnou změnou kompetence v tzv. „dělené správě“.

Tabulka č. 40

Rok	Převzato FÚ k vymáhání		Vymoženo FÚ	
	Počet případů	Částka (v mil. Kč)	Počet případů	Částka (v mil. Kč)
2008	739	8	67 977	69
2009	459	8	44 394	44
2010	324	11	15 637	22
2011	324	4	1 482	6
2012	0	0	1 000	9

7. DAŇOVÉ SUBJEKTY

Na pojem „daňový subjekt“ byl zaveden dvojitý pohled, a to subjekt evidovaný v agendách správců daní a subjekt ekonomicky aktivní ve sledovaném období. Evidovaný počet daňových subjektů lze interpretovat jako víceméně reálný počet subjektů spravovaných správcem daně. Za aktivní počet daňových subjektů lze považovat počet skutečně aktivních daňových subjektů ve sledovaném období. **Tabulka č. 41** udává počty daňových subjektů za rok 2012 v členění podle jednotlivých daní.

Tabulka č. 41

Daň	Počet daňových subjektů	
	evidovaných*	aktivních**
Daň z přidané hodnoty	776 562	534 880
Daň z příjmů PO	511 511	505 976
Daň z příjmů FO - podávajících příznání	2 846 902	1 952 749
Daň z příjmů FO - záv. činnost	623 589	511 313
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	493 094	420 210
Daň silniční	1 058 576	815 234
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí	868 888	268 039
Daň z nemovitostí	4 558 103	4 019 605
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	5	5
Odvod z loterií	1 006	1 006
CELKEM	11 738 236	9 029 017

* údaje o daňových subjektech aktivních vůči daňové správě

** údaje o daňových subjektech ekonomicky aktivních ve sledovaném období

III. OSTATNÍ AGENDY

1. PLATBY A VRATKY DANÍ A POPLATKŮ

Výběr daní a poplatků a převod výnosu daní oprávněným příjemcům je jednou ze základních činností daňové správy.

Pro realizaci správy daní je pro jednotlivé finanční úřady otevřeno až 142 bankovních účtů různého typu, na které daňoví dlužníci platí různé druhy platebních povinností nebo ze kterých jsou realizovány daňovým subjektům vratitelné přeplatky nebo převody prostředků oprávněným příjemcům.

Tabulka č. 42 zobrazuje za roky 2008 až 2012 údaje o celkovém objemu plateb došlých na účty FÚ, kdy se jedná o úhrady různých druhů daňových povinností a o celkovém objemu plateb odesílaných z účtů FÚ, kdy se jedná především o „vratky“ daňovým subjektům nebo převody prostředků oprávněným příjemcům. Tabulka udává objem prostředků v absolutní hodnotě. Za rok 2012 přesáhl celkový souhrn došlých a odesílaných plateb za Českou republiku

hodnotu 1,5 bilionu Kč.

Tabulka č. 43 zobrazuje meziroční indexy celkového objemu plateb došlých na účty FÚ a celkového objemu plateb odesílaných z účtů FÚ v letech 2008 až 2012. V roce 2012 byl zaznamenán meziroční růst celkového souhrnu došlých a odesílaných plateb za Českou republiku ve výši 3,6 %.

Tabulka č. 42 (v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Rozdíl 12-11
Na účty FÚ	1 111 242	967 365	1 003 458	1 041 836	1 078 024	36 188
Z účtů FÚ	492 084	434 358	451 972	476 145	494 830	18 685
CELKEM	1 603 326	1 401 723	1 455 430	1 517 981	1 572 854	54 873

Tabulka č. 43

Index	Index (%) 09/08	Index (%) 10/09	Index (%) 11/10	Index (%) 12/11
Na účty FÚ	87,1	103,7	103,8	103,5
Z účtů FÚ	88,3	104,1	105,3	103,9
CELKEM	87,4	103,8	104,3	103,6

2. REALIZACE PŘEVODŮ OPRAVNĚNÝM PŘÍJEMCŮM

Na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů, provádějí FÚ převod výnosu definovaných typů daní do rozpočtu obcí, krajů, státních fondů, Národního fondu a dalším příjemcům deklarovaným v příslušných zákonech. FÚ převádějí i výnosy některých typů odvodů za porušení rozpočtové kázně dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska převodu výnosu daní lze rozdělit převáděné daně na daně sdílené se státním rozpočtem (DPH, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daň z příjmů fyzických osob vybíraných srážkou) a daně, jejichž výnos je zcela příjmem jiného příjemce, kterým je převáděn (např. daň z nemovitostí, daň silniční, porušení rozpočtové kázně s prostředky státních fondů nebo Národního fondu).

Tabulka č. 44 zobrazuje údaje o celkovém objemu prostředků převedených FÚ různým typům příjemců v letech 2008 až 2012. V roce 2012 byl zaznamenán meziroční růst celkového objemu převedených prostředků ve výši 3,5 %.

Tabulka č. 44 (v mil. Kč)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
CELKEM	187 032	162 022	175 470	174 461	180 539	103,5	6 078

Tabulka č. 45 zobrazuje celkový objem prostředků převedených v roce 2012 rozpočtům územně samosprávných celků a fondům podle typu příjemce. Z tabulky je identifikovatelné vnitřní rozdělení objemu převáděných prostředků podle typu jednotlivých příjemců. Příjemci největšího objemu převáděných prostředků jsou obce, a to zejména jako příjemci podílu

na výnosu daní. FÚ rovněž převádí výnosy silniční daně do Státního fondu dopravní infrastruktury.

Tabulka č. 45

(v mil. Kč)

Příjemce	Převod z výnosů daní	Převod sankcí - ochrana živ. prostředí	Převod odvodů za porušení rozpočtové kázně	CELKE M
Obce	128 474	0,48	-	128 474
Kraje	46 715	0,03	-	46 715
SFŽP	-	2	11	13
Ostatní státní fondy	-	-	22	22
Národní fond	-	-	67	67
SFDI	5 249	-	-	5 249
CELKEM	180 437	3	100	180 539

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

3. CENOVÁ KONTROLA

Cenové kontroly, které prováděla finanční ředitelství, se orientovaly na kvalifikačně nejnáročnější cenové kontroly. Provádělo je 55 pracovníků oddělení cenových kontrol FŘ.

Cenová kontrola v roce 2012 byla celkově zaměřena na ověření dodržování způsobů regulace cen stanovených zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, a dále na posouzení, zda u neregulovaných cen nedošlo ke zneužití hospodářského postavení. Kromě toho bylo kontrolováno také označování zboží cenou podle zákona o cenách a vedení cenové evidence.

Kontroly byly zaměřeny na ceny, u nichž se uplatňují věcně usměrňované ceny, jako např. ceny vody pitné, vody předané a odvedené kanalizací, ceny sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu, ceny služeb krematorií a hřbitovních služeb poskytovaných v souvislosti s pronájmem a užíváním hrobového místa a ceny zdravotních výkonů. Dále byly kontroly zaměřeny na dodržování maximálních cen, jako např. ceny služeb spojených s užíváním nájemního bytu či nájemného z pozemků nesloužících k podnikání nájemce a cen mléčných výrobků pro žáky. Cenové kontroly zneužití hospodářského postavení byly prováděny na základě podnětů. Hlavní pozornost u prováděných cenových kontrol v tomto roce byla zaměřena na kontrolu cen dodávek vody pitné a cen vody odpadní, a dále na ceny za sběr, přepravu, třídění a odstraňování komunálního odpadu a služby spojené s užíváním nájemního bytu.

Pracovníci oddělení cenové kontroly FŘ uzavřeli v roce 2012 celkem **319 kontrolních akcí** včetně šetření. Ve správním řízení bylo za porušení cenových předpisů vydáno **137 rozhodnutí** o uložení pokut v celkové výši **5 830 tis. Kč**. V pěti případech byly pokuty zrušeny nebo sníženy celkem o 1 210 tis. Kč. **Celková výše pravomocně uložených pokut činí 4 620 tis. Kč**. Do 31. 12. 2012 bylo uhrazeno 4 559 tis. Kč z pravomocně uložených pokut.

Kromě cenových kontrol byla v roce 2012 provedena mimořádná šetření vyžádaná Ministerstvem financí podle § 12 zákona o cenách. Jednalo se o tato šetření:

- Ceny vybraných druhů pečiva v maloobchodě;
- Prodejní a nákupní ceny pohonných hmot při použití platebních karet;
- Dodržení podmínek vztahujících se k uplatnění maximálních cen při použití

- železniční dopravní cesty;
- Ceny provozování datových schránek.

Šetření cen vybraných druhů pečiva v maloobchodě není dosud ukončeno, u ostatních třech nevzniklo podezření z porušování cenových předpisů.

Za období roku 2012 bylo řešeno 91 stížností, z toho 40 stížností bylo oprávněných.

Celkově lze tedy konstatovat, že výsledky činnosti cenové kontroly na FŘ zcela jednoznačně prokazují, tak jako v minulých letech, odůvodněnost výkonu cenové kontroly a nutnost jejího dalšího pokračování. Výsledky cenové kontrolní činnosti FŘ potvrzují nedostatečné respektování cenových předpisů ze strany značné části kontrolovaných subjektů. Toto dokládá sumarizace výsledků, kdy z celkem 319 provedených kontrolních akcí, bylo ve 137 případech zjištěno porušení cenových předpisů, což představuje 43% podíl.

4. FINANČNÍ KONTROLA

V návaznosti na ustanovení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, realizovala oddělení finanční kontroly finančních ředitelství v roce 2012 veřejnosprávní kontroly. Realizace kontrolní činnosti probíhala v souladu s ustanoveními zákona ČNR č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v návaznosti na metodické pokyny vydané Ministerstvem financí.

Samotná realizace jednotlivých kontrol vycházela ze závěrů analýzy rizik zpracovaných Ministerstvem financí pro účely zaměření kontrolní činnosti. Plán kontrolní činnosti jednotlivých FŘ, kromě vazeb na kontrolní aktivity uskutečňované v průběhu roku 2012 na úrovni Ministerstva financí, zároveň zohledňoval i specifické potřeby a poznatky v regionálních podmínkách FŘ. I v roce 2012 byly přednostně, stejně jako v minulých letech, realizovány podle požadavků Ministerstva financí mimořádné kontrolní akce u subjektů, kde byla signalizovaná závažná porušení finanční kázně, např. na základě doručených stížností a podnětů.

Oddělení finanční kontroly FŘ prověřovala zejména oprávněnost použití peněžních prostředků státního rozpočtu a dodržování účelovosti a podmínek stanovených pro poskytování peněžních prostředků ze státního rozpočtu na financování programů ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Byla kontrolována správnost čerpání vybraných účelových dotací poskytnutých ze státního rozpočtu, prověřovalo se vedení účetnictví stanovené zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, hospodaření s majetkem státu a plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Vybrané kontroly se zaměřily rovněž na plnění všeobecných podmínek pro poskytnutí investičních pobídek podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, a u vybraných nadací na plnění smluv v případech čerpání prostředků poskytovaných z Nadačního investičního fondu.

V roce 2012 se pracovníci oddělení finanční kontroly FŘ podíleli na kontrolní činnosti související s prověřováním řádného čerpání prostředků poskytnutých České republice z Fondu solidarity Evropské unie na krytí části výdajů spojených s likvidací následků povodní v roce 2010. V roce 2012 pracovníci oddělení finanční kontroly FŘ uskutečnili celkem **167 finančních**

kontrol, při nichž zjistili podezření na neoprávněné použití nebo zadržetí peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu nebo jiných peněžních prostředků státu ve výši **cca 170 mil. Kč**.

Ze závěrečných protokolů z jednotlivých veřejnosprávních kontrol jednoznačně vyplývá, že byly zjišťovány obdobné nedostatky jako v minulých letech. Jednalo se opakovaně především o nerespektování zásad hospodárného vynakládání peněžních prostředků státního rozpočtu. Při kontrolách bylo zjišťováno nedodržování závazných podmínek stanovených pro čerpání dotací, nedostatky byly zjišťovány i v oblasti vedení účetnictví či při hospodaření se státním majetkem. Výsledky kontrol ukazují na skutečnost, že nedostatky přetrvávají i v oblasti zadávání veřejných zakázek, naopak méně nedostatků bylo zjišťováno při kontrolách plnění stanovených podmínek pro poskytování investičních pobídek. U veřejnosprávních kontrol provedených u organizačních složek státu bylo rovněž prověřováno plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, a navazující vyhlášky č. 416/2004 Sb., především pro nastavení a funkčnost kontrolního systému. Ze zjištění uváděných v protokolech o kontrole lze usuzovat, že často řádně nastavený vnitřní kontrolní systém nebyl v praxi vždy plně funkční. Nedostatky byly zjišťovány prakticky na všech stupních řízení v organizaci, což se projevovalo především v nedostatečné předběžné a průběžné kontrole a v pozdní aktualizaci závazných norem organizace v návaznosti na přijaté organizační a personální změny.

V roce 2012 realizovalo Ministerstvo financí ve spolupráci s odděleními finanční kontroly FŘ přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků. Způsob přezkoumání uložený zvláštními právními předpisy stanovuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů. Celkem bylo zabezpečeno ve spolupráci s jednotlivými odděleními finanční kontroly FŘ přezkoumání hospodaření u 13 krajů a 7 Regionálních rad regionu soudržnosti. V roce 2012 v rámci přezkoumávání hospodaření krajských úřadů dále probíhala kontrolní činnost v oblasti příspěvkových organizací zřízených krajskými úřady. Jednalo se o oblast poskytování sociálních služeb. Celkem bylo v roce 2012 v této oblasti 14 kontrolních akcí. Kromě přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků se kontroloři oddělení finanční kontroly FŘ podíleli v roce 2012 na realizaci 90 dozorů státu nad výkonem přezkoumání hospodaření obcí, dobrovolných svazků obcí a městských částí hl. m. Prahy. Prostřednictvím dozorové činnosti byl posuzován způsob výkonu přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků zabezpečovaných auditory nebo auditorskými společnostmi. Základním cílem při prováděných dozorech bylo zjistit, zda vykonané přezkoumání hospodaření proběhlo v souladu s platnými právními předpisy.

5. SPRÁVA ODVODŮ ZA PORUŠENÍ ROZPOČTOVÉ KÁZNĚ

V roce 2012, po reorganizaci provedené v roce 2011, kdy došlo k „centralizaci“ výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně (správa odvodů) na finanční úřady v sídlech krajů, došlo k další stabilizaci útvarů FÚ zajišťujících výkon správy odvodů. Správa odvodů byla v roce 2012 vykonávána 14 FÚ v sídlech krajů. Ty v plné šíři zajistily výkon své zákonné kompetence

ke správě odvodů za porušení rozpočtové kázně. Ta představuje komplexní souhrn úkonů v daňovém řízení, od vyhledávání daňových subjektů, přes kontrolu, jejímž předmětem je ověření, zda při nakládání s poskytnutými prostředky nedošlo k porušení rozpočtové kázně a vyměřování, vybírání uložených odvodů a penále, včetně řešení opravných prostředků proti rozhodnutím vydaným v daňovém řízení.

Výkon správy odvodů postihuje celé široké spektrum dotací poskytovaných do všech oblastí hospodářské činnosti všech právních forem příjemců dotací a zasahuje též i do oblasti prostředků, se kterými nakládají organizační složky státu a jejich příspěvkové organizace. V roce 2012 bylo v centrální evidenci dotací zaevidováno celkem **78 589** dotovaných projektů či akcí v celkovém objemu přes **211 mld. Kč**.

Správa odvodů je jednou ze základních činností zajišťovaných ÚFO, neboť je i nadále jediným instrumentem pro zpětné získání zneužitých nebo neoprávněně použitých prostředků státního rozpočtu, zneužitých nebo neoprávněně použitých či zadržovaných prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, státních fondů, státních finančních aktiv nebo Národního fondu formou dotací, návratných finančních výpomocí, či jiných obdobných forem prostředků poskytovaných ke konkrétnímu účelu (dotací) a je tedy i základním nástrojem ochrany veřejných prostředků a prostředků poskytnutých z veřejných zdrojů před jejich zneužitím.

Činnost finančních úřadů

Jednou ze stěžejních činností finančních úřadů při výkonu správy odvodů je jejich činnost kontrolní. V jejím rámci jsou prověřovány skutečnosti zakládající povinnost zaplatit odvod a penále za porušení rozpočtové kázně. Těmito skutečnostmi jsou porušení právních předpisů, kterých se dopustily organizační složky státu při nakládání s prostředky státního rozpočtu, dále porušení podmínek stanovených rozhodnutími, dohodami, případně smlouvami a porušení právních předpisů, na jejichž základě byly poskytnuty prostředky ze státního rozpočtu, Národního fondu, státních finančních aktiv a státních fondů. Pokud jsou v rámci kontrol tyto skutečnosti prokázány, je prostřednictvím správy odvodů zajišťováno jejich vyměření, úhrada a vymáhání.

Daňová kontrola je jednou ze stěžejních činností FÚ v rámci výkonu správy odvodů nejen proto, že je pokladem pro vyměření odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně, ale plní i nezanedbatelnou funkci preventivní.

V roce 2012 bylo:

- provedeno celkem **9 686 kontrol a místních šetření**,
- zkontrolováno celkem **18 879 dotovaných akcí a projektů**,
- zkontrolováno celkem **41 629 mil. Kč**.

V rámci jedné kontroly byly tedy v průměru zkontrolovány 2 projekty v objemu **4,3 mil. Kč**. V roce 2012 došlo k mírnému nárůstu počtu kontrol a počtu zkontrolovaných projektů (o 5,3%), došlo naopak ke snížení objemu zkontrolovaných prostředků, a to o 25 % oproti roku 2011. Z celkového počtu kontrol bylo ukončeno s nálezem porušení rozpočtové kázně celkem 2 549, přičemž pochybení byla zjištěna u 3 156 akcí, resp. projektů ve výši 5 623 625 tis. Kč. To znamená, že více jak každá čtvrtá kontrola byla ukončena zjištěním porušení rozpočtové kázně.

Kontroly jsou vykonávány zejména na základě vlastní vyhledávací činnosti FÚ. Prioritou jsou však kontroly provedené na základě podnětu, a to jak poskytovatelů, tak i jiných kontrolních orgánů. Kontroly na základě podnětů byly prováděny přednostně před vlastní vyhledávací činností a podíl těchto kontrol v roce 2012 vzrostl na 26 % z celkového počtu kontrol. V roce 2012 FÚ na základě podnětů provedly celkem **2 484 kontrol**, přičemž **2 035** těchto kontrol skončilo nálezem porušení rozpočtové kázně. Vysoká četnost nálezů porušení rozpočtové kázně je způsobená především nárůstem počtu podnětů poskytovatelů, kdy je kontrola prováděna na základě již konkrétního podezření na porušení rozpočtové kázně, zjištěného vlastní činností poskytovatele nebo jiného kontrolního orgánu. Při těchto kontrolách bylo zkontrolováno **25 896 mil. Kč**. V roce 2012 pokračoval trend v nárůstu četnosti podnětů, které se dotýkaly podezření na porušení rozpočtové kázně projektů a akcí spolufinancovaných z rozpočtu EU a tyto kontroly dosáhly již 55 % ze všech kontrol provedených na základě podnětu.

Kontrolní činnost v roce 2012 pokrývala všechny oblasti, do kterých jsou poskytovány prostředky ze státního rozpočtu, státních fondů a jiných veřejných zdrojů, přičemž mezi jednotlivými oblastmi nebyly zásadní rozdíly v počtu kontrol. Zaměření kontrolní činnosti FÚ v rámci výkonu správy odvodů stále více ovlivňuje struktura zasílaným podnětů, jejichž počet narůstá.

Zvláštní pozornost je věnována kontrolám projektů a akcí realizovaných za podpory prostředků z rozpočtu EU, resp. z Národního fondu. V roce 2012 pokračoval každoroční nárůst počtu těchto kontrol a jejich podíl v roce 2012 tvořil 14 % (1 379) z celkového počtu kontrol. Zkontrolovaný objem prostředků přesáhl **7 244 mil. Kč**, což představuje 17.3 % z celkového zkontrolovaného objemu prostředků.

Na kontrolní činnost navazuje vyměřování odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně v případech prokázání porušení rozpočtové kázně.

Na základě provedených kontrol bylo:

- **vyměřeno 5 135 mil. Kč na odvodech** za porušení rozpočtové kázně,
- **vyměřeno 2 145 mil. Kč na penále** za porušení rozpočtové kázně.

Proti rozhodnutím FÚ bylo v roce 2012 podáno celkem 261 odvolání směřujících proti částce 1 279 mil. Kč (tj. 17,5 % z celkové částky uložených odvodů a penále). V roce 2012 bylo:

- 22 odvolání FÚ vyřízeno v rámci autoremedury,
- 54 odvoláním rozhodnutími FŘ vyhověno plně nebo částečně,
- 187 odvolání zcela zamítnuto.

V porovnání s předcházejícími roky 2010 a 2011, kdy téměř polovina odvolání byla podána oprávněně, v roce 2012 se podíl úspěšně, či částečně úspěšně podaných odvolání snížil na necelou třetinu. Ve vztahu k celkovému počtu vydaných rozhodnutí **7 242** se však jedná o zcela minimální počet odvoláním napadených rozhodnutí FÚ.

Přezkoumání rozhodnutí FÚ bylo realizováno ve 45 případech.

Subjekty, kterým byl uložen odvod a penále za porušení rozpočtové kázně, nejčastěji využívají možnost podání žádosti o jejich prominutí. V roce 2012:

- bylo podáno **1 364 žádostí o prominutí**,
- **požadovaná částka** k prominutí činila **8 854 mil. Kč**.

V rámci placení odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně bylo povoleno:

- **783 posečkání** v celkové částce **7 961 mil. Kč**,
- **199 úhrad ve splátkách** v celkové částce **136 mil. Kč**.

Personální situaci na úseku správy odvodů lze v roce 2012 u FÚ hodnotit jako stabilizovanou. Celkem vykonávalo správu odvodů na FÚ cca 465 pracovníků.

Činnost finančních ředitelství

FŘ působila v rámci výkonu správy odvodů především jako odvolací orgán, dále prováděla metodickou a dohlídkovou činnost a v neposlední řadě zabezpečovala vazbu na Generální finanční ředitelství (GFŘ). Podobně jako na FÚ byla v roce 2012 i na FŘ stabilizovaná personální situace.

V roce 2012 bylo na FŘ **zaevidováno celkem 2 545** spisů. Na GFŘ bylo v roce 2012 postoupeno celkem 1 342 spisů, oproti 956 postoupeným spisům v roce 2011.

FŘ obdržela v roce 2012 celkem:

- **239** odvolání,
- **37** žádostí či podnětů k přezkoumání rozhodnutí,
- **2 171** žádostí o prominutí (postoupených z FÚ),
- **105** ostatních podání.

FŘ v roce 2012:

- rozhodla celkem o **240** odvoláních, přičemž plně nebo částečně odvolání vyhověla v **54** případech,
- v **49** případech nařídila přezkoumání rozhodnutí,
- postoupila na GFŘ **1 324** žádostí o prominutí,
- vyřídila **25** ostatních podání.

V roce 2012 byl zaznamenán nárůst počtu podaných odvolání vyřizovaných v kompetenci FŘ, a to o 27 %. Vyřizování odvolání je nejnáročnější částí agendy FŘ, neboť bezvadné a kvalifikované vypořádání námitek odvolání je základem pro případný úspěch v soudních sporech.

S ohledem na to, že naprostá většina subjektů, kterým byl odvod nebo penále za porušení rozpočtové kázně uložen, využije možnosti podání žádosti o jejich prominutí, tvořilo objemově významnou část agendy FŘ zpracování a postoupení žádostí subjektů o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně GFŘ.

Centrální evidence dotací – informační systém CEDR

Pro informovanost FÚ o poskytnutých dotacích a o jejich příjemcích slouží soustava informačních systémů CEDR.

V centrálním registru dotací (CEDR III) jsou od roku 1998 evidována data o dotacích, návratných finančních výpomocích a dalších obdobných transferech z jednotlivých kapitol státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu a státních finančních aktiv (dotace). Za rok 2012 byly ze strany poskytovatelů dotací vykázány informace o finančních prostředcích ve výši 220 mld. Kč, což je hodnota srovnatelná s předchozím rokem 2011. Podobně jako v předchozích

letech tato výše vykázaných prostředků není konečná, vzhledem k očekávanému předání dat za 4. čtvrtletí 2012 v dubnu 2013.

Ze strany GŘ byla v roce 2012 se zástupci poskytovatelů dotací průběžně řešena úplnost a relevantnost vykazovaných dat v centrálním registru dotací, zvláštní pozornost byla věnována oblasti strukturálních fondů a údajům vykazovaným prostřednictvím MSC2007.

I nadále se ukazuje, že dlouhodobě slabou stránkou v tlaku na poskytovatele k plnění jejich povinnosti zaznamenávat údaje o poskytnutých dotacích, je absence zákonné sankce za neplnění této povinnosti. Rok 2012 nicméně navázal na rok 2011 co do zvýšeného zájmu poskytovatelů a samotné veřejnosti o centrální registr dotací CEDR III, což se projevuje postupným nárůstem přístupů na internetovou platformu aplikace (cca 100 000 přístupů/rok). Zájem o data na internetu má dále pozitivní dopad na postupné zkvalitňování dat při jejich pořizování ze strany poskytovatelů dotací.

Rok 2012 rovněž potvrdil zvyšující se zájem řídicích a kontrolních orgánů poskytovatelů dotací o elektronické on-line informace o výsledcích kontrol u příjemců dotací, prováděných FÚ. K tomuto účelu GŘ spravuje a rozvíjí webovou službu CEDR-VYKONT, která je pro poskytovatele veřejných prostředků stále vyhledávanějším a využívanějším informačním zdrojem. Tato aplikace je napojena na kontrolní informační systém CEDR II a umožňuje přístup k vybrané množině dat z IS CEDR II o výsledcích kontrolní činnosti FÚ včetně následných opravných prostředků. Aplikace VYKONT je využívána ke zjišťování stavu hospodaření s finančními prostředky státního rozpočtu a poskytnutými ze státního rozpočtu, ale zejména jako jeden z primárních informačních zdrojů pro zpracovávání hodnotících zpráv týkajících se hospodaření s evropskými prostředky. Aktuálně využívá přístupu na výsledky kontrol 17 organizací státní správy (32 organizačních útvarů, cca 200 uživatelů). Ročně je na webovou službu učiněno přibližně 16 až 17 tisíc dotazů, z toho cca 80 % v souvislosti s kontrolou evropských prostředků.

Závěr

Činnost FÚ i FŘ v roce 2012 v oblasti správy odvodů za porušení rozpočtové kázně lze hodnotit co do kvantity i kvality jako stabilizovanou. Zaměření kontrolní činnosti je stále více ovlivněno narůstajícím počtem, strukturou a charakterem podnětů k zahájení řízení v rámci výkonu správy odvodů podávaných zejména ze strany poskytovatelů. V této oblasti se jako problémová jeví vysoká četnost podnětů k zahájení řízení v případech porušení rozpočtové kázně řádově ve výši jednotek korun či desítek korun, kdy již náklady na podání podnětu několikrát přesahují výši porušení rozpočtové kázně. Přesto se i nadále daří udržet systematické rozložení kontrolní činnosti na všechny oblasti, kam jsou poskytovány veřejné prostředky. Neustále vzrůstající tendenci má četnost řízení, vedených v případech projektů spolufinancovaných prostředky z rozpočtu Evropské unie, zejména těch, které prošly Národním fondem. Zde je kladen důraz na rychlost a bezchybnost řízení, neboť na jejich výsledcích stojí další realizace dotovaných projektů a programů.

V případech kontrol a následných daňových řízeních u projektů spolufinancovaných ze zdrojů EU je činnost ÚFO a především její výsledky bedlivě sledována ze strany poskytovatelů. Ti informace o výsledcích řízení téměř ve všech případech vyžadují, neboť tyto

informace potřebují pro další administraci projektů a programů. Pozitivně lze rovněž hodnotit funkčnost webové služby CEDR-VYKONT, která je využívána Národním fondem a dalšími poskytovateli dotací, čímž je zajištěna elektronická komunikace informací o průběhu a výsledcích kontrolních řízení a do značné míry tak odpadá administrativní náročnost spojená s vyřizováním písemných nebo telefonických dotazů poskytovatelů.

6. STÁTNÍ DOZOR NAD SÁZKOVÝMI HRAMI A LOTERIEMI

V roce 2012 provedli pracovníci finančních úřadů, kteří vykonávají podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (zákon o loteriích), státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi, celkem **24 136 kontrol** zaměřených na dodržování zákona o loteriích a podmínek vyplývajících z povolení k provozování loterií a jiných podobných her vydávaných Ministerstvem financí. Ze strany FÚ bylo uloženo **655 pokut** v úhrnné výši **20 728 tis. Kč**. V porovnání s rokem 2011 poklesl počet kontrol o 9 888, ale došlo k nárůstu počtu správních řízení z 535 v roce 2011 na 655 v roce 2012. Na více než dvojnásobek vzrostla výše vyměřených pokut a to o 10 645 tis. Kč.

Mezi nejčastější porušení, která byla při kontrolách zjištěna, patří nepřítomnost odpovědně osoby, nezajištění dozoru osobou odpovědnou za zákaz vstupu osob mladších 18 let, nevyvěšení herních plánů, neoznačená provozovna, chybějící technická blokáce herního zařízení, provozování zařízení před nabytím právní moci povolení, neplatná registrační známka na technickém zařízení a odmítnutí součinnosti při kontrole.

Za meziročními změnami v počtu kontrol, počtu správních řízení a výši uložených pokut státního dozoru nad sázkovými hrami a loteriemi stojí reorganizace, která proběhla na počátku roku 2011, kdy byla provedena „centralizace“ výkonu státního dozoru na FÚ v sídlech krajů. Z čísel je zřejmé, že reorganizace státního dozoru zahájená v roce 2011 vedla ke zvýšené efektivitě i v roce 2012.

Ministerstvo financí ve spolupráci s daňovou a celní správou za spoluúčasti cizinecké policie zorganizovalo v květnu 2012 celostátní integrovanou kontrolní akci v hernách a kasinech na území celé České republiky. Kontroly proběhly v nočních hodinách ve více než 20 městech všech krajů a zkontrolováno bylo jednorázově přes 100 provozoven. Při kontrolách v rámci této akce byla shledána celá řada nedostatků týkajících se porušení zákona o loteriích. Mezi nejzávažnější porušení, která byla zjištěna, patří přítomnost osob mladších 18 let v herně nebo jejich účast na hře.

V roce 2012 provádělo státní dozor cca 166 pracovníků. Sankce byly vyměřeny v 2,71 % kontrol. V průměru připadají 4 správní řízení na jednoho pracovníka.

IV. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

a) Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Oblast administrativní spolupráce, především pak praktické provádění mezinárodní spolupráce formou výměny informací jakožto účinného nástroje v boji proti daňovým únikům se v současné době řídí zákonem č. 253/2000 Sb. o mezinárodní pomoci při správě daní, kterým byla do českého právního řádu implementována směrnice Rady 77/799/EHS o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských států v oblasti přímých daní a daní z pojistného (Směrnice 77/799/EHS). Stávající směrnice však již z důvodu obrovského vývoje mobility daňových poplatníků, počtu přeshraničních transakcí a internacionalizací finančních nástrojů v tomto směru nevyhovovala novým požadavkům správní spolupráce, a proto byl Evropskou komisí vypracován a projednáván v orgánech EU nový návrh směrnice o správní spolupráci.

Výsledkem práce členských států EU bylo přijetí Směrnice 2011/16/EU ze dne 15. 2. 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS (Směrnice 2011/16/EU), jejíž účinnost byla stanovena na 1. 1. 2013. V této nové směrnici je zapracována řada změn, především používání standardizovaných formulářů, lhůty pro poskytování informací, povinná automatická výměna informací. V souvislosti s přijetím Směrnice 2011/16/EU je očekáváno významné zlepšení správní spolupráce a výměny informací zejména v oblasti daní z příjmů.

Aby mohla být Směrnice 2011/16/EU účinná, je nutno ji implementovat do tuzemského právního řádu každého členského státu. V ČR byl v této souvislosti vypracován návrh nového zákona.

Významným nástrojem pro mezinárodní výměnu informací jsou dále mezinárodní smlouvy, zejména příslušné články smluv o zamezení dvojímu zdanění (čl. 26 Modelové smlouvy OECD - Výměna informací).

Ve snaze o geografické rozšiřování tzv. dobré daňové správy, jejímiž charakteristickými rysy jsou výměna daňových informací, transparentnost a podpora spravedlivé daňové soutěže, jsou od roku 2010 uzavírány Dohody o výměně informací v daňových záležitostech, a to s jurisdikcemi, které do té doby s ostatními daňovými správami nespolupracovaly. Česká republika tím navázala na trend, podle kterého se boj proti škodlivým daňovým praktikám a s tím spojené zefektivňování mezinárodní spolupráce v oblasti daní stal mezinárodní prioritou a je podporován jak ze strany Evropské unie, tak OECD nebo skupiny G 20.

Přínosem těchto dohod pro daňovou správu je zejména získání dalšího účinného nástroje, na jehož základě lze obdržet informace potřebné pro účely správy daní, tj. zejména možnost prověřit, zda příjem nebo majetek českých daňových subjektů byl řádně zdaněn, a to i bez ohledu na to, zda jsou potřebné informace v držení bank nebo jiných finančních institucí. V této souvislosti je třeba konstatovat, že bez účinné mezinárodní spolupráce nelze vykonávat efektivní

správu daní. Neméně důležitý je také psychologický efekt na daňové subjekty ve smyslu uvědomění si, že již přestává být bezpečné spoléhat na daňové ráje jako na místo, kam lze bez rizika ukrýt svůj majetek a příjmy před daňovou správou.

Dosud bylo uzavřeno 14 těchto dohod, z nichž ratifikováno jich bylo již šest, a to s Bermudami, se San Marinem, s Jersey, s Guernsey, s Ostrovem Man a s Britskými Panenskými ostrovy. V roce 2012 byl sjednán finální text dohody například s Monakem, s Belize, se Sint Maartenem, s Cookovými ostrovy a s Arubou.

Dalším nástrojem pro mezinárodní daňovou spolupráci jsou pracovní ujednání ve formě Memorand o porozumění o vzájemné administrativní spolupráci daňových správ, která upřesňují praktické postupy provádění mezinárodní spolupráce, zejména ve formě automatické výměny informací a simultánních daňových kontrol. Česká republika zatím uzavřela 14 takových Memorand.

Na podkladě dvou z uzavřených Memorand o porozumění se Slovenskou republikou a Spolkovou republikou Německo, probíhá tzv. přímá přeshraniční spolupráce ve formě výměny informací na úrovni pověřených finančních úřadů. Příslušní pracovníci, kteří tuto spolupráci provádějí v praxi, ji hodnotí velmi kladně, a to především z důvodu zajištění požadovaných informací v krátkém časovém termínu, což má za následek podstatné zkrácení celkové délky trvání daňového řízení u daňového subjektu. Připravuje se rozšíření přímé spolupráce se Spolkovou republikou Německo na další region v České republice, a to o Jihočeský kraj.

Mezinárodní poskytování informací se opírá o tři formy výměny informací: výměnu informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměnu informací) a automatickou (pravidelnou) výměnu informací. Daňová správa plně využívá všechny uvedené formy. Pokud jde o četnost korespondence spojené s výměnou informací na dožádání a z vlastního podnětu bylo v roce 2012 zaznamenáno 1 224 výměn korespondence. Z toho 1 065 bylo na centrální úrovni GFR, 118 při přímé spolupráci FR v Ústí nad Labem a FR v Plzni s Bavorskem a Saskem a 41 při přímé spolupráci FR v Brně a FR v Ostravě s vybranými slovenskými daňovými úřady. Mezinárodní výměna informací je od roku 2010 poskytována na elektronických formulářích prostřednictvím zabezpečeného komunikačního kanálu tzv. CCN mailu. Také v oblasti výměny informací na dožádání a z vlastního podnětu (spontánní) mezi státy EU byly v roce 2012 využívány elektronické formuláře.

Výměna informací na dožádání a z vlastního podnětu

Česká republika obdržela ze zahraničí celkem 301 případů mezinárodní výměny informací a zaslala do zahraničí 203 takovýchto případů. Pokud jde o naše žádosti zasílané do zahraničí, nadále pro nás zůstává dominantním státem Slovensko, kam směřuje čtvrtina těchto žádostí. Významný je stále podíl Německa, které je následováno státy EU a Chorvatskem. Dalšími státy, kam směřuje významnější podíl žádostí zasílaných z České republiky, jsou Ruská federace, USA a Ukrajina. Pokud jde o žádosti ze zahraničí, rovněž zde je patrná dominance Slovenska a Německa. Specifickým momentem zůstává rozsáhlé zasílání spontánních informací ze Saska a Bavorska. I v roce 2012 zůstávala zachována značná teritoriální rozmanitost zemí při výměně informací, která byla poprvé zaznamenána v roce 2008. V roce 2012 byla spolupráce v této oblasti rozšířena např. o Indii a Nový Zéland.

Automatická výměna informací

Automatická neboli pravidelná výměna informací se uskutečňuje na základě uzavřených memorand o porozumění nebo na základě principu reciprocity. Na rozdíl od informací na dožádání nebo poskytovaných z vlastního podnětu, kde existuje konkrétní podezření vztahující se k určitému daňovému subjektu, při automatické výměně informací jsou vyměňovány hromadně všechny informace určitého typu, přičemž dochází k prověřování všech relevantních daňových subjektů. Jedná se o jednorázové zasílání velkého objemu dat za účelem jejich ověření, které se uskutečňuje převážně v elektronické podobě ve struktuře záznamů doporučených OECD. U vytipovaných zahraničních smluvních států se informace získané tímto způsobem poskytují jako spontánní, a to za účelem vyvolání reciprocity ze zahraniční strany a tím zvýšení celkového teritoriálního pokrytí získávání informací.

Neodmyslitelnou součástí tohoto typu výměny informací je jeho velký význam spočívající v jeho preventivním působení na daňové subjekty a jejich dobrovolný vztah k řádnému plnění daňových povinností.

Zdaňování příjmů z úspor

V roce 2008 předložila Evropská komise legislativní návrh novely Směrnice 2003/48/ES (Směrnice 2003/48/ES). Předmětem novely této směrnice je kvalitnější zajištění zdanění příjmů úrokového charakteru, které jsou vypláceny prostřednictvím struktur osvobozených od daně, rozšíření působnosti Směrnice 2003/48/ES na příjmy rovnocenné úrokovým příjmům, které plynou z investic do některých inovativních finančních produktů, stejně jako do některých produktů životního prostředí.

Vzhledem k tomu, že v roce 2010 bylo v podstatě ukončeno projednávání Směrnice 2003/48/ES na technické úrovni, měla další jednání již směřovat k dosažení politické dohody předkládaného textu revize této směrnice, neboť tato je základem pro vyjednávání smluv se třetími zeměmi.

V roce 2011 došlo k projednávání otázky ukončení přechodného období a vstupu v platnost nového znění Směrnice 2003/48/ES v kontextu smluv se třetími zeměmi. Nicméně ani v roce 2012 nedošlo k dosažení dohody mezi členskými státy EU na revizi této směrnice.

Pokud se jedná o daňový výnos ze srážkové daně, kterou aplikují některé státy namísto automatické výměny informací, bylo daňové správě poukázáno v roce 2012 za zdaňovací období 2011 celkem 96,2 mil. Kč. Nárůst této částky oproti roku 2010 je možné dovodit ze skutečnosti, že od 1. 7. 2011 je aplikována 35% srážková daň na veškeré úrokové příjmy.

FATCA

Zákon „FATCA“ (Foreign Account Tax Compliance Act) byl přijat v USA v roce 2010 rámci boje proti daňovým únikům a za účelem zjištění a zmapování příjmů amerických osob v zahraničí, ale jeho původně schválená podoba by měla potenciální negativní dopady na všechny finanční instituce mimo USA, které obchodují na americkém trhu. Z tohoto důvodu probíhala jednání jak v rámci EU, tak OECD a výsledkem byl alternativní návrh jak dosáhnout cílů zákona FATCA, tj. USA uzavře s druhými státy bilaterální dohodu vycházející z návrhu Modelové dohody Ia. Tento návrh dohody obsahuje ustanovení, podle kterých se všechny

finanční instituce v partnerské zemi USA považují za vyhovující požadavkům zákona FATCA a na žádnou finanční instituci v daném státě tak nebude Spojenými státy americkými uplatňována 30% srážková daň. Usnesením vlády ČR č. 919 ze dne 12. 12. 2012 byl schválen postup pro Českou republiku, tzn. s ohledem na tento zákon zvolit tzv. mezivládní přístup podle modelu Ia.

Mezivládní přístup podle modelu Ia znamená, že Česká republika hodlá se Spojenými státy americkými uzavřít dvoustrannou mezinárodní dohodu, na základě které budou informace požadované zákonem FATCA poskytovány americké daňové správě prostřednictvím české daňové správy. Finanční instituce budou předávat informace požadované zákonem FATCA české daňové správě, která je následně poskytne daňové správě USA.

Cílem zvoleného přístupu je vyřešení problémů spojených s uplatňováním zákona FATCA a minimalizace nepříznivých dopadů na české finanční instituce z něho vyplývajících. Česká republika tak rovněž reaguje na globální vývoj v oblasti boje proti daňovým únikům a související nutnost mezinárodní spolupráce při správě daní.

b) Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

V porovnání s rokem 2011 došlo v roce 2012 k výraznému nárůstu (o **40 %**) absolutního počtu **nově vyřizovaných žádostí agendy mezinárodní pomoci při vymáhání** některých finančních pohledávek Generálním finančním ředitelstvím a podřízenými územními finančními orgány podle zákona č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek. Strmý nárůst byl zaznamenán zejména u **žádostí o informace**, kde došlo bezmála k trojnásobnému nárůstu (**290 %**). Tyto žádosti tak již tvoří **39 %** z celkového objemu vyřizovaných žádostí. Mírný nárůst byl zaznamenán také u **žádostí o vymáhání pohledávek (10 %)**. Tyto žádosti tak stále tvoří největší skupinu vyřizovaných žádostí (**59 %**). Naopak k výraznému poklesu došlo u **žádostí o doručení dokumentů (o 50 %)**, které se tak stávají okrajovou záležitostí (**2 %** z celkového objemu žádostí). Podrobnější přehled o počtu nově vyřizovaných žádostí v roce 2012 je patrný z údajů v **Tabulce č. 46**.

Pozitivním efektem strmého nárůstu žádostí o informace byla skutečnost, že počet tuzemských a zahraničních žádostí o informace byl vyrovnán (poměr 1:1). U žádostí o vymáhání pohledávek disproporce mezi počtem tuzemských a zahraničních žádostí přetrvává. Na jednu tuzemskou žádost o vymáhání pohledávek připadaly dvě zahraniční žádosti (poměr 1:2). Zaznamenané saldo (převis) zahraničních žádostí lze přičítat nejen zvýšené administrativní náročnosti zpracování žádostí o mezinárodní pomoc, ale i nízké povědomosti správců daně v tuzemsku o možnostech, jež jim rámcově poskytuje právní úprava mezinárodní spolupráce při vymáhání některých finančních pohledávek, s čímž souvisí i nedostatečné využívání tohoto prostředku k vymození tuzemských pohledávek v zahraničí.

Největší počet nových žádostí se opět týkal sousedních zemí – zejména Německa (85) a Slovenska (74) a dále i Rakouska (40). Tyto tři země reprezentovaly téměř 2/3 celkového objemu vyřizovaných žádostí. S větším odstupem je pak následovalo např. Polsko a Velká

Británie. Ostatní země byly zastoupeny buď nevýznamně, nebo vůbec. Ze zemí mimo EU se spolupráce týkala Norska.

Celkový počet zpracovávaných podání vztahujících se k jednotlivým žádostem o mezinárodní pomoc v roce 2012 byl v porovnání s rokem 2011 plně srovnatelný a přibližně na stejné úrovni (3 531).

Činnost na úseku mezinárodního vymáhání byla zejména v prvním pololetí ovlivněna rozsáhlými legislativními změnami v oblasti mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek. Dnem 1. 1. 2012 nabyl účinnosti nový zákon o mezinárodní pomoci při vymáhání některých pohledávek č. 471/2011 Sb., do nějž byla transponována směrnice Rady 2010/24/EU ze dne 16. 3. 2010. Dále vešlo v účinnost i prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1189/2011 a prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 18. 11. 2011. Legislativní změny byly promítnuty zejména do vydaných metodických materiálů GFŘ a vzdělávacích akcí (školení a seminářů) s pracovníky ÚFO. V návaznosti na to byla přijata nezbytná opatření k tomu, aby standardní elektronické formuláře „E-forms“ byly zapracovány do informačního systému finanční správy ADIS. V průběhu prvního pololetí 2012 byla tato úloha do ADIS zavedena.

Vedle toho v průběhu roku probíhala pracovní jednání s ostatními členskými zeměmi EU v Bruselu, čtená tuzemská jednání o plánovaném přechodu daňové správy na novou strukturu Finanční správy České republiky od 1. 1. 2013, s významnými dopady mj. i do činnosti na úseku mezinárodního vymáhání.

Tabulka č. 46

Žádost	o informace	o doručení	o vymáhání	CELKEM
zahraniční	60	5	125	190
tuzemské	62	1	61	124
CELKEM	122	6	186	314

c) Zdaňování nadnárodních podniků, problematika převodních cen

Rok 2012 byl ve znamení udržení vysokého standardu posuzování a hodnocení převodních cen v rámci české daňové správy. Pokračující globalizace trhu odpovídajícím způsobem zvyšuje míru vlivu transakcí mezi spřízněnými subjekty na finální daňové inkaso v oblasti daní z příjmů. Proto je nejen nutností, ale též povinností daňové správy, tyto typy transakcí intenzivně sledovat a kontrolovat, aby byl zajištěn tržní princip v podnikatelském prostředí i České republiky. Metodika zaměřená na posuzování převodních cen, vypracovaná v roce 2011, je nadále účelně využívána k monitorování řízených transakcí spojených osob. Podněty pro efektivní kontrolu a hodnocení převodních cen jsou čerpány i z doporučení a standardů mezinárodních organizací, ovlivňujících pozici jednotlivých členských států. Česká republika aplikuje základní standardy týkající se převodních cen obsažené především v dokumentech OECD a Evropské unie, přičemž pro účely vlastního metodického řízení se snaží interpretovat principy daných dokumentů ve svých metodických materiálech. Česká republika v rámci OECD participuje na přípravě doporučení a standardů k převodním cenám, a to konkrétně v pracovní skupině Výboru pro fiskální záležitosti, která je zaměřena na zdaňování

nadnárodních společností. Tyto standardy a doporučení jsou následně využívány nejen při daňových kontrolách u nadnárodních podniků, ale také při vydávání rozhodnutí o závazném posouzení způsobu, jakým jsou tvořeny ceny mezi spojenými osobami dle § 38nc ZDP. Kromě tzv. unilaterálních závazných posouzení, která jsou řešena pouze českým správcem daně, je rozjednáno rovněž několik bilaterálních závazných posouzení, jež jsou projednávány na základě mezinárodního řešení případu dohodou dle smluv o zamezení dvojímu zdanění.

Podstatnou okolností s ohledem na význam posuzování převodních cen bylo v roce 2012 vytvoření Specializovaného finančního úřadu (SFÚ), pod něhož spadají velké společnosti (s obratem nad 2 mld. Kč), banky a pojišťovny. SFÚ sestává z velké části z pracovníků bývalých specializovaných kontrolních pracovišť jednotlivých FÚ. Úkolem SFÚ je mimo jiné zajištění kontroly převodních cen u těchto velkých subjektů, které mnohdy s ohledem na širší vlastnickou strukturu a rozšířenost spřízněných vazeb na jiné subjekty provádějí složitější, na odborné posouzení náročnější, typy transakcí. Od vytvoření samostatného FÚ spravujícího velké subjekty si daňová správa slibuje další postupné zefektivnění posuzování převodních cen.

V roce 2012 bylo podáno 24 žádostí dle § 38nc ZDP. Během sedmi let, kdy lze v ČR žádat o vydání rozhodnutí o závazném posouzení způsobu tvorby ceny mezi spojenými osobami, bylo podáno 121 žádostí o závazné posouzení, z toho 63 bylo odsouhlaseno, 30 bylo zamítnuto, 8 bylo vzato zpět a 20 je zatím v řešení. Délka posuzování žádostí se odvíjí mimo jiné od úrovně spolupráce mezi daňovým subjektem a daňovou správou. Podstatný vliv má rovněž kvalita informací a podkladů dodaných poplatníkem, a to také těch, které byly předloženy na základě dodatečných žádostí o doplnění ze strany správce daně. Průměrně se stále daří správcům daně vydávat závazné posouzení po osmi měsících, v případě bilaterálních žádostí je však doba vyřízení podstatně delší a závisí na spolupráci a postoji zahraniční daňové správy.

Mezinárodní dohadovací řízení v oblasti převodních cen týkající se úprav zisků plynoucích z řízených transakcí mezi sdruženými podniky, případně jiných sporů zahrnujících spojené osoby, byla českými kompetentními orgány vedena i v roce 2012. S ohledem na zájem jednotlivých daňových správ podrobně sledovat a analyzovat přeshraniční řízené transakce se počet řešených sporů nesnižuje. Důsledkem značného počtu přeshraničních transakcí prováděných mezi spřízněnými subjekty pak je, že daňové správy svou pozornost na kontrolu tohoto segmentu transakcí zaměřují pravidelně a často z důvodu komplikovanosti pověřují řešením těchto případů nejkvalifikovanější pracovníky. V mnohých případech je výsledkem daňové kontroly zvýšení základu daně a doměření daně u příslušného daňového subjektu. V roce 2012 byly zahájeny 2 nové případy zahrnující spřízněné subjekty, přičemž celkem bylo řešeno 14 případů dle čl. 25 (tzv. MAP) nebo dle Arbitrážní konvence. Zatím žádný případ řešený dle Arbitrážní konvence nebylo nutné předložit poradní komisi, tj. k posouzení a rozhodnutí nezávislým expertům.

Převodní ceny jsou u dotčených poplatníků aktuálně pravidelnou oblastí daňové kontroly. Daňová správa se proto snaží apelovat na daňové subjekty, jichž se řízené transakce týkají, aby byly připraveny na případné prověřování vazeb mezi spřízněnými subjekty, tj. aby měly k dispozici odpovídající podklady pro hodnocení jejich převodních cen správcem daně, což ve svém důsledku často usnadní a urychlí samotnou daňovou kontrolu. Množství daňových kontrol zahrnujících převodní ceny se udržuje na vysoké úrovni a dá se říci, že ani podíl

daňových kontrol, jejichž výsledkem bylo zvýšení základu daně (či snížení daňové ztráty) neklesá. Zůstává zde patrný vliv průběžně se zvyšujících odborných znalostí pracovníků daňové správy i narůstající počet těchto odborníků v rámci daňové správy. Zároveň se dá hovořit o určité specializaci pracovníků daňové správy, což lze hodnotit pozitivně. I v dalších letech je záměrem daňové správy prověřování převodních cen, které se staly již jedním z nejvýznamnějších cílů kontrol u spřízněných subjektů. Ze zkušeností zahraničních daňových správ rovněž vyplývá, že oblast převodních cen je považována za rizikovou. Proto GFŘ považuje za zásadní, aby byl výše deklarovaný vysoký standard v oblasti hodnocení řízených transakcí udržen a v návaznosti na mezinárodní vývoj v dané oblasti bylo pružně reagováno na aktuální rizika při posuzování a kontrole vnitroskupinových transakcí. Zároveň bude GFŘ usilovat o ochranu českých daňových příjmů z řízených transakcí při mezinárodních dohodovacích řízeních se zahraniční partnerskou daňovou správou, nicméně vždy s ohledem na správnou aplikaci mezinárodně uznávaného principu tržního odstupu.

d) Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

V roce 2012 pokračovala v rámci daňové správy realizace, správa a vývoj činností v oblasti mezinárodní administrativní spolupráce týkající se DPH. Oblast těchto činností se řídí nařízením Rady (EU) č. 904/2010, dále pak zejména prováděcím nařízením Komise (EU) č. 79/2012, a samozřejmě vybranými ustanoveními ZDPH.

Výměna informací v oblasti DPH, tj. o uskutečněných dodáních zboží a poskytnutí služeb do jiného členského státu, je prováděna prostřednictvím elektronického systému VIES (VAT Exchange Information System). Hlavním smyslem tohoto systému je zamezit daňovým únikům a podvodům v rámci jednotného vnitřního trhu EU díky přesné výměně informací. Správce daně tak může získávat aktuální data z EU pro potřeby tuzemského daňového řízení.

V případě, že plátce DPH uskutečnil dodání zboží do jiného členského státu (tzv. intrakomunitární dodání zboží) či poskytl služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat a zaplatit daň příjemce služby, má zákonnou povinnost podat tzv. souhrnné hlášení. Od 1. 1. 2013 bude mít povinnost podat souhrnné hlášení i identifikovaná osoba, a to v případě, že uskutečnila poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby. Postupy ohledně podávání souhrnného hlášení, včetně případných oprav formou následného souhrnného hlášení, jsou upraveny v § 102 ZDPH. Za rok 2012 podalo 77 543 plátců DPH souhrnné hlášení o dodání zboží/služeb do jiného členského státu a 104 649 plátců DPH vykázalo v daňovém přiznání pořízení z jiného členského státu.

Na základě prověřování konkrétních případů vykazování intrakomunitárních transakcí prostřednictvím údajů poskytnutých členskými státy EU v systému VIES a údajů z daňových přiznání českých plátců DPH pokračoval i v tomto roce trend vysokého počtu žádostí o informace zaslaných do jiných členských států EU, který započal již v letech minulých. Celkem bylo za rok 2012 zpracováno 6 605 příchozích a odchozích žádostí o informaci a spontánních informací, včetně dotazů na registrační data plátců DPH. Od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 bylo z ČR do EU zasláno 4 115 žádostí o informaci a spontánních informací. Z jiných členských států

EU bylo v roce 2012 přijato 2 490 žádostí o informaci a spontánních informací.

V souvislosti s postupy pro vrácení daně z přidané hodnoty stanovené směrnicí Rady 2006/112/ES osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě, jež jsou upraveny ustanoveními § 82, § 82a a § 82b ZDPH (směrnice Rady 2008/9/ES), je provozován elektronický systém pro tento proces vrácení daně. Pro odchozí žádosti o vrácení daně podávané z ČR do členských států EU je k dispozici interaktivní aplikace „Vrácení DPH v rámci EU“ na Daňovém portále daňové správy. Pro příchozí žádosti z EU do ČR, jako státu vrácení daně, je pak v rámci ADIS implementována interaktivní aplikace na FÚ pro Prahu 1 (od 1. 1. 2013 na FÚ pro hlavní město Prahu), která umožní příchozí žádosti přijímat, evidovat, zpracovávat a elektronicky vyřizovat. Podpora veřejnosti ohledně poskytování informací o procesu vrácení daně v rámci EU pokračovala i v roce 2012. Počet obdržených žádostí zaslaných z EU do ČR jako státu vrácení daně v roce 2012 činil 21 100 a naopak počet žádostí zaslaných českými žadateli do států EU byl pro uvedený rok 27 730. Nejvytíženějšími partnery v procesu vrácení daně týkající se obou směrů jsou pak sousední státy ČR.

V roce 2012 daňová správa pokračovala v přípravných pracích k novému projektu Evropské komise: „Zvláštní režim pro telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání nebo elektronické služby poskytnuté osobou povinnou k dani usazenou ve Společenství, avšak nikoli v členském státě spotřeby“ (tzv. systém „Mini-one-stop -shop, Mini1SS“) dle směrnice Rady 2008/8/ES. Režim má být v platnosti od roku 2015 a měl by daňové veřejnosti přinést zjednodušení postupů při plnění daňových povinností v dané oblasti. Osoba povinná k dani provozující výše uvedené služby se k režimu zaregistruje v jednom členském státě identifikace (dle pravidel usazení) a prostřednictvím daňové správy státu identifikace bude podávat svá daňová přiznání k DPH a platit daň do států spotřeby. Nebude tedy třeba se jednotlivě registrovat k dani ve všech státech spotřeby (dodání). Registrace k tomuto režimu bude však pro daňovou veřejnost dobrovolná.

V souvislosti s pravidly DPH u intrakomunitárních obchodů je pro veřejnost zavedena služba ověřování daňového identifikačního čísla (DIČ) osob registrovaných v jiných členských státech EU. Ověření je možné provést prostřednictvím aplikace Evropské komise, jejíž webová adresa je uvedena na stránkách daňové správy, dále u příslušného útvaru na centrální úrovni daňové správy nebo u místně příslušného finančního úřadu, a to telefonicky, faxem, poštovní zásilkou, e-mailem, popřípadě v rámci osobní návštěvy. Od roku 2012 se na stránkách Evropské komise při ověřování DIČ zobrazuje u téměř všech členských států EU kromě platnosti DIČ i jméno a adresa ověřovaného subjektu. Výjimkou je Německo, které tyto specifické údaje neposkytuje. U Španělska musí pak žadatel o ověření zadat kromě DIČ i jednotlivé údaje k ověření (jméno a/nebo adresa), potvrzení o platnosti těchto vybraných údajů se totiž automaticky nevygeneruje. Od ledna do prosince roku 2012 bylo podáno přes systém VIES 89 722 dotazů na ověření zahraničních DIČ v rámci celé daňové správy.

e) Mezinárodní spolupráce daňových správ

Spolupráce s daňovou správou Slovenska

Mezi základní pilíře mezinárodní spolupráce se zahraničními daňovými správami patří spolupráce se slovenskou daňovou správou.

V rámci sjednané mezinárodní smlouvy „Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem financí Slovenské republiky“ se v polovině října 2012 ve vzdělávacím zařízení daňové správy v Luhačovicích uskutečnilo pracovní setkání zaměřené na problematiku boje s daňovými úniky.

Spolupráce s daňovou správou Francie

Začátkem února 2012 proběhlo v Praze jednání mezi zástupci české a francouzské daňové správy. Předmětem jednání byly otázky související s prohloubení vzájemné spolupráce. Vzhledem k pozitivnímu ohlasu na formu, tzv. „trojstranných“ seminářů, bylo dohodnuto uspořádat tento typ semináře mezi českou, francouzskou a slovenskou daňovou správou.

Spolupráce s daňovou správou Mongolska

Ve dnech 8. až 9. března 2012 navštívila tříčlenná delegace z mongolské daňové správy Generální finanční ředitelství. Předmětem jejich zájmu bylo seznámit se s daňovým systémem České republiky. Dále dostali možnost si vyslechnout prezentace na téma mezinárodní zdaňování, daňová kontrola a elektronické služby poskytované daňovým poplatníkům.

f) Česká daňová správa a mezinárodní daňové organizace

Rok 2012 byl pro daňovou správu ve znamení tří významných akcí, ke kterým se na mezinárodním poli zavázala.

Evropská unie – program Fiscalis

První touto akcí byl mezinárodní seminář, organizován v rámci komunitárního programu Fiscalis, na téma „Administrativní spolupráce v oblasti přímých daní“. Tento mezinárodní seminář, za účasti přibližně 85 odborníků z řad daňových správ členských a kandidátských zemí Evropské unie, se uskutečnil od 21. do 23. května 2012 v Praze. Hlavní cíl, které si kladlo toto pražské setkání, bylo navrhnout tzv. „akční plán“, z kterého se v dalších letech bude vycházet při sestavování nových mechanismů k prohlubování vzájemné administrativní spolupráce oblasti přímých daní mezi členskými zeměmi Evropské unie.

Mimo to, podobně jako v předešlých letech, se i v roce 2012 pracovníci daňové správy intenzivně zapojili do akcí realizovaných v rámci komunitárního programu Fiscalis v oblasti vzájemné výměny zkušeností uvnitř Evropské unie.

V průběhu roku 2012 se zúčastnilo 85 setkání realizovaných v rámci programu Fiscalis celkem 128 pracovníků daňové správy. Zároveň s tím byla Česká republika hostitelskou zemí

několik setkání, kterých se účastnili zástupci daňových správ jiných členských států Evropské unie a zemí kandidátských. Kromě již zmiňovaného květnového semináře byla v červenci daňovou správou uspořádána multilaterální kontrola (12 účastníků) a na přelomu října a listopadu se na FŘ v Hradci Králové konala tzv. „příchozí working visit“, které se zúčastnilo sedm zástupců ze šesti členských zemí Evropské unie.

Jak vyplynulo z hodnotících formulářů, účastníci všech těchto akcí byli velmi spokojeni a ocenili především skvělou organizaci a přístup hostitelské země a vysokou kvalitu prezentací.

Visegrádská šestka

Druhou, neméně významnou akcí bylo červnové zasedání nejvyšších představitelů daňových správ zemí tzv. Visegrádské šestky. To je klasické složení Visegrádské čtyřky, tedy Česká republika, Maďarsko, Polsko a Slovensko, rozšířené o Slovinsko a Rakousko. Navíc, v případě tohoto zasedání, pozvání přijali i zástupci daňové správy Německa a diskuze se věnovala organizačním změnám, kterými jednotlivé daňové správy procházejí.

IOTA

Třetí, a tedy poslední akcí, které doplnila chybějící článek v řetězci, byl říjnový seminář IOTA. IOTA je Evropská organizace daňových správ, která sdružuje 46 zemí v rámci evropského regionu a Česká republika je jedna ze sedmi zakládajících zemí této mezinárodní organizace. Tato říjnová akce IOTA se nesla v duchu využití komunikace jako nástroje k ovlivnění chování daňového poplatníka. Účastníci tohoto semináře byli specialisté, kteří v členských zemích IOTA zajišťují komunikace s veřejností.

V. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ A SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM

a) Péče o vztahy s veřejností

Informace pro daňovou veřejnost

Cílem daňové správy bylo i v roce 2012 poskytnout široké daňové veřejnosti plný informační servis, a to prostřednictvím komunikace s médii, prostřednictvím informačních dopisů, ale zejména prostřednictvím informací uveřejněných na internetových stránkách (<http://cds.mfcr.cz>). Klíčovým úkolem roku 2012 bylo informační zvládnutí transformace daňové správy na Finanční správu ČR k 1. 1. 2013. Za tímto účelem byla realizována cílená informační kampaň ke všem očekávaným změnám, které se přizpůsobil i obsah internetových stránek. Byla vytvořena nová záložka s názvem „Finanční správa“, v níž byly v předstihu zveřejňovány všechny informace související se změnami realizovanými v daňové správě od 1. 1. 2012. Současně byla v souvislosti s očekávanými, zcela novými kompetencemi, orgánů Finanční správy ČR vytvořena nová internetová záložka „Důchodové spoření“, ve které byly zveřejněny všechny informace k důchodové reformě, k důchodovému spoření ve II. pilíři, informace

o nových kompetencích orgánů finanční správy při správě pojistného na důchodové spoření ve II. pilíři, odpovědi na nejčastější dotazy veřejnosti, metodiky, formuláře, apod. GFŘ se spolupodílelo také na tvorbě Manuálu k důchodové reformě, a to v rozsahu kompetencí, které jsou orgánům Finanční správy ČR v důchodové reformě zákonem svěřeny. Současně probíhala příprava nových internetových stránek Finanční správy ČR včetně zcela nové grafické úpravy. Informační kampaň probíhala formou vydávání tiskových zpráv a podávání informací médiím, formou rozesílání informačních dopisů orgánům státní správy, orgánům místní samosprávy, zájmovým sdružením, významným institucím, vybraným daňovým subjektům i formou prezentací očekávaných změn na různých veřejných akcích.

Důležitým zdrojem informací byly i nadále úřední desky územních finančních orgánů. Úřední desky existují jak v elektronické podobě (na internetových stránkách daňové správy), tak i v „kamenné“ podobě v budovách ÚFO.

Jedinečným informačním zdrojem však i nadále zůstává osobní kontakt se zaměstnanci správce daně, a to jak v úředních hodinách, tak i mimo ně. Největší zájem o osobně podávané informace byl tradičně v období podávání daňových přiznání k daním z příjmů, proto byly i v roce 2012 v tomto období rozšířené úřední hodiny a vybrané úřady byly otevřeny i jedno sobotní dopoledne. Stejně jako v předchozích letech vyjížděli pracovníci FÚ do vybraných obcí, aby tak usnadnili daňovým poplatníkům podání daňových přiznání, zejména k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2011. Pracovníci při přebírání daňových přiznání současně provádějí daňovou osvětu, zodpovídají dotazy a poskytují tiskopisy. Nedílnou součástí informační kampaně v rámci přebírání přiznání fyzických osob bylo i pořádání bezplatných seminářů pro veřejnost, jejichž smyslem byla podpora elektronické komunikace s daňovou správou.

Nezastupitelnou roli v informování veřejnosti mají odpovědi na písemné a ústní dotazy. GFŘ písemně zodpovědělo celkem 2 462 položených odborných dotazů.

Za zmínku rovněž stojí ePodpora, informační pramen, kterým daňová správa zodpovídá dotazy veřejnosti na aplikaci Daňový portál. EPodpora slouží jako technická podpora aplikací Daňového portálu a v roce 2012 bylo tímto způsobem zodpovězeno 4 077 dotazů.

Dotazy v průběhu roku 2012 kladli i zástupci médií, kterým bylo poskytnuto celkem 179 písemných odpovědí. Neméně důležitou skupinou byli studenti vysokých škol, kteří údaje poskytnuté daňovou správou využili ve svých diplomových či bakalářských pracích. Studentům vysokých škol bylo v roce 2012 zodpovězeno celkem 49 dotazů.

Součástí pozitivní prezentace přístupu daňové správy k veřejnosti, bylo uspořádání několika „Dnů otevřených dveří“ na FÚ pro studenty středních škol. Studenti se teoreticky i prakticky seznámili s obsahem práce finančních orgánů. Smyslem akce bylo, aby se mladá generace dozvěděla, jak daňová správa funguje, jak je řízena. Dále se studenti seznámili s internetovými stránkami daňové správy, aby věděli, kde hledat veškeré informace týkající se daní a jak využít služeb, které internetové stránky nabízejí. Hlavním důvodem pořádání těchto dnů bylo, aby mladí lidé pochopili, že daňová správa neznamená jen „berňák“ plný úředníků vyžadujících řádné plnění daňových povinností, ale že se jedná o instituci, která se snaží veřejnosti placení daní alespoň trochu ulehčit.

Ocenění právnických osob

V roce 2012 uspořádalo Ministerstvo financí jubilejní desáté slavnosti vyhlášení právnických osob, které největší měrou přispěly do státního rozpočtu na dani z příjmů právnických osob. Akce se již tradičně konala v reprezentačních prostorách Břevnovského kláštera dne 10. května. Symbolické ocenění a poděkování za příkladné plnění daňových povinností v roce 2012 převzali zástupci dvaceti právnických osob z rukou ministra financí Miroslava Kalouska a generálního ředitele Generálního finančního ředitelství Jana Knížka.

b) Svobodný přístup k informacím

Územní finanční orgány zveřejňují povinné informace podle ustanovení § 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve svých sídlech a úřadovnách na všeobecně přístupném místě a rovněž způsobem umožňující dálkový přístup. O své činnosti v oblasti poskytování informací za předcházející kalendářní rok zveřejňují ÚFO podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím výroční zprávu. Níže uvedená **Tabulka č. 47** uvádí souhrnnou informaci za rok 2012.

Tabulka č. 47

Počet	FÚ	FŘ	GFR	CELKEM
Podaných žádostí o informaci	139	55	48	242
Odložených žádostí o informaci	11	4	12	27
Vydaných rozhodnutí o odmítnutí	45	16	6	67
Vydaných rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti	12	9	5	26
Podaných odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí	8	5	4	17
Podaných odvolání proti rozhodnutí o částečném odmítnutí	1	1	1	3
Stížností	5	4	1	10

VI. INFORMATIKA

a) Automatizovaný daňový informační systém (ADIS)

Automatizovaný daňový informační systém (ADIS) je aplikačně technickou podporou daňové správy s celorepublikovou působností včetně jednotné technické infrastruktury.

Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro zpracování daňových přiznání jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů nezbytné systémové podpory včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu daňové správy a podpory služeb Daňového portálu. V oblasti správy daní zajišťuje i mezinárodní výměnu informací v rámci EU i OECD. Každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují.

Zásadní vliv na rozvoj systému v roce 2012 měl zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě

České republiky, související změny byly zpracovány do všech aplikačních oblastí ADIS. Nejvíce se dotkly **evidence daní, obecné správy daní, změny místní příslušnosti, evidence písemností ADIS, interních registrů subjektů ADIS, daně z nemovitosti a daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí.**

Na základě zákona č. 458/2011 Sb., Část čtvrtá - Změna zákona o loteriích a jiných podobných hrách, byla zpracována zcela nová úloha - **odvod z loterií a jiných podobných her.** Umožňuje podání odvodových hlášení a přiznání včetně elektronických, jejich zpracování a převod vybraných finančních prostředků do státního rozpočtu a obcím.

Dále tento zákon novelizoval ustanovení zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (DŘ) a zpracovány byly změny v registračním řízení a změna dle § 250 odst. 3 pokuty za opožděné tvrzení daně.

Na základě zákona č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření a zákona č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření byl vytvořen **centrální registr smluv** a realizovány procesy registrace smluv důchodovém spoření a registrace smluv o pojištění důchodu. **V daňových úlohách byla** zpracována evidence Poplatníka pojistného, EPO - zpracování řádného a následného hlášení pojistného k záloze na pojistném na důchodovém spoření a EPO – zpracování Vyúčtování k pojistnému na důchodovém spoření. V oblasti **evidence daní a obecné správy daní** bylo zpracováno zpracování nových druhů příjmů pro OPT-OUT a pořadí úhrad, v oblasti **převodů** převádění peněžních prostředků penzijním společenstvem.

V oblasti **obecné správy daní - vymáhání** byla dopracována podle DŘ pokračovací exekuce po zajištění daně dle § 169 DŘ a zákon č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, na základě prováděcího nařízení komise (EU) č. 1189/2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice Rady 2010/24/EU o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, poplatků, cel a jiných opatření.

V oblasti **daně z přidané hodnoty** byly zpracovány úpravy, vycházející z novely zákona č. 502/2012 Sb., změna zákona o dani z přidané hodnoty a změna souvisejících zákonů, účinné od 1. 1. 2013. Novela se týkala zejména změn v registraci plátce a úprav navržených z důvodů boje s daňovými úniky - zavedení nespolehlivého plátce a povinnosti zveřejňovat účty určené k ekonomické činnosti.

Jako každoročně byly implementovány změny plynoucích z novel daňových zákonů pro zdaňovací období započaté v roce 2012 spojených s následnou úpravou daňových přiznání, vstupních i výstupních tiskopisů, výpočetních a kontrolních algoritmů atd.

Do aplikace **sběru dat pro sledování cen nemovitostí** byla implementována novela vyhlášky o oceňování majetku.

Do oblasti **interních registrů subjektů ADIS** bylo na základě zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 161/2011 Sb., o stanovení harmonogramu a technickém způsobu provedení opatření podle § 64 až 69 zákona o základních registrech, provedeno napojení na informační systém základních registrů. Bylo spuštěno ztotožňování údajů daňových subjektů vedených v registru daňových subjektů vůči referenčním údajům v registru osob a registru obyvatel. Dále byla do IS ADIS zpracována

podpora pro přímé ověřování údajů do uvedených registrů.

V rámci **mezinárodní výměny informací v oblasti DPH** v roce 2011 pokračovaly činnosti související se změnami **Systému VIES** (VAT information exchange system = systém pro výměnu informací mezi členskými státy EU v oblasti DPH), který poskytuje správcům daně na FÚ podporu v oblasti kontrolní činnosti při správě DPH.

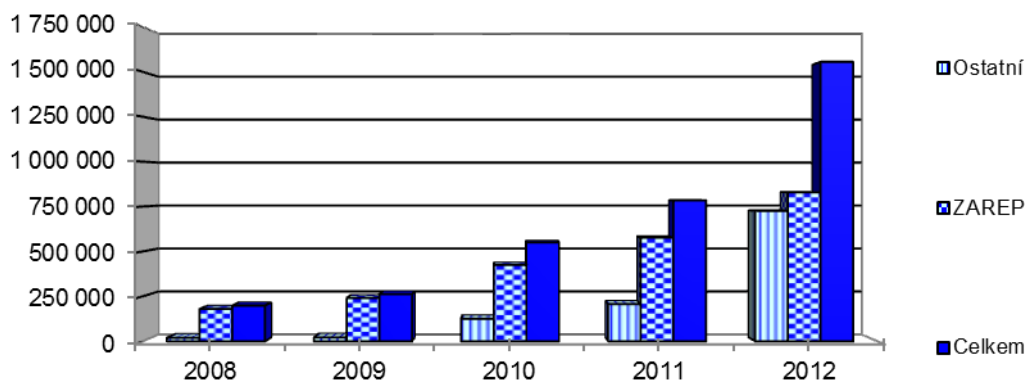
V oblasti **Systémových prací** došlo v průběhu roku 2012 k:

- Dodávce a instalaci hardware;
- Založení produkčních, testovacích a ověřovacích prostředí ADIS s využitím virtualizace hardware (LPAR) na všech FŘ;
- Testování systémových částí aplikace ADIS;
- Úpravám systémových částí aplikace ADIS pro FÚ vyvolaným změnou organizačního uspořádání daňové správy;
- Zprovoznění nového systému zálohování ADIS s využitím software TivoliStorageManager;
- Povýšení hardware pro ADIS EPO v lokalitě Lazarská a Voctářova;
- K instalaci nové verze databázového systému Informix (11.70.FC4XI).

V uplynulém období z důvodu stanovení povinnosti elektronických podání zejména v podáních z oblasti DPH, počet podání aplikací EPO výrazně narostl, což je patrné z **Tabulky č. 48** a **Grafu č. 2**. Celkově bylo v roce 2012 podáno o 99 % elektronických podání více než v roce 2011, přičemž výrazný podíl nárůstu připadá na elektronická podání učiněná **bez uznávaného elektronického podpisu**, kde byl meziroční nárůst o 250 %.

Graf č. 2

Počty elektronických podání

Tabulka č. 48

Počty elektronických podání		2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11
Daň z nemovitostí	1)	1 813	2 308	3 251	3 869	6 193	160
	2)	2 332	2 001	4 604	8 471	9 808	116
	3)	4 145	4 309	7 855	1 2340	16 001	130
Daň z přidané hodnoty	1)	102 777	134 256	202 280	248 864	315 576	127
	2)	7 777	10 673	20 017	38 075	84 581	222
	3)	110 554	144 929	222 297	286 939	400 157	139
Souhrnné hlášení VIES	1)	6 224	8 246	94 949	107 758	115 010	107
	2)	498	714	88 644	114 794	133 281	116
	3)	6 722	8 960	183 593	222 552	248 291	112
Daň silniční	1)	10 123	12 561	15 782	22 022	26 764	122
	2)	1 634	1 690	2 300	4 731	7 850	166
	3)	11 757	14 251	18 082	26 753	34 614	129
Daň z příjmů FO	1)	8 217	10 454	12 516	14 662	17 512	119
	2)	5 628	4 858	6 321	8 645	14 214	164
	3)	13 845	15 312	18 837	23 307	31 726	136
Daň z příjmů PO	1)	6 674	9 314	12 427	15 816	19 836	125
	2)	554	716	1 051	1 859	3 449	186
	3)	7 228	10 030	13 478	17 675	23 285	132
Obecná podání	1)=3)	24 561	34 200	34 647	32 376	31 998	99
Hlášení platebního zprostředkovatele	1)	133	106	81	79	88	111
	2)	59	58	33	37	19	51
	3)	192	164	114	116	107	92
Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	1)	4 188	5 755	8 831	16 038	20 735	129
	2)	530	536	1 037	6 954	12 011	173
	3)	4 718	6 291	9 868	22 992	32 746	142
Daňová informační schránka	1)=3)	6 110	7 034	6 098	6 637	7 162	108
Daňový portál - služby	1)=3)	6 148	7 131	6 845	7 066	7 659	108
Podání státních orgánů a bank	1)=3)	2 740	9 139	13 287	9 467	8 345	88
Žádost o přístup do aplikace pro vrácení daně v rámci EÚ	1)=3)	-	12	5 518	3 530	1 950	55
Daň vybíraná srážkou	1)	-	1	6 200	11 804	15 464	131
	2)	-	-	755	3 662	6 772	185
	3)	-	1	6 955	15 466	22 236	144
Žádost o vrácení DPH do/z jiných zemí EU	1)=3)	-	-	37 226	50 210	48 775	97
Žádost dle § 35d ZDP	1)	-	-	2 486	6 762	10 912	161
	2)	-	-	208	350	738	211
	3)	-	-	2 694	7 112	11 650	164
Výpis z evidence pro daňové účely podle § 92a ZDPH	1)	-	-	-	18 501	173 155	936
	2)	-	-	-	19 512	451 761	2 315
	3)	-	-	-	38 013	624 916	1 644
Přihlášky k registraci	1)	-	-	-	652	2 176	334
	2)	-	-	-	254	1 400	551
	3)	-	-	-	906	3 576	395
Odvod z loterií a jiných podobných her	1)	-	-	-	-	19	-
	2)	-	-	-	-	27	-
	3)	-	-	-	-	46	-
CELKEM	1)	179 880	240 718	425 468	576 113	829 329	144
	2)	19 082	21 331	125 053	207 344	725 911	350
	3)	198 962	262 049	550 521	783 457	1 555 240	199

1) ZAREP - podání se zaručeným elektronickým podpisem, 2) Ostatní - elektronické podání bez zaručeného elektronického podpisu, 3) Celkem

V roce 2012 proběhlo rozšíření hardwarové základny pro aplikaci ADIS. Jednalo se o rozšíření serverových technologií v technologických centrech a následné nahrazení výkonnostně nevyhovujících serverů na vybraných lokalitách pořízených v letech 2003 a 2004. Při obnově serverů byla brána v úvahu organizační změna (zákon č. 456/2011 Sb.) a z ní vyplývající požadavky na zpracování dat. Dále byly brány v úvahu předpokládané legislativní změny v následujících letech. Z těchto důvodů byly rozšířeny servery podporující virtuální technologie, které jsou umístěny v technologických centrech na dřívějších finančních ředitelstvích. Tyto technické kroky byly plně v souladu s aplikačními potřebami a jsou nutné pro budoucí centralizaci datové základny.

Další vývoj automatizovaného daňového informačního systému se zaměří zejména na následující oblasti:

- Dopracování systému ADIS ve vazbě na zákon o Finanční správě České republiky;
- Automatizovaná aktualizace dat registru daňových subjektů daty ze základních registrů;
- Propojení registru daňových subjektů s informačním systémem evidence obyvatel webovými službami základních registrů;
- Příprava a zapracování novely zákona o dani z nabytí nemovitosti a dalších zákonů;
- Analýzy a přípravu řešení Jednotného inkasního místa;
- Analýzy a přípravu řešení novely zákona o dani z příjmu.
- Analýzy a přípravu změn daňového řádu, změna přístupu do DIS;
- Analýzy a přípravu změn vycházející z rekodifikace soukromého práva hmotného (zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

b) Automatizovaný vnitřní informační systém (AVIS^{ME})

Informační systém AVIS^{ME} je vyvíjen na základě potřeby Ministerstva financí, GŘŘ a Generálního ředitelství cel. Skládá se z modulů, které lze rozdělit do pěti oblastí:

- Obslužné moduly - Globální číselníky, Registr zaměstnanců, Generátor sestav, Hot-line;
- Účetní moduly - Účetnictví a výkaznictví, Pokladna, Fakturace, Smlouvy a objednávky, Styk s bankou;
- Rozpočtové moduly - Rozpočet, Investice, Obchodní případ, ISPROFIN;
- Majetkové moduly - Evidence majetku, Účetní sklady;
- Nadstavbové moduly - Servis, Spisová služba, Datové schránky.

V roce 2012 došlo k připojení AVIS^{ME} na integrovaný informační systém státní pokladny (IISSP). GŘŘ se účastnilo od poloviny roku pilotního provozu platebního styku IISSP.

Pro přípravu na spuštění jednotného inkasního místa byla do aplikace zapracována zásadní změna jádra systému, která umožňuje uživatelsky zcela měnit organizační strukturu.

c) Systém VEMA

Informační systém VEMA je pro daňovou správu komplexním systémem pro podporu řízení lidských zdrojů, zpracování mezd, práce zaměstnanců personálních útvarů, správu vzdělávání zaměstnanců, včetně řízení vzdělávacích zařízení, systemizaci pracovních míst podle legislativních požadavků a vrcholové řízení lidských zdrojů daňové správy.

Během roku 2012 byla v IS VEMA vypracována a modelována nová organizační struktura GFŘ a zároveň byla aplikace upravena pro její používání od roku 2013. Proběhla centralizace modulů vzdělávání do centrální databáze VEMA.

d) Ostatní informační systémy

Daňová správa využívá celou řadu dalších informačních systémů:

- intranetové a internetové stránky;
- výukový systém TaxTest;
- fulltext-hypertextovou knihovnu Konzultant;
- SW IDEA pro kontrolu účetnictví daňových poplatníků;
- NEMExpress pro kontrolu oceňování nemovitostí;
- CEDR pro evidenci dotací;
- SMS komunikaci s daňovými poplatníky z prostředí IS ADIS;
- analyticko-monitorovací systémy;
- přístup do evropských databází AMADEUS.

Všechny informační systémy byly v průběhu roku 2012 přizpůsobeny změnám organizační struktury daňové správy, které vyplynuly z účinnosti zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky.

VII. PERSONALISTIKA A VZDĚLÁVÁNÍ

Dnem 20. 12. 2011 nabyl platnosti zákon č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů, který předpokládá vytvoření jednoho inkasního místa (JIM) pro daně, clo a veřejnoprávní pojistné. Po stránce institucionální by měl být JIM vytvořen na bázi územních finančních orgánů (ÚFO), od 1. 1. 2013 orgánů Finanční správy České republiky, kam by měly být převedeny kompetence k výběru pojistného na sociální a zdravotní pojištění z České správy sociálního zabezpečení, resp. zdravotních pojišťoven na JIM (stávající výdajové kompetence ČSSZ a zdravotních pojišťoven by jim měly zůstat zachovány).

Ke dni 1. 1. 2012 vznikl v rámci územních finančních orgánů Specializovaný finanční úřad na základě ustanovení § 9a) zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech,

ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 531/1990 Sb.).

V souvislosti se schválením zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, probíhala v průběhu roku 2012 příprava na změnu organizační struktury z územních finančních orgánů, zřízených podle zákona č. 531/1990 Sb. na orgány Finanční správy České republiky.

K zabezpečení nezbytných činností Generálního finančního ředitelství (GFŘ) v personální oblasti, ke sjednocení postupů v rámci ÚFO a k přípravě nové organizační struktury k 1. 1. 2013 bylo nutné v průběhu roku 2012 připravit k vydání Organizační řád Finanční správy České republiky a další vnitřní předpisy.

a) Stav zaměstnanců

Schválený počet systemizovaných míst zaměstnanců ÚFO k 1. 1. 2012 byl ve výši **15 248** (v roce 2011 15 268), ke snížení došlo k 1. 1. 2012, kdy bylo 20 systemizovaných míst zapůjčeno Ministerstvu financí na výkon agendy státního dozoru.

V souvislosti se vznikem Specializovaného finančního úřadu (SFÚ) došlo k delimitaci celkem 137 systemizovaných míst z jednotlivých finančních ředitelství (Oddělení specializované kontroly) na SFÚ. Delimitace probíhala průběžně dle potřeb SFÚ, a to vždy ve čtvrtletních změnách platné systemizace:

- k 1. 4. 2012 - 92 systemizovaných míst,
- k 1. 7. 2012 - 45 systemizovaných míst,
- k 1. 7. 2012 bylo současně delimitováno 11 systemizovaných míst z Finančního úřadu pro Prahu 1 (Oddělení vyměřovací, referát peněžnictví).

V rámci rozepsaného počtu systemizovaných míst k 1. 1. 2013 došlo k jejich přerozdělení mezi jednotlivými ÚFO. Schválený počet zaměstnanců stanovený k 31. 12. 2012 na 15 248 zaměstnanců byl ke stejnému datu plněn na **96,8 %**. K nenaplnění tohoto ukazatele došlo z důvodu výše uvedené organizační změny a v souvislosti s přirozenou obměnou zaměstnanců.

Tabulka č. 49

Plnění limitu počtu zaměstnanců ve fyzických osobách	2008	2009	2010	2011	2012
Schválený počet zaměstnanců k 1. 1.	15 598	15 598	15 598	15 268	15 248
Schválený počet zaměstnanců k 31. 12.	-	-	15 117	15 268	15 248
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.	15 408	15 391	14 744	14 662	14 762
Podíl plnění (%)	98,8	98,7	97,5	96,0	96,8

Struktura zaměstnanců ÚFO v roce 2012 posuzovaná podle různých hledisek je uvedena v **Tabulkách č. 50 až 52**.

Průměrný věk zaměstnanců ÚFO v roce 2012 dosáhl výše **46,46 roků**. Z dlouhodobého pohledu má tento ukazatel nepříznivý trend. Dochází ke snižování počtu zaměstnanců ve věku do 30 let a ve věku od 31 do 40 let a naopak zvyšování počtu zaměstnanců ve věku od 41 do 50 let a nad 50 let.

Tabulka č. 50

Základní přehled	Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2012	14 762	100,0
a) z hlediska organizačních složek:		
zaměstnanci řídicí složky Generálního finančního ředitelství	493	3,3
zaměstnanci řídicí složky finančních ředitelství	1 142	7,8
zaměstnanci finančních úřadů	13 127	88,9
b) podíl odborných zaměstnanců	14 624	99,1
c) podíl žen	11 640	78,9
d) podíl zaměstnanců s VŠ vzděláním	5 782	39,2

Tabulka č. 51

Rozdělení zaměstnanců podle věku		Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2012		14 762	100,0
z toho	do 30 let	1 034	7,0
	od 31 do 40 let	3 140	21,3
	od 41 do 50 let	4 963	33,6
	nad 50 let	5 625	38,1

Tabulka č. 52

Přehled odborných zaměstnanců podle délky trvání pracovního poměru		Počet	Podíl (%)
Odborní zaměstnanci v pracovním poměru k 31. 12. 2012		14 624	100,0
z toho v pracovním poměru	více než 5 let	11 653	79,7
	od 1 roku do 5 let	2 427	16,6
	do 1 roku	544	3,7

b) Obměna zaměstnanců

V roce 2012 bylo do pracovního poměru **přijato 864** zaměstnanců (5,9 %), tj. o 134 zaměstnanců méně než v roce 2011 (6,8 %). Pracovní poměr byl **ukončen s 823** zaměstnanci (5,6 %), tj. o 442 méně než v roce 2011 (8,8 %).

Tabulka č. 53

Počet nových a ukončených pracovních poměrů		2008	2009	2010	2011	2012
Počet zaměstnanců ke konci sled. období = evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.		15 408	15 391	14 744	14 662	14 762
Nově uzavřené pracovní poměry		1 278	1 237	627	998	864
Ukončené pracovní poměry		1 389	1 245	1 278	1 285	823
z toho	Neplánované odchody	616	425	543	669	413
	Ostatní odchody	773	820	735	616	410
Míra fluktuace (%)		4,9	2,8	3,7	4,6	2,8

Míra fluktuace (tj. podíl neplánovaných odchodů ke stavu zaměstnanců) se v roce 2012 snížila na 2,8 % (v roce 2011 4,6 %).

c) Odměňování zaměstnanců

V roce 2012 došlo k dokončení procesu sjednocování pravidel odměňování v rámci územních finančních orgánů.

Platy jsou zaměstnancům určeny v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, s nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů s využitím § 6 tohoto nařízení a s nařízením vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě.

Vývoj platů od roku 2008 uvádí následující **Tabulka č. 54**.

Tabulka č. 54

Plán, skutečnost a struktura platu	2008	2009	2010	2011	2012
Plánovaná výše průměrného měsíčního platu (Kč)	24 034	25 159	24 805	23 648	24 508
Průměrný měsíční plat (Kč)	24 376	25 599	25 794	24 601	25 404
Přiznaný průměrný tarifní plat (Kč)	19 801	20 553	20 723	19 259	20 443
Podíl přiznaného průměrného tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu (%)	81,2	80,3	80,3	78,4	80,5
Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve veřejné správě a obraně, sociálním zabezpečení dle ČSÚ *	26 209	27 045	26 958	26 349	26 124**

* údaje od roku 2008 v celé časové řadě jsou upraveny dle nového konceptu ČSÚ, dle klasifikace NACE Rev. 2.

** rok 2012- dle výsledků za 1. - 3. čtvrtletí 2012

V souvislosti s úspornými opatřeními vlády došlo v roce 2012 ke snížení tarifního platu na úroveň roku 2009. Průměrný tarifní plat byl v roce 2012 ve výši 20 443 Kč a průměrný měsíční plat ve výši 25 404 Kč.

d) Napadení zaměstnanců

U zaměstnanců územních finančních orgánů dochází jak při výkonu pracovní činnosti, tak v souvislosti s ní, k případům verbálního i fyzického napadení.

Tabulka č. 55 uvádí statisticky zpracovaná data vztahující se k napadení pracovníků ÚFO v letech 2008 – 2012.

Tabulka č. 55

	2008	2009	2010	2011	2012
Napadení při výkonu zaměstnání	34	38	44	45	10
fyzické napadení	7	6	2	4	3
verbální napadení	27	32	42	41	7
Napadení pro výkon zaměstnání	9	12	7	11	6
fyzické napadení	0	1	0	1	1
verbální napadení	9	11	7	10	5
Ostatní případy*	6	7	4	5	2
fyzické napadení	3	1	0	2	0
verbální napadení	3	3	0	2	1
poškození majetku	0	3	4	1	1
CELKEM	49	57	55	61	18
fyzické napadení	10	8	2	7	4
verbální napadení	39	46	49	53	13
poškození majetku	0	3	4	1	1

* Ostatní případy - případy fyzického i verbálního napadení zaměstnanců ÚFO, u kterých nelze prokázat, že byly vedeny v souvislosti s činností ÚFO.

e) **Vzdělávání zaměstnanců**

Vzdělávání zaměstnanců územních finančních orgánů bylo realizováno v souladu s Pravidly vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech schválených usnesením vlády č. 1542 ze dne 30. 11. 2005 (Pravidla) a se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Na výkonu správy daní a na oblastech, které se správou daní souvisejí, je plně závislá většina finančních funkcí státu. V tomto smyslu usilovaly ÚFO o účinnou realizaci daňové povinnosti. K tomuto účelu bylo využito různých nástrojů, jejichž nedílnou součástí je i oblast vzdělávání. Tzn. prohloubení odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců ÚFO propracovaným a uceleným systémem vzdělávání včetně nezbytné vazby na evropské standardy.

Pro úspěšné nastavení systémového vzdělávání zaměstnanců ÚFO se primárně vychází z analýzy vzdělávacích potřeb zaměstnanců, včetně jejich názoru na uvedenou problematiku. Pro dosažení potřebné úrovně a výkonnosti daňové správy, se uplatňuje zásada, že každý orgán v rámci zkvalitňování profesionální úrovně svých zaměstnanců zajišťuje prakticky nepřetržitý vzdělávací proces, a to formou tzv. „**učící se organizace**“. Vzdělávání zaměstnanců ÚFO bylo realizováno v několika na sebe navazujících blocích: prvním blokem je dvoufázové vstupní vzdělávání realizované při nástupu nového zaměstnance a dalším navazujícím blokem pak je prohlubující vzdělávání, které se dále člení na odborné profesní vzdělávání – systémové kurzy, manažerské vzdělávání, jazykové vzdělávání, vzdělávání v dalších oblastech a vzdělávání v prioritních oblastech, které buď stanovuje vláda nebo generální ředitel GFŘ.

Profesní rozvoj zaměstnanců činných v oblasti správy daní a oblastech se správou daní souvisejících je realizován v souladu se schválenou koncepcí celoživotního vzdělávání zaměstnanců ÚFO. Prostřednictvím **vysoce propracovaného komplexního vzdělávacího systému** byly předávány, osvočovány a upevňovány vědomosti, dovednosti a hodnotové postoje

zaměstnanců ÚFO. Vzdělávací cíle byly dosahovány na základě vzdělávacích programů, tvořících ucelený systém. Studium mělo formu prezenční, kombinovanou a distanční a bylo rozpracováno do učebních plánů a učebních osnov. Vzdělávání zaměstnanců ÚFO prezenční formou je realizováno ve dvou vzdělávacích zařízeních ÚFO, a to Vltava ve Smilovicích a Přebrada v Pozlovicích.

V roce 2012 prošlo odborným profesním vzděláváním realizovaným ve vzdělávacích zařízeních **6 668** zaměstnanců ÚFO. Ke studiu frekventanti používali kvalitně vybavenou knihovnu a pracovní a učební pomůcku TaxTestu. Tato pomůcka je zaměstnancům ÚFO k dispozici také v lokální formě na jednotlivých finančních ředitelstvích a finančních úřadech, ale také ve formě intranetové. V rámci **manažerského vzdělávání** bylo během uvedeného období proškolen **480 vedoucích zaměstnanců**. V průběhu roku 2012 se uskutečnily také další vzdělávací akce jako např. tematicky zaměřené **odborné semináře GFŘ** pro zaměstnance ÚFO (zúčastnilo se jich více než 3 800 účastníků), dále to byly **externí vzdělávací akce** pořádané vzdělávacími agenturami zaměřené na daňovou a finanční problematiku (cca 840 absolventů). Jazyková příprava zaměstnanců ÚFO probíhala v garanci GFŘ a FR.

I v roce 2012 pokračoval pro zaměstnance ÚFO projekt **Světové banky – „Technická asistence v oblasti finančního výkaznictví“** (*Financial Reporting Technical Assistance Project*), financovaný z grantu Programu švýcarsko - české spolupráce. V rámci této vzdělávací akce se během roku 2012 proškolilo celkem **115** zaměstnanců ÚFO. Tento vzdělávací program bude pokračovat i v roce 2013 proškolením dalších nových účastníků.

Dále pokračoval projekt **Zvyšování počítačové gramotnosti zaměstnanců správních úřadů (ECDL - mezinárodní koncept testování počítačové gramotnosti)**, který byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Certifikát, který obdržel každý úspěšně otestovaný účastník, je v rámci států Evropské unie respektován jako standard základní počítačové vzdělanosti. K 31. 12. 2012 bylo do projektu přihlášeno **532** zaměstnanců ÚFO a úspěšně jej absolvovalo **401** zaměstnanců. Celkové náklady prostředků Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost na proškolení a testování zaměstnanců ÚFO činily více než 4 mil. Kč.

Zaměstnancům ÚFO byly poskytnuty také nabídky **zahraničních studijních pobytů a stáží**. Jedná se např. o **studium v Japonsku nebo stáže v Belgii**, které pořádá **Evropská komise**, a tyto aktivity jsou hrazeny z prostředků pořádajících institucí. V rámci ÚFO úspěšně prošel výběrovým řízením jeden zaměstnanec a v listopadu 2012 absolvoval v Bruselu stáž „**Erasmus for Public Administration**“.

VIII. HOSPODAŘENÍ

a) Příjmy ÚFO

Schválený rozpočet **příjmů** na rok 2012 ve výši 1 501 605 tis. Kč nebyl k 31. 12. 2012 upraven, celkový rozpočet příjmů činil 1 501 605 tis. Kč. Skutečné plnění rozpočtu příjmů

ve výši 1 437 312 tis. Kč znamená jeho plnění na 95,7 %.

Na celkovém plnění příjmů se podílely:

Daňové příjmy	1 107 116 tis. Kč
Nedaňové příjmy	329 419 tis. Kč
Kapitálové příjmy	697 tis. Kč
Přijaté transfery	80 tis. Kč

Daňové příjmy (závazný ukazatel) jsou součástí rozpočtu příjmů územních finančních orgánů od počátku roku 2009, kdy byly převedeny z kapitoly všeobecná pokladní správa (VPS). Plnění daňových příjmů ve výši 1 107 116 tis. Kč k 31. 12. 2012 představuje 82,1 % jejich rozpočtu.

Plnění **nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů celkem** (závazný ukazatel) ve výši 330 196 tis. Kč představovalo překročení upraveného rozpočtu o 176 335 tis. Kč. Po odpočtu nerozpočtovaných přijatých pojistných náhrad převedených na příjmové účty ve výši 632 tis. Kč byl rozpočet nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů překročen o 175 703 tis. Kč.

Z hlediska druhového třídění příjmů dle rozpočtové skladby se na plnění rozpočtu **nedaňových příjmů** ve výši 329 419 tis. Kč podílely zejména **přijaté sankční platby**, tj. příjmy, které přešly do rozpočtu ÚFO z kapitoly VPS s účinností od 1. 1. 2009. Přijaté sankční platby k 31. 12. 2012 činily 285 736 tis. Kč, tj. 238,1 % rozpočtu. Zároveň tyto příjmy činí 86,7 % nedaňových příjmů. Jedná se o příjmy nahodilé, jejichž vývoj lze jen těžko předvídat.

Objemově významné jsou i příjmy z pronájmu majetku, činily 30 187 tis. Kč, tj. 136,6 % celkového rozpočtu, především z důvodu valorizace nájemného v závislosti na míře inflace za předcházející rok. Oproti roku 2011 jsou příjmy z pronájmu majetku vyšší o 865 tis. Kč. Meziroční nárůst je způsoben pronájmem volných nebytových prostor finančních úřadů.

Ostatní nedaňové příjmy ve výši 11 978 tis. Kč, tj. 152,6 % celkového rozpočtu, tyto příjmy jsou o 1 586 tis. Kč vyšší než v loňském roce, tj. o 15,1 %. Zdrojem této skupiny příjmů jsou platby za vyúčtování služeb a energií, úhrady exekučních nákladů, náhrada soudních a správních řízení. Příjmy rovněž zahrnují přijatá pojistná plnění, která činí 632 tis. Kč.

Nadalikvótního plnění bylo dosaženo i u příjmů z vlastní činnosti, jejich výše k 31. 12. 2012 činí 510 tis. Kč, tj. 242,9 % celkového rozpočtu. Významnou složkou těchto příjmů jsou odměny členům věřitelského výboru (zaměstnancům FŘ) zastoupených u soudu, příjmy z nápojových automatů, příjmy za poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. a příjmy za kopírování. Příjmy z vlastní činnosti jsou o 2 302 tis. Kč nižší, než za stejné období loňského roku, tj. o 81,9 %.

Příjmy z úroků v částce 899 tis. Kč dosahují jen 29,6 % celkového rozpočtu, plnění těchto příjmů je odvozeno od výše prostředků uložených na daňových účtech a účtu cizích prostředků.

Celkový rozpočet příjmů z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku byl v roce 2012 splněn jen na 40,5 %, když plnění dosáhlo částky 32 tis. Kč. Nízké plnění tohoto druhu příjmu souvisí s realizací úsporných opatření na straně výdajů, v jejímž důsledku nedochází k prodeji krátkodobého a dlouhodobého majetku.

Ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let od jiných veřejných rozpočtů, které nejsou rozpočtovány, činily 3 tis. Kč. Ostatní přijaté vratky transferů (rovněž nerozpočtované) činily 74 tis. Kč.

Kapitálové příjmy představovaly částku 697 tis. Kč a jejich plnění činilo 118,3 % celkového rozpočtu. Plnění souviselo zejména s prodejem vyřazených osobních automobilů. K 31. 12. 2012 byly proti roku 2011 vykázané kapitálové příjmy nižší o 6 114 tis. Kč, tj. o 89,8 %.

Ve schváleném rozpočtu GFR na rok 2012 nebyla alokována žádná částka na **příjmy z rozpočtu Evropské unie**.

Vykázaný objem nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů ovlivnily nerozpočtované příjmy v seskupení položek převody z vlastních fondů ve výši 80 tis. Kč. Tyto příjmy tvořily prostředky převedené na příjmový účet z depozitního účtu, jedná se o prostředky určené na výplatu prosincových mezd a související výdaje, o které bylo v závěru roku 2011 deponováno více, než bylo v lednu 2012 skutečně vyplaceno. Jsou o 2 784 tis. Kč nižší než v roce 2011.

b) Výdaje ÚFO

Schválený rozpočet **výdajů** Generálního finančního ředitelství (závazný ukazatel) ve výši 7 136 285 tis. Kč byl k 31. 12. 2012 rozpočtovými opatřeními v souhrnu zvýšen o 1 675 429 tis. Kč na 8 811 714 tis. Kč. Skutečné **celkové výdaje** rozpočtu v roce 2012 činily 8 335 333 tis. Kč (96,6 % celkového rozpočtu). Proti roku 2011 byly výdaje v roce 2012 o 363 312 tis. Kč vyšší (tj. o 4,6 %), běžné výdaje byly vyšší o 71 618 tis. Kč (tj. o 1,0 %), kapitálové výdaje byly ve srovnání s rokem 2011 vyšší o 291 694 tis. Kč (tj. o 37,1 %).

Běžné výdaje

Schválený rozpočet celkových **běžných výdajů** výši 6 978 272 tis. Kč byl v průběhu roku zvýšen o 602 794 tis. Kč. Upravený rozpočet ve výši 7 581 066 tis. Kč byl k 31. 12. 2012 čerpán na 95,7 % (v roce 2011 byl upravený rozpočet běžných výdajů čerpán na 98,9 %). Meziroční srovnání čerpání rozpočtu výdajů významně ovlivnily přípravy k zásadním změnám v daňové správě. S přípravou na organizační změny od 1. 1. 2013 souvisely výdaje na zajištění stěhování zaměstnanců, přemístění daňových spisů zejména daně z nemovitostí, dále pak stavební úpravy spojené s přemístěním zaměstnanců (malování, výměny podlahových krytin), výrobu razítek, doplnění a změny vnějších a vnitřních informačních systémů. Zásadní dopad mělo i Usnesení vlády ČR ze dne 21. 3. 2012 č. 178 k návrhu opatření k dodržení schváleného deficitu státního rozpočtu na rok 2012, k omezení čerpání nároků organizačních složek státu nespoteřovaných výdajů v roce 2012 a k žádosti rozpočtovému výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky o vyslovení souhlasu se změnou závazného ukazatele státního rozpočtu kapitoly Akademie věd České republiky na rok 2012 byly v rozpočtu výdajů ÚFO s celkovým dopadem do čerpání upraveného rozpočtu výdajů ve výši 281 883 tis. Kč.

Mzdové prostředky včetně příslušenství tvořily 83,5 % běžných (neinvestičních) výdajů, samotné platy a ostatní platby za provedenou práci 61,9 % běžných (neinvestičních) výdajů. Čerpání mzdových a souvisejících výdajů bylo ovlivněno usnesením vlády ze dne 21. 3. 2012 č. 178, na jehož základě byly v rozpočtu výdajů ÚFO vázány výdaje ve výši 281 883 tis. Kč, v tom 208 802 tis. Kč ve výdajích na platy a ostatní platby za provedenou práci, 70 993 tis. Kč výdajů na pojistné a 2 088 tis. Kč výdajů na převod do fondu kulturních a sociálních potřeb (FKSP).

Celkový rozpočet **prostředků na platy zaměstnanců v pracovním poměru** ve výši 4 484 342 tis. Kč byl v roce 2012 čerpán v částce 4 484 230 tis. Kč, tj. na 100 %.

Čerpání prostředků na **ostatní platby za provedenou práci** představovalo 7 411 tis. Kč, tj. 100,0 % celkového rozpočtu. Největší podíl na čerpání ostatních plateb za provedenou práci mají ostatní osobní výdaje. Odstupné za rok 2012 bylo vyplaceno ve výši 494 tis. Kč šesti zaměstnancům. Za dohody uzavřené s externími zaměstnanci na zajištění odborných činností, a to především za dohody o provedení práce (různé jednorázové opravy a údržba budov, odměny lektorům za školení zaměstnanců) a za dohody o pracovní činnosti (údržbáři, topiči a uklízečky), bylo vyplaceno 6 917 tis. Kč.

Ukazatel regulace zaměstnanosti – **počet zaměstnanců** (v průměrném přepočteném počtu) k 31. 12. 2012 činil 14 710 zaměstnanců. Nenaplněno zůstalo v průměrném přepočteném počtu 538 pracovních míst. Důvodem nenaplnění všech pracovních míst bylo zejména vytváření podmínek pro jednotlivé fáze Projektu JIM a průběžné obsazování volných míst na nově vzniklém Specializovaném finančním úřadě.

Zákonné pojistné a příděly do FKSP odpovídají vývoji mzdových prostředků, pojistné i příděly do FKSP jsou čerpány na 100 %.

Ostatní běžné výdaje včetně IT činily celkem 1 194 445 tis. Kč, tj. 94,1 % jejich celkového rozpočtu a 91,0 % skutečných výdajů roku 2011, tj. o 118 000 tis. Kč méně.

Objemově největší položku ostatních běžných výdajů představovaly výdaje za **nákupy služeb** (seskupení 516), které k 31. 12. 2012 činily 659 530 tis. Kč, tj. 55,2 % ostatních běžných výdajů. Proti loňskému roku byly tyto výdaje nižší o 103 672 tis. Kč. Z uvedeného je zřejmé, že výdaje na nákup služeb oproti loňskému roku se snížily o 13,6 %.

Objemově významnou položkou ostatních věcných výdajů jsou výdaje za **spotřebu vody, paliv a energie** ve výši 206 037 tis. Kč, tj. 17,2 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2011 se výdaje na tomto podseskupení položek celkem snížily o 4 932 tis. Kč. Na čerpání se projevilo dodržování zavedených úsporných opatření (nastavení optimálních teplot v místnostech, tlumení vytápění mimo pracovní dobu apod.) a uzavření nových centrálně vysoutěžených smluv na dodávku elektrické energie a plynu, které garantují nižší ceny, energie jsou podle těchto nových smluv nakupovány až od druhého čtvrtletí roku.

V rámci **ostatních nákupů** (147 571 tis. Kč) byly výrazně nejvyšší výdaje za **opravy a udržování** hrazené jednak v rámci programů reprodukce majetku, kde se jednalo o opravy a údržbu výpočetní techniky, jednak mimo programy – opravy a údržba budov, zařízení, služebních aut a ostatního majetku. Ve srovnání s rokem 2011 byly v loňském roce výdaje za údržbu nižší o 35 201 tis. Kč. Čerpání na této položce na opravy a údržbu budov FŘ a FÚ bylo

výrazně omezeno v důsledku nedostatku finančních prostředků, což se však může negativně projevit v dalším období.

Materiálové výdaje (seskupení 513) ve výši 147 703 tis. Kč představovaly 12,4 % celkových ostatních běžných výdajů. V meziročním srovnání s rokem 2011 byly materiálové výdaje v loňském roce o 21 982 tis. Kč vyšší. Důvodem meziročního nárůstu čerpání byly zvýšené náklady na pořízení kancelářského nábytku, kancelářských strojů a zařízení, spotřebního materiálu, a kuchyňského vybavení v souvislosti s organizační změnou k 1. 1. 2013.

Mimorozpočtové zdroje

V rámci čerpání běžných výdajů mimo programy reprodukce majetku byly čerpány přijaté pojistné náhrady (400 tis. Kč) a nároky z nespotřebovaných výdajů (19 574 tis. Kč).

Běžné výdaje programového financování jsou komentovány v rámci výdajů ICT.

Čerpání kapitálových výdajů

Vývoj kapitálových výdajů v rozpočtu ÚFO

Veškeré kapitálové výdaje a výdaje určené na financování IT (kapitálové i běžné výdaje) jsou čerpány výhradně v rámci programů reprodukce majetku.

Tabulka č. 56 (v tis. Kč)

	Kapitálové výdaje
Schválený rozpočet na r. 2011	212 416
Schválený rozpočet na r. 2012	158 013
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-54 403
Skutečnost r. 2011	786 792
Skutečnost r. 2012	1 078 486
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	+291 694

Výdaje na tituly reprodukce majetku

Kapitálové a běžné prostředky jsou určeny na programy:

112V12 Rozvoj a obnova MTZ územních finančních orgánů

112V13 Pořízení, obnova a provozování ICT územních finančních orgánů

Ve schváleném rozpočtu výdajů na rok 2012 bylo na všechny **programy reprodukce majetku** určeno celkem 563 260 tis. Kč, z toho 158 013 tis. Kč kapitálových výdajů. Závažné ukazatele výdajů na financování programů reprodukce majetku zahrnují ve schváleném rozpočtu na rok 2012 nejen veškeré kapitálové výdaje, ale v programu 112V13 také část běžných výdajů (z celkového objemu schválených ostatních běžných výdajů ve výši 1 208 590 tis. Kč bylo na programové financování rozpočtováno 405 247 tis. Kč).

Upravený rozpočet programového financování je proti schválenému rozpočtu o 1 096 296 tis. Kč vyšší, z toho kapitálové výdaje se zvýšily o 1 072 635 tis. Kč a běžné výdaje o 23 661 tis. Kč.

Na financování programů reprodukce majetku byly použity nároky z nespotřebovaných výdajů, a to v následujícím členění: v programu 112V12 byla zapojena částka 33 110 tis. Kč pro kapitálové výdaje a v programu 112V13 bylo zapojeno celkem 49 431 tis. Kč v členění

35 636 tis. Kč pro kapitálové výdaje a 13 795 tis. Kč pro použití v běžných výdajích.

V programu 112V12 bylo k 31. 12. 2012 registrováno 23 akcí, z toho bylo v roce 2012 dokončeno 10 akcí:

- FÚ v Klatovech – rekonstrukce objektu,
- FŘ v Plzni – reprodukce investiční vybavenosti – regálové systémy na FÚ v Klatovech,
- FÚ v Českých Budějovicích – výstavba rampy pro přístup osob s omezenou schopností pohybu a orientace,
- FŘ v Hradci Králové – rekonstrukce vrátnice,
- FŘ v Ústí nad Labem – zesílení nosnosti stropní konstrukce,
- FŘ pro hl. m. Prahu – zvýšení únosnosti podlahy,
- FŘ v Ostravě – odkup podílového vlastnictví parkoviště,
- vzdělávací zařízení Přehrada Pozlovice – celková rekonstrukce vzduchotechnického zařízení,
- FÚ v Rokycanech – rekonstrukce plynové kotelny,
- GFŘ – logo Finanční správy České republiky.

Výdaje ÚFO na ICT (viz Tabulka č. 57)

Tabulka č. 57

(v tis. Kč)

Přehled o hospodaření ÚFO s prostředky na ICT v r. 2012 (titul 112V13)							
Výdaje	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Rozpočet celkový	Skutečné čerpání k 31. 12. 2012			
				Čerpání rozpočtu	Čerpání NNV	CELKEM	% plnění
	1	2	3	4	5	6=4+5	7=6/3
Běžné	405 247	391 454	405 249	363 981	11 841	375 822	92,74
Kapitálové	138 013	1 055 341	1 090 977	959 774	29 989	989 763	90,72
CELKEM	543 260	1 446 795	1 496 226	1 323 755	41 830	1 365 585	91,27

Významný podíl na celkovém rozpočtu programově financovaných výdajů mají **výdaje na výpočetní a komunikační techniku (ICT)**.

Rozpočet kapitálových výdajů (v tis. Kč) byl použit na:

servery a jejich příslušenství	290 964
vybavení serveroven	489
datové a současně telefonní a silové sítě (výdaje za komunikace)	12 440
PbÚ a jejich příslušenství	9 422
PC a jejich příslušenství	0
systémy EZS a EPS	7 731
CELKEM	321 046
programové vybavení (SW)	668 717
kapitálové výdaje - CELKEM	989 763

Rozpočet běžných výdajů (v tis. Kč) byl čerpán takto:

ADIS	197 376
AVIS	69 060
VEMA	21 500
TAXTEST	17 185
Ostatní	34 838
IS CELKEM	339 959
+ komunikace	35 863
CELKEM ICT 112V130	375 822

Tabulka č. 58

(v tis. Kč)

Rok	PŘÍJMY CELKEM	VÝDAJE (skutečnost k 31. 12. daného roku)			
		CELKEM	Kapitálové (investiční)	Běžné (neinvestiční)	Na jednoho zaměstnance
2008	50 363	7 928 825	488 791	7 440 034	515
2009	1 956 276	7 983 688	250 757	7 732 931	521
2010	1 855 498	7 424 143	200 359	7 223 784	503
2011	1 517 961	7 972 021	786 792	7 185 229	543
2012	1 437 312	8 335 333	1 078 486	7 256 847	566

c) Vyhodnocení nákladovosti a efektivity

Ukazatele nákladovosti a efektivity veřejné služby jsou ovlivněny mnoha vnějšími faktory. Vývoj efektivity a nákladovosti ÚFO ukazují **Tabulky č. 59 až 61**.

Tabulka č. 59

(v tis. Kč)

Základní ukazatele					
	2008	2009	2010	2011	2012
Daňové příjmy celkem	606 664 861	522 237 038	547 975 947	560 922 994	584 681 157
v tom:					
kap. 398 - VPS	606 664 861	520 933 983	546 662 171	559 711 996	583 574 041
kap. 312 - MF	0	1 303 055	1 313 776	1 210 998	1 107 116
Nedaňové příjmy	50 363	653 221	541 722	306 963	330 196
kap. 312 - MF					
PŘÍJMY CELKEM	606 715 224	522 890 259	548 517 669	561 229 957	585 011 353
VÝDAJE CELKEM	7 928 825	7 983 688	7 424 143	7 972 021	8 335 333
z toho: běžné výdaje	7 440 034	7 732 931	7 223 784	7 185 229	7 256 847
VÝDAJE (bez tvorby RF)	7 928 825	7 983 688	7 424 143	7 972 021	8 335 333
z toho: běžné výdaje	7 440 034	7 732 931	7 223 784	7 185 229	7 256 847
POČET zaměstnanců	15 379	15 330	14 768	14 677	14 710

Tabulka č. 60

(v Kč)

Efektivnost - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Příjmy na	2008	2009	2010	2011	2012
1 Kč výdajů	76,52	65,49	73,88	70,40	70,18
1 zaměstnanec	39 450 889	34 108 954	37 142 312	38 238 738	39 769 637
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na	2008	2009	2010	2011	2012
100 Kč příjmů	1,31	1,53	1,35	1,42	1,42
1 zaměstnanec	515 562	520 789	502 718	543 164	566 644
Běžné výdaje na	2008	2009	2010	2011	2012
1 zaměstnanec	483 779	504 431	489 151	489 557	493 327

V **Tabulce č. 61** jsou uvedeny upravené ukazatele o nákladovosti daňové správy, které jsou plně srovnatelné s jinými zeměmi (do celkové částky upraveného daňového inkasa za daňovou správu jsou promítnuty i nadměrné odpočty a vracení DPH a vracení daně spotřební).

Tabulka č. 61

(v tis. Kč)

Základní ukazatele					
	2008	2009	2010	2011	2012
PŘÍJMY CELKEM	606 715 224	522 890 259	548 517 669	561 229 957	585 011 353
nadměrné odpočty DPH	261 624 000	216 776 596	230 864 533	257 249 910	266 359 178
vratky daně spotřební	2 000	2 386	620	105	531
UPRAVENÉ PŘÍJMY	868 341 224	739 669 241	779 382 822	818 479 972	851 371 062
VÝDAJE (bez tvorby RF)	7 928 825	7 983 688	7 424 143	7 972 021	8 335 333
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na 100 Kč	2008	2009	2010	2011	2012
upravených příjmů	0,91	1,08	0,95	0,97	0,98

Pozn.: případné rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

IX. KONTROLNÍ A DOHLÍDKOVÁ ČINNOST

a) Interní audit

V průběhu roku 2012 bylo vykonáno pět řádných plánovaných auditů, které vycházely ze schváleného Střednědobého plánu interního auditu. Vzhledem k probíhajícím organizačním změnám daňové správy byly audity prováděny především jako audity systémů. Audity byly zaměřeny na přezkoumávání a vyhodnocování vnitřního kontrolního systému v oblasti smluvních vztahů, inventarizace majetku, převodů majetku, řídicí kontroly při používání rozpočtových prostředků a protikorupčních opatření. Výsledky zjištění včetně doporučení byly předány příslušným vedoucím zaměstnancům k přijetí opatření. Konzultační činnost byla prováděna v oblastech vnitřního kontrolního systému a přípravy jednotného systému hodnocení rizik.

b) Inspekce

V roce 2012 bylo hlavním úkolem v oblasti inspekční činnosti připravit a zajistit organizaci výkonu vnitřní kontrolní činnosti v nové organizační struktuře Finanční správy od 1. 1. 2013, a to nastavit rámec vnitřního kontrolního systému, zásady a pravidla pro plánování a provádění vnitřní kontrolní činnosti, předávání, vyhodnocování a evidenci informací získaných v rámci vnitřního kontrolního systému a nastavení postupů a pravidel při vyřizování zvláštních podání. Zdrojem pro identifikaci rizik byl zejména nepřetržitý proces hodnocení vlastní řídicí a kontrolní činnosti, kdy byla analyzována rizika, která by mohla dle jejich charakteru a závažnosti negativně ovlivnit plnění stanovených cílů a úkolů daňové správy.

Inspekční činnost byla zaměřena na prošetření a dokumentaci protiprávního jednání zaměstnanců, zejména na střet zájmů, dodržování zákazu podnikání a jiné výdělečné činnosti ve smyslu obecně závazných právních předpisů. Dále byla prověřována možná korupční jednání zaměstnanců, podněty poukazující na nevhodné chování nebo jednání úředních osob, na nesprávný postup ÚFO apod.

ÚFO bylo zaevidováno celkem 51 zvláštních podání, z nichž bylo 13 stížností ve smyslu § 175 správního řádu, 29 podnětů nebo oznámení a 9 ostatních podání. Anonymních podání bylo evidováno celkem 32. Ve srovnání s rokem 2011 je počet těchto podání obdobný.

Tabulka č. 62

Věcné zaměření zvláštních podání (na co bylo poukazováno)	VYŘÍZENO					
	FÚ	FŘ	GFŘ	CELKEM	(%)	
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob						
pracovníci FÚ	7	4	4	16	31	
pracovníci GFŘ, FŘ a vzdělávacích zařízení	0	0	1			
Střet zájmů a možné korupční jednání pracovníků						
pracovníci FÚ	1	4	8	14	27	
pracovníci GFŘ, FŘ a vzdělávacích zařízení	0	0	1			
Nedodržování zákazu podnikání a jiné výdělečné činnosti						
pracovníci FÚ	0	0	2	3	6	
pracovníci GFŘ, FŘ a vzdělávacích zařízení	0	0	1			
Možné porušení mlčenlivosti	0	1	1	2	4	
Postup ÚFO	4	2	0	6	12	
Dlouhodobě neuspokojivě řešené pracovní právní vztahy a vztahy na pracovišti	0	0	1	1	2	
Dostupnost služeb a informací poskytovaných ÚFO veřejnosti	1	2	5	8	16	
Nekalé podnikání, ostatní	0	1	0	1	2	
CELKEM	13	14	24	51	-	

Přehled zvláštních podání dle věcného zaměření a dle ÚFO, kterými byla tato podání vyřizována, je uveden v **Tabulce č. 62**, z které je patrné, že ve zvláštních podáních bylo nejčastěji poukazováno na nevhodné chování a jednání úředních osob (31 %), střet zájmů

a možné korupční jednání pracovníků ÚFO (27 %). Z celkového počtu 51 zvláštních podání jich bylo 36 nedůvodných (71 %). U devíti částečně důvodných (18 %) a šesti důvodných (11 %) zvláštních podání byla přijata příslušná organizační a personální opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

c) **Stížnosti vyřizované na ÚFO dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád**

ÚFO bylo zaevidováno 13 stížností ve smyslu ustanovení § 175 správního řádu (11 stížností na FÚ, dvě stížnosti na FŘ). Důvodnými byly shledány tři stížnosti (2 stížnosti na nevhodné chování nebo jednání úředních osob na FÚ, 1 stížnost na postup FÚ) a tři stížnosti byly shledány částečně důvodnými (2 stížnosti na nevhodné chování nebo jednání úředních osob na FÚ a 1 stížnost na FŘ). Více než polovina stížností byla shledána nedůvodnými. Oproti roku 2011, kdy bylo zaevidováno 57 stížností, došlo v roce 2012 k jejich výraznému poklesu (o 77 %). **Detailní přehled stížností je uveden v Tabulce č. 63.**

Tabulka č. 63

Věcné zaměření stížností	Počet	Důvodné	Částečně důvodné	Nedůvodné
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob	9	2	3	4
Postup ÚFO	4	1	0	3
CELKEM	13	3	3	7

X. ZÁVĚR

Nejvýraznější změnou v oblasti správy daně z příjmů právnických osob byl v uplynulém roce 2012 vznik a zahájení činnosti Specializovaného finančního úřadu, na niž po 1. lednu 2013 navázala potřeba plynulého přechodu na novou zákonnou organizační strukturu Finanční správy České republiky. To společně s pokračujícím nerovnoměrným průběhem hospodářského cyklu v některých odvětvích a s očekávaným celkovým poklesem výkonnosti české ekonomiky, bude v roce 2013 klást na zaměstnance finančních úřadů podstatně vyšší nároky i v oblasti správy daně z příjmů právnických osob.

Významné bude také v roce 2013 zabezpečování úkolů ve vazbě na nabytí účinnosti legislativních norem upravujících správu a zajištění II. pilíře důchodové reformy v České republice. Základní legislativní normy pro II. pilíř jsou zákon o důchodovém spoření, který se týká mimo jiné registrace smluv o důchodovém spoření a registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodů a zákon o pojistném na důchodovém spoření, který upravuje placení vlastní pojistné (spořicí) částky.

Správcem Centrálního registru smluv je zákonem o pojistném na důchodové spoření určen Specializovaný finanční úřad, který bude zajišťovat na základě žádosti, dle zákona o důchodovém spoření a v souladu s postupy správního řádu, registraci smlouvy o důchodovém

spoření. Při registraci bude kontrolovat splnění podmínek dané tímto zákonem a účastníkovi bude oznamovat zaregistrování smlouvy o důchodovém spoření.

Správu pojistného na důchodové spoření ve II. pilíři pak provádějí všechny finanční úřady. Finanční úřady povedou řízení se zaměstnavateli a s osobami samostatně výdělečně činnými (OSVČ), vybírají pojistné od zaměstnavatelů a OSVČ, převádějí vybrané prostředky na účty penzijních společností a neodvedené či nezaplacené pojistné budou na dlužnících také vymáhat.

Odvolacím orgánem pro řešení případných sporů týkajících se činnosti Centrálního registru smluv bude Odvolací finanční ředitelství se sídlem v Brně.

SEZNAM ZKRATEK POUŽITÝCH V TEXTU

ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DŘ	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
EPO	Elektronické podání písemností
FO	Fyzická osoba / fyzické osoby
FŘ	Finanční ředitelství
FÚ	Finanční úřad
GFŘ	Generální finanční ředitelství
JIM	Jedno inkasní místo pro příjmy veřejných rozpočtů
MF	Ministerstvo financí
PO	Právnická osoba / právnické osoby
SFÚ	Specializovaný finanční úřad
ÚFO	Územní finanční orgány
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
ZSDP	Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

Informace
o činnosti Celní správy České republiky
za rok 2012

I. OBSAH

ÚVOD	134
1. VÝSLEDKY CELNÍHO A DAŇOVÉHO ŘÍZENÍ.....	135
 VÝVOJ CELNÍCH A DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ	136
1.1. Celní a daňové příjmy v celním řízení	136
1.2. Inkaso a vratky spotřebních daní	136
1.3. Odvod z tradičních vlastních zdrojů (clo) do rozpočtu EU.....	142
1.4. Dělená správa.....	142
2. DAŇOVÉ A CELNÍ NEDOPLATKY	143
2.1. Rozbor pohledávek a nedoplatků v celním řízení k 31. 12. 2012	143
2.2. Rozbor nedoplatků vnitrostátní SPD a ekologických daní k 31. 12. 2012.....	145
3. CELNÍ A DAŇOVÉ ÚLEVY	147
3.1. Celní řízení.....	147
3.2. Vnitrostátní spotřební daně	147
4. CELNÍ ŘÍZENÍ	148
4.1. Údaje o provozu na státních hranicích.....	148
4.2. Počty celních prohlášení	148
4.3. Podpora celního řízení	149
4.4. Celní politika, pravidla původu zboží, pozastavení všeobecných cel (suspenze) .	149
4.5. Celní hodnota.....	151
4.6. Celní tarifování (sazební zařazení zboží).....	151
4.7. Integrovaný tarif – TARIC – CZ a celní kvóty	153
4.8. Celně technické laboratoře.....	153
4.9. Společná zemědělská politika	154
4.10. Společná rybářská politika	155
4.11. Následné kontroly po propuštění zboží.....	155
4.12. Tradiční vlastní zdroje	156
5. SPRÁVA SPOTŘEBNÍCH A EKOLOGICKÝCH DANÍ.....	156
5.1. Změny právních předpisů upravujících spravované oblasti, které nabyly účinnosti v roce 2012	156
5.2. Registrační řízení v rámci spotřebních a energetických daní.....	156
5.3. Povolovací řízení v rámci spotřebních daní.....	157
5.4. Povolovací řízení v rámci energetických daní	158
5.5. Daňové kontroly.....	158
5.6. Dopravy vybraných výrobků	159
5.7. Kontroly v oblasti přepravy a prodeje vybraných výrobků	161
5.8. Prominutí daně.....	162
6. VÝKON NĚKTERÝCH DALŠÍCH KOMPETENCÍ.....	163
6.1. Kontroly zaměstnávání cizinců.....	163
6.2. Následné kontroly Intrastatu	164
6.3. Obecná bezpečnost výrobků a bezpečnost potravin.....	165
6.4. Systém elektronického mýtného a časového zpoplatnění	165
6.5. Státní odborný dozor v silniční dopravě	167
6.6. ADR.....	168
6.7. Pěstování máku setého a konopí	168
6.8. Kontrola v železniční dopravě	169
6.9. Kontrola v oblasti ochrany trhu a spotřebitele	170

7.	PROVÁDĚNÍ ANALÝZY RIZIK V CS.....	171
7.1.	Obecné analytické produkty	171
7.2.	Finanční analýzy	171
8.	ODHALOVÁNÍ PŘÍPADŮ PORUŠOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	171
8.1.	Porušování předpisů a charakteristika vývoje.....	171
8.2.	Činnost pověřených celních orgánů v trestním řízení.....	172
8.3.	Formy a výsledky odhalování obchodních podvodů	174
8.4.	Ostatní ve specifických oblastech.....	180
8.5.	Služební kynologie.....	182
8.6.	Činnost Stálé pracovní skupiny mobilního velkokapacitního rentgenu.....	183
9.	OBLAST BEZPEČNOSTI CS	184
9.1.	Ochrana utajovaných informací v oblasti personální bezpečnosti.....	184
9.2.	Ochrana utajovaných informací v oblasti informačních systémů	184
II.	MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	184
1.	MEZINÁRODNÍ DOHODY	184
2.	ÚKOLY SPOJENÉ SE ČLENSTVÍM ČR V EU	185
2.1.	Resortní koordinační podskupina pro cla - RKP.....	185
2.2.	Zastupování zájmů ČR na jednáních v institucích EU.....	185
2.3.	Zajišťování a koordinace mezinárodní technické pomoci	186
2.4.	Zajišťování mezinárodního doručování rozhodnutí celních orgánů	187
3.	MEZINÁRODNÍ VÝMĚNA INFORMACÍ.....	187
3.1.	Činnost národní koordinační jednotky	187
3.2.	Úloha a výsledky Celní správy ČR v rámci struktur EU v oblasti celní spolupráce	189
3.3.	Spolupráce v oblasti spotřebních daní	190
3.4.	ELO a vyhledávání na mezinárodním poli	191
3.5.	Mezinárodní vymáhání	191
III.	INFORMATIKA A STATISTIKA	191
1.	ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI PROVOZU INFORMAČNÍHO SYSTÉMU CELNÍ SPRÁVY	191
2.	VÝVOJ A ÚDRŽBA CELNÍCH A DAŇOVÝCH SYSTÉMŮ	192
2.1.	Primární a pomocné systémy	192
2.2.	ČSN ISO/IEC 20 000-1 (ITSM)	192
2.3.	Strukturální fondy EU.....	192
3.	OBLAST STATISTIKY A SPRÁVY DAT	192
3.1.	CCN/CSI.....	192
3.2.	Číselníky	192
3.3.	Datový sklad	193
4.	SYSTÉMOVÁ PODPORA	193
4.1.	Adresářová služba Active Directory	193
4.2.	Poštovní systém	193
4.3.	Portál CS	193
4.4.	Ostatní systémy	194
4.5.	Systém řízení provozu ze sítě Internet (ISA)	194
4.6.	Datové služby.....	194

4.7.	Hlasové služby	195
5.	TECHNICKÁ PODPORA.....	195
5.1.	Zabezpečení HW.....	195
5.2.	Upgrade techniky, spotřební materiál	195
5.3.	Servis ICT	195
5.4.	Vyřazování techniky, evidence, kontrolní činnost.....	196
6.	UŽIVATELSKÁ PODPORA – REGIONY	196
IV.	PERSONALISTIKA	196
1.	SYSTEMIZACE A ORGANIZACE.....	196
2.	LIMIT ROZPOČTOVÝCH PROSTŘEDKŮ NA PLATY A OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI	197
3.	LIMIT ROZPOČTOVÝCH PROSTŘEDKŮ NA POVINNÉ POJISTNÉ PLACENÉ ZAMĚSTNAVATELEM	198
4.	ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA SOCIÁLNÍ DÁVKY	198
5.	VÝVOJ V OBLASTI KVALIFIKAČNÍ A VĚKOVÉ STRUKTURY ZAMĚSTNANCŮ	199
6.	VZDĚLÁVÁNÍ	201
V.	FINANCE.....	202
1.	PLNĚNÍ PŘÍJMŮ	202
1.1.	Daňové příjmy	202
1.2.	Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	203
2.	HOSPODAŘENÍ S ROZPOČTEM VÝDAJŮ.....	207
2.1.	Celkové výdaje za rok 2012.....	207
2.2.	Výdaje na financování programu reprodukce majetku v roce 2012	208
2.3.	Běžné výdaje za rok 2012	210
3.	VEŘEJNÉ ZAKÁZKY	215
VI.	PROVOZNÍ ZABEZPEČENÍ CELNÍ SPRÁVY	217
1.	INVESTIČNÍ VÝSTAVBA	217
2.	AUTOPROVOZ	218
3.	TECHNIKA	218
4.	VÝSTROJNÍ ZABEZPEČENÍ	218
VII.	INTERNÍ AUDIT A KONTROLNÍ ČINNOST	219
1.	INTERNÍ AUDIT	219
2.	KONTROLNÍ ČINNOST	219
2.1.	Vnější kontrolní činnost.....	219

2.2.	Vnitřní kontrolní činnost.....	220
2.3.	Inspekční činnost	220
2.4.	Vyřizování stížností, oznámení, podnětů a petic	221
VIII.	SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM.....	222
IX.	VZTAHY S OBCHODNÍ I LAICKOU VEŘEJNOSTÍ.....	222
	ZÁVĚR	223
	SEZNAM ZKRATEK	225

ÚVOD

Celní správa České republiky (CS) je bezpečnostním sborem zajišťující výkon kompetencí v oblasti správy cel a některých daní, jakož i dalších svěřených nefiskálních činností ve prospěch státu i jeho občanů. Její působnost je vymezena zejména zákonem č. 185/2004 Sb., o celní správě a její kompetence jsou upraveny více než stem národních i evropských předpisů, zvláště pak zákonem č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, nařízením Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění, a nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.

Rok 2012 byl v celní správě obdobím dokončování příprav k zabezpečení plynulého přechodu na dvoustupňové organizační uspořádání, které stanovuje s účinností od 1. 1. 2013 zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky. Přechod na dvoustupňové uspořádání byl jedním z hlavních cílů projektu modernizace celní správy, který spolu s dalšími projekty, zejména Projektem Výzva č. 59 z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost „Komplexní zavedení procesního řízení a procesní optimalizace v Celní správě ČR“, úzce navazuje na Projekt Reformy kontrolních a dohledových procesů v resortu ministerstva financí a Projekt vytvoření Jednoho inkasního místa, jenž je jednou z priorit programového prohlášení vlády.

Stěžejním úkolem celní správy v roce 2012 bylo navrhnout, připravit a realizovat soubor takových opatření, aby zavedení dvoustupňové organizační struktury mělo minimální dopad zejména na hospodářské subjekty, aby nedošlo k propadu na příjmové stránce rozpočtu a aby byly minimalizovány náklady spojené s realizací tohoto cíle. Proto byly jednotlivé kroky široce diskutovány s odbornou veřejností, byla v předstihu připravována jednotlivá povolení a postupy, zpracovávána metodika, informační systém CS modifikován na novou organizační strukturu, zpracován systém přerozdělení spisové agendy, techniky a lidských zdrojů, přičemž byla průběžně monitorována nákladovost celého procesu.

V oblasti strategického rozvoje byly v průběhu roku 2012 stanoveny strategické cíle celní správy na období 2013 až 2017 a přistoupeno k redesignu mise a vize, přijaty základní hodnoty stanoveny strategické cíle. Tyto cíle se soustředí především na zvyšování efektivity a účinnosti hlavních, podpůrných a obslužných procesů. Základním předpokladem je jejich spolehlivá měřitelnost a důraz na další snižování mzdových, provozních a investičních výdajů, při snaze být excelentní v klíčových oblastech a dlouhodobě udržet standard v neklíčových oblastech působnosti celní správy.

V oblasti výkonu služby se CS zaměřila zejména na snižování administrativní zátěže a zjednodušování formalit v rámci celního i daňového řízení a na rozšiřování elektronické komunikace s deklarantskou veřejností, včetně elektronizace vedení spisu. V oblasti kontrol bylo prioritou CS provádění kontrol zaměřených na problematiku kontrol vybraných výrobků a kontrol zaměřených na problematiku ochrany práv duševního vlastnictví. Ve druhé polovině roku byla kontrolní činnost CS značně ovlivněna tzv. metanolovou kauzou, kdy velké množství technických i personálních zdrojů bylo nasazeno na kontroly alkoholu a na dodržování opatření přijatých ministrem zdravotnictví. Zároveň celní orgány zajišťovaly

„výměnu“ kontrolních pásek pro značení lihu, jejichž nový vzor byl stanoven vyhláškou č. 310/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 149/2006 Sb., kterou se provádí zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 545/2005 Sb., a zajišťovali dozor nad překolkováním lahví umístěných v daňových skladech.

1. Výsledky celního a daňového řízení

Tabulka č. 1: Zůstatky na účtech CS ke dni 31. 12. 2012 (v mil. Kč)

	Z dovozu	Vnitrostátní SPD	Vnitrostátní ostatní	Celkem
Daň z přidané hodnoty	179,2			179,2
SPD z vína	2,3	318,4		320,7
SPD z minerálních olejů	11,5	81 227,1		81 238,6
SPD z lihu a lihovin	31,2	6 478,0		6 509,2
SPD z piva	0,2	4 655,6		4 655,8
SPD z tabákových výrobků	2,6	4,2		6,8
SPD z tabákových nálepek		46 994,6		46 994,6
Vratky-ozbr. silám cizích států		0,0		0,0
Vratky-zelená nafta		-1 816,1		-1 816,1
Vratky-pro výrobu tepla		-570,0		-570,0
Vratky-ostatní benzíny		-8,7		-8,7
Vrácení daně osobám s imunitou		-11,2		-11,2
Clo před vstupem do EU	2,4			2,4
Clo po vstupu do EU	1 542,2			1 542,2
Správní poplatky	4,1			4,1
Příslušenství	19,9		23,3	43,2
Ostatní příjmy			11,7	11,7
Blok. pokuty na místě zaplacené			329,5	329,5
Pokuty v řízení správním			238,7	238,7
DES ostatní			2 267,7	2 267,7
Daň z elektřiny		1 347,0		1 347,0
Daň z plynů		1 257,6		1 257,6
Daň z pevných paliv		454,1		454,1
Vrácení daně z elektřiny		0,0		0,0
Vrácení daně z plynů		0,0		0,0
Vrácení daně z pevných paliv		0,0		0,0
Pokuty z.13/97 Sb. a 111/94			0,0	0,0
Odvod za odnětí půdy do SR			198,0	198,0
Celkem	1 795,6	140 330,5	3 068,9	145 195,0

Na účtech CS byly k 31. 12. 2012 vedeny celní a daňové příjmy v celkové výši 145 195,0 mil. Kč (není zde započítán odvod cla do EU ve výši 4 791,9 mil. Kč). Nejvyšší

podíl 96,7 % na celkových příjmech vykazuje inkaso vnitrostátní spotřební daně, inkaso dělené správy se na příjmech podílí 2,1 % a příjmy vyplývající z dovozu 1,2 %. V porovnání s rokem 2011 došlo k mírnému poklesu inkasa celkových příjmů CS o 597,5 mil. Kč, tj. o 0,4 %.

VÝVOJ CELNÍCH A DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ

1.1. Celní a daňové příjmy v celním řízení

Na příjmech z dovozu, které v daném období dosáhly výše 1 795,8 mil. Kč, se nejvíce podílí inkaso cla, které činí 86,0 % z celkových příjmů vyplývajících z celního řízení. Ve srovnání s rokem 2011 došlo k poklesu těchto příjmů o 194,9 mil. Kč, tj. o 9,8 %.

Tabulka č. 2: Vývoj příjmů cla a daní (v mil. Kč)

	2011	2012	Rozdíl	Index (%) 2012/2011
DPH	205,6	179,2	-26,4	87,2
SPD celkem	35,2	47,8	12,6	135,8
- z toho SPD: z vína	2,7	2,3	-0,4	85,2
z minerálních olejů	6,1	11,5	5,4	188,5
z lihu a lihovin	25,9	31,2	5,3	120,5
z piva	0,1	0,2	0,1	200,0
z tabákových výrobků	0,4	2,6	2,2	650,0
Clo celkem	1 727,0	1 544,6	-182,4	89,4
- z toho: před vstupem do EU	1,3	2,4	1,1	184,6
po vstupu do EU	1 725,7	1 542,2	-183,5	89,4
Správní poplatky	7,7	4,1	-3,6	53,2
Příslušenství	15,0	19,9	4,9	132,7
Příjmy celkem	1 990,5	1 795,6	-194,9	90,2

Na snížení výběru cla se podílela především Dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Korejskou republikou na straně druhé (podepsaná v Bruselu dne 6. října 2010), která se prozatímne uplatňuje od 1. 7. 2011. Dohodou stanovené preferenční celní sazby (výhodnější než sazby uvedené v celním sazebníku) při dovozu zboží z Koreje, se uplatňovaly po celý rok 2012. V rámci této dohody dochází každoročně ke zvyšování preferencí (snížování celních sazeb) pro určité skupiny zboží dovážené s prokázaným preferenčním původem v Koreji.

Další z příčin snížení dovozního cla spočívá ve zvýšení dovozů zhruba o 17 % v rámci celních kvót.

1.2. Inkaso a vratky spotřebních daní

Celkové inkaso SPD (včetně dovozu a po odečtení vrácené SPD) k 31. 12. 2012 dosáhlo výše 140 378,6 mil. Kč. Výnos těchto daní za rok 2011 činil 140 637,6 mil. Kč. V porovnání těchto období došlo k poklesu inkasa o 259,0 mil. Kč, tj. o 0,2 %.

Předpokládaný celkový příjem státního rozpočtu pro rok 2012 ze spotřebních daní byl stanoven na 145,7 mld. Kč. Skutečný příjem spotřební daně za rok 2012 činil 140,4 mld. Kč, což znamená, že celní správa splnila na 96,4 %.

Tabulka č. 3: Inkaso spotřebních daní (v mil. Kč)

Druh inkasované SPD	2011	2012	Rozdíl	Index % 2012/2011
SPD z vína a meziproductů	312,7	320,8	8,1	102,6
SPD z minerálních olejů	83 390,8	81 238,6	-2 152,2	97,4
SPD z lihu a lihovin	6 765,8	6 509,3	-256,5	96,2
SPD z piva	4 488,4	4 655,8	167,4	103,7
SPD z tabákových výrobků a nálepek	44 957,9	47 001,5	2 043,6	104,5
Daň z elektřiny	1 386,9	1 347,0	-39,9	97,1
Daň ze zemního plynu a dalších plynů	1 322,7	1 257,6	-65,1	95,1
Daň z pevných paliv	477,1	454,1	-23,0	95,2
Celkem	143 102,3	142 784,7	-317,6	99,8
Druh vrácené SPD	2011	2012	Rozdíl	Index % 2012/2011
Vrácení SPD z min. olejů (technické benziny)	-617,5	-570	47,5	92,3
Vrácení SPD z min. olejů (zelená nafta)	-1 823,6	-1 816,1	7,5	99,6
Vrácení SPD z min. olejů (dle § 56a z. SPD)	-11,7	-8,7	3	74,4
Vrácení daně ozbrojeným silám (NATO)	-0,07	-0,05	0,02	71,4
Vrácení daně osobám s diplomatickou imunitou	-11,7	-11,2	0,5	95,7
Vrácená daň z elektřiny osobám s imunitou	-0,05	-0,04	0,01	80,0
Vrácená daň z plynů osobám s imunitou	-0,07	-0,04	0,03	57,1
Vrácená daň z pevných paliv osobám s imunitou	0	0	0	0
Celkem	-2 464,7	-2 406,1	58,6	97,6
Celkové čisté inkaso	140 637,6	140 378,6	-259,0	99,8

1.2.1. Spotřební daň z minerálních olejů

Tabulka č. 4: Spotřební daň z minerálních olejů (mld. Kč)

Rok	Skutečný výnos	Bazický index	Řetězový index	Odhad ve SR	Bazický index	Řetězový index	Plnění SR (%)¹
2009	79,5	100,0	100,0	86,6	100,0	100,0	91,7
2010	81,4	102,5	102,5	88,6	102,3	102,3	91,9
2011	80,9	101,9	99,4	83,1	96,0	93,8	97,4
2012	78,8	99,1	97,4	83,1	96,0	100	94,8

V komoditě minerální oleje bylo v roce 2012 inkasováno 78,84 mld. Kč, což představuje pokles o 2,10 mld. Kč oproti inkasu ve srovnatelném období roku 2011 (- 2,60 %). Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2012 činil 83,10 mld. Kč, tj. 4,26 mld. Kč nad skutečný výnos. Plnění odhadu státního rozpočtu pro rok 2012 dosáhlo k 31. 12. 2012 94,86 % celkového předpokládaného ročního výnosu.

V průběhu roku 2012 ekonomika ČR dále stagnovala vlivem hospodářské recese, pokles výnosů v komoditě minerální oleje, je odrazem přetrvávajících nižších prodejů motorové nafty a benzínu. Pokles prodejů motorové nafty je způsobený především vysokými prodejními cenami na vnitrozemských benzinových pumpách, kdy čeští i zahraniční řidiči mezinárodní tranzitní kamionové dopravy čerpají motorovou naftu v sousedních zemích. Dalším faktorem je snižující se spotřeba paliva u nově vyráběných naftových motorů v důsledku povinnosti plnit přísnější emisní normy EURO 5 a 6. Důvodem poklesu spotřeby motorových benzinů (podle údajů společnosti Benzina a.s. klesla od roku 2007 spotřeba benzinů o 15 %) je především změna chování motoristů v důsledku pokračující ekonomické recese, projevující se snižováním spotřeby včetně omezování používání osobních motorových vozidel. Mezi další faktory, ovlivňující snížení spotřeby motorových benzinů, patří pokračující nahrazování starších osobních motorových vozidel se zážehovými motory vozidly s motory vznětovými, rozšiřování použití alternativních paliv (palivo E85 – bioethanol) a v neposlední řadě technologický pokrok projevující se snižováním objemů zážehových motorů díky technologii přeplňování (downsizing), a tím i snížením spotřeby paliva.

Z ostatních makroekonomických důvodů, ovlivňujících pokles inkasa, lze uvést pokles výkonů v odvětvích náročných na spotřebu nafty a legální nahrazování fosilních paliv biopalivy. Negativní roli sehrávají rovněž daňové úniky, zapříčiněné nelegálními dopravami zejména motorové nafty do ČR některými subjekty ve volném daňovém oběhu s následným uvedením na trh prostřednictvím nekontaktních obchodních společností a daňové úniky způsobené nelegálním užitím dopravovaných „specifických“ minerálních olejů (v rozporu s deklarovaným účelem jejich použití), zejména formových nebo základových olejů, které jsou pak spolu s biopalivy nelegálně přimíchávány do motorové nafty a následně distribuovány na vybrané čerpací stanice (přidávané formové oleje ani biopaliva nejsou zatíženy spotřební daní). Tímto způsobem nelegálně vyráběné směsi pak z trhu vytlačují kvalitní, oficiálně prodávanou, zdaněnou motorovou naftu, což má za následek nižší prodej legálních výrobků a tím i nižší inkaso daně.

Podíl prostředků převedených do Státního fondu dopravní infrastruktury z příjmů ze spotřební daně z minerálních olejů představuje 9,1 %, což v roce 2012 činí 7,2 mld. Kč. Výše finanční podpory poskytnutá formou snížené sazby daně nebo vratky daně představovala částku 3,5 mld. Kč.

1.2.2. Spotřební daň z lihu a z lihovin

Tabulka č. 5: Spotřební daň z lihu (mld. Kč)

Rok	Skutečný výnos	Bazický index	Řetězový index	Odhad ve SR	Bazický index	Řetězový index	Plnění SR (%)
2009	7,0	100,0	100,0	7,1	100,0	100,0	98,1
2010	6,5	93,7	93,7	7,5	105,6	105,6	87,1
2011	6,8	97,2	103,7	7,6	107,0	101,3	89,1
2012	6,5	93,5	95,7	7,4	104,2	97,4	88,0

V komoditě líh bylo v roce 2012 inkasováno 6,51 mld. Kč, což představuje pokles o 0,26 mld. Kč oproti inkasu ve srovnatelném období roku 2011 (- 3,80 %). Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2012 činil 7,40 mld. Kč, tj. 0,89 mld. Kč nad skutečný výnos. Plnění odhadu státního rozpočtu pro rok 2012 dosáhlo k 31. 12. 2012 87,98 % celkového předpokládaného ročního výnosu.

Výnos spotřební daně z lihu byl v roce 2012 negativně ovlivněn především změnou nákupních preferencí konzumentů a výskytem metylalkoholu v lihovinách. Preference konzumentů byly po celý rok 2012 ovlivněny zejména nárůstem cen lihovin. Velké procento „tradičních“ konzumentů lihovin se částečně nebo zcela odklonilo od konzumace „klasických“ lihovin s lihovitostí 40 % objemových a nahradilo je levnějšími alkoholickými nápoji (např. pivem, tichým vínem a levnějšími lihovinami s lihovitostí nižší než 40 % objemových). Negativní dopad na inkaso spotřební daně měl dále podzimní výskyt metylalkoholu v lihovinách a s tím související 14ti denní opatření zákazu nabídky a prodeje lihovin. Podle vyjádření zástupců Unie výrobců a dovozců lihovin klesl prodej alkoholu v roce 2012 kvůli metylalkoholové aféře, v průměru o 10% (v gastronomických zařízeních poklesly prodeje v průměru o 15 %, v maloobchodní prodejní síti o 6 %). V absolutním vyjádření se jedná o snížení prodeje v množství 5,5 mil. litrů alkoholu. Důsledky se částečně projeví až v příjmech SR za rok 2013. V roce 2013 očekávají výrobci na trhu s lihovinami pokračující stagnaci.

Na výši příjmů ze spotřební daně z lihu má negativní dopad i stále rostoucí obliba pěstitelského pálení. Výše finanční podpory poskytnutá v roce 2012 formou snížené sazby daně představovala cca 462 mil. Kč, což je o cca 111 mil. Kč více než v roce 2011.

1.2.3. Spotřební daň z vína a meziproduktů

Tabulka č. 6: Spotřební daň z vína a meziproduktů (mld. Kč)

Rok	Skutečný výnos	Bazický index	Řetězový index	Odhad ve SR	Bazický index	Řetězový index	Plnění SR (%)
2009	0,3	100,0	100,0	0,3	100,0	100,0	110,0
2010	0,3	98,2	98,2	0,3	100,0	100,0	106,7
2011	0,3	96,1	97,8	0,3	100,0	100,0	104,3
2012	0,3	107,0	107,0	0,3	100,0	100,0	107,0

V komoditě víno bylo v roce 2012 inkasováno 0,321 mld. Kč, což představuje mírný nárůst o 0,008 mld. Kč oproti inkasu ve srovnatelném období roku 2011 (+ 2,58 %). Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2012 činil 0,30 mld. Kč, tj. 0,021 mld. Kč pod skutečným výnosem. Plnění odhadu státního rozpočtu pro rok 2012 dosáhlo k datu 31. 12. 2012 celkem 106,90 % celkového předpokládaného ročního výnosu.

Komodita vína a meziproductů nepatří z pohledu příjmu státního rozpočtu mezi nosné komodity a při porovnání s předcházejícími kalendářními roky lze zaznamenat jen nepatrné výkyvy ve spotřebě dotčených vybraných výrobků. Přestože obliba a spotřeba výrobků podléhajících spotřební dani z vína a meziproductů na daňovém území České republiky neustále mírně stoupá, nebyly ve výnosu daně dané komodity zaznamenány významné výkyvy. Tato situace je způsobena skutečností, že roste zejména spotřeba tzv. tichých vín, podléhajících spotřební dani ve výši 0 Kč/hl.

1.2.4. Spotřební daň z piva

Tabulka č. 7: Spotřební daň z piva (mld. Kč)

Rok	Skutečný výnos	Bazický index	Řetězový index	Odhad ve SR	Bazický index	Řetězový index	Plnění SR (%)
2009	3,4	100,0	100,0	3,6	100,0	100,0	95,6
2010	4,3	125,0	125,0	4,7	130,6	130,6	91,5
2011	4,5	130,5	104,5	4,5	125,0	95,7	99,8
2012	4,7	137,1	103,7	4,5	125,0	100	103,5

V komoditě pivo bylo v roce 2012 inkasováno 4,66 mld. Kč, což představuje nárůst o 0,17 mld. Kč oproti inkasu ve srovnatelném období roku 2011 (+ 3,72 %). Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2012 činil 4,50 mld. Kč, tj. 0,16 mld. Kč pod skutečným výnosem. Plnění odhadu státního rozpočtu pro rok 2012 dosáhlo k datu 31. 12. 2012 celkem 103,46 % celkového předpokládaného ročního výnosu. Výsledné inkaso představuje historicky nejvyšší výnos dosažený v této komoditě od 1. 1. 1993, tzn. od zavedení zdaňování vybraných výrobků spotřební daní.

Podle dat Českého svazu pivovarů a sladoven je od jara 2012 zaznamenáván postupný nárůst spotřeby piva, určeného pro český maloobchodní trh. Tato data potvrzuje růst inkasa spotřební daně, kdy jednotlivá měsíční inkasa od dubna 2012 dosahují nejvyšší úrovně od roku 2004. Mezi hlavní příčiny zvýšení prodejů piva patří návrat turistů do České republiky (podle prosincového odhadu agentury Czech Tourism by mohl rok 2012 v oblasti tzv. „příjezdové turistiky“ překonat i rekord z roku 2007, kdy Českou republiku navštívilo cca 6,7 milionu turistů), změny týkající se stupňovitosti piva, uvedeného do volného daňového oběhu i aktuální odklon spotřebitelů od konzumace lihovin, resp. jejich částečnému nahrazení konzumací piva a vína.

1.2.5. Spotřební daň z tabákových výrobků

Tabulka č. 8: Spotřební daň z tabákových výrobků (mld. Kč)

Rok	Skutečný výnos	Bazický index	Řetězový index	Odhad ve SR	Bazický index	Řetězový index	Plnění SR (%)
2009	37,7	100,0	100,0	50,0	100,0	100,0	75,4
2010	42,5	112,6	112,6	44,9	89,8	89,8	94,6
2011	45,0	119,3	105,9	45,4	90,8	101,1	99,4
2012	47,0	124,7	104,4	47,1	94,2	103,7	99,8

V komoditě tabákových výrobků bylo v roce 2012 inkasováno 47 mld. Kč, což představuje nárůst o 2,04 mld. Kč oproti inkasu ve srovnatelném období roku 2011 (+ 4,53 %). Odhad celkového výnosu uvedený ve státním rozpočtu 2012 činil 47,1 mld. Kč, tj. 0,1 mld. Kč nad skutečný výnos. Plnění odhadu státního rozpočtu pro rok 2012 dosáhlo k datu 31. 12. 2012 celkem 99,79 % celkového předpokládaného ročního výnosu.

Meziroční nárůst inkasa byl způsoben především předzásobením výrobců a dovozců cigaretami se sazbou daně, účinnou do 31. 12. 2012. V souvislosti se zvýšením sazeb daně od 1. 1. 2013 odebrali odběratelé tabákových nálepek v roce 2012 cca 98 mil. ks tabákových nálepek nad obvyklé celoroční průměry. Předmětné množství nálepek odpovídá cca 2 mld. ks cigaret. Průběh výběru inkasa v komoditě tabákových výrobků byl v roce 2012 dále pozitivně ovlivněn zvyšováním maloobchodních cen tabákových výrobků, kdy výrobci a dovozci navýšili ceny cigaret v období leden až květen 2012 v průměru o 2,- až 3,- Kč/krabičku.

Negativní vliv na plnění státního rozpočtu pak má pokračující meziroční pokles prodejů o 0,5 až 1 %. Tyto údaje korespondují s údaji Českého statistického úřadu, který vykazuje v letech 2008 až 2010 trend poklesu spotřeby cigaret v ČR – např. při porovnání let 2009 a 2010 se jedná o pokles spotřeby o 2,1 %.

1.2.6. Ekologické daně

Tabulka č. 9: Energetické daně (mld. Kč)

Rok	Skutečný výnos	Bazický index	Řetězový index	Odhad ve SR	Bazický index	Řetězový index	Plnění SR (%)
2009	3,2	100,0	100,0	4,2	100,0	100,0	75,7
2010	3,3	102,2	102,2	3,2	76,2	76,2	101,6
2011	3,2	100,2	98,0	3,3	78,6	103,1	96,6
2012	3,1	95,6	95,6	3,3	78,6	100,0	92,7

Výše ročního inkasa ekologických daní dosáhla k 31. 12. 2012 3,059 mld. Kč, což je 0,241 mld. Kč pod úroveň odhadu Ministerstva financí. Dosažené inkaso představuje pokles o 0,128 mld. Kč (tzn. o 4,02 %) ve srovnání s inkasem roku 2011. V porovnání s předcházejícími srovnatelnými obdobími (tzn. od roku 2009) se jedná o historicky nejnižší

roční inkaso. Příčinou této situace je reálný meziroční pokles spotřeby elektrické energie, zemního plynu i pevných paliv způsobený zpomalením hospodářského růstu v tuzemsku i celém středoevropském regionu, rostoucím počtem zateplených budov, snižováním energetické náročnosti ve všech průmyslových odvětvích a zvyšováním cen energií, způsobujících „energeticky odpovědnější“ chování spotřebitelů.

1.3. Odvod z tradičních vlastních zdrojů (clo) do rozpočtu EU

Do rozpočtu EU bylo v roce 2012 odvedeno 4 791,9 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2011 došlo k poklesu o 533,8 mil. Kč. Na odděleném účtu B byla na konci roku 2012 evidována částka 369,1 mil. Kč, což je o 26,0 mil. Kč méně než v roce 2011. Neuhrazené clo na konci roku 2012 činilo celkem 388,9 mil. Kč, z toho nedoplatky 309,3 mil. Kč, ostatní neuhrazené clo 79,6 mil. Kč není dosud splatné z důvodu ulehčení plateb.

1.4. Dělená správa

V roce 2012 bylo v rámci dělené správy zaevidováno 552 223 předpisů v celkové hodnotě 3 129 mil. Kč. Z tohoto počtu převzaly CÚ od PČR 382 045 pokut uložených v blokovém řízení v celkové částce 531 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2011 je vidět nárůst počtu předaných pokut k vymáhání cca o 2%. Z této částky bylo vymoženo 414 mil. Kč, tj. 78 %. Ve srovnání s rokem 2011 bylo v daném roce vymoženo téměř o 17 % více peněžitých plnění. Efektivita vymáhání evidovaných předpisů se dále zvyšuje v časovém horizontu, neboť celní úřady exekučně vymáhají se zpožděním 3 – 4 měsíců, aby předešly možnosti neoprávněného vymáhání.

V roce 2012 se o 8 % snížily, ve srovnání s rokem 2011, příjmy z pokut na místě zaplacených. K tomuto snížení došlo v souvislosti se zvýšením počtu předaných pokut na místě nezaplacených.

V roce 2012 bylo vybráno a vymoženo 2 871 mil. Kč. Tyto finanční prostředky se váží také k vymáhaným nedoplatkům z minulých let. Největší část příjmů v dělené správě tvoří výnosy z poplatků a odvodů na ekologických druzích příjmů. Podíl těchto poplatků na celkových výnosech z dělené správy činí 76,49 %.

Pro zvýšení efektivity vybírání peněžitého plnění povolily CÚ v roce 2012 úhrady ve splátkovém režimu u 233 předpisů v celkové výši 58 mil. Kč.

Celková výše nedoplatků v dělené správě je 1 578 mil. Kč. Oproti roku 2011 se výše nedoplatků snížila o 13 %. Z celkové částky nedoplatků tvoří 504 mil. Kč podíl nedoplatků z roku 2012. Na výši nedoplatků mají velký podíl nedoplatky z pokut ve správním a v blokovém řízení. Výše nedoplatků u pokut uložených v blokovém řízení předaných v roce 2012 činí 117 mil. Kč, tj. 23 % z nedoplatků vzniklých v tomto roce. Jedním z faktorů zvyšujících úroveň nedoplatků pokut jsou pokuty udělené PČR cizím státním příslušníkům, mladistvým, nezaměstnaným a bezdomovcům, které jsou prakticky nevyhnutelné.

Na celkové výši nedoplatků mají výrazný podíl odvody ze zemědělské půdy ve výši 25 mil. Kč a poplatky za odnětí lesní půdy ve výši 35 mil. Kč. V obou těchto případech je splatnost předpisů peněžitého plnění zákonem nastavena na 31. 12. 2012, takže k úhradám dochází až v roce 2013. U nedoplatků za odvody za odnětí zemědělské půdy je rozhodujícím faktorem skutečnost, že peněžité plnění, ve kterých jsou jako povinní uvedeny subjekty, které

jsou již zaniklé (jako například státní podniky, družstva zahrádkářů, jednotná zemědělská družstva, podniky které zanikly fúzí, atd.), nejsou hrazena. Ukladatelé nemohou dle ustanovení zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, přepsat povinnost hradit odvody za odnětí na stávající vlastníky, takže vymáhání těchto plateb za tyto odvody není možné.

Na základě žádostí jednotlivých ukladatelů v rámci institutu obecného správce daně (§ 106 zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád, ve znění pozdějších předpisů) byla celní správa v roce 2012 požádána o vymáhání 4 397 rozhodnutí v celkové výši 13 mil. Kč, což znamená, že nárůst peněžitého plnění vyplývající z předaných rozhodnutí oproti roku 2011 je 15%.

2. DAŇOVÉ A CELNÍ NEDOPLATKY

2.1. Rozbor pohledávek a nedoplatků v celním řízení k 31. 12. 2012

Pro účel zpracování rozboru se pohledávkou rozumí neuhrazená částka splatného cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení včetně příslušenství, bez ohledu na zákonnou lhůtu splatnosti. Po uplynutí lhůty splatnosti se stává tato neuhrazená pohledávka nedoplatkem.

Celková výše pohledávek činila k 31. 12. 2012 částku 4 820 903 tis. Kč. V této sumě pohledávek jsou zahrnuty nejen pohledávky a nedoplatky vzniklé neuhrazením cla a daní za zboží propuštěné do režimu volného oběhu, případně po skončení režimu s dočasným osvobozením od cla, ale i pohledávky předepsané platebními výměry za nedodání zboží v režimu tranzit, celní dluhy vyměřené dodatečnými platebními výměry a platebními výměry vydanými na základě následných kontrol, kdy u těchto případů není zajištěn celní dluh, a neuhrazené pohledávky, kdy deklarant měl povolení nezajišťovat celní dluh. Jsou zde zahrnuty také platební výměry na úrok z prodlení a penále při nedodržení zákonné lhůty splatnosti celního dluhu.

Ke dni 31. 12. 2012 činí stav nedoplatků cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení celkem 4 682 086 tis. Kč. Z toho podle druhu vyměřeného rozpočtového příjmu:

CLO	519 218 tis. Kč
DPH	1 307 895 tis. Kč
<u>SPD</u>	<u>2 487 524 tis. Kč</u>
Nedoplatky cla a daní vyměřených v rámci celního řízení	4 314 637 tis. Kč
Příslušenství : penále, úroky	274 738 tis. Kč
pokuty	15 540 tis. Kč
exekuční náklady	77 170 tis. Kč
<u>správní poplatky mimo kolků</u>	<u>1 tis. Kč</u>
Nedoplatky celkem	4 682 086 tis. Kč

Na celkové výši nedoplatků se podílí :

- nedoplatky vzniklé vyměřením na základě rozhodnutí z úřední povinnosti částkou	3 451 989 tis. Kč, tj. 73,7 %
- nedoplatky z obchodního zboží, vzniklé na základě celního řízení předložením JSD, částkou	974 636 tis. Kč, tj. 20,8 %
- nedoplatky z penále a úroků z prodlení a nedoplatky z neobchodního zboží částkou	255 460 tis. Kč, tj. 5,5 %

Rozdělení nedoplatků podle let vyměření celního dluhu

do r. 2003 (včetně)	3 884 279 tis. Kč
r. 2004	43 085 tis. Kč
r. 2005	226 947 tis. Kč
r. 2006	51 271 tis. Kč
r. 2007	59 790 tis. Kč
r. 2008	142 827 tis. Kč
r. 2009	40 409 tis. Kč
r. 2010	175 115 tis. Kč
r. 2011	36 082 tis. Kč
r. 2012	22 281 tis. Kč
Celkem	4 682 086 tis. Kč

Část nedoplatků ve výši 168 515 tis. Kč tvoří nedoplatky z let 1991 až 1994, kdy do roku 1993 nebylo nutno v plném rozsahu zajišťovat celní dluh. Do nedoplatků z let 1990 až 1994 jsou zahrnuty také nedoplatky vůči slovenským deklarantům vzniklé rozdělením federace k 1. 1. 1993, jejichž výše činí 38 tis. Kč.

Tabulka č. 10: Snížení / zvýšení celkového stavu nedoplatků po čtvrtletích (v tis. Kč)

Nedoplatky ke dni					Rozdíl	
					Zvýšení / snížení	
31. 12. 2011	31. 3. 2012	30. 6. 2012	30. 9. 2012	31. 12. 2012	Zvýšení	Snížení
4 895 957						0
	4 820 602					75 355
		4 779 009				41 593
			4 741 847			37 162
				4 682 086		59 761

Tabulka č. 11: Přehled nedoplatků podle jednotlivých ČR

Celní ředitelství	Nedoplatky k 31. 12. 2012 v tis. Kč	Podíl na celkové výši nedoplatků v %
Brno	451 320	9,6
České Budějovice	292 229	6,3
Hradec Králové	18 639	0,4
Olomouc	19 311	0,4
Ostrava	465 620	10
Plzeň	165 416	3,5
Praha	3 165 449	67,6
Ústí nad Labem	104 102	2,2
Celkem	4 682 086	100

CS využívá všechny zákonné možnosti k vymáhání - uplatňuje celní dluh na ručiteli, zjišťuje bankovní účty dlužníků, zjišťuje majetek dlužníků prostřednictvím katastrálního úřadu, v evidenci motorových vozidel, ve středisku cenných papírů a spolupracuje s finančními úřady v případě přeplatků evidovaných u poplatníka. Část nedoplatků je uplatněna v rámci konkurzního řízení a insolvenčního řízení.

CÚ v loňském roce odepsaly pro nedobytnost pohledávky v celkové výši 94 414 tis. Kč.

2.2. Rozbor nedoplatků vnitrostátní SPD a ekologických daní k 31. 12. 2012

Celková výše nedoplatků ke dni 31. 12. 2012 činila 5 438 580,6 tis. Kč a z toho 5 432 300,7 tis. Kč vnitrostátní SPD a 6 279,9 tis. Kč ekologické daně. Na celkové výši nedoplatků mají největší podíl nedoplatky SPD z minerálních olejů ve výši 3 061 068,3 tis. Kč.

Tabulka č. 12: Celkový přehled nedoplatků vnitrostátní SPD (v tis. Kč)

Celní ředitelství	SPD z						Celkem
	vína	minerálních olejů	tabák. výrobků	tabák. nálepek	piva	lihu	
Brno	520,0	433 057,4	635,6	0	93,2	216 028,2	650 334,4
České Budějovice	0,5	108 708,2	1 586,0	0	1 117,2	61 017,8	172 429,7
Hradec Králové	15,9	247 547,1	47 108,3	0	18,5	153 120,9	447 810,7
Olomouc	133,1	86 705,1	88,0	0	0,2	87 349,3	174 275,7
Ostrava	8,6	453 370,0	17 336,5	0	1,3	194 483,4	665 199,8
Plzeň	59,2	212 611,7	67 748,3	0	62,1	233,7	280 715,0
Praha	72,0	985 996,1	172 394,4	1 113 486,2	2 607,1	225 921,4	2 500 477,2
Ústí nad Labem	8,5	533 072,7	6 828,3	0	17,0	1 131,7	541 058,2
CELKEM	817,8	3 061 068,3	313 725,4	1 113 486,2	3 916,6	939 286,4	5 432 300,7

Nedoplatek u tabákových nálepek vznikl pouze u jediného subjektu v celkové výši 1 113 486,2 tis. Kč. Tento nedoplatek byl uhrazen ke dni 4. 1. 2013 v plné výši.

Tabulka č. 13: Celkový přehled nedoplatků ekologických daní v (tis. Kč)

Celní ředitelství	Daň z			Celkem
	elektřiny	zemního plynu	pevných paliv	
Brno	13,2	0,0	303,8	317,0
České Budějovice	0,0	236,6	0,0	236,6
Hradec Králové	0,0	0,0	93,2	93,2
Olomouc	38,0	1,4	0,0	39,4
Ostrava	2 977,3	0,0	1 601,6	4 578,9
Plzeň	4,3	4,8	114,5	123,6
Praha	256,3	447,3	70,5	774,1
Ústí nad Labem	19,6	93,2	4,3	117,1
Celkem	3 308,7	783,3	2 187,9	6 279,9

Tabulka č. 14: Vývoj kumulovaných nedoplatků vnitrostátní SPD a ekologických daní k 31.12. příslušného roku (v mil. Kč)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
SPD: minerální oleje	1 722,6	1 993,5	2 256,3	2 483,6	2 787,3	3 061,1
líh	529,0	649,2	743,0	945,4	1 012,4	939,3
pivo	290,2	5,6	7,7	3,7	2,4	3,9
víno	0,9	1,2	0,7	0,8	0,8	0,8
tabák	119,4	128,5	165,0	531,4	117,5	313,7
tabákové nálepky*	0,0	0,0	0,0	0	0	1 113,5
Ekologické daně	0,0	14,1	6,5	6,4	5,8	6,3
Celkem	2 662,2	2 792,1	3 179,2	3 971,3	3 926,2	5 438,6

* nedoplatek u tabákových nálepek vznikl pouze u jediného subjektu a byl uhrazen dne 4. 1. 2013 v plné výši

3. CELNÍ A DAŇOVÉ ÚLEVY

3.1. Celní řízení

V celkovém počtu celních a daňových úlev vykazovaných v rozbořech nedoplatků cla, daní a poplatků vyměřených v rámci celního řízení vždy ke dni 31. 12. příslušného roku rozhodnutí o úlevě došlo v roce 2012 oproti roku 2011 k poklesu neuhrazené částky cel a daní.

Tabulka č. 15: Struktura celních a daňových úlev (v tis. Kč)

Druh úlevy	Neuhrazená částka ke dni 31. 12. roku				
	2008	2009	2010	2011	2012
Odklad	1 667	130	2 573	2 617	2 737
Posečkání	15 195	39 407	180 148	228 692	231 076
Splátky	326 401	333 386	366 207	374 880	347 100
Celkem	343 263	372 923	548 928	606 189	580 913

V oblasti daňových a celních úlev je ke dni 31. 12. 2012 evidováno celkem 914 případů neuhrazených nedoplatků cla, daní a poplatků vyměřených v souvislosti s celním řízením, u kterých bylo v souladu s celním zákonem na základě písemných žádostí rozhodnuto o povolení odkladu, posečkání nebo splátek celního dluhu.

Tabulka č. 16: Aktuální stav daňových a celních úlev na jednotlivých druzích příjmů k 31. 12. 2012 (v tis. Kč)

Druh úlevy	Počet	Aktuální dlužná částka ke dni 31. 12. 2012							Neuhrazeno celkem
		Clo do 30. 4. 2004	Clo od 1.5.2004	DPH	SPD z dovozu	Pokuty v celním řízení	Exekuční náklady	Úrok/ Penále	
Odklad	88	0	2 737	0	0	0	0	0	2 737
Posečkání	493	168	222 851	4 020	289	0	18	730	231 076
Splátky	333	3 331	38 288	116 443	180 416	44	6 874	1 704	347 100
Celkem	914	3 499	263 876	120 463	180 705	44	6 892	5 434	580 913

3.2. Vnitrostátní spotřební daně

Posečkání v souladu s § 156 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

Tabulka č. 17: Vývojová řada kumulovaného posečkání vnitrostátní SPD a ekologických daní k 31. 12. příslušného roku (v mil. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Posečkání	2 980,6	3 462,0	4 148,5	5 024,8	6 048,0

K 31. 12. 2012 je celní správou na předpisech evidováno 6 048,0 mil. Kč posečkání, z toho k úhradě zbývá 321,3 mil. Kč.

4. CELNÍ ŘÍZENÍ

4.1. Údaje o provozu na státních hranicích

V rámci plnění oznamovací povinnosti peněžních prostředků v souladu se zákonem č. 253/2008, o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, bylo přijato celkem 754 oznámení v úhrnné hodnotě 3 759 833 650,00 Kč. V rámci kontrolní činnosti bylo odhaleno celkem 22 případů nesplnění oznamovací povinnosti v úhrnné hodnotě 12 163 575,00 Kč.

Tabulka č. 18: Počet oznámení a odhalených případů nesplnění oznamovací povinnosti

Rok	2011	2012
Přijatých oznámení celkem	535	754
V úhrnné hodnotě	4 440 247 175 Kč	3 759 833 650 Kč
Odhalených případů nesplnění OP	22	22
V úhrnné hodnotě	23 517 525 Kč	12 163 575 Kč

4.2. Počty celních prohlášení

Porovnání počtu dovozních celních prohlášení podaných za rok 2011 a za rok 2012 představuje nárůst o 10,7 %. Porovnání počtu elektronických dovozních celních prohlášení podaných za rok 2011 a za rok 2012 představuje nárůst o 15,9 %. Průměrný počet elektronicky podaných dovozních celních prohlášení za použití webové aplikace CS pro elektronické podávání představuje 9 %. Porovnání počtu použití některého ze zjednodušených postupů v dovozu za rok 2011 a za rok 2012 představuje nárůst o 35,7 %.

Počet vývozních celních prohlášení podaných za rok 2012 zaznamenal oproti roku 2011 nárůst o 14,73 %. Průměrný počet elektronicky podaných vývozních celních prohlášení za použití webové aplikace CS ČR pro elektronické podávání představuje 23 %. U zjednodušených postupů ve vývozu byl za rok 2012 nárůst oproti předchozímu roku 18,2 %.

Počet podaných tranzitních celních prohlášení za rok 2012 představuje nárůst o 6 %. Průměrný počet elektronicky podaných tranzitních celních prohlášení za použití webové aplikace CS elektronické podávání představuje 21 %. Porovnání počtu zahájených tranzitních celních prohlášení, u kterých byl použit zjednodušený postup schváleného odesílatele, za rok 2011 a za rok 2012 představuje nárůst o 3,3 %.

Počet ukončených tranzitních celních prohlášení za rok 2012 představuje pokles o 3,1 %. Porovnání počtu ukončených tranzitních celních prohlášení, u kterých byl použit zjednodušený postup schváleného příjemce, však představuje oproti roku 2011 nárůst o 4,3 %.

Tabulka č. 19: Počty celních prohlášení

Režim	Celkem	Z toho elektronicky		Z toho zjednodušeným postupem	
		Počet	%	Počet	%
Dovozní CP	1 009 143	936 720	92,83	557 842	55,28
Vývozní CP	1 155 774	1 155 066	99,46	944 384	81,71
Tranzitní CP	260 306	258 926	99,46	196 013	75,30
Tranzitní CP	378 246	378 246	100,00	225 615	59,64

Tabulka č. 20: Počty položek v celních prohlášeních

Režim	Celkem	Z toho elektronicky		Z toho zjednodušeným postupem	
		Počet	%	Počet	%
Dovozní CP	1 971 898	1 839 909	93,30	1 076 210	54,58
Vývozní CP	2 706 536	2 703 412	99,88	2 040 205	75,38
Tranzitní CP	520 724	517 842	99,44	334 815	64,65
Tranzitní CP	917 301	917 301	100,00	588 438	64,14

4.3. Podpora celního řízení

Podpora celního řízení zaměřená na činnost celních orgánů a zavedení moderních forem celního řízení zahrnuje oblast mezinárodních jednotných povolení a národního centralizovaného celního řízení. V oblasti mezinárodních jednotných povolení participují tuzemské celní orgány na 37 povoleních, přičemž za rok 2012 bylo schváleno 10 povolení.

V oblasti národního centralizovaného celního řízení za rok 2012 tuzemské celní orgány vydaly 69 povolení, přičemž v oblasti dovozních celních režimů bylo vydáno 31 povolení, v oblasti celního režimu vývoz bylo vydáno 38 povolení.

Podpora celního řízení zaměřená na obchodní veřejnost zahrnuje pravidelné schůzky s širokým počtem a spektrem firem působících v zahraničním obchodu ČR. Nejvýznamnější jsou jednání Smíšené skupiny pro e-Customs, která se konají minimálně 2krát ročně za účasti 70 až 80 zástupců obchodní veřejnosti a zástupců různých profesních sdružení. V roce 2012 se jednání Smíšené skupiny pro e-Customs konala v červnu 2012 a v listopadu 2012.

Na jednání Smíšené skupiny pro e-Customs navazují pravidelná pracovní jednání se zástupci různých profesních sdružení zaměřených na různé druhy dopravy nebo na různé druhy služeb poskytovaných v návaznosti na celní řízení.

4.4. Celní politika, pravidla původu zboží, pozastavení všeobecných cel (suspenze)

V průběhu roku 2012 na úrovni EK probíhala intenzivní jednání, kterých se aktivně účastnili zástupci GŘC. Jednání se týkala přípravy a rozšiřování preferenčního systému EU, zejména ve vztahu k pravidlům původu, jako např.:

- dokončení jednání, týkající se reformy/úpravy nového Všeobecného systému celních preferencí (GSP),

- pokračující vyjednávání o dohodách o oblasti volného obchodu s Kanadou, Singapurem, Malajsii, Indií, se zeměmi ACP (Afrika, Karibik, Pacifik) z regionu západní Afriky,
- pokračování v reformě pravidel původu zboží v rámci Evropsko-středomořských dohod „EUROMED“,
- pokračování ve vyjednávání o nových možnostech kumulace původu u produktů, které vstupují na trh EU v kontextu kumulace v rámci Dohod o hospodářském partnerství (EPAs).

Zároveň došlo k zahájení prozatímního uplatňování Dohody o hospodářském partnerství mezi EU a státy východní a jižní Afriky.

Z hlediska prokazování původu zboží nadále probíhá velké množství kontrolní činnosti na základě podnětů a poskytnutých informací Evropského úřadu proti podvodům (OLAF).

České celní orgány k 31. 12. 2012 evidují 758 schválených vývozců v oblasti původu zboží, kteří si při vývozu samostatně potvrzují důkazy o původu nebo statusu zboží. Vedle preferenčních důkazů vystavených zmíněnými schválenými vývozci vystavily celní úřady v roce 2012 celkem 68115 osvědčení o původu (EUR.1, EUR-MED, FORM.A) a osvědčení o statusu (A.TR).

Následující tabulka obsahuje údaje o následných verifikacích důkazů původu týkajících se vybraných zemí za rok 2012.

Tabulka č. 21: Počet verifikovaných důkazů původu

Země původu	Počet verifikovaných důkazů původu	Výsledek verifikace		
		Původní	Nepůvodní	Neuzavřené
CH - Švýcarsko	26	18	4	4
TR - Turecko	14	7	0	7
KH - Kambodža	14	6	0	8
KR – Jižní Korea	49	9	0	40
MK - Makedonie	16	0	0	16
PK- Pákistán	16	0	0	16
Celkem	135	40	4	91

Celkový počet provedených následných verifikací důkazů původu v roce 2012 byl 153.

GŘC spolupracuje a aktivně se podílí na systému EU v oblasti pozastavení všeobecných cel (suspenze cla) a autonomní celní kvóty nad rámec mezinárodních závazků EU, který umožňuje deklarantům z jednotlivých členských států (tedy i ČR) prostřednictvím celní správy podávat žádosti o suspenzi cla (snížení celních sazeb) nebo o autonomní celní kvótu, pokud nejsou materiály využívané deklarantem pro vlastní výrobu dostupné v rámci EU. V roce 2012 za ČR došlo k podání 13 žádostí o celní suspenze, do dalších 7 žádostí ČR vstoupila jako spolužadatel nebo oponent.

4.5. Celní hodnota

Během roku 2012 byla zajištěna účast na zasedáních Výboru pro celní kodex – sekce celní hodnocení (CCC-VS). Též byly zajištěny po lektorské stránce celkem čtyři certifikační kurzy, z nichž dva byly tematicky zaměřeny na celní hodnotu, další byl uskutečněn v rámci certifikačního kurzu pro kontroly po propuštění zboží a jeden v rámci specializačního kurzu zaměřeného na tradiční vlastní zdroje. Lektorsky byly zabezpečeny rovněž tři semináře k celnímu hodnocení pro veřejnost, které proběhly v dubnu 2012. CCC-VS byly předány informace týkající se statistiky dovozu ovoce a zeleniny do tuzemska za rok 2011 (předchozí rok dle vybraných komodit).

Hlavním úkolem CS v této oblasti bylo přijmout opatření k řešení podfakturace dováženého zboží (textilu a obuvi z Asie), přičemž je zřejmé, že jde o problematiku organizovaného zločinu, která značně přesahuje oblast agendy celního hodnocení. I proto je důležité, že nastavená opatření měla pozitivní přínos.

V průběhu roku pokračovala spolupráce s Generálním finančním ředitelstvím v oblasti dovozu textilu a obuvi. V dané problematice proběhla rovněž setkání na půdě celní správy, jejichž účelem bylo sladění společných postupů k eliminaci negativních daňových důsledků podhodnocení zboží. V rámci řešení daňových důsledků podhodnocení a rovněž v kontextu se zprávou Nejvyššího kontrolního úřadu byl počátkem roku podán legislativní návrh na vrácení správy DPH při dovozu obchodního zboží celním orgánům.

V červenci byla realizována změna v komunikaci ve věcech dotazů do aplikace TaxExpert – oceňování ojetých automobilů, která probíhá již výhradně prostřednictvím aplikace EDOS – Evidence dotazů operačních středisek na podkladně jedné zakoupené licence.

4.6. Celní tarifování (sazební zařazení zboží)

K hlavním činnostem CS v oblasti sazebního zařazení zboží v roce 2012, patřilo zejména vydávání závazných informací o sazebním zařazení zboží a nezávazných vyjádření k sazebnímu zařazení zboží a stanovisek k sazebnímu zařazení zboží.

4.6.1. Závazné informace o sazebním zařazení zboží

Závazné informace o sazebním zařazení zboží (ZISZ) jsou vydávány v souladu s článkem 12 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, celní kodex Společenství, a to na základě žádostí podaných fyzickými osobami, právníckými osobami nebo pokud tak stanoví platné právní předpisy i sdruženími osob uznanými jako způsobilé k právním úkonům, ačkoli nemají právní subjektivitu právníckých osob.

Účelem vydávání ZISZ je poskytnout, zejména obchodní veřejnosti, náležité právní záruky, zajistit jednotnost a správnost používání celní a statistické nomenklatury ve všech členských státech Evropské unie, zajistit určení správné výše celní sazby, která je stanovena pro dovoz a zároveň použití všech jiných právních ustanovení, která závisí na sazebním zařazení zboží a zajistit určení správného použití dovozních anebo vývozních certifikátů nebo certifikátů stanovených společnou zemědělskou politikou nebo výpočet vývozních náhrad atd. ZISZ jsou právně závazné pro celní orgány všech členských států Evropské unie, bez ohledu na členský stát, ve které byla ZISZ vydána.

V rámci České republiky bylo v loňském roce jediným útvarem pro podávání žádostí o ZISZ a vydávání ZISZ oddělení 30 Celního ředitelství Praha.

Všechny žádosti o ZISZ i vydané ZISZ v celé Evropské unii jsou jednotně evidovány v evropské databázi závazných informací (EBTI-3), kterou spravuje Evropská komise. Dle údajů v této databázi bylo v České republice v roce 2012 podáno 627 žádostí o ZISZ, což je oproti roku 2011 pokles o cca 16 %. Nejvíce žádostí o vydání ZISZ bylo podáno na stroje a přístroje (kapitoly 84 až 90 společného celního sazebníku). Na základě podaných žádostí bylo v roce 2012 vydáno 549 ZISZ, což je opět pokles oproti roku 2011 o cca 9 %. V porovnání s lety předchozími (2009 až 2011) je tedy patrný neustále klesající počet podaných žádostí o ZISZ i počet vydaných ZISZ.

V rámci systému vydávání ZISZ bylo v roce 2012 vyřízeno celkem 10 řádných opravných prostředků. Z tohoto počtu bylo 5 odvolání proti vydaným ZISZ a vyhověno bylo ve 3 případech, ve 3 případech bylo podáno odvolání proti usnesení o zastavení řízení ve věci vydání ZISZ a vyhověno bylo ve 2 případech, ve 2 případech bylo podáno odvolání proti odvolání ZISZ ve smyslu čl. 9 celního kodexu Společenství a vyhověno bylo v 1 případě. V roce 2012 bylo podáno o 13 řádných opravných prostředků méně, než v roce 2011, což je 43 % roku 2011.

K další významné činnosti CS v loňském roce související s problematikou ZISZ byla příprava přechodu agendy přijímání žádostí o ZISZ a vydávání a rušení ZISZ na nově vznikající útvar CS. Na základě zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, vykonává nově od 1. ledna 2013 výše uvedenou agendu CÚ pro Olomoucký kraj namísto stávajícího ČR Praha.

4.6.2. Nezávazná vyjádření k sazebnímu zařazení zboží a stanoviska k sazebnímu zařazení zboží

Nezávazná vyjádření k sazebnímu zařazení zboží (NVSZ) a stanoviska k sazebnímu zařazení zboží (SSZ) jsou vydávány v souladu s článkem 11 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, celní kodex Společenství, kdy NVSZ jsou vydávána pro fyzické a právnické osoby a SSZ jsou vydávána pro orgány veřejné moci, včetně útvarů CS. Žádosti o vydání NVSZ resp. SSZ jsou podávány prostřednictvím elektronického formuláře aplikace Elektronická evidence nezávazných vyjádření a stanovisek (aplikace EENVS), který je volně přístupný na internetových stránkách CS.

V podané žádosti z oblasti sazebního zařazení konkrétního zboží, obecných dotazů z oblasti sazebního zařazení zboží, případně výkladu kombinované nomenklatury (příloha I nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, v platném znění) je možno současně požádat i o další informace vztahující se přímo k tomuto sazebnímu zařazení (např. kód TARIC, celní sazba, případné zákazy a omezení).

NVSZ a SSZ jsou vydávány v případech, kdy nelze požádat o vydání ZISZ, tedy případy, kdy se nejedná o zamýšlený dovoz / vývoz ze / do třetích zemí (pro účely DPH, SPD, Intrastatu atd.) anebo by byl proces vydání ZISZ příliš zdlouhavý a žadatel potřebuje znát relevantní informace co nejdříve.

V roce 2012 bylo podáno prostřednictvím aplikace EENVS 6.708 žádostí o vydání NVSZ a SSZ, přičemž cca 73 % z tohoto počtu byly žádosti o SSZ a pouhých 27 % byly žádosti podané fyzickými či právnickými osobami o NVSZ. V porovnání s rokem 2011 se jedná o nárůst o cca 9 %. V této souvislosti je třeba uvést, že velké množství těchto žádostí se týkalo sazebního zařazení více druhů zboží a tudíž výsledné číslo podaných informací o sazebním zařazení zboží je o několik set vyšší.

4.7. Integrovaný tarif – TARIC – CZ a celní kvóty

V oblasti integrovaného tarifu je základním úkolem správa datové základny - TARIC_CZ. Tato platforma zajišťuje zejména jednotný postup celních úřadů v oblasti vyměřování cla a daní z dováženého zboží a uplatňování dalších obchodně politických opatření při dovozu nebo vývozu zboží. TARIC_CZ je vytvářen spojením integrovaného tarifu TARIC_EU, který je spravován Evropskou komisí - DG TAXUD a je aktualizován pomocí změnových souborů, a národním integrovaným tarifem, který obsahuje informace vyplývající z národní legislativy a předpisů vycházejících v úředních věstnících EU, které nejsou z její úrovně zapracovány. CS v roce 2012 obdržela 252 změnových souborů.

CS v roce 2012 rovněž obdržela 3168 požadavků na čerpání tarifních kvót. Z toho bylo do Evropské komise - DG TAXUD odesláno 3137 požadavků a stornováno 31 požadavků. Jedná se o 17% nárůst oproti roku 2011, který byl způsoben zvýšením dovozu vína v rámci kvót ze zemí bývalé Jugoslávie.

Celní správy členských zemí EU zasílají do Komise dohledová data, která slouží jako jeden z důležitých podkladů pro společnou obchodní politiku EU vůči třetím zemím. V roce 2012 došlo u zasílaných dohledových dat do DG TAXUD k dalšímu navýšení sledovaných kódů. Bylo zkontrolováno a následně odesláno do DG TAXUD přes 2 892 000 záznamů. Denní průměr kontrol celních dohledů Společenství je 11 390.

4.8. Celně technické laboratoře

Činnost CTL se prováděla v souladu s požadavky norem ČSN EN ISO/IEC 17025 a ČSN EN ISO 9001 v oblastech laboratorního zkoumání a analýz vzorků zboží pro celní, daňové a další kontrolní účely a dále při metodickém řízení odběrů a manipulace se vzorky. Prověrkami akreditačním a certifikačním orgánem bylo konstatováno, že zavedený systém řízení kvality je dlouhodobě dobře dokumentován a uplatňován a je tudíž vhodný, funkční, efektivní a v souladu s uvedenými normativními požadavky a zákonnými předpisy. V rámci provedených auditů nebyly identifikovány žádné kritické neshody a to i přes skutečnost, že pracoviště bylo přetíženo analýzou vzorků z metanolové kauzy. V rámci auditu Českým institutem pro akreditaci došlo k optimalizaci akreditovaného rozsahu laboratoře – rozšíření o požadovaný „2-propanol“ a nízké hodnoty methylesterů mastných kyselin. Jeden zkušební postup byl stažen z akreditace a byli stanoveni noví garanti flexibility. Nadále byla věnována trvalá pozornost vývoji nových postupů, metod a přístupů k výzkumu např. syntetických drog, značkování minerálních olejů a dalším oblastem směřujících k prohloubení kontrolní činnosti.

Ve struktuře posuzovaných vzorků a žádostí na rozborovou činnost v roce 2012 v CTL vzhledem ke zmíněné kauze „Metyl“ převažovala kontrola vzorků lihovin z pohledu zdravotní

nezávadnosti a následně spotřebních daní (kontrola pravosti kontrolních pásek, přítomnost denaturačních prostředků apod.). Spektrum analyzovaných vzorků zahrnovalo kromě vzorků lihovin také pohonné hmoty, paliva a další ropné produkty, tabák a tabákové výrobky a z dalších vzorků pak zemědělské a potravinářské produkty. K dalším okruhům aktivit CTL v hodnoceném období patřila problematika omamných a psychotropních látek a jejich prekurzorů, zkoušení v rámci obecné bezpečnosti výrobků a kontrola vybraných vzorků zboží podléhajícím zákazům a omezení (např. CITES dřeva). Srovnáním s předchozím obdobím lze konstatovat, že se počet odebíraných vzorků zvýšil v roce 2012 z cca 8 600 vzorků na cca 10 000 pro vzorky z celní správy (celkový počet, tj. i vzorky odebraných jinými subjekty, přesáhl 11 000), což představuje nárůst o více než 50 % oproti stanovené kapacitě CTL. Nárůst byl hlavně způsoben vzorky odebíranými v rámci akce „Metyl“ a následných kontrolních akcí. Z celkového počtu prováděných zkoušek překročil v roce 2012 podíl akreditovaných zkoušek 50 %, což svědčí o účelnosti výběru zkoušek určených k akreditaci, jakož i o účelnosti odebíraných vzorků. Počet vykonaných zkoušek na jeden vzorek zaujímal v CTL v roce 2012 více než 5. Opětovný nárůst vzorků a počtů zkoušek způsobil překročení rozborové kapacity CTL a vzorky tedy nemohly být vyřizovány ve stanovených termínech. Více než 3 000 vzorků odebraných v roce 2012 bude dokončeno až v roce 2013.

Celně kriminalistické pracoviště zpracovalo v roce 2012 celkem 761 žádostí s počtem zkoumaných vzorků cca 789250, což také proti minulému roku představovalo mnohonásobné navýšení v počtu vzorků. Pro srovnání v roce 2011 bylo zpracováno celkem 1 029 žádostí s počtem 123 000 zkoumaných vzorků. Vzhledem k akcím „Metyl“ a „735“ převažovaly žádosti v počtu 249 na kontrolu pravosti kontrolních pásek povinného značení lihu s počtem vzorků cca 130 000. Dále bylo v problematice pracoviště provedeno 284 analýz pravosti olovených celních závěr. V oblasti omamných a psychotropních látek pak bylo 167 žádostí na cca 1705 vzorků. V oblasti analýzy cigaretových, tabákových výrobků a tabákových nálepek bylo 42 žádostí, což zahrnovalo počet vzorků přesahující 650 000. V oblasti drahých kamenů se jednalo o 52 vzorků, u materiálů dvojího užití a vojenského materiálu 4 vzorky. Celně kriminalistické pracoviště také průběžně zajišťovalo vzdělávací činnost v různých oblastech při výuce kriminalistiky a duálních materiálů.

4.9. Společná zemědělská politika

V roce 2012 pokračoval sestupný trend v počtu předložených vývozních celních prohlášení, na jejichž základě bylo žádáno o vývozní náhrady, z důvodu snižování počtu zemědělských produktů, pro které byly v roce 2012 stanoveny vývozní náhrady.

V souvislosti s používáním systému řízení rizik je od 1. 1. 2010 v souladu s čl. 6 odst. 2 písm. b) nařízení Komise (ES) č. 1276/2008 o sledování vývozů zemědělských produktů, pro které jsou poskytovány náhrady nebo jiné částky, prováděném prostřednictvím fyzických kontrol, v platném znění, nahrazena 5% míra fyzických kontrol sledovaná za celní úřad a odvětví produktů v daném kalendářním roce mírou 5 % zahrnující celé území ČR a všechna odvětví produktů v daném kalendářním roce, přičemž se na jedno odvětví produktů uplatní minimální 2% míra. V roce 2012 byly vyváženy zemědělské produkty pouze z odvětví hovězího a telecího masa, kdy bylo přijato 50 vývozních celních prohlášení a celními úřady provedeno 10 fyzických kontrol, což představovalo míru kontrol 20 %.

4.10. Společná rybářská politika

Celní správa ČR provádí ověřování osvědčení o úlovku, které musí být předloženo při dovozu produktů rybolovu do EU. Osvědčení o úlovku potvrzuje příslušný orgán třetí země, pod jejíž vlajkou pluje rybářské plavidlo, z jehož odlovů byly dovážené produkty rybolovu získány. Cílem je potvrdit, že tyto odlovy byly provedeny v souladu s příslušnými opatřeními na zachování a řízení rybolovných zdrojů.

Za období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 bylo předloženo k ověření 942 osvědčení o úlovku. Na základě výsledku provedeného ověření byl v souladu s čl. 18 odst. 1 písm. c) nařízení Rady (ES) č. 1005/2008, kterým se zavádí systém Společenství pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, v platném znění, zamítnut dovoz zásilky produktů rybolovu provázený osvědčením o úlovku potvrzeným orgány Nového Zélandu vzhledem k tomu, že předmětné osvědčení o úlovku nebylo potvrzeno státem vlajky rybářského plavidla, z jehož odlovu byly dovážené produkty rybolovu získány.

4.11. Následné kontroly po propuštění zboží

V roce 2012 bylo zahájeno 458 kontrol po propuštění zboží a ukončeno celkem 539 kontrol po propuštění zboží, z nichž bylo 355 pozitivních, tj. došlo ke zjištění porušení právních předpisů. Celkový zjištěný únik na cle a daních byl ve výši 38 901 410 Kč. Osm specializovaných oddělení 24 (22) ČR zjistilo únik na cle a daních ve výši 20 731 238 Kč, což je 53,3 % z celkově zjištěného úniku.

Nejčastěji se opakující formou porušení celních předpisů v roce 2012 bylo nesprávné sazební zařazení zboží, dvojí fakturace, neoprávněné přiznání preferenční sazby a nezapočítání vedlejších nákladů souvisejících s pořízením dovezeného zboží.

Kromě kontrol po propuštění zboží zaměřených na možné krácení cla a daní, byly rovněž prováděny kontroly se zaměřením na dovoz a vývoz vojenského materiálu, vývoz zboží dvojího užití a vývoz zboží, které podléhá mezinárodním sankcím.

Tabulka č. 22: Přehled počtu a výsledků integrovaných kontrol v letech 2008 - 2012

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Zahájené kontroly	806	726	664	567	468
Ukončené kontroly	848	724	698	609	539
Kontroly s pozitivním výsledkem	408	390	403	356	355
Výslednost následných kontrol v %	48,1	53,9	57,7	58,5	66,0
Zjištěný únik na cle, daních a poplatcích (mil. Kč)	93,1	94,7	249,5	62,2	38,9

4.12. Tradiční vlastní zdroje

V souladu s čl. 6 odst. 5 nařízením Rady (ES, EURATOM) č. 1150/2000 v platném znění mají členské státy povinnost hlásit Evropské komisi případy o zjištěných podvodech a nesrovnalostech týkajících se tradičních vlastních zdrojů (cla), ve kterých dodatečně stanovená částka cla přesahuje hodnotu 10 000 EUR.

V roce 2012 bylo Evropské komisi nahlášeno celkem 50 případů zjištěných podvodů a nesrovnalostí s celkovou vyměřenou částkou cla ve výši 2 396 832 EUR. Ke dni 31. 12. 2012 bylo 47 případů uzavřeno a celková uhrazená částka činila 2 351 358 EUR, což činí 98,10 % z celkového počtu vyměřených částek.

Všechny případy uvedené v systému pro tradiční vlastní zdroje (OWNRES) byly klasifikovány jako nesrovnalosti. Nejčastějším důvodem pro dodatečné vyměření celního dluhu bylo nesprávné sazební zařazení zboží (36 případů v částce 1 901 812 EUR). Podvodné jednání nebylo prokázáno, případně evidováno.

5. SPRÁVA SPOTŘEBNÍCH A EKOLOGICKÝCH DANÍ

5.1. Změny právních předpisů upravujících spravované oblasti, které nabyly účinnosti v roce 2012

V roce 2012 došlo k novelizaci několika zásadních předpisů pro oblast spotřebních daní. Do znění zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (ZSpD) byla implementována směrnice Rady 2010/12/EU ze dne 16. února 2010, kterou se mění směrnice 92/79/EHS, 92/80/EHS a 95/59/ES o struktuře a sazbách spotřební daně z tabákových výrobků a směrnice 2008/118/ES a došlo k dalším, zejména zpřesňujícím úpravám znění zákona.

V souvislosti s „metanolovou kauzou“ byl vyhláškou č. 310/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 149/2006 Sb., kterou se provádí zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 545/2005 Sb., stanoven nový vzor kontrolní pásky ke značení lihu určené ke značení lihu ve spotřebitelském balení o obsahu etanolu ve výrobku od 20 % objemových.

Dnem 1. září 2012 nabyly účinnosti zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, který nahradil zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Jedním z hlavních důvodů přijetí nové právní úpravy byla snaha zajistit zefektivnění jednotlivých nástrojů využívaných při plnění úkolů v oblasti kvality ovzduší s cílem dosáhnout dalšího snížení emisí znečišťujících látek a zlepšení kvality ovzduší, při současném snížení nadbytečné administrativní zátěže a legislativních povinností.

5.2. Registrační řízení v rámci spotřebních a energetických daní

V rámci výkonu správy spotřebních a energetických daní prováděly celní úřady na základě žádostí daňových subjektů (příp. z moci úřední) jejich registraci k příslušné dani.

Tabulka č. 23: Plátcí spotřebních a energetických daní evidovaných k 31. 12. příslušného roku

Komodita	Počet plátců	
	2011	2012
Minerální oleje	589	641
Pivo	399	441
Víno a meziprodukty	3 150	3254
Láh	2 319	2354
Tabákové výrobky	465	478
Elektřina	520	518
Pevná paliva	226	219
Zemní plyn a některé další plyny	516	535
Celkem	8184	8440

5.3. Povolovací řízení v rámci spotřebních daní

V rámci výkonu správy spotřebních daní vydávaly celní úřady a celní ředitelství na základě žádostí daňových subjektů a po provedeném řízení celkem 10 typů povolení.

Tabulka č. 24: Platná povolení k 31. 12. příslušného roku

Druh povolení	Počet povolení	
	2011	2012
Zvláštní povolení na přijímání a užívání VV výrobků osvobozených od daně	516	622
Povolení k provozování daňového skladu	640	714
Oprávněný příjemce pro opakované přijímání vybraných výrobků	672	804
Držitel povolení k nákupu zkapalněných ropných plynů uvedených do volného daňového oběhu	778	899
Oprávněný příjemce pro jednorázové přijetí vybraných výrobků	125	74
Prodej za ceny bez daně (letišť)	15	13
Zvláštní povolení na přijímání a užívání lihu osvobozeného od daně	228	388
Povolení ke značkování a barvení vybraných výrobků	14	12
Povolení ke značkování vybraných výrobků	3	2

5.4. Povolovací řízení v rámci energetických daní

V rámci výkonu správy tzv. energetických daní vydávají celní úřady na základě žádostí daňových subjektů a po provedeném řízení celkem 6 typů povolení.

Tabulka č. 25: Platná povolení k 31. 12. příslušného roku

Druh povolení	Počet povolení	
	2011	2012
Povolení k nabytí elektřiny bez daně	184	192
Povolení k nabytí elektřiny osvobozené od daně	456	431
Povolení k nabytí plynu bez daně	98	126
Povolení k nabytí plynu osvobozeného od daně	541	537
Povolení k nabytí pevných paliv bez daně	243	260
Povolení k nabytí pevných paliv osvobozených od daně	165	172

V souladu s příslušnými ustanoveními zákona o povinném značení lihu, resp. zákona o pohonných hmotách, provádí celní orgány registraci subjektů k povinnému značení lihu a distribuci pohonných hmot.

Tabulka č. 26: Registrace ke značení lihu k 31. 12. příslušného roku

Rok	2011	2012
Počet platných registrací ke značení lihu	472	415

Tabulka č. 27: Distributoři pohonných hmot registrovaných k 31. 12. příslušného roku

Rok	2011	2012
Počet registrovaných distributorů pohonných hmot	1065	1625

5.5. Daňové kontroly

Ke zjištění nebo prověření daňového základu nebo jiných okolností rozhodných pro správné stanovení daně slouží institut daňové kontroly. Daňové kontroly jsou prováděny zaměstnanci oddělení kontrol příslušného celního úřadu.

V roce 2012 zahájily celní úřady 274 daňových kontrol a ukončily 342 daňových kontrol. Za jednu daňovou kontrolu se v tomto údaji považuje kontrola daní, ke kterým je daňový subjekt registrován bez ohledu na počet zdaňovacích období. Na základě provedených daňových kontrol bylo zjištěno porušení právních předpisů ve 100 případech a následně tak doměřeno celkem 12,8 mil. Kč.

Tabulka č. 28: Výsledky provedených daňových kontrol v letech 2011 a 2012 (dle jednotlivých komodit)

Komodita	Počet subjektů, kterým bylo doměřeno		Doměřeno celkem v mil. Kč	
	2011	2012	2011	2012
Minerální oleje	73	64	13,44	11,23
Tabák	4	1	130,87	0,04
Líh	24	14	24,05	1,01
Pivo	6	5	41,72	0,01
Víno	8	3	0,01	0,16
Elektřina	7	6	0,08	0,24
Zemní plyn a ostat. plyny	5	5	6,47	0,10
Pevná paliva	7	2	0,54	0,002
Celkem	134	100	217,18	12,80

Tabulka č. 29: Výsledky provedených daňových kontrol v letech 2011 a 2012 (dle počtu daňových kontrol)

Rok	2011	2012
Zahájené DK	328	274
Ukončené DK	334	342
Neukončené DK	89	30
Počet pozitivních zjištění	134	100
Doměřeno v mil. Kč	217,2	12,8

5.6. Dopravy vybraných výrobků

Pro kontrolu a sledování doprav vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození bod daně je od 1. 1. 2011 ve všech členských zemích EU využíván Excise Movement and Control System - elektronický systém pro dopravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani (systém EMCS). Smyslem systému EMCS je zabezpečení lepší kontroly a sledování dopravy vybraných výrobků v režimu podmíněného osvobození od daně v rámci Evropské unie. Systém EMCS vznikl především za účelem boje proti podvodům v oblasti spotřebních daní. Podstatou systému EMCS je nahrazení papírových průvodních dokladů podle Nařízení Komise 2719/92/EHS elektronickými průvodními doklady (průvodní doklad e-AD).

Všechny schválené průvodní doklady e-AD jsou mezi členskými zeměmi EU zasílány pouze elektronicky – prostřednictvím systému EMCS, tzn. také v případě vývozu vybraných výrobků z území EU (kdy celním úřadem určení je výstupní celní úřad, který potvrdí výstup vyvážených vybraných výrobků mimo daňové území EU). Každou zásilku vybraných

výrobků musí doprovázet stejnopis průvodního dokladu e-AD nebo obchodní doklad obsahující referenční kód (ARC).

Tabulka č. 30: Doprava VV v režimu podmíněného osvobození od daně v letech 2011 a 2012

Členský stát	z EU do ČR		z ČR do EU	
	2011	2012	2011	2012
AT - Rakousko	20 774	12 832	4 506	8 530
BE - Belgie	771	813	155	176
BG - Bulharsko	236	302	493	508
CY - Kypr	5	1	21	18
DE - Německo	27 497	25 107	13 517	15 094
DK - Dánsko	50	64	353	414
EE - Estonsko	12	8	92	105
ES - Španělsko	2 303	2 408	276	369
FI - Finsko	120	107	385	353
FR - Francie	5 682	6 260	560	587
GB - Velká Británie	560	691	1 577	1 621
GR – Řecko	179	163	179	190
HU - Maďarsko	3 486	2 521	1 078	1 183
IE - Irsko	204	207	39	72
IT - Itálie	7 000	5 913	1 728	2 120
LT – Litva	404	5	303	395
LU - Lucembursko	9	280	5	8
MT - Malta	0	0	0	4
LV – Lotyšsko	11	60	128	138
NL - Nizozemsko	1 055	1 946	314	515
PL - Polsko	4 766	5 138	3 772	3 994
PT - Portugalsko	300	316	2	48
RO - Rumunsko	260	376	331	304
SE - Švédsko	202	246	1 643	1 743
SI - Slovinsko	535	3 540	290	350
SK - Slovensko	8 405	10 113	19 634	20 523
Celkem	84 826	79 417	51 381	59 362

Tabulka č. 31: Doprava VV v režimu podmíněného osvobození od daně (uskutečněná v rámci daňového území ČR) v letech 2011 a 2012

Rok	2011	2012
Počet realizovaných doprav	54 274	60 569

5.7. Kontroly v oblasti přepravy a prodeje vybraných výrobků

V roce 2012 vedle standardní a mimořádné kontrolní činnosti (metanolová aféra) byly GŘC zorganizovány dvě celorepublikové kontrolní akce tematicky zaměřené na kontroly prodeje lihovin a tabákových výrobků především v gastronomických zařízeních nižší kategorie, večerkách a dalších rizikových místech nabízejících stáčené lihoviny.

První kontrolní akce s názvem GALERIE probíhala od 5. do 7. března 2012 s cílem zkontrolovat prodej lihovin v provozovnách umístěných v obchodních centrech.

Druhá, významně rozsáhlejší, navazovala na podzimní aféru s metanolem a vycházela z usnesení vlády ČR č. 735/2012 (plán nulové tolerance k černému trhu s lihovinami), proto i její název byl „735“. Zaměřena byla především na kontroly prodeje lihovin v restauracích a rizikových prodejnách (večerkách), ale také na kontroly přepravy vybraných výrobků. Akce se vedle pracovníků mobilního dohledu a správců daně celních úřadů zúčastnili také zástupci krajských hygienických stanic, Státní zemědělské a potravinářské inspekce, České obchodní inspekce a Policie ČR. Akce „735“ probíhala ve dvou třídenních blocích, a to v termínech 28. až 30. listopadu a 5. až 7. prosince 2012.

Tabulka č. 32: Výsledky celorepublikových kontrolních akcí zaměřených na kontrolu lihovin

Název akce	Počet kontrol/ pozitivních	Lih a lihoviny v l	Tabák v kg	Cigarety v ks	Únik na daních v Kč
GALERIE	78 / 19	630	0	0	59 771
735	1 480 / 178	7 921	1,2	4 880	868 796
Celkem	1 558 / 197	8 551	1,2	4 880	928 567

Tabulka č. 33: Porušení v oblasti vybraných výrobků 2012

Komodita	Počet případů	Hodnota v Kč	Předpokládaný únik v Kč (SPD,DPH, CLO)	Množství
VV-alkohol (líh)	45	610 295	1 481 754	7 296 litrů
VV-lihoviny (destiláty, likéry)	894	39 791 005	31 629 069	223 520 litrů
VV-ovocné destiláty z pěstitelského pálení	5	17 265	45 606	339 litrů
VV-pivo	8	128 894	21 489	3 965 litrů
VV-tabák	191	585 390 851	506 737 486	361 710 kg
VV-tabákové výrobky (cigarety, doutníky)	390	9 124 460	17 522 135	6 591 857 kusů
VV-minerální oleje	175	25 280 357	10 894 595	1 116 106 litrů
VV-minerální oleje – těžké topné oleje	9	4 047 174	1 338 787	221 292 kg
Celkem	1 717	664 390 301	569 670 924	

5.8. Prominutí daně

Právní úprava daňového řádu, zakládá ministru financí specifickou pravomoc prominout, toliko z úřední moci, daň a její příslušenství, a to ze dvou důvodů. Za prvé se jedná o případy, kdy jsou zjištěny nesrovnalosti při uplatňování daňových zákonů (tzn., že o nesrovnalost se bude jednat výhradně v případě, kdy nastane kolize při aplikaci dvou právních norem). Druhou možností je prominutí daně, jako reakce na mimořádné události (např. živelné pohromy). V těchto případech lze daň prominout jedině celému okruhu daňových subjektů, kterých se alespoň jeden z uvedených důvodů týká. Takovéto rozhodnutí musí být zveřejněno ve Finančním zpravodaji. Údaje se vztahují vždy k období, ve kterém bylo o prominutí rozhodnuto bez ohledu na zdaňovací období, ke kterému se daňová povinnost vztahovala.

V roce 2012 nebyla na spotřebních a ekologických daních prominuta žádná vyměřená nebo dodatečně vyměřená daň, ani její příslušenství.

Tabulka č. 34: Výše prominuté daně a příslušenství daně v letech 2011 - 2012 (v tis. Kč)

Rok	2011	2012
Prominutá daň	0	0
Prominutí příslušenství daně	672,7	0

6. VÝKON NĚKTERÝCH DALŠÍCH KOMPETENCÍ

6.1. Kontroly zaměstnávání cizinců

Kontroly zaměstnávání cizinců provádí celní úřady podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (zákon o zaměstnanosti) a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

K 1. lednu 2012 došlo novelou zákona o zaměstnanosti k přechodu vedení správních řízení při zjištěném porušení zákona o zaměstnanosti z krajských poboček Úřadu práce ČR na oblastní inspektoráty Státního úřadu inspekce práce (SÚIP). Během roku 2012 došlo k několika jednáním mezi zástupci GŘC a vedením SÚIP. Při těchto jednáních dochází k pravidelnému vyhodnocování kontrolní činnosti a především k předávání aktuálních právních výkladů některých ustanovení zákona o zaměstnanosti. Dne 8. října 2012 byla mezi GŘC a SÚIP uzavřena Dohoda o spolupráci, ze které bude vycházeno při další činnosti.

Tabulka č. 35: Kontroly zaměstnávání cizinců v letech 2007 - 2012

Rok	Počet provedených kontrol	Z toho pozitivních	Počet kontrol. cizinců	Počet cizinců porušujících zákon o zaměstnanosti	Počet osob bez povolení k pobytu	Počet kontrol. osob EU	Počet osob, u nichž nebyla splněna oznamovací povinnost
2007	1 868	596	5 390	1 622	179	—*	—*
2008	1 727	654	6 881	2 340	91	—*	—*
2009	1 632	602	6 203	1 966	54	—*	—*
2010	1 660	640	6 322	2 008	54	—*	—*
2011	1 752	702	4 520	1 229	71	3 123	1 631
2012	1 329	542	2 904	630	23	2 023	1 074

* rozšíření kontrolních kompetencí na osoby z EU k 1. 1. 2011

Jak je zřejmé z tabulky, klesl počet jak provedených kontrol, tak kontrolovaných cizinců. Naopak ale vzrostla efektivita provedených kontrol (poměr pozitivních kontrol k celkovému počtu kontrol) na nejvyšší hodnotu v historii vykonávání této kontrolní činnosti, tedy 40,8 %.

Mezi nejpočetnější skupiny cizinců porušujících zákon o zaměstnanosti patří stejně jako v uplynulých letech Ukrajinci (296), následováni Vietnamci (242), Číňany (26) a Moldavany (11). Ostatní cizinci nejsou z hlediska počtu zjištění pro statistiku významní.

Na základě rozkazu generálního ředitele GŘC č. 18/2012 se ve dnech 11. – 13. dubna 2012 uskutečnila celostátní kontrolní akce s názvem JULIUS. Celní úřady za koordinace pracovníků GŘC a celních ředitelství provedly v oblasti svozu, skladování a recyklace odpadů nebo v oblasti živočišné výroby celkem 118 kontrol, z nichž ve 28 případech (23,7 %) vzniklo důvodné podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. V rámci této akce zkontrolovali celníci 90 cizinců ze třetích zemí a 138 občanů EU pracujících v prostorách kontrolovaných osob. U 50 cizinců (55,6 %) bylo konstatováno podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. Celkem bylo do akce nasazeno 251 celníků.

Na základě rozkazu generálního ředitele GŘC č. 92/2012 se ve dnech 19. – 20. listopadu 2012 uskutečnila celostátní kontrolní akce s názvem KAVIÁR. Celní úřady za koordinace pracovníků GŘC a celních ředitelství provedly celkem 279 kontrol, z nichž v 88 případech (31,5 %) vzniklo důvodné podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. Akce KAVIÁR byla zaměřena na subjekty provozující činnost v oblasti přípravy jídel, včetně pomocných prací (vaření, příprava surovin, mytí nádobí a úklid prostor). V rámci této akce zkontrolovali celníci 549 cizinců ze třetích zemí a 118 občanů EU pracujících v prostorách kontrolovaných osob. U 113 cizinců (20,6 %) bylo konstatováno podezření z porušení zákona o zaměstnanosti. Celkem bylo do akce nasazeno 217 celníků. Kontrolní akce KAVIÁR byla z hlediska počtu kontrol výrazně nadprůměrnou celorepublikovou akcí v historii jejich organizování.

Tabulka č. 36: Porovnání celostátních kontrolních akcí za roky 2011 -2012

Akce	Akce BOBR 28.3. – 1.4.2011	Akce ŠKVOR 31.10. – 6.11.2011	Akce JULIUS 11. – 13.4.2012	Akce KAVIÁR 19. – 20.11.2012
Kontroly v součinnosti s jinými státními orgány	44	34	17	48
Kontroly s jinými státními orgány	35,77 %	20,12 %	14,4 %	17,2 %
Počet pozitivních kontrol	46	95	28	88
Pozitivních kontrol	37,40 %	56,21 %	23,7 %	31,5 %
Počet zkontrolovaných cizinců	432	491	90	549
Počet cizinců bez platného povolení k pobytu	3	15	1	2
Počet cizinců podezřelých z porušení zákona o zaměstnanosti	134	229	50	113
Počet zkontrolovaných cizinců vs. cizinci podezřelí z porušení zákona o zaměstnanosti	31,02 %	46,64 %	55,6 %	20,6 %
Počet zkontrolovaných občanů EU	295	433	138	118
Počet osob, u nichž byla porušena oznamovací povinnost	66	370	73	94
Počet kontrol celkem	123	169	118	279

6.2. Následné kontroly Intrastatu

Význam následných kontrol Intrastatu spočívá zejména v preventivním působení na zpravodajské jednotky při vykazování údajů o obchodu uvnitř EU mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropské unie. Na základě výsledků kontrol jsou nejen upřesňována statistická data Intrastatu, která byla zpravodajskými jednotkami vykazována, ale jsou získávány i údaje od subjektů, které údaje vůbec nevykazovaly. Největší objem nevykázaných statistických údajů, jednalo se o údaje o zboží v hodnotě několika mld., byl zjištěn u subjektů, které nemají v ČR sídlo ani trvalé bydliště a jsou tu pouze registrovány k DPH. Kvalitu výkonu následných kontrol Intrastatu dokládá skutečnost, že u 75,5 %

ukončených kontrol byl zjištěn nesoulad vykázaných statistických údajů se skutečností nebo fakt, že zpravodajská jednotka nevykazuje údaje, ač takovou povinnost má.

Tabulka č. 37: Přehled počtu a výsledků následných kontrol INTRASTATU v letech 2008 - 2012

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Zahájené kontroly	1520	1197	877	842	666
Ukončené kontroly	1544	1192	877	844	698
Kontroly s pozitivním výsledkem	802	762	575	601	527
Výslednost kontrol v %	51,9	63,9	65,6	71,4	75,5

6.3. Obecná bezpečnost výrobků a bezpečnost potravin

V oblasti obecné bezpečnosti výrobků celní orgány v roce 2012 na základě § 11 zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků, ve znění pozdějších předpisů, zaslaly orgánům dozoru 990 žádostí o stanovisko. Z těchto žádostí bylo v 932 případech potvrzeno podezření, že výrobek vykazuje znaky, které vyvolávají podezření na existenci vážného nebo bezprostředního ohrožení zdraví a bezpečnosti při používání tohoto výrobku nebo, že nebyl řádně označen nebo nebyl doprovázen potřebnou dokumentací. V ostatních případech se tato skutečnost nepotvrdila. Jednalo se zejména o spolupráci s Českou obchodní inspekcí, Orgány ochrany veřejného zdraví a především Státním ústavem pro kontrolu léčiv. Mimo jiné se jednalo o výrobky, které vykazovaly znaky bezprostředního ohrožení zdraví a bezpečnosti (např. léky a léčiva, dále pak zapalovače, kosmetika, elektrické spotřebiče, výrobky určené pro děti ve věku do tří let: obuv, hračky) nebo u kterých chybělo požadované značení a průvodní dokumentace.

V oblasti bezpečnosti potravin v roce 2012 celní orgány, v rámci spolupráce se Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí, nahlásily 796 zásilek sledovaných komodit. Z tohoto počtu se jednalo o 148 zásilek podléhajících nařízení Komise (ES) č. 1152/2009, kterým se stanoví zvláštní podmínky dovozu některých potravin z některých třetích zemí v důsledku rizika kontaminace aflatoxiny (2 zásilky nebyly na základě rozhodnutí SZPI propuštěny do celního režimu volného oběhu). Z ostatních 648 zásilek nahlášených SZPI nebylo 16 propuštěno do celního režimu volného oběhu. V oblasti kontroly jakosti, která se týká zásilek ovoce a zeleniny, nahlásily celní úřady SZPI 143 zásilek a všechny byly propuštěny do celního režimu volného oběhu.

6.4. Systém elektronického mýtného a časového zpoplatnění

V roce 2012 bylo v rámci kontrolní činnosti v oblasti výkonového zpoplatnění zjištěno celkem 35 945 případů porušení právních předpisů. V porovnání s rokem 2011 bylo v loňském roce zjištěno o 16,4 % případů porušení právních předpisů méně. Jednou z možných příčin poklesu zjištěných porušení je zavedení Portálu řešení nesrovnalosti provozovatelem systému elektronického mýtného – Ředitelstvím silnic a dálnic ČR. Tento portál umožňuje uživatelům systému elektronického mýtného doplacení vybraných typů

zjištěných nesrovnalostí v placení mýtného, které po uhrazení dlužné částky již nejsou zasílány k dalšímu prověřování do vozidel mobilní kontroly.

Zásadní část zjištěných porušení byla vyřešena v blokovém řízení, kdy výše uložených blokových pokut činila 25 281 900,- Kč. V závislosti na zjištěném počtu porušení právních předpisů došlo v roce 2012, oproti roku 2011, rovněž k rozdílu ve vybrané částce, a to o 23,8 % méně. Z celkového počtu zjištěných porušení právních předpisů bylo v roce 2012 postoupeno do správního řízení celkem 644 případů.

V oblasti kontrolní činnosti časového zpoplatnění bylo v roce 2012 zjištěno celkem 26 314 případů porušení právních předpisů a výše uložených blokových pokut činila celkem 20 372 000,- Kč. Ke správnímu řízení bylo postoupeno 108 případů podezření z porušení právních předpisů.

V roce 2012 bylo v souvislosti s porušením právních předpisů v oblasti výkonového a časového zpoplatnění vybráno 9 kaucí, jejichž celková výše činila 130 000,- Kč.

Tabulka č. 38: Výkonové zpoplatnění za roky 2011 a 2012

Měsíc	Počet zjištěných porušení právních předpisů		Počet případů postoupených ke správnímu řízení na místně příslušné celní úřady		Výše uložených blokových pokut v Kč	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Leden	3 850	3 600	128	70	3 206 600	2 552 500
Únor	3 640	3 120	137	43	2 953 000	2 152 000
Březen	4 053	3 549	143	84	3 143 800	2 518 700
Duben	3 638	3 052	104	41	2 807 100	2 206 500
Květen	3 658	3 097	89	54	2 845 800	2 192 700
Červen	3 558	2 911	96	53	2 675 300	2 053 400
Červenec	3 285	2 833	72	64	2 536 200	2 124 600
Srpen	3 556	2 923	66	49	2 732 400	2 046 200
Září	3 725	2 610	76	53	2 727 300	1 843 000
Říjen	3 658	3 207	63	59	2 775 200	2 212 400
Listopad	3 600	2 992	79	45	2 719 100	1 995 800
Prosinec	2 760	2 051	47	29	2 066 700	1 384 100
Celkem	42 981	35 945	1 100	644	33 188 500	25 281 900

Tabulka č. 39: Časové zpoplatnění za roky 2011 a 2012

Měsíc	Počet zjištěných porušení právních předpisů		Počet případů postoupených ke správnímu řízení na místně příslušné celní úřady		Výše uložených blokových pokut v Kč	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Leden	1 306	1 617	4	8	1 143 100	1 307 700
Únor	2 007	2 604	6	15	1 638 900	2 033 300
Březen	1 873	2 435	7	13	1 586 000	2 004 400
Duben	2 228	2 661	7	8	1 884 800	2 083 100
Květen	2 205	2 667	10	7	1 861 700	2 106 800
Červen	2 336	2 682	9	10	1 935 600	2 143 300
Červenec	2 646	2 651	9	11	2 195 500	2 055 200
Srpen	2 351	2 610	8	9	2 035 800	1 964 100
Září	1 965	1 770	4	5	1 673 400	1 302 400
Říjen	1 929	1 746	5	7	1 628 900	1 325 000
Listopad	1 616	1 813	9	13	1 288 900	1 319 000
Prosinec	1 370	1 058	6	2	1 139 600	727 700
Celkem	23 832	26 314	84	108	20 012 200	20 372 000

6.5. Státní odborný dozor v silniční dopravě

Státní odborný dozor v silniční dopravě vykonávají celní orgány na základě ustanovení zákona č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů. Jak vyplývá z níže uvedených tabulek, vykazuje kontrolní činnost v oblasti státního dozoru v silniční dopravě stabilní úroveň.

Tabulka č. 40: Výsledky kontrol v oblasti státního odborného dozoru v silniční dopravě za rok 2011

Druh kontroly	Počet kontrol	Počet porušení	Počet pokut	Výše pokut v Kč	Počet kaucí	Výše kaucí v Kč	Jiné příjmy v Kč	Postoupení
Přepravní povolení	12 876	165	1	1 000	9	185 000	4 470 000	1
Výkon SOD	7 001	1 242	1	1 000	689	14 354 500	240 000	26
Celkem	19 877	1 400	2	2 000	698	14 539 500	4 710 000	27

Tabulka č. 41: Výsledky kontrol v oblasti státního odborného dozoru v silniční dopravě za rok 2012

Druh kontroly	Počet kontrol	Počet porušení	Počet pokut	Výše pokut v Kč	Počet kaucí	Výše kaucí v Kč	Jiné příjmy v Kč	Postoupení
Přepravní povolení	12109	106	0	0	13	200 000	2 070 000	1
Výkon SOD	5 809	991	0	0	480	8 678 500	200 000	19
Celkem	17 918	1 097	0	0	493	8 878 500	2 270 000	20

6.6. ADR

Kontrolu dodržování podmínek přepravy ADR vykonávají celní orgány na základě ustanovení zákona č. 111/1994 Sb. o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů. V porovnání s rokem 2011 mírně vzrostla v této oblasti efektivita kontrol prováděná celními orgány.

Tabulka č. 42: Výsledky kontrol v oblasti ADR

Druh kontroly	Počet kontrol	Počet porušení	Počet pokut	Výše pokut v Kč	Počet kaucí	Výše kaucí v Kč	Jiné příjmy v Kč	Postoupení
Rok 2011	557	27	0	0	5	165 000	0	0
Rok 2012	460	50	0	0	10	355 000	0	1

6.7. Pěstování máku setého a konopí

Výkon kompetencí v oblasti pěstování máku setého a konopí byl CS svěřen zákonem č. 362/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl na účinnosti dne 1. 1. 2005. Od té doby ukládá zákon o návykových látkách osobám pěstujícím mák setý nebo konopí na ploše větší než 100 metrů čtverečních ohlašovací povinnost, jejíž princip spočívá v předání hlášení podle § 29 uvedeného zákona celnímu úřadu, který je místně příslušný podle místa pěstování. V průběhu roku 2012 bylo provedenými kontrolami odhaleno 68 případů porušení zákona, což je o 10 méně než v loňském roce. Stejně jako v předcházejících letech se zpravidla jednalo o pozdní předání hlášení ze strany pěstitelů místně příslušnému CÚ. Vezmeme-li v úvahu, že v roce 2011 pěstovalo mák 739 a konopí 35 subjektů, zatímco v roce 2012 pouze 484, resp. 40 pěstitelů, lze tato čísla interpretovat jako ukazatel mírného zhoršení morálky pěstitelů výše uvedených plodin. Je třeba ale dodat, že úroveň společenské nebezpečnosti jejich protiprávního jednání zůstává nízká. Tyto osoby totiž zpravidla předávaly hlášení CÚ s několikadenním zpožděním. Celkem bylo v roce 2012 provedeno 143 kontrol.

6.8. Kontrola v železniční dopravě

V roce 2012 byla kontrolní činnost v oblasti nákladní železniční dopravy zaměřena zejména na vozové jednotky převážející minerální oleje. Spolu s těmito kontrolami byla zaměřena pozornost rovněž na osobní vlaky, zvláště na mezinárodní spoje z Ruska, Ukrajiny, Polska a států jihovýchodní Evropy.

Tabulka č. 43: Kontroly v železniční dopravě za rok 2011

Dopravní prostředek	Počet ČR	Počet EU	Počet mimo EU
Vlak nákladní	22	36	32
Vlak osobní	311	680	209
Železniční cisterny	214	46	0
Celkem	547	762	241

Tabulka č. 44: Kontroly v železniční dopravě za rok 2012

Dopravní prostředek	Počet ČR	Počet EU	Počet mimo EU
Vlak nákladní	37	71	24
Vlak osobní	143	193	175
Železniční cisterny	718	821	128
Celkem	898	1 085	327

Tabulka č. 45: Zajištěné zboží v železniční dopravě za rok 2011

Druh zboží	Počet případů	Množství
VV – tabákové výrobky (cigarety, doutníky)	14	132 500 ks
VV - tabák	1	13,5 kg
VV – minerální oleje, paliva	1	64 407 l
OPL – marihuana	1	24,3 g
OPL - kokain	1	1000 g

Tabulka č. 46: Zajištěné zboží v železniční dopravě za rok 2012

Druh zboží	Počet případů	Množství
VV – tabákové výrobky (cigarety, doutníky)	7	91 400 ks
VV – lihoviny	2	69,5 l
OPL – marihuana	2	7 200 g
OPL – ostatní	1	1 000 g

Jak vyplývá z výše uvedeného srovnání, oproti roku 2011 se v roce 2012 zvýšil počet kontrol provedených v železniční přepravě a to zejména v oblasti minerálních olejů. GŘC v oblasti kontrol minerálních olejů na železnici úzce spolupracovalo s Odborem řízení rizik při správě daní GFŘ.

6.9. Kontrola v oblasti ochrany trhu a spotřebitele

V roce 2012 celní orgány v rámci kontrol zaměřených na ochranu spotřebitele a vnitřního trhu zajistily více než 1 mil. ks zboží podezřelého z porušování práv k duševnímu vlastnictví, jehož prodejem by vznikla škoda majitelům práv duševního vlastnictví ve výši téměř 2,9 mld. Kč. V porovnání s rokem 2011 tak došlo k poklesu množství zadržného zboží, ale naopak k nárůstu škody způsobené majitelům práv duševního vlastnictví.

Zaměření kontrolní činnosti vycházelo především z priorit výkonu služby útvarů mobilního dohledu pro rok 2012. V oblasti kontrol stánkového prodeje byla kontrolní činnost zaměřena prioritně na tržnice, v nichž dochází k otevřené nabídce zboží porušujícího práva duševního vlastnictví, včetně nových práv duševního vlastnictví a na nelegální prodej a skladování lihu, lihovin a tabákových výrobků.

Rok 2012 představoval z hlediska kontrol stánkového prodeje převážně realizaci běžné kontrolní činnosti s důrazem na kontrolu otevřené nabídky zboží porušujícího práva duševního vlastnictví. V rámci kontrolní činnosti byl kladen velký důraz na zapojení a součinnost jednotlivých místně příslušných živnostenských a stavebních úřadů. Cílem užší spolupráce a komunikace s uvedenými úřady bylo především nastavit na tržnici dodržování právního stavu, dosáhnout tak posunu v počtu zaregistrovaných a řádně označených provozoven jejich provozovateli.

Z celorepublikového hlediska je možno konstatovat, že na většině tržnic se podařilo dosáhnout udržení pozitivního stavu nastoleného během předchozích let a bylo dosaženo výrazného potlačení otevřené nabídky závadového zboží. Dlouhodobě problematickými tržnicemi zůstávají tržnice v Kaplicích a Vyšším Brodě. Přetrvávajícím negativním trendem stánkového prodeje je skrytá forma prodeje zboží porušujícího práva duševního vlastnictví.

Paralelně s kontrolami stánkového prodeje probíhaly v průběhu celého roku rovněž kontroly zaměřené na kamenné provozovny a skladové prostory, u nichž hrály nezanedbatelnou roli kontroly vykonané na podnět oprávněné osoby podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2012 jich bylo vykonáno 232.

Tabulka č. 47: Kontrolní činnost za období 2009-2012

Rok	2009	2010	2011	2012
Počet zajištěného zboží (ks)	3 637 400	2 640 410	5 607 802	2 480 342
Škoda způsobená majitelům práv (tis. Kč)	3 134 115	4 473 255	3 484 658	4 820 063
Z toho stánkový prodej (%)	40	35,9	66,2	67,2

7. PROVÁDĚNÍ ANALÝZY RIZIK V CS

7.1. Obecné analytické produkty

V roce 2012 bylo analytickými útvary CS zpracováno celkem 378 analytických produktů, což je ve srovnání s rokem 2011 (459 analytických produktů) pokles o 17 %.

Na zpracovaných analytických produktech mají největší podíl produkty celostátního (69,6 %) a regionálního (30,1 %) významu, kdy se v největší míře jednalo o analytické informace (43,7 %) a povolovací řízení (31 %).

Z hlediska věcného zaměření převažovaly stejně jako v roce 2012 analytické produkty v oblasti správy spotřebních a ekologických daní (62,2 %).

7.2. Finanční analýzy

Finanční analytici CS ČR zpracovali pro rozhodnutí příslušných povolovacích řízení v roce 2012 celkem 444 finančních analýz (v roce 2011 to bylo 405), tj. nárůst o 9,6 %, jako podkladů pro rozhodnutí příslušných povolovacích řízení podle celních a daňových předpisů.

K meziročnímu nárůstu zpracovaných finančních analýz došlo vzhledem k nárůstu žádostí o zpracování finanční analýzy jako podkladu pro rozhodnutí povolovacích řízení v rámci správy cel, resp. dělené správy. Naopak počet žádostí o zpracování finanční analýzy jako podkladu pro rozhodnutí povolovacích řízení v rámci správy spotřebních a ekologických daní vykázal stagnaci.

Z celkového počtu 444 zpracovaných finančních analýz bylo 251 (v roce 2011 to bylo 233), tj. 56,5 %, podkladem pro povolovací řízení v rámci správy cel, 135 finančních analýz (stejně jako v roce 2011), tj. 30,4 %, podkladem pro povolovací řízení v rámci správy spotřebních a ekologických daní, resp. 58 finančních analýz (v roce 2011 to bylo 37), tj. 13,1 %, podkladem pro povolovací řízení v rámci dělené správy. Ze 444 prověřených subjektů bylo 106 shledáno finančně nestabilních, tj. 23,9 % (v roce 2011 to bylo 23,5 %) subjektů představujících pro celní orgány zvýšené riziko vzniku nedoplatku.

8. ODHALOVÁNÍ PŘÍPADŮ PORUŠOVÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

8.1. Porušování předpisů a charakteristika vývoje

Pro celní orgány působící v oblasti pátrání a dohledu byly pro rok 2012 stanoveny priority v odhalování porušování právních předpisů, a to především v oblasti spotřebních daní, do které lze zahrnout odhalování nezákonných obchodů s minerálními oleji, lihem, tabákem a tabákovými výrobky a dále nelegální výrobu cigaret a alkoholických nápojů.

Tabulka č. 48: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2009 - 2012*

Rok	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Správní delikty právnických osob a podnikajících FO	6 543	5 622	4 722	61,7
Přestupky (fyzické osoby)	61 312	69 114	64 591	85,3
Správní delikty celkem	67 855	74 736	69 313	78,7

Tabulka č. 49: Přehled o uložených pokutách, propadlém nebo zabraném zboží v letech 2011 - 2012*

Rok	2011			2012		
	Počet	Uložené pokuty (Kč)	Propadlé nebo zabrané zboží (Kč)	Počet	Uložené pokuty (Kč)	Propadlé nebo zabrané zboží (Kč)
Správní delikty právnických osob a podnikajících FO	5 622	23 048 328	46 768 352	4 722	14 229 073	2 832 445
Přestupky (fyzické osoby)	69 114	59 556 839	90 848 297	64 591	50 803 128	12 826 423
Správní delikty celkem	74 736	82 605 167	137 616 649	69 313	65 032 201	15 658 868

*) Jedná se o počty, kde je CS věcně příslušná rozhodnout v oblasti správního trestání. Pojem celní přestupek nebo celní delikt byl vymezen z hlediska porušené normy nařízením Rady (EHS) č. 2913/92 a z hlediska naplněné skutkové podstaty celním zákonem č. 13/1993. Toto rozdělení platilo do 30. 6. 2011. Od 1. 7. 2011 novelou č. 104/2011 Sb. nastupuje už jenom pojem správní delikt, který se dále dělí na přestupky a správní delikty právnických osob.

8.2. Činnost pověřených celních orgánů v trestním řízení

V roce 2012 byla pověřenými celními orgány prověřována zejména trestná činnost spočívající v porušování práv k ochranné známce, nedovoleném nakládání s omamnými a psychotropními látkami spočívající v jejich dovozu, vývozu nebo průvozu a trestná činnost daňová, týkající se porušování předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží a dále samotné krácení daně, poplatku a podobné povinné platby v těch případech, kdy celní správa tyto daně nebo poplatky spravuje.

K 1. 1. 2012 vznikly v rámci organizační struktury GŘC 4 expozitury Jednotky potírání celních a daňových úniků, které tak významně rozšířily počet pracovníků policejního orgánu s celostátní působností, jenž se zaměřuje na boj s hospodářskou trestnou činností, zejména v oblastech lihu a alkoholických výrobků, minerálních olejů, tabáku a tabákových výrobků. Ze všech hledisek je posilování celostátních útvarů pro boj s touto trestnou činností jedním z nejučinnějších nástrojů. Vedle Celní protidrogové jednotky se 6 expoziturami a s více jak 60 celníky v postavení policejních orgánů tak nyní na celém území České republiky pracuje téměř 40 dalších policejních orgánů.

V průběhu roku 2012 bylo pověřenými celními orgány založeno celkem 535 trestních spisů, v rámci kterých bylo prověřováno celkem 611 podezření ze spáchání trestného činu. Ve smyslu ustanovení § 162 odst. 1 trestního řádu bylo předáno do vyšetřování orgánům Policii ČR celkem 244 TS. Státnímu zástupci bylo v rámci zkráceného řízení podle § 179c trestního řádu předáno celkem 82 TS. Ve smyslu § 159a odst. 1 až 5 trestního řádu bylo odloženo nebo odevzdáno 179 TS, z důvodu věcné nepříslušnosti bylo orgánům PČR předáno 5 TS.

V roce 2012 došlo v porovnání s rokem 2011 k poklesu jak u založených TS (o 19 %), tak u množství prověřovaných trestných činů (pokles o 20 %).

Tabulka č. 50: Činnosti pověřených celních orgánů v letech 2009 – 2012

Rok	2009	2010	2011	2012	index 2012/2011
Založeno trestných spisů	566	683	657	535	81,4
Podezření ze spáchání TČ (počet)	672	861	765	611	79,9
z toho: trestného činu kráčení daně	65	80	52	56	107,7
v částce (v mil. Kč)	299	386	191	220	115,2
Předáno do vyšetřování TS	286	301	349	244	69,9
z toho týkající se trestného činu kráčení daně	26	34	26	34	130,8
v částce (v mil. Kč)	263	200	101	1101	1090,1
Realizováno ve zkráceném řízení (§ 179c)	46	93	84	82	97,6
Odevzdáno a odloženo (§ 159a)	194	224	205	179	87,3

Tabulka č. 51: Porovnání prověřovaných podezření ze spáchání trestného činu v období let 2009 – 2012

Skutková podstata	2009	2010	2011	2012	Rozdíl (2012/2011)
§ 124 (§ 261)	2	8	5	4	-1
§124a-f (§§ 262 až 267) z toho	6	5	4	3	-1
(§ 265)		4	4	3	-1
(§ 267)		1	0	0	0
§145a (§ 245)	0	4	2	4	2
§148 (§ 240)	65	80	52	56	4
§148a (§ 244)	93	149	133	117	-16
§150 (§ 268)	285	326	305	194	-111
§151 (§ 269)	17	57	49	20	-29
§152 (§ 270)	89	102	43	30	-13
§176 (§ 348)	0	1	0	0	0
§181f (§ 299)	8	4	7	5	-2
§181g (§ 300)	0	1	0	0	0
§187 (§ 283)	102	117	149	138	-11
§ 194 (není kodifikováno)	5	0	0	0	0
§ 129a (§ 260)	0	1	4	2	-2
§ 218a (§ 288)	0	6	11	35	24
§ 329		0	1	0	-1
Celkem trestných činů	672	861	765	611	-154

V roce 2012 byl zaznamenán celkový pokles u všech skutkových podstat trestných činů o 154 trestných činů oproti roku 2011.

8.3. Formy a výsledky odhalování obchodních podvodů

8.3.1. Zboží zatížené spotřební daní

Cigarety a tabák

Nezákonný obchod s tabákem a tabákovými výrobky patří dlouhodobě mezi nejvýnosnější organizovanou trestnou činnost. V roce 2012 bylo v oblasti nelegálního obchodování s cigaretami a tabákem odhaleno celkem 749 případů porušení dotčených právních předpisů. Celkový odhadovaný únik na cle a daních činí 582 mil Kč, zajištěno bylo více jak 17 milionů ks cigaret a 431 tun tabáku.

Tabulka č. 52: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2009 – 2012 v oblasti kontrol tabákových výrobků

Rok	2009	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Počet případů	368	404	681	749	110,0
Cigarety (mil. Kusů)	40	29	10	17	173,9
Tabák (t)	142	118	143	431	299,1
Únik cla a daní (mil. Kč)	169	161	51	582	1 141,1

V hodnoceném období došlo k nárůstu počtu odhalených případů, současně také došlo k navýšení zajištěného množství tabáku oproti minulým obdobím a nárůstu úniku na cle a daních.

Celní správa nadále zaznamenává tři směry tohoto druhu trestné činnosti. Prvním směrem je odhalování ilegálních přeprav tabáku a tabákových výrobků po východoevropské trase, která je tvořena bývalými státy Sovětského svazu, Polskem a Slovenskem, nyní i Maďarskem. V roce 2012 byl zjištěn nárůst pašovaných cigaret z Běloruska. Dále bylo zjištěno, že tabákové výrobky, které byly v minulosti pašovány do České republiky z Ukrajiny přes Polsko a Slovensko, jsou v současné době pašovány přes Maďarsko a Slovensko. Zásilky jsou na území Maďarska děleny do malých zásilek a do ČR jsou pašovány prostřednictvím osobních automobilů či malých dodávkových vozidel. Stále častěji se objevují v záchytech cigarety pašované z pobaltských států bývalého Sovětského svazu. V současnosti tak platí trend, že velké zásilky jsou děleny do malých zásilek, jejichž detekce je tím značně ztížena.

Druhým sledovaným směrem je odhalování ilegální produkce na asijské trase. Po této trase proudily ilegální tabákové výrobky z Číny a Vietnamu přes západoevropské přístavy dále do Evropy. Jedná se převážně o padělky tabákových výrobků renomovaných výrobců. Na asijské trase došlo také ke změně modu operandi ve směru přeprav těchto výrobků. V současné době nejsou tyto výrobky směřovány do západoevropských přístavů, ale do přístavů jihoevropských, zejména pak do Řecka. Asijská trasa se v roce 2012 rozrostla o produkci ilegálních tabákových výrobků z arabských zemí. Novým trendem se stalo pašování tabákových směsí do vodních dýmek.

Třetím sledovaným směrem je odhalování ilegálních továren na padělky tabákových výrobků na území České republiky. V roce 2012 se přes stávající trestněprávní úpravu podařilo odhalit tři nelegální továrny na výrobu cigaret. Ve srovnání s předešlými odhalenými nelegálními výrobkami cigaret se této trestné činnosti dopouštěli občané české, moldavské a ukrajinské národnosti.

Minerální oleje

V hodnoceném období roku 2012 bylo u této komodity v rámci Celní správy ČR zjištěno 275 případů porušení celních a daňových předpisů. Únik na cle a daních lze vyčíslit částkou 1116 mil. Kč. Z níže uvedených údajů vyplývá, že v roce 2012 došlo jak k nárůstu počtu případů, tak k nárůstu částky zjištěných úniků na cle a daních.

Tabulka č. 53: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2009 – 2012 v oblasti kontrol minerálních olejů

Rok	2009	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Počet případů	75	106	172	275	159,9
Únik cla a daní (mil. Kč)	862	193	284	1 138	392,9

Trendy ve způsobu obcházení celních a daňových předpisů v této komoditě jsou v porovnání s odchozím obdobím téměř stejné. Jedná se zejména o nelegální dovoz minerálních olejů, které jsou předmětem spotřební daně, kdy povinnost daň přiznat a zaplatit vzniká pouze při použití těchto vybraných výrobků pro pohon motorů nebo výrobu tepla na území České republiky. Minerální oleje jsou dopravovány z jiných členských států EU pod různými obchodními názvy (například BASE OIL, RUST CLEANER, BIOSEPAR, FORMEX, apod.) s deklarovaným využitím jako formovací, šalovací či základové oleje KN 27101999 či KN 27101991, které jsou dále administrativně (fakturačně) zaměňovány za minerální oleje KN 27101941 podléhající spotřební dani. Za využití různých druhů přeprav (automobilová nebo železniční) a různých přepravních obalů (například 1000 l plastové nádoby) jsou následně minerální oleje dodávány do sítě čerpacích stanic nebo výdejních míst pohonných hmot velkokapacitních přepravců, aniž by z těchto minerálních olejů byla řádně odvedena spotřební daň. Konkrétně se jedná o nelegální dovozy minerálních olejů původem z Polska, Litvy, Slovenska, Rakouska či Německa. Dalším trendem bylo v roce 2012 míchání pohonných hmot s jinými minerálními oleji a ostatními chemickými látkami nezatížených spotřební dani.

Významně narůstající tendenci při porušování předpisů má dovoz minerálních olejů z členských států EU a následné záměrné neodvedení daně z přidané hodnoty finančním úřadům jako správcům této daně. I přes věcnou nepřislusnost celní správy k dani z přidané hodnoty docházelo i v roce 2012 mezi jednotlivými správci daní k intenzivní výměně informací tak, aby bylo možné eliminovat důsledky neodvádění daně z přidané hodnoty. Příkladem vzájemné kooperace bylo několik společných kontrolních akcí, při nichž došlo v rámci výkonu exekucí k zajišťování automobilových a železničních cisteren pohonných hmot. Významnou měrou k odhalování a zmapování rizikového chování daňových subjektů také napomáhá mimořádně dobrá součinnost s Finančním analytickým útvarem Ministerstva financí.

Etylalkohol a alkoholické nápoje

V průběhu roku 2012 bylo v oblasti nelegálního obchodování se zbožím zatíženým spotřební dani – lihem, resp. zbožím obsahujícím líh, odhaleno celkem 1 869 případů porušení předpisů. Celkový odhadovaný únik na cle a daních činí 709 mil. Kč. Předmětem šetřených případů bylo celkem téměř 2,7 mil. litrů alkoholu.

Tabulka č. 54: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2009 – 2012 v oblasti kontrol alkoholu

Rok	2009	2010	2011	2012	Index (%) 2012/2011
Počet případů	381	641	1 293	1 869	144,6
Množství (mil. litrů)	0,3	0,4	0,5	2,7	540,0
Únik cla a daní (mil. Kč)	14	25	109	709	650,6

V porovnání s rokem 2011 došlo v roce 2012 v této komoditě ke značnému zvýšení počtu odhalených případů, vzhledem k tomu došlo také ke zvýšení hodnoty zjištěného úniku cla a daní. Vysoká hodnota množství u této komodity je způsobena zvýšenými kontrolními činnostmi v souvislosti s mimořádnou situací, týkající se ohrožení obyvatel ČR alkoholickými nápoji obsahující metylalkohol.

Činnost celní správy v roce 2012 v oblasti lihu a lihovin, byla významně ovlivněna tzv. „Metanolovou aférou“, která začala v první zářijové dekádě několika úmrtími v Moravskoslezském kraji. Celní správa jako dozorový orgán se od samého začátku této kauzy zapojil do kontrol dodržování mimořádných opatření, které byly vyhlášeny Ministerstvem zdravotnictví a zároveň zabezpečovala plnění jím příslušných úkolů uložených usneseními Vlády České republiky týkající se realizace „Plánu nulové tolerance k černému trhu s lihovinami“. Zástupci celní správy se také podíleli na činnosti krizových štábů (pracovních skupin) na krajské úrovni. Zároveň s tím došlo i k intenzivnějšímu a rychlejšímu předávání konkrétních informací a poznatků mezi celní správou a Policií ČR.

V období od začátku „Metanolové aféry“ byl zaznamenán také enormní nárůst různých podání široké veřejnosti, ve kterých bylo upozorňováno na možné nelegální a podezřelé jednání při nakládání s lihem a lihovinami. Všechny takové podněty byly pak dále celní správou vyhodnocovány a prověřovány. Některé z nich byly následně rozpracovány odbory Pátrání celních úřadů.

V důsledku výše uvedené aféry byla navržena celá řada legislativních i dalších opatření, jež mohou být nápomocna v boji s trestnou činností a daňovými úniky. Jedním z navržených opatření je opětovné zavedení trestnosti přípravy k trestnému činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 trestního zákoníku při hrozícím následku v podobě daňového úniku ve výši nejméně 500 tis. Kč. Oproti současnému stavu tak bude možné zadržet a následně potrestat pachatele dříve než dojde k plánované výrobě či jinému neoprávněnému nakládání s lihem a alkoholickými výrobky (současně s veškerým vysoce zdanitelným zbožím, tj. např. i tabákovými výrobky či minerálními oleji), které směřovaly ke zkrácení příslušných daní a to na „úrovni“ trestního řízení, kdy účinky rozsudku jsou v celé své šíři pro pachatele vždy nejcitelnější.

Přímou návaznost k lihové problematice má také stále aktuální problém zneužívání originálních kontrolních pásek ke značení lihu, které jsou správci daně nahlášené jako zcizené nebo zničené, ale ve skutečnosti jsou následně zneužity k podloudnému obchodu a značení nezdaněného alkoholu. Dále byly zaznamenány také případy nabídek k odběru padělků kontrolních pásek. Obecně pak lze konstatovat, že úroveň jejich padělání má vzrůstající tendenci.

8.3.2. Potravin y a zemědělské produkty

V roce 2012 bylo v oblasti zemědělských produktů zjištěno 35 případů porušení celních předpisů, a to v celkové hodnotě přesahující 997 mil. Kč. Celkový odhadovaný únik na cle a daních by dosáhl výše 0,56 mil. Kč.

Tabulka č. 55: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2009 – 2012 v oblasti kontrol potravin a zemědělských výrobků

Rok	2009	2010	2011	2012	Index (%) 2012/2011
Počet případů	72	38	42	35	83,3
Hodnota zboží (mil. Kč)	339	218	2 542	997	39,2
Únik cla a daní (mil. Kč)	3	32	1	0,565	56,0

V porovnání s rokem 2011 došlo k poklesu počtu zjištěných případů porušení celních předpisů a stejně tak i hodnoty zboží.

Tato na první pohled okrajová komodita je velmi důležitá z hlediska dotační politiky EU. Z tohoto důvodu celní orgány monitorují tuto komoditu a zaměřují se zejména na oblasti obchodních podvodů spočívajících ve vědomé záměně země původu při dovozech ze třetích zemí či uvádění chybného sazebního zařazení zboží.

8.3.3. Elektronika a elektrodíly

U komodity elektronika, elektrodíly a náhradní díly k nim bylo v roce 2012 zjištěno celkem 143 případů porušení celních předpisů. Hodnota předmětného zboží byla vyčíslena na více jak 1,9 mld. Kč a únik na cle a daních byl vyčíslen částkou ve výši cca 19 mil. Kč.

Tabulka č. 56: Výsledky činnosti celních orgánů v letech 2009 – 2012 v oblasti kontrol elektroniky

Rok	2009	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Počet případů	267	312	225	143	63,5
Hodnota zboží (mil. Kč)	1 390	2 687	29 531	1 972	6,7
Únik cla a daní (mil. Kč)	34	185	64	19	29,7

Oproti předchozímu roku 2011 došlo u této komodity k poklesu počtu odhalených případů porušení celních předpisů. Předpokládaná hodnota a únik na cle a dani také zaznamenaly pokles.

8.3.4. Porušování práv k duševnímu vlastnictví

CS disponuje v oblasti ochrany některých práv duševního vlastnictví oprávněním zasahovat v souladu s příslušnou legislativou proti porušování těchto práv v rámci celního řízení při kontrole zboží pocházejícího z třetích zemí, ale rovněž i v rámci dozoru nad ochranou spotřebitele na tuzemském trhu. Kromě zmíněných oprávnění CS působí jako orgán činný v trestním řízení, přičemž těchto svých kompetencí využívá především při odhalování distribučních kanálů padělků a nedovolených napodobenin a odhalování ilegálních výroben, skladů a provozoven.

Oblast celního řízení

Nejčastěji zajišťovaným zbožím byly v rámci celního řízení textil, obuv a nově zaznamenaná kategorie ostatní, kam je možné zařadit např. vonné esence do elektronických cigaret. V roce 2012 zajistily celní orgány více než 650 000 ks zboží. V porovnání s rokem 2011 výrazně poklesl počet zajištěného zboží v kategoriích textilu, obuvi, hraček, parfémů a kosmetiky, výrazně se však v roce 2012 oproti roku 2011 zvýšil počet zajištěného zboží v kategoriích – ostatní (náplně do elektronických cigaret) a osobní potřeby (šampony, deodoranty, mýdla, barvy na vlasy, holicí čepelky), hodinky, a došlo k mírnému zvýšení počtu zajištěných součástí mobilních telefonů. Množství zadržného zboží v roce 2012 oproti roku 2011 výrazně pokleslo, v případě škody způsobené majitelům práv došlo taktéž k poklesu oproti roku 2011, zejména v oblasti textilu a tašek (vč. náprsních tašek, peněženek, pouzder na cigarety a podobné zboží nošené v kapse/kabelce). Tento pokles je zřejmě způsoben poklesem padělaní zboží luxusních značek a výrazným snížením počtu zajištěného zboží. V oblasti dovozů padělaného zboží byly odhalovány kontejnerové zásilky pocházející především z oblasti jihovýchodní Asie. Přetrvává tak trend z minulých let, kdy oblast nelegálního obchodu s padělaným zbožím je řízena organizovanými zločineckými skupinami z Asie operujícími na území ČR, Polska, Slovenska a Maďarska. Současně s porušováním práv k duševnímu vlastnictví dochází ve značné míře k podvodům při uvádění nesprávné celní hodnoty s důsledky na správné zjištění a vybrání cla a daní.

Tabulka č. 57: Výsledky činnosti celních orgánů v oblasti kontrol duševního vlastnictví – celní řízení

Rok	2011	2012	Index (%) 2012/2011
Počet (tis. ks)	1 863	655	35,1
Škoda způsobená majitelům práv (mil. Kč)	1 931	1 107	57,3

Oblast vnitřního trhu

Další významné záchyty zboží, u kterého byla porušena práva k duševnímu vlastnictví, byly realizovány v rámci kontrolní činnosti zacílené především na stánkový prodej. V rámci kontrol vnitřního trhu zaměřily celní orgány svoji pozornost nejen na kontroly tržnic v příhraničních oblastech, ale rovněž na kontroly provozoven a skladů ve vnitrozemí. Na většině tržnic se podařilo dosáhnout stavu, při němž otevřená nabídka zboží porušujícího práva duševního vlastnictví ve stánkovém prodeji byla eliminována.

V průběhu roku 2012 se pověřeným celním orgánům podařilo v rámci vlastní vyhledávací činnosti úspěšně identifikovat a realizovat několik objektů sloužících k nelegální výrobě či skladování padělaného textilního a galantního zboží nebo odhalit objekty sloužící k výrobě padělků drogistického zboží.

V rámci čtyř dílčích realizací případu s krycím názvem REPLAY se Celní správě České republiky v období 2. 5. 2012 – 28. 8. 2012 podařilo zajistit u asijských státních příslušníků při domovních prohlídkách a prohlídkách jiných prostor na různých místech Karlovarského kraje celkem 5 kusů vysokorychlostních víceramenných vyšívacích strojů, 18 kusů strojů sloužících k sítotiskovému, nažehlovacímu a razicímu způsobu opatřování textilních výrobků ochrannými známkami, jednu ilegálně vybudovanou pěstírnu marihuany a celkem 23 620 kusů padělků textilních výrobků nebo výrobků určených k páchání trestné činnosti,

vše v odhadované hodnotě přesahující 113,5 milionu korun. V konečné realizaci bylo dále zajištěno pět multifunkčních vyšivacích strojů zn. PFAFF v odhadované hodnotě 250 000 Kč, dále pak příslušenství ke strojům, 8 ks kotoučů se štítky ochranných známek k označení textilních výrobků a celkem 538 ks padělků textilního zboží neoprávněně označeného ochrannými známkami a 908 ks textilních výrobků určených k páchání trestné činnosti, jejichž hodnota byla vyčíslena na 2 899 240 Kč.

Tabulka č. 58: Výsledky činnosti celních orgánů v oblasti kontrol duševního vlastnictví – celní řízení

Správní řízení	Počet (tis. Ks)	1035
	Škoda způsobená majitelům práv (mil. Kč)	2867
Trestní řízení	Počet (tis. Ks)	791
	Škoda způsobená majitelům práv (mil. Kč)	846
Celkem oblast vnitřního trhu	Počet (tis. Ks)	1826
	Škoda způsobená majitelům práv (mil. Kč)	3713

Činnost útvarů Mobilního dohledu

Zaměření kontrolní činnosti vycházelo především z priorit výkonu služby útvarů mobilního dohledu pro rok 2012. V oblasti kontrol stánkového prodeje byla kontrolní činnost zaměřena na tržnice, v nichž dochází k otevřené nabídce zboží porušujícího práva duševního vlastnictví, včetně nových druhů ochranných známek a na nelegální prodej a skladování lihu, lihovin a tabákových výrobků.

Velký důraz byl při kontrolní činnosti kladen na zapojení a součinnost jednotlivých místně příslušných živnostenských úřadů a stavebních úřadů. Cílem součinnosti s uvedenými úřady bylo především dosažení vyššího počtu zaregistrovaných provozoven jejich provozovateli na problematických tržnicích.

V důsledku aktivního působení dotčených orgánů a samosprávy byla přijata opatření ke zlepšení situace v oblasti porušování zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (výrazné potlačení otevřené nabídky, prodeje a skladování zboží porušujícího práva duševního vlastnictví), a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (prodávající jsou zapsáni i s evidenčním číslem své provozovny do registru živnostenského podnikání a jejich provozovny jsou řádně označeny v souladu se zákonem o živnostenském podnikání).

Útvary odhalování organizované trestné činnosti

Pověřené celní orgány disponují kompetencemi orgánů činných v trestním řízení v postavení policejního orgánu v řízení o trestných činech spáchaných porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží – tedy i v řízení o trestných činech, jejichž objektem je zájem na ochraně práv k duševnímu vlastnictví. Z toho důvodu jsou při odhalování a šetření trestné činnosti související s právy duševního vlastnictví oprávněny používat i tzv. operativně pátrací prostředky jako je předstíraný převod či sledování osob

a věcí, nebo jsou například oprávněny provádět a vyhodnocovat odposlechy a záznamy telekomunikačního provozu.

Útvary Pátrání v hodnoceném období ukončily v oblasti porušení práv duševního vlastnictví celkem 185 trestních spisů. Z tohoto počtu bylo 87 trestních spisů předáno Policii České republiky k zahájení trestního stíhání a 20 trestních spisů bylo po skončení zkráceného přípravného řízení předloženo státnímu zástupci s návrhem na potrestání.

8.4. Ostatní ve specifických oblastech

8.4.1. Omamné a psychotropní látky

V roce 2012 bylo celními orgány České republiky v celkem 182 záchytech realizováno 120 kg omamných a psychotropních látek (OPL)

Tabulka č. 59: Přehled záchytů OPL podle jejich druhu v letech 2009 až 2012

OPL	2009		2010		2011		2012	
	počet	hmotnost (g)	počet	hmotnost (g)	počet	hmotnost (g)	počet	hmotnost (g)
Marihuana	92	79 432,6	79	36 474,5	69	77 833,8	82	87401,3
Marihuana-sazenice					1			
Hašiš	37	1 066,0	18	423,8	14	393,4	8	2482,2
Amfetamin	2	1 117,0		32,5	1	1 041,6	0	0
Metamfetamin	16	1 153,4	11	7 541,0	15	362,0	28	3200,7
Heroin	4	14 564,6		9 871,0	2	1 077,4	6	1536,2
Kokain	12	8 116,2	11	13 099,0	12	13 281,2	8	8991,6
Extáze	5	0,0	1	0,0	0	0	0	0
Koka listy	1	250,0		0,0	0	0	1	229,8
LSD	3	0,0		0,0	1		0	0
Efedrin	0	0,0		5 835,0	9	1 952,0	1	415,4
Khat	-				1	48 857,0	3	102000
Lysohlávky	-				2	3,2	0	0
Methylon	-				2	692,2	1	1000
Pseudoefedrin	-				2	2 837,0	1	229,8
Pseudoefedrin v tabletách	-				16		43	
CELKEM	176	105 900,2	130	73 276,8	147	148 330,8	182	120 085,7

Ve srovnání s rokem 2011 došlo k nárůstu počtu odhalených případů porušení celních předpisů o 35 za současného poklesu hmotnosti zachycených OPL. Spolu s OPL, které jsou uvedeny v tabulce, celní orgány zadržely 58 595 ks tablet obsahujících pseudoefedrin a 75 ks tablet obsahujících metamfetamin.

Přestože od 22. 4. 2011, kdy vyšel ve Sbírce zákonů zákon č. 106/2011 Sb., kterým se mění zákon o návykových látkách a který rozšiřuje stávající přílohy omamných a psychotropních látek o 33 nových látek, především tzv. „51ndolový drugs / legal highs“ a který významně omezil nelegální dovoz těchto látek do ČR, tak také v roce 2012 CS zachytila při dovozu do ČR z Číny 126 kg 4-MEC, 1 kg Methylonu a 3 kg AM-2201.

Jedním z častých a také oblíbených způsobů „dopravy“ drog do ČR je poštovní letecká přeprava. V těchto případech se jedná převážně o nelegální vývoz marihuany nebo hašíše

v malých množstvích do 100 gramů, především do Velké Británie a USA. Zde je oproti minulosti změna – marihuana se do ČR nelegálně dovážela především z Nizozemí. V současnosti je veškerá potřeba/spotřeba marihuany v ČR pokryta pěstováním v tuzemsku.

Také v roce 2012, stejně jako v minulých letech, jsou stálým trendem tzv. polykači. Jedná se především o občany Nigérie, kteří pašují (především kokain) ve svých tělních dutinách. Hmotnost pašované drogy je od deseti gramů do jednoho kilogramu.

Oproti roku 2011 je větší celkové váhové množství zajištěných drog a to především z důvodu velkých záchyťů 4-MEC a Khatu.

Útvary Pátrání v roce 2012 ukončily v této oblasti 123 TS, z nichž 62 předaly Policii ČR k zahájení trestního stíhání podle § 162 odst. 1 trestního řádu.

8.4.2. Zbraně, výbušniny, radioaktivní látky a vojenské materiály

CS vykonává dohled v oblasti zahraničního obchodu s vojenským materiálem, výbušninami a zbožím dvojího užití. Jedná se především o kontrolu licencí pro obchodování s tímto materiálem. V této souvislosti spolupracují celní orgány s MPO – Licenční správou a rovněž se zpravodajskými službami. V rámci mezinárodní spolupráce se zástupci CS zúčastňují mezinárodních akcí a seminářů.

CS v hodnoceném období prováděla ve 20 případech šetření z důvodu podezření z nelegálního obchodování s vojenským materiálem, zbraněmi či výbušninami. V případě vojenského materiálu se jednalo především o náhradní díly k vojenským vozidlům či vrtulníkům a dále pak přístroje určené na noční vidění. V jednom případě pak došlo bez vědomí celních orgánů v režimu tranzitu k odstranění části výzbroje tanků. Dále celní správa v hodnoceném období řešila jeden případ nezákonných vývozu kovové rtuti v celkovém množství 1700 kg.

Útvary Pátrání v roce 2012 ukončily 6 trestních spisů, z nichž dva byly předány Policii ČR k zahájení trestního stíhání podle § 162 odst. 1 trestního řádu.

V oblasti zahraničního obchodu s radioaktivním materiálem celní orgány dohlíží, zda dovoz, vývoz a průvoz tohoto materiálu je prováděn v souladu se stanovenými předpisy a nařízeními. Kontrola přepravy těchto komodit je realizována prostřednictvím skupin mobilního dohledu, které působí na celém území ČR. Tyto skupiny zároveň vykonávají kontrolní činnost v rámci radiační monitorovací sítě, provádějí jak pravidelná, tak namátková měření výše radioaktivity pomocí mobilních i stacionárních detekčních přístrojů na celém území ČR. V oblasti měření radioaktivity spolupracuje CS s dalšími orgány státní správy, především se Státním úřadem pro jadernou bezpečnost, se kterým dochází k pravidelné výměně informací.

Identifikace zboží dvojího užití prostřednictvím aplikace DUAL USE byla provedena v 799 případech, kdy ve 22 případech bylo identifikováno zboží dvojího užití, přičemž 2x byla zaslána žádost o stanovisko na Ministerstvo průmyslu a obchodu – Licenční správu.

V roce 2012 byly v oblasti zboží dvojího užití zjištěny 4 případy porušení zákona č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu, přepravy, zprostředkování a tranzitu zboží dvojího užití, ve znění pozdějších předpisů.

8.4.3. CITES

V roce 2012 Celní správa ČR řešila celkem 61 případů porušení předpisů spojených s Úmluvou CITES tj. obchodem s ohroženými druhy fauny a flóry. Nejvíce případů bylo zjištěno na mezinárodní poště v Praze - 28 případů a na letišti Praha Ruzyně - 23 případů, 5 případů bylo rovněž zjištěno na letišti Ostrava-Mošnov. Celní správa ČR zadržela mj. 1107 kusů živých rostlin (tzv. minikaktusy a orchideje), 1 živou želvu, 144 korálů a mušlí, 5 sošek ze slonoviny, 5 lebek krokodýla a celou řadu výrobků tradiční čínské medicíny a potravinových doplňků, které obsahují výtažky z chráněných rostlin a zvířat (např. kosti levharta, orchideje, rohy sajgy atd.). Problematika CITES byla rovněž v rámci preventivně osvětové činnosti prezentována veřejnosti na akcích jako např. Dny NATO 2012, Den Země v Ostravě, Cihelna 2012 atd.

Tabulka č. 60: Výsledky činnosti orgánů v letech 2009-2012 v komoditě CITES

Rok	2009	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Počet případů	58	56	69	61	88,4
Počet kusů	2 078	930	889	4239	476,8

8.4.4. Záchyty předmětů z oblasti extremismu

V roce 2012 byl v rámci standardních kontrolních činností mobilního dohledu zjištěn jeden případ nalezení předmětů podporujících a propagujících hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka. Konkrétně se jednalo o vlajky, nože a světlice (celkem 6 kusů) přepravované v osobním automobilu. Celý případ byl předán orgánům Policie ČR.

8.5. Služební kynologie

CS v roce 2012 zařazovala pravidelně do výkonu služby 50 služebních psů, další 4 služební psi určení prioritně pro instruktáž ve výcvikovém zařízení služební kynologie (VZSK) byli zařazováni do výkonu služby nepravidelně a u 2 psů byl zahájen výcvik speciálně zaměřený pro detekci tabáku a tabákových výrobků v obtížně kontrolovatelných prostředcích jako jsou např. cisterny, kontejnery nebo klimatizační jednotky na střechách dopravních prostředků. Celkový stav 56 služebních psů byl shodný s rokem 2011.

K 31. 12. 2012 bylo ve stavu psů celní správy evidováno:

25 psů určených k vyhledávání omamných a psychotropních látek,

22 psů určených k vyhledávání cigaret a tabákových výrobků,

2 psi určení k vyhledávání chráněných exemplářů CITES a živočišných produktů podléhajících zákazu dovozu,

3 všestranní psi,

4 strážní psi.

Zaměření kontrolní činnosti psovodů se služebními psy bylo prioritně do oblasti kontroly přepravy vybraných výrobků a pátrání po zboží uniklém a odňatém celnímu dohledu zejména s ohledem na fiskální zájmy státu.

Celková výslednost v oblasti záchytů zejména drog a tabákových výrobků byla v roce 2012 ovlivněna nasazováním psovodů v rámci činnosti celních orgánů při tzv. metanolové kauze.

Celkově se služební psi v roce 2012 podíleli na:

153 případech záchytů drog,

97 případech záchytů cigaret a tabákových výrobků,

53 případech záchytů živočišných a tzv. FYTO produktů podléhajících zákazu dovozu.

Vedle těchto komodit služební psi detekovali ve 14 případech tzv. zájmový pach shodný s exempláři CITES (např. lastur, korálů, trofejí a výrobků ze zvířat).

Tabulka č. 61: Počet záchytů dle jednotlivých komodit v letech 2011 - 2012

Komodita	2011	2012	Index 2012/2011
OPL	137	153	111,6
tabákové výrobky	60	97	161,6
živočišné produkty	79	53	67,1

8.5.1. Výcvikové zařízení služební kynologie se statutem Regionálního výcvikového střediska WCO

VZSK se sídlem v Heřmanicích se statutem Regionálního výcvikového střediska WCO se svou činností v roce 2012 výrazně podílelo na plnění úkolů Odboru 33 GŘC. Hlavní celoroční náplní práce VZSK bylo především zabezpečování tuzemských a zahraničních výcvikových kurzů. Ve zmiňovaném období bylo zorganizováno 5 tuzemských základních výcvikových kurzů, kterých se zúčastnilo celkem 8 psovodů celní správy jednotlivých ČR a 11 psovodů Věžeňské služby ČR.

V rámci mezinárodních aktivit VZSK byly v roce 2012 zorganizovány 2 zahraniční výcvikové kurzy pro 5 psovodů kategorie OPL a 2 instruktorky CS Ruska. Dále byl zorganizován kurz pro CS Peru a Policii Ekvádoru.

VZSK během roku 2012 dále zabezpečovalo 2 odborné stáže v rámci programu CUSTOMS 2013. Jednalo se o pracovní pobyt 2 psovodů CS Slovinska a dále o pracovní pobyt 2 psovodů CS Dánska.

8.6. Činnost Stálé pracovní skupiny mobilního velkokapacitního rentgenu

Stálá pracovní skupina RTG, kromě poskytování součinnosti celním ředitelstvím a celním úřadům, v roce 2012 opakovaně spolupracovala s Věžeňskou službou ČR a Policií ČR. Jednalo se o zajištění pomoci při kontrole nákladních a osobních vozidel. Zároveň se příslušníci zařazení v stálé pracovní skupině podíleli významnou měrou na zajištění akce „Stojčín“. V roce 2012 útvary mobilního dohledu za pomoci mobilního velkokapacitního RTG zkontrolovaly 2.578 vozidel, přičemž odhalily 4 případy nelegální přepravy vybraných

výrobků (30.855 l motorové nafty), 2 případy přepravy zboží porušujícího práva duševního vlastnictví (9.174 ks) a jeden případ přepravy drog (151 g marihuany).

9. OBLAST BEZPEČNOSTI CS

9.1. Ochrana utajovaných informací v oblasti personální bezpečnosti

V oblasti personální bezpečnosti je na základě zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti a vyhlášky č. 363/2011 Sb., o personální bezpečnosti a o bezpečnostní způsobilosti, prováděno opakované ověřování splnění podmínek „Oznámení“ pro přístup k utajovaným informacím stupně utajení „Vyhrazené“. Bezpečnostní ředitel zajistil každoroční proškolení zaměstnanců s přístupem k utajovaným informacím z právních předpisů v oblasti ochrany utajovaných informací a včasné odeslání personálního projektu. S ohledem na plánovanou změnu organizační struktury CS byl zcela nově vypracován přehled míst nebo funkcí, na kterých je nezbytné mít přístup k utajovaným informacím. V důsledku plánované organizační změny CS a tím souvisejícím přesunům zaměstnanců na místech nebo funkcích, došlo jak ke zvýšení počtu žádostí o vydání „Oznámení“ a „Osvědčení“, tak i k vrácení mnoha „Oznámení“. Tyto výrazné změny se kumulovaly zvláště do konce roku 2012, s přesahem do roku 2013.

9.2. Ochrana utajovaných informací v oblasti informačních systémů

V oblasti ochrany informačních systémů je na základě požadavků útvarů CS a pro efektivní práci s utajovanými informacemi účelné využívat výpočetní techniku a vytvořit v zabezpečených oblastech a objektech CS nezbytný počet informačních systémů vyhovující předepsaným bezpečnostním požadavkům a to pro stupeň utajení „Vyhrazené“ a „Důvěrné“. V oblasti změn IS/OUI byly průběžně prováděny reakreditace pracovišť IS/V a IS/D při změnách, zejména dislokačních a s ohledem na organizační změny a strukturu CS od roku 2013. V roce 2012 byla provedena nová certifikace IS/V a IS/V-LAN CS. Pro oba systémy byly vydány nové certifikační zprávy Národního bezpečnostního úřadu s platností certifikátů do roku 2017. V oblasti testování bezpečnosti IS/OUI CS byly prováděny pravidelné kontroly provozní bezpečnosti, prováděna pravidelná bezpečnostní posouzení fyzického prostředí IS/V a IS/D a poskytována odborná pomoc organizačním útvarům CS jako provozovatelům IS/V a IS/D.

II. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

1. MEZINÁRODNÍ DOHODY

V průběhu roku 2012 byla podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Brazílskou federativní republikou o vzájemné správní pomoci v celních otázkách. V současnosti je Smlouva předložena Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s ratifikací.

Dále bylo podepsáno Memorandum o porozumění mezi celními správami České republiky a Polské republiky při předcházení a odhalování porušování právních předpisů.

Bylo zahájeno jednání ve věci uzavření resortních dohod s celními správami Peruánské republiky a Ekvádorské republiky, zaměřených na profesní pomoc v oblasti praktického výkonu služby zaměstnanců celních správ. Dále bylo zahájeno jednání s celními správami Ázerbájdžánské republiky a Arménské republiky k uzavření resortních dohod zaměřených na posílení spolupráce prostřednictvím vzájemné výměny poznatků a zkušeností v oblasti boje proti porušování celních předpisů.

2. ÚKOLY SPOJENÉ SE ČLENSTVÍM ČR V EU

2.1. Resortní koordinační podskupina pro cla - RKP

Odbor 20 systémově koordinoval zapojení a řízení expertů celní správy do jednání organizovaných v rámci EU. Členové RKP se účastnili pravidelných jednání pracovních skupin a výborů Rady EU a Evropské komise. K zajištění činnosti RKP z hlediska řízení a administrativy odbor organizoval pravidelná zasedání tzv. „Užší skupiny RKP“, která probíhala na GŘC pravidelně každé pondělí od 11 hod. v kanceláři u ZGŘ a pomáhala tak zajistit koordinaci, předání informací a přípravu všech realizovaných i plánovaných jednání v EU, vztahujících se k problematice celní správy. Odbor 20 vedl aktuální přehled o plánované účasti expertů celní správy na jednotlivých jednáních v EU a zajišťoval spolupráci jak s celním atašé na Stálém zastoupení ČR při EU v Bruselu, tak s odborem 53 Ministerstva financí – oddělením 531 Koordinace agendy EU, které plní funkci sekretariátu Resortní koordinační skupiny (RKS). Dalším úkolem bylo též zajištění účasti členů RKP na zasedání Resortní koordinační skupiny MF pod vedením náměstka ministra financí pro problematiku EU. Odbor 20 pořizoval zápisy z pravidelných zasedání užší RKP a jejich následné umístění na Intranetových stránkách CS, včetně zpráv ze zahraničních jednání. V rámci spolupráce s RKS zajišťoval zveřejnění schválených rámcových pozic pro Parlament ČR v databázi DMS.

2.2. Zastupování zájmů ČR na jednáních v institucích EU

Odbor 20 zajišťoval zastupování České republiky na jednáních CPG - Skupiny pro celní politiku na úrovni GŘ nebo jejich zástupců, připravoval podklady na jednání a zajišťoval na těchto jednáních prosazování zájmů ČR. Dále se jednalo o zasedání na úrovni GŘ nebo jejich zástupců zajišťovaných členskými zeměmi EU ve spolupráci s EK jako jsou Klub GŘ nebo neformální jednání GŘ organizovaných v rámci předsednictví. Odbor 20 také koordinoval zastupování ČR v Pracovní skupině pro celní spolupráci, v Pracovní skupině pro celní unii, jednotlivých sekcích Výboru pro celní kodex Společenství a dalších pracovních jednáních organizovaných Radou EU nebo Evropskou komisí.

S ohledem na úkoly v oblasti koordinace celní spolupráce zajišťoval odbor 20 v součinnosti se sekci 03 účast CS v Pracovní skupině pro celní spolupráci (CCWP) v rámci Rady EU. Průběžně byly zajišťovány nebo koordinovány všechny související činnosti – komunikace s předsednictvím, odpovědi na dotazníky apod. V roce 2012 odbor 20 také zajistil účast v pracovní skupině zřízené za účelem vypracování nové Strategie pro celní spolupráci, která se v příštích letech stane základem činnosti CCWP.

2.3. Zajišťování a koordinace mezinárodní technické pomoci

Na rozvoj činnosti celních správ členských zemí EU s cílem jednotného a účinného provádění celních předpisů, včetně implementace metod odpovídajících novým trendům v celní oblasti, je zaměřen Program Customs 2013, který je komunitárním programem Evropského společenství. Jeho realizace je konkretizována v ročních plánech, které jsou diskutovány na jednáních členských zemí zúčastněných v programu a schvalovány vždy na další rok na podzimních jednáních řídicího výboru. Plán na rok 2013 byl schválen 20. listopadu 2012. Program Customs 2013 skončí k 31. 3. 2014 a bude nahrazen programem Customs 2020.

Koordinace celého programu Customs 2013 na národní úrovni je v souladu s úkoly stanovenými organizační strukturou celní správy zařazena v gesci oddělení mezinárodních vztahů, odbor 20 GRČ.

Realizace cílů a hlavních priorit programu probíhaly i v roce 2012 prostřednictvím pět pracovních skupin:

Skupina pro elektronické celnictví (ECG) - elektronizace prostředí v celních správách (Electronic customs), zejména v oblasti zjednodušeného postupu, standardizace údajů, harmonizace připojení, zdokonalování komunikace s obchodní sférou, odstraňování překážek obchodu apod.

Skupina pro IT záležitosti - koordinace a implementace nových IT systémů.

Skupina pracovních metod - řízení rizik, kontrolní standardy, audit a bezpečnost obchodu.

Skupina pro koordinaci vzdělávání - školicí a jiné aktivity podporující cíle a politiku komunitárního programu Customs 2013 (e-learningové projekty).

High Level Steering Group (HLSG) - kontrola implementace prováděcích předpisů k modernizaci celního kodexu.

Mezi nejvýznamnější aktivity programu patří vedle činnosti pracovních a projektových skupin také semináře, školicí aktivity, benchmarkingové projekty a pracovní návštěvy. Od dubna do konce roku 2012 se v rámci programu uskutečnilo celkem 102 akcí, kterých se zúčastnilo 229 příslušníků celní správy. Navíc v rámci programu Fiscalis (obdobu programu Customs v daňové oblasti) se aktivit tohoto programu zúčastnilo celkem 9 zaměstnanců CS. V důsledku ekonomické a finanční krize však došlo oproti roku 2011 ke snížení počtu akcí organizovaných EU a tím i k nižšímu počtu účastníků. V hodnoceném roce byl ukončen benchmarkingový projekt na problematiku „Malé zásilky porušující práva duševního vlastnictví“, kterého se pod vedením maďarské celní správy dále zúčastnili zástupci CS ČR, Itálie a Polska. Závěrečné zasedání k vyhodnocení projektu se uskutečnilo v březnu 2012 v Maďarsku.

V oblasti využívání pracovních návštěv patří česká celní správa dlouhodobě k neaktivnějším členským státům EU. Vzhledem k tomu, že finanční rok je v rámci programu Customs realizován vždy od dubna daného roku do března roku následujícího, bylo v roce 2012 dosud zrealizováno 36 pracovních návštěv pracovníků Celní správy ČR v členských či kandidátských zemích EU, kterých se zúčastnilo celkem 91 osob, a to zejména na Slovensku, v Německu a Rakousku. Na druhé straně se česká CS stala hostitelskou zemí pro uskutečnění dosud 35 návštěv celkem 81 pracovníků z členských či kandidátských zemí, což oproti roku

2011 znamená zvýšení o 13 návštěv a 7 účastníků. Tradičně největší zájem o pracovní pobyty v ČR mělo Slovensko, dále Slovinsko, Chorvatsko, Rakousko, Itálie, Dánsko, Holandsko a nově pak zejména Malta, Řecko, Irsko a Estonsko. Lze konstatovat, že zájem o návštěvu české celní správy má trvale stoupající tendenci, což svědčí o dobrých výsledcích její činnosti, a tím zájmu o získávání zkušeností.

Pro finanční rok 2012 programu Customs 2013 (od 1. 4. 2012 do 31. 3. 2013) obdržela Celní správa ČR z EU částku ve výši 288.000,- EUR (v roce 2011 to bylo 283.500,- EUR). Z těchto finančních prostředků byly hrazeny veškeré aktivity v rámci programu a k 31. 12. 2012 bylo vyčerpáno téměř 190 tisíc EUR.

Každoročně se konají porady s regionálními koordinátory programu Customs 2013, které jsou zaměřeny na seznámení se změnami v programu Customs 2013, novým pracovním plánem na daný rok a zlepšení využití programu, zejména pracovních návštěv na regionální úrovni. Obecně lze konstatovat, že se aktivita a úroveň zapojení regionů v porovnání s minulým obdobím výrazně zlepšily.

2.4. Zajišťování mezinárodního doručování rozhodnutí celních orgánů

V rámci agendy mezinárodního doručování rozhodnutí celních orgánů bylo zajištěno úřední doručení 162 písemností. Z tohoto celkového počtu doručených písemností tvořily jednu třetinu písemnosti ze zahraničí, doručované na žádost celních orgánů jiných států, zejména Slovenska, Polska, Rakouska a Maďarska, právnickým či fyzickým osobám majícím sídlo nebo bydliště v ČR. Ve většině případů se jednalo o doručení platebních výměrů. Počet doručení rozhodnutí českých celních orgánů osobám či firmám v zahraničí je ve srovnání s rokem 2011 přibližně na stejné úrovni. Tyto žádosti o doručení směřovaly zejména do SRN, Polska, Švýcarska, Rakouska, Maďarska, Slovenska a Slovinska.

3. MEZINÁRODNÍ VÝMĚNA INFORMACÍ

3.1. Činnost národní koordinační jednotky

Důležitou součástí úspěšného šetření porušování celních předpisů je i vzájemná pomoc v celních záležitostech, uplatňovaná podle platných mezinárodních smluvních dokumentů, resp. předpisů EU.

V průběhu roku 2012 zpracovala CS celkem 198 dožádání zaslaných zahraničními celními správami, které byly žádostmi o vzájemnou administrativní pomoc. Za výše uvedené období bylo ze strany CS zahraničním celním správám určeno celkem 245 mezinárodních žádostí o vzájemnou administrativní pomoc. Celkem bylo tedy zpracováno 443 žádostí o administrativní pomoc.

Tabulka č. 62: Mezinárodní dožádání

Rok	2009	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Žádosti ze zahraničí	158	119	116	198	170,7
Žádosti do zahraničí	39	21	21	245	1166,7
MA zprávy	64	38	53	32	60,4

Nejčastěji byla vyřizována zahraniční dožádání zasláná celními správami Ukrajiny (91), Ruska (22), Slovenska a Polska (po 10), Bosny a Hercegoviny (9). Předmětem dožádání byly převážně žádosti o prověření celní hodnoty, verifikaci dokladů (faktur, smluv, plné moci apod.).

Ze strany České republiky bylo nejvíce zahraničních dožádání odesláno do Číny (215), Vietnamu (9), Německa a na Slovensko (po 3). V rámci těchto dožádání požadovala CS verifikaci dokladů (faktur, přepravních dokumentů), prověření existence subjektů, prověření dodání zboží, ověření správnosti popisu nebo sazebního zařazení zboží.

V rámci mezinárodní spolupráce CS vyřizovala také upozornění na možné porušování celních předpisů, která jsou jednotlivým členským státům EU zasílána OLAFem (Evropský úřad boje proti podvodům) ve formě MA zpráv (Mutual Assistance messages). V roce 2012 Národní koordinační jednotka GŘC přijala od OLAFu celkem 32 MA zpráv. Z celkového počtu MA zpráv se 3 případy vztahovaly k šetření zemědělských komodit, 26 případů k šetření průmyslového zboží a 3 případy k šetření obchodu s látkami, které mohou být zneužívány jako prekurzory užívané pro nelegální výrobu OPL. Ve vztahu ke všem těmto MA zprávám byla Národní koordinační jednotkou přijata příslušná opatření a bylo zahájeno šetření vycházející z požadavků OLAFu. Jednalo se zejména o zpracování analýz, zahájení konkrétních šetření v působnosti jednotlivých celních ředitelství, provedení následných nebo dokumentačních kontrol po propuštění zboží do navrženého režimu v tuzemsku nebo nastavení specifických kontrolních a blokačních mechanismů, které znemožňují projednání určitého druhu zboží bez vykonání příslušné nebo požadované kontroly při dovozu zboží do tuzemska. Národní koordinační jednotka byla v rámci této činnosti v úzkém kontaktu především s oddělením následných kontrol a oddělením centrální analytické jednotky GŘC.

Podle příslušných ustanovení Úmluvy Neapol II obdržela CS v roce 2012 ze zahraničí celkem 48 žádostí o pomoc, 7 spontánních informací a 6 žádostí o zvláštní formy spolupráce (1 sledovaná zásilka a 5 přeshraničních sledování). Ve sledovaném období roku 2012 se CS dožadovala do zahraničí podle Úmluvy Neapol II v 8 případech a ve 4 případech zaslala informace bez žádosti o zpětnou vazbu.

Na základě jiných mezinárodních smluv o právní pomoci ve věcech trestních se CS zabývala 2 žádostmi o zvláštní formy spolupráce (2 přeshraniční sledování).

CS se v roce 2012 aktivně zapojila do společných (celních) operací organizovaných zejm. OLAFem, WCO, Europolem a Interpolem zaměřených mj. na odhalování:

- nelegální přepravy omamných a psychotropních látek a chemických prekurzorů prostřednictvím poštovních zásilek;
- nezákonného obchodu s originálními i padělanými léčivy prostřednictvím internetu;
- porušení povinnosti fyzických osob ohlásit peněžní hotovost v hodnotě 10 000 EUR nebo více při vstupu nebo opuštění území EU;
- nelegální pozemní přepravy heroinu a metamfetaminu z Jihozápadní Asie do Střední a Západní Evropy po tzv. Balkánské trase;
- nezákonného obchodu s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami prostřednictvím letecké nebo námořní přepravy zejm. z Afriky do Asie.

3.2. Úloha a výsledky Celní správy ČR v rámci struktur EU v oblasti celní spolupráce

V rámci Pracovní skupiny pro celní spolupráci (CCWP) se CS aktivně zapojila do realizace akčního plánu pro celní spolupráci v oblasti prosazování práva na období 1. 7. 2011 - 31. 12. 2012, od něž se činnost CCWP v daném období odvíjí. V kontextu uvedeného akčního plánu CS pokračovala ve vedení projektu zabývajícího se problematikou boje proti porušování celních předpisů spojeného s využitím Internetu. Jeho cílem byla především výměna zkušeností mezi útvary specializovanými na oblast internetové kriminality a s ní souvisejících pracovních a vyšetřovacích technik, vybavení a spolupráce s ostatními donucovacími, popř. jinými dotčenými orgány. Projekt byl úspěšně završen předložením závěrečné zprávy CCWP ke schválení v prosinci 2012.

CS byla rovněž zastoupena v projektu zaměřeném na spolupráci centrálních koordinačních jednotek a na problematiku poskytování vzájemné pomoci v celních věcech uplatňované podle platných mezinárodních smluv, který navazuje na jednu z priorit českého předsednictví v Radě EU. CS se dále aktivně zapojila do diskuze o podobě nové Strategie pro budoucí celní spolupráci v oblasti prosazování práva, která byla schválena Radou EU pro vnitřní věci v prosinci 2012. Tato vytváří základ pro rozvíjení celní spolupráce v oblasti boje proti porušování právních předpisů, vč. spolupráce celních orgánů s ostatními donucovacími orgány a příslušnými institucemi/agenturami EU.

3.2.1. Styčný celní úředník působící při Národní jednotce Europolu

V roce 2012 pokračovala prostřednictvím styčného celního úředníka spolupráce mezi odbornými útvary CS a Národní jednotkou Europolu a Národní ústřednou Interpolu, tvořícími organizační složku Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia ČR. Spolupráce byla zaměřena zejm. na vzájemnou aktivní výměnu informací využívaných k předcházení, odhalování a vyšetřování trestné činnosti s mezinárodním dopadem, mj. v oblastech nezákonného nakládání s omamnými a psychotropními látkami, nelegální výroby a přepravy tabákových výrobků, CITES, duševního vlastnictví a dále na předávání pracovních zkušeností prostřednictvím setkání odborných pracovníků GŘC a Národní jednotky Europolu.

3.2.2. Styčný celní úředník na Celním kriminálním úřadě v SRN

V roce 2012 byly dále udržovány a prohlubovány kontakty s relevantními součinnostními bezpečnostními, příp. justičními orgány SRN. Spolupráce byla rozvíjena rovněž se styčnými celními a policejními atašé třetích států akreditovanými v SRN.

V průběhu roku 2012 vyřizovala kancelář styčného celního úředníka celkem 163 případů (dožádání, podněty, podpora šetření apod.). V prioritní oblasti boje proti nelegálnímu mezinárodnímu obchodu s omamnými a psychotropními látkami bylo vyřízeno celkem 59 případů. V rámci odhalování trestné činnosti v oblasti spotřebních daní bylo vyřízeno celkem 47 případů, zejména v souvislosti s podvody s minerálními oleji, s pašováním a nelegální výrobou tabákových výrobků a dalšími komoditami.

Nezanedbatelnou část vyřizované agendy představovaly případy porušování předpisů upravujících problematiku zahraničního obchodu se zbraněmi a vojenským materiálem (6 případů), ochrany práv duševního vlastnictví (7 případů) a CITES (7 případů). Spolupráce dále spočívala ve výměně informací o skutečnostech souvisejících s výše uvedenými, příp. dalšími oblastmi činnosti (celkem 26 případů).

3.2.3. Společná centra policejní a celní spolupráce

V současnosti existuje celkem 5 společných center policejní a celní spolupráce – 2 s Polskem a po jednom se Slovenskem, Rakouskem a se SRN, které má dvě samostatná pracoviště (Petrovice a Schwandorf). Celní správa ČR je aktivně zapojena do činnosti společných center policejní spolupráce v Kudowě Słone a Chotěbuzi (pro spolupráci s orgány vymáhání práva Polské republiky) a na obou pracovištích Společného centra policejní a celní spolupráce se Spolkovou republikou Německo. V roce 2012 byla rovněž jmenována kontaktní osoba za CS ČR pro Společné česko-slovenské kontaktní pracoviště Hodonín-Holíč.

3.3. Spolupráce v oblasti spotřebních daní

Hlavním úkolem v této oblasti je zejména zajištění mezinárodní spolupráce v oblasti spotřebních daní mezi členskými zeměmi EU prostřednictvím referátu ELO (Excise Liaison Office), který je národním styčným úřadem pro spotřební daně, a současně také provádění a koordinace vyhledávací činnosti podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, tj. vyhledávání a následné prověřování informací týkajících se možného podezření z protiprávního nakládání s vybranými výrobky.

Dne 2. 5. 2012 bylo schváleno nařízení Rady EU 389/2012 o správní spolupráci v oblasti spotřebních daní, do kterého je implementován postup mezinárodní spolupráce s ohledem na systém EMCS a jeho nové funkcionality. Toto nařízení nahradilo s účinností od 1. 7. 2012 nařízení Rady (ES) 2073/2004.

Mezi činnosti referátu ELO patří také poskytování údajů z národní a evropské databáze SEED (System for Exchange of Excise Data - systém pro výměnu dat o daňových subjektech), která obsahuje údaje o daňových subjektech v rámci EU obchodujících s vybranými výrobky podléhajícími spotřební dani a provozovatelích daňových skladů.

V rámci EU je rovněž využíván Systém MVS (Movement Verification System - systém kontroly přepravy vybraných výrobků), týkající se výměny informací na základě žádostí, které jsou specifikovány v příslušném elektronickém formuláři. Účelem předložení formuláře MVS je poskytnout, potvrdit, vyžádat anebo opravit informaci týkající se zásilek vybraných výrobků dopravovaných v rámci EU nebo dokladů s nimi spojených. Po zavedení 3. fáze systému EMCS do praxe se systém MVS využívá zejména pro kontrolu a ověřování doprav uskutečněných ve volném daňovém oběhu.

Tabulka č. 63: Počet žádostí v systému kontroly přepravy vybraných výrobků v letech 2011 a 2012

Rok	2011	2012
Žádosti odeslané	258	83
Žádosti přijaté	212	107

K další činnosti zajišťované v rámci mezinárodní spolupráce v oblasti spotřebních daní náleží administrování nestandardních dotazů a informací, které není možné vyřídit v rámci systému EMCS nebo formou MVS (tj. žádosti o mezinárodní spolupráci, spontánní informace, ověření míst přímého dodání, zprávy o kontrole). Níže je uveden přehled o počtu odeslaných a přijatých žádostí.

Tabulka č. 64: Počet odeslaných a přijatých žádostí v letech 2011 a 2012

Rok	2011	2012
Žádosti odeslané	169	662
Žádosti přijaté	98	137

3.4. ELO a vyhledávání na mezinárodním poli

V návaznosti na zjištěné poznatky z vyhledávací činnosti ve věci nelegálního nakládání s minerálními oleji kódů KN 2710 19 91 – 99 byla vytvořena pracovní skupina V4 pro minerální oleje, která byla iniciována na základě Deklarace o prevenci proti daňovým únikům, podepsané generálními řediteli celních správ států Visegradské skupiny nebo jejich zástupci (tj. zástupci České republiky, Slovenské republiky, Polské republiky a Maďarska). Hlavním cílem pracovní skupiny V4 je vzájemná výměna zkušeností a informací z oblasti zneužívání minerálních olejů kódů KN 2710 19 91 – 99 pro pohon motorů a zároveň navázání bližší spolupráce mezi zúčastněnými státy. Dalšími cíli spolupráce je rovněž poukázat na podobné způsoby nelegálního používání zmiňovaných minerálních olejů v rámci EU a současně připravit podporu pro změnu příslušných evropských legislativních norem týkajících se uvedené problematiky.

3.5. Mezinárodní vymáhání

Poskytování mezinárodní pomoci se vztahuje pouze k pohledávkám ve vztahu k členským státům EU nebo ke státům, s nimiž ČR uzavřela smlouvu o spolupráci při vymáhání pohledávek veřejných rozpočtů.

V roce 2012 přijalo GŘC v rámci mezinárodní pomoci při vymáhání finančních pohledávek celkem 18 žádostí s celkovou dlužnou částkou 185 636 909,58 Kč, a odeslalo 23 žádostí s celkovou dlužnou částkou 1 318 342 393,15 Kč. Z žádostí odeslaných v letech 2004 - 2012 vymohly dožadující státy EU pro CS v roce 2012 celkem 37 532,85 Kč. CS v roce 2012 vymohla u žádostí přijatých v letech 2004 - 2012 pro dožadující státy EU celkem 1 129 826,59 Kč. Nejvíce žádostí přijalo GŘC v roce 2012 od německé a slovenské celní správy, a odeslalo polské celní správě.

III. INFORMATIKA A STATISTIKA

1. ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI PROVOZU INFORMAČNÍHO SYSTÉMU CELNÍ SPRÁVY

Cílem činnosti v roce 2012 bylo zajišťování takového stavu informačních aktiv CS, který garantuje jejich bezpečnost, to znamená dostupnost, integritu a důvěrnost dat zpracovávaných v ISCS i prostředků pro jejich zpracování.

Plnění úkolů v této oblasti navazovalo na řešení projektu Bezpečnost ISCS v roce 2011, přičemž byly respektovány ČSN ISO/IEC 20000, ČSN ISO/IEC 17799 a ČSN ISO/IEC 27001. Důvodem byla skutečnost, že CS v r. 2010 získala certifikát podle ČSN ISO/IEC 20000, jehož součástí je i řešení managementu bezpečnosti ISCS a v r.2011 získala certifikát

podle normy ČSN ISO/IEC 27001. V roce 2012 prošla CS úspěšně dohledovými audity podle obou uvedených norem.

2. VÝVOJ A ÚDRŽBA CELNÍCH A DAŇOVÝCH SYSTÉMŮ

2.1. Primární a pomocné systémy

Hlavním úkolem v roce 2012 byla příprava a adaptace systémů pro podporu celního a daňového řízení na připravovanou reorganizaci a modernizaci celní správy. Aplikace byly postupně upravovány na základě analýz zpracovaných ve spolupráci s odbornými útvary a pracovníky vybraných celních útvarů.

Díky optimalizaci požadavků bylo možné vytvořit i některé funkce, které s modernizací přímo nesouvisely, ale mají praktický přínos pro práci v nové organizační struktuře (např. elektronické příkazy k úhradě v ME-SPD a příprava tohoto systému na komunikaci s modulem exekucí a dražeb).

Migrace aplikací byla naplánována od 19:00 31. 12. 2012 do 4:00 1. 1. 2013. Lze konstatovat, že systémy byly připraveny k provozu již 1. 1. 2013 ve 2:00. Po odstranění některých problémů byl celně deklarační systém během dopoledne 1. 1. 2013 plně v provozu.

Dané úkoly byly splněny a na přelomu roku došlo k úspěšné migraci všech systémů do nové organizační struktury celní správy.

2.2. ČSN ISO/IEC 20 000-1 (ITSM)

V roce 2012 došlo ke druhému dohledovému auditu, který provedla firma TAYLLOR & COX s.r.o. Audit konstatoval plnou shodu s revidovanou normou ČSN ISO/IEC 20000-1:2012 a vydal některá doporučení, která budou realizována v roce 2013. V rámci auditu byl také konstatován výrazný posun v řízení některých procesů.

2.3. Strukturální fondy EU

Rok 2012 byl třetím rokem financování vybraných projektů ze strukturálních fondů EU. I přes mnohé administrativní překážky se podařilo proinvestovat 40 mil. Kč.

V roce 2012 také proběhla veřejnosprávní kontrola, která konstatovala dílčí nedostatky v oblasti administrativy a provádění veřejných zakázek.

3. OBLAST STATISTIKY A SPRÁVY DAT

3.1. CCN/CSI

V této oblasti docházelo ke standardním změnám v rámci nasazování nových verzí aplikací nebo migrace některých částí na vyšší verze (např. migrace CCN mailu na verzi 3). Pracovníci celní správy se také zúčastnili jednání, které definovalo základní rámec na přípravu nové verze CCN2.

3.2. Číselníky

Byl nasazen komplex aplikací, jehož cílem je nahradit stávající dosluhující systém CESDIČ. V rámci nasazování nového systému bylo migrováno do nového prostředí cca 400

číselníků. Vzhledem k tomu, že systémy celní správy nezaznamenaly zásadní problémy, proběhla tato migrace navenek bez zásadních komplikací. Ukončení migrace se předpokládá v roce 2013.

3.3. Datový sklad

Úkolem pro datový sklad, stejně jako pro ostatní systémy pro celní a daňové řízení, byla příprava a úprava datového skladu na novou organizační strukturu. Úpravy byly úspěšně provedeny a v polovině ledna 2013 byla většina výstupů z datového skladu zprovozněna v novém prostředí.

4. SYSTÉMOVÁ PODPORA

4.1. Adresářová služba Active Directory

V rámci projektu Modernizace CS probíhaly úpravy struktury Active Directory (AD), úpravy a konsolidace bezpečnostních politik, úpravy centrální bezpečnostních a aplikačních skupin. Zároveň docházelo k integraci dalších systému do AD, což má vliv na další zvýšení bezpečnosti provozu IS CS, zjednodušení správy těchto systémů a přístupových práv do nich. V rámci dalšího rozvoje pokračovaly během roku práce na hlubší integraci certifikační autority a rozšíření způsobu přihlašování uživatelů CS. Průběžně probíhal rozvoj instalace aplikací pomocí GPO. Probíhá příprava využití dalších nových funkcí pro potřeby ISCS.

4.2. Poštovní systém

Postupně docházelo ke konfiguračním změnám pravidel dle aktuálního poštovního provozu, jejich cílem je zejména další zvýšení bezpečnosti a stability provozu IS CS. Nadále jsou využívány nastavení pro omezení maximální velikosti schránky, zásilek a automatické mazání starších odstraněných zásilek. Veškeré emailové zásilky jsou zálohovány a archivovány v systému Mail Archiver, kde jsou přístupné přes webové rozhraní. Postupně docházelo k přechodu na novou verzi GFI Mail Archiveru, úpravě databází, čímž bylo dosaženo větší bezpečnosti tohoto archivačního systému. Byly provedeny změny ve struktuře adresářů a vytvořeny nové dle projektu Modernizace CS a upraveny parametry pro naplnění nově vytvořených adresářů. Dále docházelo ke konsolidaci služebních emailových schránek a úpravě přístupových práv.

4.3. Portál CS

Na závěr roku 2012 proběhlo povýšení Intranetového portálu na plnou verzi Microsoft Sharepoint 2010. Současně s tím byla upravena struktura webů v souladu s novou organizační strukturou. V rámci komponenty Security providera, sloužící k ověřování oprávnění uživatelů v aplikacích a Hermesu, sloužící k integraci aplikací do prostředí Microsoft Sharepoint, probíhaly úpravy navazující na požadavky vzniklé z projektu modernizace CS.

Aplikace Helpline byla v průběhu roku upravována v návaznosti na modernizaci a novou organizační strukturu CS, na internetový portál CS byla nasazena externí část aplikace určená pro deklarantskou veřejnost.

V aplikaci Správa identit byly provedeny úpravy spojené s modernizací, tedy aby bylo možné přidělovat práva k aplikacím v nové organizační struktuře CS. Dále byly započaty práce na modernizované verzi aplikace.

4.4. Ostatní systémy

V oblasti "Centrální antivirové ochrany" jsou centrální správou ošetřovány stanice, servery i notebooky. V roce 2012 byla verze F-secure u stanic povýšena na 9.32, která účinněji odhaluje a odstraňuje virová napadení. Na centrální správě se podíleli v rámci svých oblastí pověření a proškolení pracovníci IT ČR. Antivirové řešení F-secure je postupně instalováno i na "chytré mobily".

V oblasti "Pravidel užívání a správy programových prostředků informačního systému" byla v roce 2012 aktualizována centrální provozní evidence (AW Caesar). Na portálu CS je zveřejněna a využívána aplikace "Specifikační list" jejímž prostřednictvím uživatelé výpočetní techniky stvrzují stav SW a HW. Kromě plnění Směrnice č. 3/2008 MF je skenováním SW zabezpečeno používání legálního SW, data jsou dále operativně využívána k hodnocení potřeb nákupu HW a SW.

V oblasti "SCOM 2007" je monitorován technický stav 293 serverů GŘC, datových center na ČR, a serverů ČR Ostrava a Olomouc jako např. dosažitelnost serveru, obsazenost paměti, disků, zda fungují nutné služby a tím i aplikace apod. Podle stanovených pravidel jsou zasílány buď e-maily nebo SMS odpovědným pracovníkům IT.

4.5. Systém řízení provozu ze sítě Internet (ISA)

V roce 2012 byly započaty přípravy na přechod na nový systém TMG. Příprava upgradu byla dále rozvíjena dle aktuálních požadavků a bezpečnostních rizik. Zároveň během roku postupně docházelo ke konfiguračním změnám pravidel dle aktuálního internetového provozu, což mělo vliv na další zvýšení bezpečnosti a stability provozu IS CS. Dále byly tvořeny z důvodu nasazení dalších systémů s požadavky na zajištění přístupu do sítě internet speciální pravidla s garantovaným přístupem na definované adresy. Bylo vytvořeno speciální směrování do sítě CMS a do sítě Govbone. Monitorovací systém WebSpy, pomocí kterého je monitorován a vyhodnocován přístup jednotlivých uživatelů do internetu byl v průběhu roku dále rozvíjen, byl proveden upgrade na novou verzi, což mělo vliv na další zvýšení bezpečnosti a stability.

4.6. Datové služby

V prosinci 2011 Ministerstvo vnitra navrhlo ustoupit od stávajícího modelu centrálního zadavatele jedné velké zakázky a umožnit centrálním úřadům zajistit si služby KIVS po 27. březnu 2012 jinak a efektivněji.

V lednu 2012 byla podepsána smlouva o centrálním zadávání na datové a hlasové služby s Ministerstvem financí. Výsledkem jednacího řízení bez uveřejnění, které se zúčastnilo 7 zájemců, byla roční úspora na datové služby ve výši 25 miliónů korun při zachování stávajících SLA a současně trojnásobném navýšení rychlosti datového připojení celních úřadů. Největší díl datových přípojek vyhrála firma ha-vel internet s.r.o. Další poskytovatelé datových služeb jsou České radiokomunikace, Telefonica O2 a GTS Czech s.r.o. Současná smlouva na poskytování datových služeb a smlouva o centrálním zadávání vyprší na konci března 2013.

V květnu roku 2012 vláda České republiky na svém zasedání přijala usnesení č. 385 o Koncepci nákupu datových a hlasových služeb Komunikační infrastruktury veřejné správy v období po 27. březnu 2013, který bude pro všechny orgány státní správy znamenat povinnou účast na centralizovaném nákupu datových přípojek Komunikační infrastruktury

veřejné správy. V souladu s tímto usnesením CS podepsala dohodu o centrálním zadávání s Ministerstvem vnitra ČR na služby KIVS a zároveň předala požadavky na datové služby pro období po 27. březnu 2013.

V oblasti budování LAN sítí CS vyhlásila soutěže na elektronickém tržišti Gemin na rozšíření LAN sítí na budově GŘC, v Českých Budějovicích, Draženově a České Třebové. Soutěž na vybudování LAN sítě v České Třebové byla napadena u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Úřad rozhodl ve prospěch CS. Z důvodu časové tísně byla v České Třebové vybudována provizorní Wi-Fi síť.

4.7. Hlasové služby

V průběhu roku 2012 byl průběžně vyhodnocován provoz mobilních komunikací jako náhrada stávajících pevných linek. Operativní nasazení mobilních telefonů při celkovém výpadku telefonní ústředny v lokalitě Mělník, potvrdilo správnost nasazení mobilních komunikací včetně předpokládaných ekonomických úspor. Na základě vyhodnocení byla zahájena příprava na přechod na mobilní komunikace v lokalitách Středočeského kraje (Kladno, Zdiby, Rudná, Kolín - dokončení 2.2013). Na CÚ Mošnov a Česká Třebová byl proveden přechod na mobilní komunikace v závěru roku.

S poskytovatelem mobilních služeb operátorem Telefonica O2 proběhla řada jednání s cílem získat další zvýhodnění služeb. Tato jednání byla ukončena podpisem dodatku rámcové smlouvy, který umožňuje celní správě další finanční úspory u provozních nákladů a pro následující čtyři roky. Současně umožňuje zvýhodněný nákup HW.

5. TECHNICKÁ PODPORA

5.1. Zabezpečení HW

Finanční prostředky na podprogram ICT byly i v roce 2012 omezené, což se dotklo oblasti HW. V rámci centrálních nákupů výpočetní techniky byl ze strany MF pro CS realizován jen nákup 35ks notebooků, včetně 10 kompletních notebookových pracovišť. Vzhledem k tomu, že pro rok 2012 nebyly pro komoditu 30214000-2 „Pracovní stanice“ naplněny podmínky pro centralizované zadávání, byly z důvodu vybavení nové počítačové učebny počítače nakoupeny v rámci CS jako VZMR.

V rámci IOP e-Customs byla pro potřeby vybavení Informačního centra CS nakoupena nová pásková knihovna Dell PV ML6020 LTO, databázový server, server do vizualizační serverové farmy a HW rozšíření a posílení technické konfigurace stávajícího diskového pole Dell/Compellent SC040, včetně nové konfigurace a služeb s tím souvisejících.

5.2. Upgrade techniky, spotřební materiál

Vzhledem k plánovanému přechodu na novější OS WIN8, byl z úrovně GŘC realizován centrální nákup paměťových modulů pro všechny PC - minimální paměť všech PC po provedení upgrade bude 2GB. Vlastní upgrade PC proběhne v 1. čtvrtletí roku 2013.

5.3. Servis ICT

Nová technika je pořizována převážně s prodlouženou záruční dobou, ve které je servis zajištěn vždy příslušným dodavatelem. Pro všechny starší HW prostředky ICT je průběžně zajišťován pozáruční servis prostřednictvím smluvních servisních organizací i vlastními silami v rámci služby Helpline. Nadstandardní servisní zabezpečení je zajištěno uzavřenými

smlouvami o technické podpoře na serverovou farmu a disková pole v IC CS na GŘC. Z důvodu postupného ukončování platných smluv na pozáruční servis ICT byly zahájeny přípravy nových centrálních VZ na pozáruční servis, dle jednotlivých komodit (tiskárny a scannery, UPS, stolní počítače, telefonní ústředny) v rámci celé CS jedním dodavatelem.

5.4. Vyřazování techniky, evidence, kontrolní činnost

Nefunkční, zastaralá a nepotřebná technika je vyřazována z evidence dle zákona, přičemž v roce 2012 (vzhledem ke stavu techniky) byla veškerá tato technika předána k ekologické likvidaci. V CS bylo v roce 2012 vyřazeno a ekologicky zlikvidováno 1287 ks starší techniky v hodnotě 84 765 435,84 Kč. Důsledkem redukce finančních prostředků pro ICT dochází ke stárnutí PC, Notebooků, tiskáren a ostatního drobného hardware.

6. UŽIVATELSKÁ PODPORA – REGIONY

Poskytování služeb v oblasti ICT bylo v roce 2012 realizováno v novém organizačním uspořádání, kdy regionální oddělení CS (detašovaná odd. 128) byly od 1. 1. 2012 zařazeny do odboru 12 GŘC. Prvním cílem bylo nastavení stejných parametrů jednotlivých systemizovaných míst SM ve všech regionech, stanovení shodných funkčních povinností a nastavení shodných bonit SM. To vytvořilo vhodné předpoklady pro řízení, hodnocení plnění úkolů a odměňování. Dalším úkolem bylo využití principů normy ISO/IEC/ČSN 20000 – řízení poskytování služeb v oblasti ICT – z úrovně centra na úroveň regionů. Byl navržen jednotný Katalog služeb, který byl implementován do HelpLine a pilotně odzkoušen na CŘ Ostrava. Poskytování služeb v tomto regionu na základě Katalogu služeb bylo potvrzeno podpisem dohody o úrovni poskytovaných služeb (SLA) mezi ŘO12 GŘC a ŘCŘ Ostrava. V roce 2013, na základě získaných zkušeností, bude stejný princip práce v poskytování služeb uplatněn ve všech regionech, tedy na všech 15 Krajských celních úřadech. V rámci regionálních oddělení proběhla koncem roku příprava lokalit na redislokaci v souvislosti s projektem modernizace CS.

IV. PERSONALISTIKA

1. SYSTEMIZACE A ORGANIZACE

CS měla pro rok 2012 stanoven celkový počet (SM) v jednotlivých kategoriích následovně:

Tabulka č. 65: Přehled SM

Kategorie celník (SM)	4274
Kategorie občanský zaměstnanec (SM)	1470
CELKEM (SM)	5744

Z tohoto počtu bylo v roce 2012 k 1. 2. 2012 ve prospěch Generální inspekce bezpečnostních sborů delimitováno 9 SM v kategorii celník a ve prospěch Ministerstva financí České republiky k 1.6.2012 delimitováno 1 SM v kategorii občanský zaměstnanec a ke konci roku k 31.12.2012 dalších 6 SM v kategorii občanský zaměstnanec. V oblasti

organizačního uspořádání CS byla v průběhu roku 2012 postupně připravována rozsáhlá organizační opatření směřující k transformaci CS z dosavadní třístupňové na dvoustupňovou soustavu orgánů CS. Ta vychází ze zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, podle kterého bylo k 31. 12. 2012 zrušeno všech dosavadních 54 celních úřadů a 8 celních ředitelství zřízených podle zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Nově je od 1. 1. 2013 soustava orgánů CS tvořena Generálním ředitelstvím cel, 14 celními úřady s působností v jednotlivých krajích a Celním úřadem Praha Ruzyně. V souvislosti s tím byla v průběhu 1. poloviny roku vnitřní organizační struktura Generálního ředitelství cel rozsáhlým způsobem reorganizována tak, aby odpovídala požadavkům nové dvoustupňové soustavy orgánů CS. Ve spojitosti s tím pak byly v průběhu 2. poloviny roku dokončeny přípravy nového vnitřního organizačního uspořádání všech 15ti nově zřizovaných celních úřadů.

2. LIMIT ROZPOČTOVÝCH PROSTŘEDKŮ NA PLATY A OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI

Limit rozpočtových prostředků na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci pro rok 2012 byl GŘC na rok 2012 stanoven správcem kapitoly 312 Ministerstvo financí v celkové výši 2 078 168 tis. Kč, z toho ukazatel „Platy zaměstnanců“ 2 068 379 tis. Kč a ukazatel „Ostatní platby za provedenou práci“ 9 789 tis. Kč. Součástí závazných ukazatelů byly v roce 2012 i výdaje na financování 2 projektů spolufinancovaných z prostředků Evropské unie.

Na projekt „Zavedení eCustoms - elektronické a harmonizované celnictví v EU“, který je spolufinancován v rámci Integrovaného operačního programu, byly v roce 2012 v rámci ukazatele „Ostatní platby za provedenou práci“ rozpočtovány finanční prostředky ve výši 1 486 tis. Kč. Pro druhý projekt „Komplexní zavedení procesního řízení a procesní optimalizace v Celní správě České republiky“, který je spolufinancován v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, byly v roce 2012 rozpočtovány finanční prostředky v celkové výši 2 220 tis. Kč, z toho 1 775 tis. Kč v rámci ukazatele „Platy zaměstnanců“ a 445 tis. Kč v rámci ukazatele „Ostatní platby za provedenou práci“. V průběhu roku 2012 došlo k úpravě závazného ukazatele „Platy zaměstnanců“ v návaznosti na realizované delimitace funkčních míst ve prospěch Generální inspekce bezpečnostních sborů a ve prospěch Ministerstva financí. Výsledná výše závazných rozpočtových ukazatelů pro rok 2012 je uvedena v tabulce Závazné rozpočtové ukazatele pro rok 2012 (v tis. Kč).

Tabulka č. 66 : Závazné rozpočtové ukazatele pro rok 2012 (v tis. Kč)

Ukazatel	Limit 2012
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	2 074 538
z toho: Platy zaměstnanců	2 064 062
v tom: Platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru	1 655 461

Čerpání jednotlivých závazných ukazatelů k 31. 12. 2012 je uvedeno v tabulce Čerpání závazných rozpočtových ukazatelů k 31. 12. 2012 (v tis. Kč).

Tabulka č. 67 : Čerpání závazných rozpočtových ukazatelů k 31. 12. 2012 (v tis. Kč)

Ukazatel	Čerpání 2012
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	2 056 042
z toho: Platy zaměstnanců	2 047 362
v tom: Platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru	1 640 536
Ostatní platby za provedenou práci	8 680

Čerpání prostředků na platy v roce 2012 se při porovnání s rokem 2011 snížilo o 3,22 %, což v absolutním vyjádření představuje částku 68 032 tis. Kč. Za hlavní faktory, jejichž působením došlo k meziročnímu snížení čerpání prostředků na platy lze označit:

- zrušení 140 funkčních míst k 1. 1. 2012,
- delimitaci 9 funkčních míst ve prospěch Generální inspekce bezpečnostních sborů,
- delimitaci 1 funkčního místa ve prospěch Ministerstva financí,
- vázání rozpočtových prostředků na základě rozhodnutí správce kapitoly.

3. LIMIT ROZPOČTOVÝCH PROSTŘEDKŮ NA POVINNÉ POJISTNÉ PLACENÉ ZAMĚSTNAVATELEM

Platby pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vychází ze zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a platby pojistného na všeobecné zdravotní pojištění ze zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Výdaje zahrnují pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění hrazené z titulu funkce zaměstnavatele. Limit rozpočtových prostředků na povinné pojistné pro rok 2012 byl stanoven ve výši 705 344 tis. Kč. Finanční prostředky na povinné pojistné byly čerpány ve výši 699 049 tis. Kč.

4. ROZPOČTOVÉ PROSTŘEDKY NA SOCIÁLNÍ DÁVKY

Schváleným rozpočtem na rok 2012 byly stanoveny celkové výdaje na sociální dávky celníkům ve výši 674 948 tis. Kč, které byly rozčleněny na pododdíl 412 - Dávky nemocenského pojištění ve výši 23 652 tis. Kč a pododdíl 415 - Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů při skončení služebního poměru ve výši 651 296 tis. Kč.

Počet osob pobírajících výsluhový příspěvek se v roce 2012 zvýšil z 3 739 osob k 31. 12. 2011 na 3 800 osob k 31. 12. 2012, tj. nárůst o 61 nově vyplácených výsluhových příspěvků. Celkové čerpání finančních prostředků na jednotlivé sociální dávky v roce 2012 je uvedeno v tabulce Čerpání rozpočtových prostředků na sociální dávky celníků v roce 2012.

Tabulka č. 68: Čerpání rozpočtových prostředků na sociální dávky celníků v roce 2012 (v tis. Kč)

Položka		Čerpání 2012
5410 Sociální dávky		418 148
pododdíl 412 celkem		12 358
toho:	54101 - Nemocenské pro celníky	6 412
	54102 - Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	3
	54103 - Peněžitá pomoc v mateřství	5 943
pododdíl 415 celkem		405 790
toho:	54105 - Výsluhový příspěvek	390 418
	54107 - Úmrtné	1 056
	54108 - Odchodné	14 316

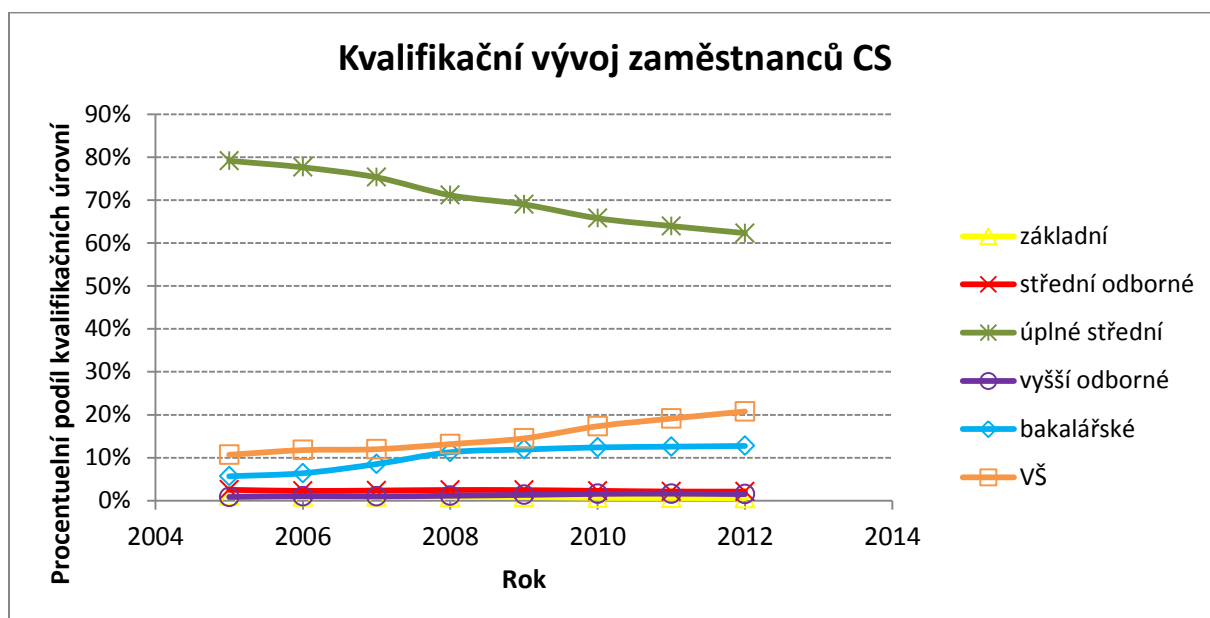
5. VÝVOJ V OBLASTI KVALIFIKAČNÍ A VĚKOVÉ STRUKTURY ZAMĚSTNANCŮ

Přehled o kvalifikační a věkové struktuře zaměstnanců celní správy, v členění dle jednotlivých kategorií zaměstnanců k 31. 12. 2012 je uveden v tabulkách Kvalifikační struktura zaměstnanců CS k 31. 12. 2012 a Věková struktura zaměstnanců CS k 31. 12. 2012.

Tabulka č. 69: Kvalifikační struktura zaměstnanců CS k 31.12.2012

Školní vzdělání	Celníci	Občanští zaměstnanci	Celní správa celkem
	% podíl	% podíl	% podíl
základní	0,00%	2,11%	0,55%
střední odborné	0,00%	8,00%	2,10%
úplné střední	62,21%	62,69%	62,34%
vyšší odborné	1,60%	1,26%	1,57%
bakalářské	14,62%	7,43%	12,73%
VŠ	21,57%	18,51%	20,77%
Celkem	100,00%	100,00%	100,00%

V porovnání s rokem 2011 došlo v rámci kategorie celník ke snížení podílu zaměstnanců s úplným středním vzděláním (o 1,75 %) a navýšení podílu zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním (o 1,93 %). Obdobný vývoj byl zaznamenán i u kategorie občanských zaměstnanců, kde došlo ke snížení podílu zaměstnanců s úplným středním vzděláním (o 1,34 %) a současně k navýšení podílu zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním (o 0,87 %). V celkovém pohledu se v porovnání s rokem 2011 snížil podíl zaměstnanců s úplným středním vzděláním ve prospěch zaměstnanců s bakalářským a vysokoškolským vzděláním. V ostatních kvalifikačních stupních není rozdíl oproti roku 2011 tak markantní. Z dlouhodobého hlediska je patrný trend zvyšování kvalifikační úrovně zaměstnanců celní správy ve všech kategoriích.

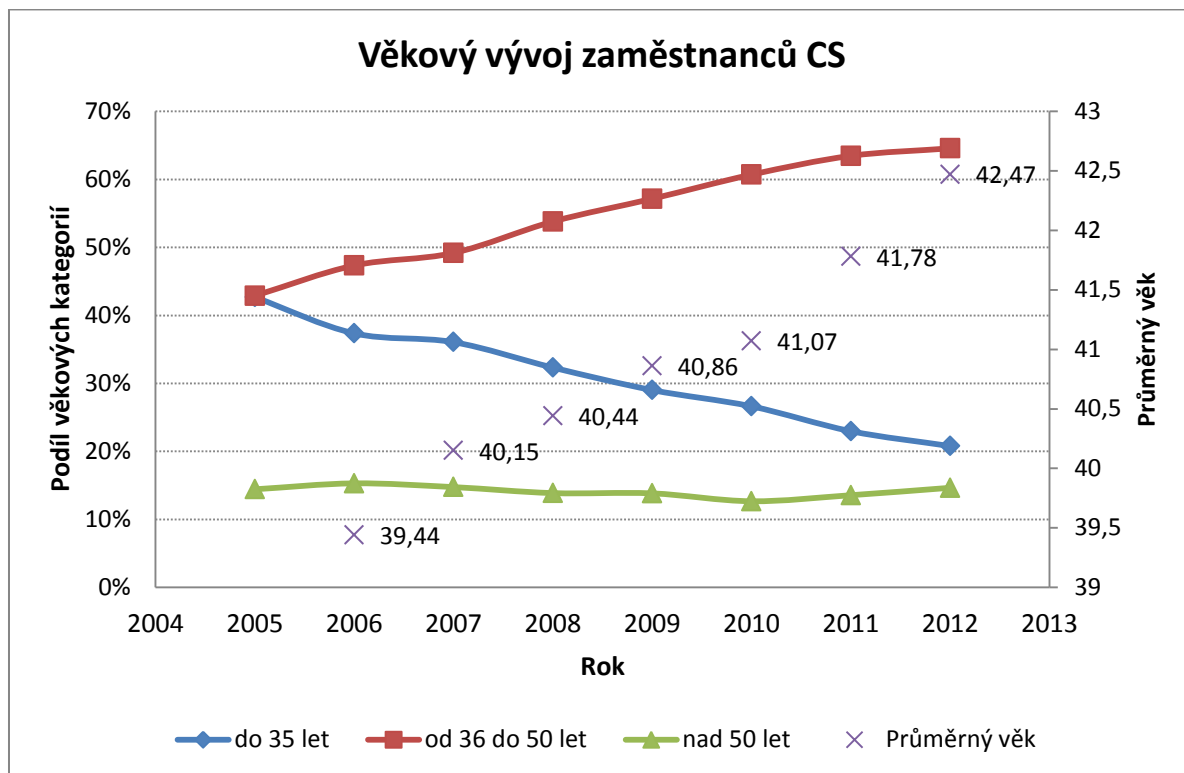

Tabulka č. 70: Věková struktura zaměstnanců CS k 31.12.2012 (v %)

Věk	Celníci	Občanští zaměstnanci	CS celkem
do 35 let	22,17%	16,90%	20,78%
od 36 do 50 let	69,78%	49,93%	64,57%
51 let a více	8,05%	33,17%	14,65%
Celkem	100,00%	100,00%	100,00%

V rámci věkové struktury zaměstnanců celní správy zaujímala v roce 2012 největší podíl věková kategorie zaměstnanců od 36 do 50 let, a to jak v jednotlivých kategoriích, tak i v souhrnném pohledu. V porovnání s rokem 2011 tak nedošlo ke změně v zastoupení jednotlivých věkových kategorií, přičemž skupina zaměstnanců ve věku od 36 do 50 let je nejpočetněji zastoupenou věkovou kategorií i z dlouhodobého pohledu.

Trend věkového vývoje zaměstnanců celní správy lze označit jako „stárnutí“, což potvrzuje zvětšující se rozdíl mezi věkovou kategorií do 35 let a kategorií od 36 do 50 let a dále dlouhodobě rostoucí průměrný věk zaměstnanců (od roku 2006 nárůst o 3,03 let).

6. VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání v celní správě bylo, obdobně jako v minulém roce, zajišťováno Institutem vzdělávání v souladu s „Koncepcí profesní přípravy zaměstnanců CS ČR na období 2010 – 2012“, a to především ve vlastních vzdělávacích zařízeních.

Základní odbornou přípravu absolvovalo ve 3 běžích základního celního kurzu 64 celníků, z nichž 56 úspěšně složilo základní celní zkoušku. Speciální odbornou přípravu, která navazuje na přípravu základní, absolvovalo 609 celníků v některém z 27 typů certifikovaných specializačních kurzů. Dalších 149 zaměstnanců celní správy úspěšně absolvovalo některou z ostatních odborně zaměřených vzdělávacích akcí. Základní pedagogickou přípravu lektorů a instruktorů služební přípravy absolvovalo 14 účastníků.

Provádění služební zkoušky podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, bylo v roce 2012 upraveno služebním předpisem č. 8/2011. Bylo vyhlášeno celkem 7 termínů, do kterých bylo přihláшено 91 celníků, z nichž 89 úspěšně absolvovalo.

V oblasti jazykové přípravy organizoval Institut vzdělávání výuku zaměstnanců GŘC a rovněž zajišťoval účast zaměstnanců CS v intenzivní výuce jazyků na vyšších policejních školách. Tuto přípravu úspěšně absolvovalo 173 celníků a občanských zaměstnanců. Mimo tyto akce byla zajišťována jazyková příprava vybraných zaměstnanců na Francouzském institutu a Goethe institutu.

Celkově bylo v různých formách profesní přípravy zařazeno v roce 2012 celkem 1155 zaměstnanců celní správy. V souvislosti s rozhodnutím o úsporných opatřeních a modernizaci CS byla v roce 2012 do systému profesní přípravy zaměstnanců celní správy zařazena e-learningová forma vzdělávání prostřednictvím výukového řídicího systému (LMS) Moodle.

V. FINANCE

1. PLNĚNÍ PŘÍJMŮ

Schválený rozpočet příjmů celkem pro GŘC na rok 2012 činil 1 440 365 tis. Kč, z toho daňové příjmy celkem 525 229 tis. Kč, tj. příjmy ze správních poplatků 2 450 tis. Kč a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 522 779 tis. Kč, nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem 915 136 tis. Kč, tj. ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery 872 387 tis. Kč a příjmy z rozpočtu Evropské unie bez společné zemědělské politiky celkem 42 749 tis. Kč.

Schválený rozpočet příjmů byl upraven rozpočtovým opatřením čj. MF- 30577/2012-231 o snížení pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti ve výši 1 309 tis. Kč, a to v návaznosti na vznik nové rozpočtové kapitoly 376 – Generální inspekce bezpečnostních sborů, tzn. snížení počtu zaměstnanců ve služebním poměru GŘC o 9 funkčních míst podle delimitačního protokolu.

Upravený rozpočet příjmů celkem pro GŘC na rok 2012 k 31. 12. 2012 činil 1 439 056 tis. Kč, z toho daňové příjmy celkem 523 920 tis. Kč, tj. příjmy ze správních poplatků 2 450 tis. Kč a příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 521 470 tis. Kč, nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem se neměnily.

1.1. Daňové příjmy

1.1.1. Daně a poplatky z vybraných činností a služeb (podseskupení 136)

Daňové příjmy (závazný specifický ukazatel) v uvedeném podseskupení položek tvořily správní poplatky realizované za rok 2012 ve výši 4 108 tis. Kč, tj. 167,67 % rozpočtu. Oproti stejnému období roku 2011 došlo ke snížení těchto příjmů o 3 568 tis. Kč, tj. o 46,48%. Meziročně dochází k poklesu těchto příjmů z důvodu zrušení zpoplatnění některých úkonů podle novely zákona o správních poplatcích. Zákon o správních poplatcích stanovuje poplatky za správní úkony a správní řízení, jehož výsledkem jsou vydaná povolení, rozhodnutí apod. upravená zvláštními zákony.

1.1.2. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na st. politiku zaměstnanosti (podseskupení 161)

Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (závazný specifický ukazatel) za rok 2012 byl splněn na 98,2 % a celkový objem 512 004 tis. Kč tvořily tyto druhy příjmů:

<i>pojistné na důchodové pojištění ve výši</i>	<i>455 117 tis. Kč,</i>
z toho: pojistné na důchodové pojištění od zaměstnavatele	349 447 tis. Kč,
pojistné na důchodové pojištění od celníků	105 670 tis. Kč,

pojistné na nemocenské pojištění a příspěvky na SPZ ve výši	56 887 tis. Kč,
z toho: pojistné na nemocenské pojištění od zaměstnavatele	37 383 tis. Kč,
příspěvky na st. politiku zaměstnanosti	19 504 tis. Kč.

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti se vztahují k průměrnému přepočtenému počtu 4 056 celníků. Průměrná měsíční částka pojistného na důchodové pojištění od zaměstnavatele činila 29 121 tis. Kč (v přepočtu na 1 celníka 7 180 Kč), od celníků 8 806 tis. Kč (v přepočtu na 1 celníka 2 171 Kč). Průměrná měsíční částka pojistného na nemocenské pojištění od zaměstnavatele činila 3 115 tis. Kč (v přepočtu na 1 celníka 768 Kč). Průměrná měsíční částka příspěvků na státní politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele činila 1 625 tis. Kč (v přepočtu na 1 celníka 401 Kč).

Výše příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je přímo úměrná k počtu celníků, k vyměřovacímu základu podle zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, kterým je u organizace částka odpovídající úhrnu vyměřovacích základů celníků a u celníka úhrn příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském nebo důchodovém pojištění, a k výši sazby pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na st. politiku zaměstnanosti. V hodnoceném období jsou, v souladu s § 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zapracovány příjmy za prosinec 2011 – listopad 2012.

Schválený rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti byl v návaznosti na podpis delimitačního protokolu k převodu 9 FM do nově vytvořené rozpočtové kapitoly 376 – Generální inspekce bezpečnostních sborů upraven, respektive snížen o 1 309 tis. Kč.

Skutečné příjmy vykázané k 31. 12. 2012 odpovídají 98,18 % upraveného rozpočtu. Ve srovnání se skutečností za rok 2011 byly příjmy z pojistného za rok 2012 nižší o 29 310 tis. Kč, tj. o 5,41 %.

Nenaplnění upraveného rozpočtu příjmů z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je zejména důsledkem vázání rozpočtových prostředků na služební příjmy příslušníků GŘC. Rozhodnutím koordinační rady GŘC ze dne 28. 3. 2012 bylo určeno, že vázání rozpočtových prostředků v roce 2012, stanovené GŘC správcem kapitoly, bude částečně zajištěno vázáním rozpočtových prostředků na služební příjmy, včetně příslušenství. Současně došlo ke snížení průměrného počtu plátců pojistného o 2,55%.

Na uvedené nesplnění závazných ukazatelů v oblasti příjmů se vztahuje ustanovení § 25 odst. 1 písm. c) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého není organizační složka státu v tomto případě neplnění rozpočtovaných příjmů povinna vázat odpovídající část rozpočtových výdajů.

1.2. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Plnění nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů celkem (závazný specifický ukazatel) za rok 2012 ve výši 761 117 tis. Kč představuje plnění upraveného rozpočtu na 83,17 %.

Ve srovnání se stejným obdobím roku 2011 byly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem nižší o 371 024 tis. Kč, tj. o 32,77 %, přičemž nedaňové příjmy byly nižší o 373 016 tis. Kč, tj. o 35,82 %, kapitálové příjmy byly nižší o 26 687 tis. Kč, tj. o 62,48% a přijaté transfery byly vyšší o 28 679 tis. Kč, tj. o 59,84 %.

Z hlediska druhového třídění příjmů podle rozpočtové skladby se na plnění upraveného rozpočtu nedaňových příjmů za rok 2012 ve výši 668 485 tis. Kč, tj. 78,61 % upraveného rozpočtu, podílely zejména:

Přijaté sankční platby

Přijaté sankční platby ve výši 586 663 tis. Kč, tj. 75,39 % upraveného rozpočtu, jsou tvořeny především pokutami v řízení správním a pokutami v blokovém řízení. Tyto pokuty jsou ukládané převážně jinými správními orgány, u nichž je CS pověřena pouze vymáháním neuhrazených pokut. Vymáhání těchto neuhrazených pokut je záležitostí dlouhodobého charakteru (20 let) a nelze odhadnout vývoj v tomto procesu.

Nejvýznamnějším příjmem tohoto podseskupení jsou pokuty v blokovém řízení ve výši 347 319 tis. Kč, tj. 110,54 % upraveného rozpočtu. K vyššímu plnění pokut v blokovém řízení přispěla možnost hradit tyto pokuty na místě mobilními platebními terminály.

Druhým významným příjmem jsou pokuty v řízení správním ve výši 238 682 tis. Kč, tj. 51,44 % upraveného rozpočtu. Výrazné snížení těchto příjmů bylo způsobeno vrácením cca 90 mil. Kč ze soudem zrušených rozhodnutí ukladatelů (např. Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže), dále průtahem správních řízení z důvodů odkazu na osobu blízkou při ukládání pokut a v neposlední řadě i přesunem části příjmů ve správním řízení ve prospěch příjmů z pokut v blokovém řízení, které jsou uhrazeny na místě prostřednictvím platebních terminálů.

Dalším příjmem tohoto podseskupení jsou nerozpočtované přijaté sankční platby, které činily 662 tis. Kč. Jedná se zejména o pokuty za porušení obecně nebo místně závazných předpisů, s výjimkou sankcí přijatých v souvislosti s výběrem daní a kompenzací za opožděné platby v obchodních vztazích.

Na uvedené nesplnění závazných ukazatelů v oblasti příjmů se vztahuje ustanovení § 25 odst. 1 písm. c) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého není organizační složka státu v tomto případě neplnění rozpočtovaných příjmů povinna vázat odpovídající část rozpočtových výdajů.

Příjmy z vlastní činnosti

Příjmy z vlastní činnosti dosáhly výše 55 889 tis. Kč, tj. 113,02 % upraveného rozpočtu. Ve srovnání s příjmy za rok 2011 došlo ke zvýšení příjmů z vlastní činnosti o 6 808 tis. Kč, tj. o 13,87 %. Toto zvýšení je způsobeno zejména nadalikvotním plněním příjmů z prodeje kontrolních pásek na značení lihu a to o 6 699 tis. Kč oproti roku 2011. Příjmy z prodeje kontrolních pásek na značení lihu tvoří cca 84,57 % příjmů z vlastní činnosti. Za rok 2012 dosáhly výše 47 267 tis. Kč, tj. 108,66 % upraveného rozpočtu. Výše příjmů z prodeje kontrolních pásek na značení lihu je přímo úměrná k objemu odebraných kontrolních pásek registrovanými osobami. Za rok 2012 bylo odebráno 118 167 500 ks kontrolních pásek

na značení lihu, tj. o 7 048 500 ks více oproti roku 2011. Prodejní cena kontrolní pásky na značení lihu se nezměnila (cena kontrolní pásky od 1.1.2011 činí 0,40 Kč za kus). Zvýšený odběr kontrolních pásek na značení lihu oprávněnými osobami souvisí se změnou vyhlášky č. 149/2006 Sb., kterou se provádí zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu, s účinností od 26.9.2012, v měsíci září bylo odebráno 33 069 tis. kusů kontrolních pásek.

Druhým významným příjmem z vlastní činnosti byly příjmy ze služeb občanům ve výši 2 633 tis. Kč, tj. 112,52 % upraveného rozpočtu. Jedná se zejména o příjmy za využívání objektů CS zaměstnanci k rekreačním a sportovním účelům, příjmy za využívání výcvikového zařízení služební kynologie pro přípravu služebních psů cizími celními správami, příjmy za poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím a příjmy za kopie.

Dalším významným příjmem jsou příjmy z realizace zboží ve výši 2 255 tis. Kč. Tyto příjmy zahrnují příjmy z prodeje propadlého spotřebního zboží a výtěžky z veřejných dražeb lihu, lihovin a minerálních olejů, které se konají v souladu se zákonem o spotřebních daních.

Dalšími příjmy z vlastní činnosti jsou též náhrady nákladů z činností celních orgánů v celkové výši 2 333 tis. Kč, které zahrnují především náhrady nákladů řízení mimo celní prostor ve výši 1 722 tis. Kč, tj. 89,69 % upraveného rozpočtu.

Příjmy z nespotřebovaných tabákových nálepek pořízených v roce 2011 činily 936 tis. Kč, tj. 156 % upraveného rozpočtu.

Příjmy z pronájmu majetku

Příjmy z pronájmu majetku dosáhly výše 3 304 tis. Kč, tj. 49,31 % upraveného rozpočtu. Příjmy tohoto podseskupení jsou tvořeny především platbami od nájemníků užívajících služební byty a dále platbami nájemného z pronajatých prostor celní správy podnikatelským subjektům. Ve srovnání s příjmy za rok 2011 bylo z pronájmu majetku získáno o 3 433 tis. Kč, tj. o 50,96 % méně, což bylo ovlivněno prodejem služebních bytů v roce 2011.

Příjmy z úroků

Příjmy z úroků činily 1 679 tis. Kč, tj. 111,93 % upraveného rozpočtu. V porovnání s rokem 2011 došlo ke zvýšení příjmů z úroků o 272 tis. Kč, tj. o 19,33 % rozpočtu. Výši příjmů z úroků ovlivňuje výše úrokové sazby ČNB a výše zůstatků na bankovních účtech GŘC.

Ostatní nedaňové příjmy

Ostatní nedaňové příjmy dosáhly výše 12 310 tis. Kč, tj. 175,11 % upraveného rozpočtu. Nadalíkvotní plnění těchto příjmů způsobil neočekávaný příjem z vratek spotřební daně za pohonné hmoty do služebního motorového vozidla styčného celního úředníka v Německu za rok 2011 v celkové výši 6 311 tis. Kč. V porovnání s rokem 2011 došlo ke snížení ostatních nedaňových příjmů o 21 577 tis. Kč, tj. o 63,67 %.

Druhým objemově podstatným příjmem jsou příjmy z nekapitálových příspěvků a náhrad ve výši 2 755 tis. Kč, tj. 62,76 % upraveného rozpočtu. Tyto příjmy zahrnují příjmy z přijatých příspěvků a náhrad od zaměstnanců CS za služby uskutečněné v závěru roku 2011 (telefony, stravenky aj.), z vyúčtování záloh za služby spojené s nájmem v roce 2011, splátky

náhrad mzdy za poskytnuté pracovní volno ke studiu od zaměstnanců, kteří odcházejí od celní správy a vratky přeplatků výsluhových příspěvků, které vznikají z důvodu pozdního nahlášení přiznání plného invalidního, částečného invalidního nebo starobního důchodu příjemcem výsluhového příspěvku. Oproti roku 2011 došlo ke snížení příjmů z přijatých příspěvků a náhrad o 2 023 tis. Kč, tj. o 42,34 %.

Dalším podstatným příjmem podseskupení jsou příjmy z vyúčtování záloh placených v předchozím roce dodavatelům plynu, vody, tepla, elektrické energie, z vyúčtování záloh karet CCS pro nákup pohonných hmot atd., které dosáhly celkové výše 1 561 tis. Kč, tj. 74,33 % upraveného rozpočtu. Oproti roku 2011 došlo ke snížení o 585 tis. Kč, tj. o 27,24%.

Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům

Příjmy z využívání výhradních práv k přírodním zdrojům činily 8 569 tis. Kč, tj. 115,02 % upraveného rozpočtu. Jedná se o lázeňské poplatky, které jsou hrazeny uživateli lázeňského zdroje léčivých minerálních vod. Vzhledem k tomu, že nelze odhadnout počet uživatelů, nelze ani ovlivnit plnění rozpočtu z tohoto poplatku.

Kapitálové příjmy a přijaté transfery

Kapitálové příjmy představovaly částku 16 024 tis. Kč, tj. 239,16 % upraveného rozpočtu. Oproti roku 2011 došlo ke snížení kapitálových příjmů o 26 687 tis. Kč, tj. o 50,70%. Vykázané kapitálové příjmy zahrnují příjmy z prodeje pozemků v celkové výši 189 tis. Kč, příjmy z prodeje služebních bytů, včetně splátek za prodané byty v letech 2010 a 2011, v celkové výši 15 265 tis. Kč a příjmy z prodeje 31 služebních motorových vozidel v celkové výši 570 tis. Kč.

Vykázaný objem přijatých transferů zahrnuje:

- nerozpočtované převody z vlastních fondů v celkové výši 10 670 tis. Kč. Zdrojem těchto příjmů jsou účelové prostředky EU na projekt Customs 2013 převedené z rezervního fondu GŘC ve výši 6 470 tis. Kč, účelové prostředky EU na realizaci grantu OLAF „Mobilní kontroly v rámci EU se zaměřením na silniční a železniční dopravu s využitím technických prostředků (speciálně vyškolených služebních psů a RTG)“ ve výši 510 tis. Kč, účelové prostředky poskytnuté Ministerstvem zahraničních věcí na regionální projekt „Technická pomoc pro Peru a Ekvádor“ ve výši 200 tis. Kč a nečerpané prostředky na platy za prosinec roku 2011, včetně přidělu do FKSP, převedené začátkem roku 2012 z depozitního účtu GŘC ve výši 3 490 tis. Kč.
- rozpočtované neinvestiční přijaté transfery ze zahraničí v celkové výši 65 938 tis. Kč, tj. 429,37 % upraveného rozpočtu. Tyto příjmy zahrnují podíl vybraného cla na základě společné dohody o spolupráci mezi Celní správou Belgie a Celní správou ČR od firmy Toyota za období 6/2011 – 10/2012 ve výši 32 486 tis. Kč a od firmy VF Europe B.V.B.A. za období 10/2011 – 6/2012 ve výši 33 452 tis. Kč.

Rozpočtované příjmy z rozpočtu Evropské unie bez společné zemědělské politiky celkem byly k 31.12.2012 realizovány na úrovni příjmového účtu MF ve výši odpovídající uznaným výdajům za rok 2010 a 2011 na projekt „Zavedení eCustoms – elektronické a harmonizované celnictví v EU“, který je spolufinancován z prostředků Evropských strukturálních fondů v rámci Integrovaného operačního programu (IOP), tj. ve výši 12 648 tis. Kč.

2. HOSPODAŘENÍ S ROZPOČTEM VÝDAJŮ

2.1. Celkové výdaje za rok 2012

Schválený rozpočet výdajů GŘC (závazný ukazatel) ve výši 4 314 672 tis. Kč, z něhož kapitálové výdaje činily 220 562 tis. Kč a běžné výdaje činily 4 094 110 tis. Kč, byl k 31.12.2012 rozpočtovými opatřeními v souhrnu zvýšen o 107 573 tis. Kč na 4 422 245 tis. Kč. Jednalo se o tyto úpravy:

- navýšení rozpočtu o částku 36 500 tis. Kč z kapitoly 398 VPS do kapitálových výdajů ICT GŘC - účel 123980008 Pořízení počítačových programů pro GŘC na roky 2012-2014,
- navýšení kapitálových výdajů GŘC o 15 600 tis. Kč z vládní rozpočtové rezervy na realizaci projektu Rekonstrukce CÚ Praha Washingtonova (účel 123980015),
- navýšení rozpočtu o částku 26 500 tis. Kč z kapitoly 398 VPS - účel 093980010 do podprogramu ICT GŘC na realizaci projektu Modernizace CS v r. 2012, v tom částka 19 800 tis. Kč do kapitálových výdajů a 2 500 tis. Kč do běžných výdajů ICT, a 4 200 tis. Kč do ostatních běžných výdajů bez PF
- navýšení o 30 953 tis. Kč z vládní rozpočtové rezervy na posílení kapitálových výdajů ICT GŘC (účel 123980008)
- převod finančních prostředků ve výši 1 000 tis. Kč z rozpočtu podprogramu ICT MF na posílení podprogramu Provozování ICT GŘC pro pořízení notebooků
- navýšení běžných výdajů o 2 850 tis. Kč z kapitoly 398 – VPS – účel 123980046 na výdaje spojené s úhradou celního dluhu
- snížení rozpočtu o 5 610 tis. Kč a o 9 systemizovaných míst z důvodů jejich převodu na kapitolu 376 – Generální inspekce bezpečnostních sborů,
- snížení rozpočtu o 220 tis. Kč s o 1 systemizované místo z důvodu jejich převodu na MF

Bez vlivu na celkový objem rozpočtu výdajů GŘC byly provedeny v průběhu roku 2012 přesuny prostředků z rozpočtu kapitálových výdajů na posílení běžných výdajů ICT ve výši 5 610 tis. Kč. V souhrnu rozpočtových přesunů došlo v průběhu roku 2012 ke zvýšení rozpočtu kapitálových výdajů programu 112V21 celkem o 76 243 tis. Kč na 296 805 tis. Kč a ke zvýšení rozpočtu běžných výdajů ICT celkem o 30 110 tis. Kč na 192 032 tis. Kč.

Upravený rozpočet výdajů GŘC k 31.12.2012 činil celkem 4 422 245 tis. Kč. Z upraveného rozpočtu výdajů činily kapitálové výdaje 296 805 tis. Kč a běžné výdaje 4 125 440 tis. Kč. Tyto rozpočtované prostředky byly navýšeny o mimorozpočtové zdroje a nároky z nespotřebovaných výdajů z r. 2010 a 2011 celkem o 72 052 tis. Kč. Znamená to, že konečný rozpočet výdajů GŘC pro r. 2012 činil 4 494 297 tis. Kč. Na základě usnesení vlády č. 178/2012 byly v rozpočtu výdajů GŘC vázány rozpočtové prostředky ve výši 141 859 tis. Kč, takže disponibilní celkový rozpočet výdajů GŘC v roce 2012 činil 4 352 438 tis. Kč. Z celkového rozpočtu výdajů GŘC k 31.12.2012 činily kapitálové výdaje celkem 284 542 tis. Kč a běžné výdaje 4 067 896 tis. Kč.

Skutečné výdaje celní správy za období od 1.1.2012 do 31.12.2012 dosáhly celkové výše 3 975 614 tis. Kč, tj. 91,34% celkového rozpočtu (89,90 % upraveného rozpočtu). Z toho kapitálové výdaje celkem byly čerpány ve výši 211 573 tis. Kč, tj. 74,36 % celkového rozpočtu (71,28% upraveného rozpočtu), a běžné výdaje celkem byly čerpány ve výši 3 764 041 tis. Kč, tj. 92,53 % celkového rozpočtu (91,24 % upraveného rozpočtu). V porovnání s výsledky za rok 2011 byly skutečné výdaje celní správy v roce 2012 nižší o 57 038 tis. Kč, tj. o 1,41 %. Pokles je ovlivněn především vázáním rozpočtu výdajů na rok 2012 a nízkým čerpáním sociálních dávek v roce 2012.

2.2. Výdaje na financování programu reprodukce majetku v roce 2012

Ve schváleném rozpočtu výdajů GŘC na rok 2012 byl pro program 112V21 Rozvoj a obnova materiálně-technického zabezpečení celní správy stanoven GŘC jako průřezový ukazatel „Výdaje vedené v informačním systému programového financování celkem“ ve výši 382 484 tis. Kč. Ten zahrnoval 220 562 tis. Kč systémově určených kapitálových výdajů a 161 922 tis. Kč běžných výdajů, z toho 1 992 tis. Kč neinvestičních individuálně posuzovaných výdajů (IPV) a 159 930 tis. Kč ostatních neinvestičních systémově určených výdajů (SUV). Částku 1 992 tis. Kč představují prostředky na ostatní osobní výdaje vč. pojištění pro spolufinancovaný projekt IOP.

V porovnání s rokem 2011 bylo určeno na program reprodukce majetku v roce 2012 celkem o 65 903 tis. Kč více, což mírně kompenzovalo razantní snížení rozpočtu investičních výdajů v roce 2010. V rozpočtu programu r. 2012 se rovněž projevilo spolufinancování dvou projektů v operačních programech IOP a OP LZZ. Schválené rozpočtové prostředky na programové financování dosáhly objemu 10,5 % celkových výdajů schváleného rozpočtu výdajů na činnost celní správy.

Usnesením vlády č. 178/2012 byly v programu 112V21 vázány rozpočtové prostředky ve všech podprogramech ve výši 117 000 tis. Kč celkem, tj. 30, 59% ze schváleného rozpočtu pro program. Částka 67 000 tis. Kč byla vázána v oblasti kapitálových výdajů, částka 50 000 tis. Kč byla vázána v běžných výdajích ICT.

Schválený rozpočet výdajů programového financování GŘC, program 112V21 Rozvoj a obnova materiálně-technického zabezpečení celní správy celkem ve výši 382 484 tis. Kč byl k 31.12.2012 rozpočtovými opatřeními v souhrnu zvýšen o 106 353 tis. Kč na výši rozpočtu po změnách 488 837 tis. Kč.

GŘC bylo v roce 2012 oprávněno překročit rozpočet výdajů programového financování z titulu nároků z nespotebovaných výdajů o 66 755 tis. Kč celkem, z toho 49 473 tis. Kč představovaly nároky na spolufinancovaný projekt IOP. Z částky 46 860 tis. Kč, zapojené v roce 2012 do financování, bylo určeno na kapitálové výdaje 41 728 tis. Kč a 5 132 tis. Kč na běžné výdaje. Na spolufinancovaný projekt IOP byly zapojeny prostředky ve výši 34 232 tis. Kč celkem.

Dále z titulu povoleného překročení rozpočtu o zapojené mimorozpočtové prostředky byl program reprodukce majetku navýšen o částku 13 009 tis. Kč celkem, a to v kapitálových výdajích. V tom částku 12 833 tis. Kč představují prostředky rezervního fondu GŘC

poskytnuté ze zahraničí společnostmi JTI, BAT a ITL a částku 176 tis. Kč představují prostředky FKSP.

Celkový rozpočet programu 112V21 představoval po promítnutí výše uvedených úprav a vázání k 31.12.2012 částku 431 706 tis. Kč celkem, z toho 284 542 tis. Kč činily kapitálové výdaje a 147 164 tis. Kč běžné výdaje, v nichž částku 2 913 tis. Kč představují prostředky na ostatní osobní výdaje vč. pojištění pro spolufinancovaný projekt IOP, který přesahuje do následujícího roku, z tohoto důvodu byl termín realizace programu 112V21 prodloužen.

V programu 112V21 byly k 31.12.2012 čerpány prostředky kapitálových výdajů z těchto následujících zdrojů: z rozpočtu roku 2012, z nároků z nespotřebovaných výdajů, z mimorozpočtových zdrojů – z rezervního fondu (prostředky JTI, BAT, ITL), z prostředků FKSP a z prostředků EU na spolufinancovaný projekt IOP a projekt OP LZZ. Kapitálové výdaje v programu reprodukce majetku byly čerpány v rámci podprogramů 112V2110 - Pořízení, obnova a provozování ICT celní správy, 112V2120 – Pořízení a obnova movitého majetku celní správy a 112V2130 - Výstavba a obnova budov a staveb celní správy. Prostředky z rozpočtu r. 2012 běžných výdajů byly čerpány na realizaci neinvestičních akcí podprogramu 112V2110 - Pořízení, obnova a provozování ICT celní správy v rámci IPV a SUV. Realizací akcí uvedených podprogramů s vysokým procentem čerpání disponibilních prostředků byly v průběhu roku 2012 plněny cíle programu.

V programu 112V21 bylo v průběhu ledna až prosince 2012 čerpáno celkem 342 520 tis. Kč, tj. 79,34 % z celkového rozpočtu výdajů na program 112V21 v r. 2012 ve výši 431 706 tis. Kč; z toho 275 646 tis. Kč bylo čerpáno z rozpočtu r. 2012, částka 46 521 tis. Kč celkem z nároků z nespotřebovaných výdajů a částka 13 009 tis. Kč z mimorozpočtových zdrojů u kapitálových výdajů programu, v tom 12 833 tis. Kč z mimorozpočtových zdrojů ze zahraničí a 176 tis. Kč z prostředků FKSP; částka 7 344 tis. Kč celkem byla čerpána z prostředků EU na spolufinancování projektu IOP a projektu OP LZZ. Na financování spolufinancovaných projektů IOP a OP LZZ bylo v r. 2012 v programu použito celkem 43 045 tis. Kč, z toho 6 457 tis. Kč vlastních prostředků a 36 588 tis. Kč prostředků spolufinancovaných EU.

Za hodnocené období bylo v rámci tohoto programu čerpáno celkem 211 573 tis. Kč kapitálových výdajů, tj. 74,36 % z celkového rozpočtu kapitálových výdajů r. 2012 ve výši 284 542 tis. Kč. Částka 150 017 tis. Kč byla čerpána z rozpočtu roku 2012, povolená částka 41 389 tis. Kč celkem byla čerpána z nároků z nespotřebovaných výdajů a částka 13 009 tis. Kč z mimorozpočtových zdrojů; částka 7 158 tis. Kč představuje čerpání z prostředků EU na spolufinancování projektu IOP a projektu OP LZZ.

U běžných výdajů programu 112V21, podprogramu 112V2110 bylo v hodnoceném období čerpáno 130 947 tis. Kč, tj. 88,98 % z celkového rozpočtu běžných výdajů r. 2012 ve výši 147 164 tis. Kč. Částka 125 629 tis. Kč byla čerpána z rozpočtu roku 2012 a povolená částka 5 132 tis. Kč celkem byla čerpána z nároků z nespotřebovaných výdajů; částka 186 tis. Kč představuje čerpání z prostředků EU na spolufinancování projektu OP LZZ.

Nerovnoměrnost čerpání v průběhu roku byla ovlivněna prvotním vypořádáním závazků za služby a dodávky vztahujících se k prosinci, případně čtvrtému čtvrtletí r. 2011, a teprve poté registrováním nových akcí v průběhu druhého a třetího čtvrtletí r. 2012, návazně průběhem výběrových řízení s vyšší časovou náročností a následnou realizací akcí. Čerpání

ve 3. čtvrtletí bylo výrazně nižší než v roce 2011, projevil se náběh realizace a platebního styku v IISSP. Proto nadalikvótní čerpání kapitálových prostředků bylo realizováno až v posledním čtvrtletí roku 2012. V prvním pololetí roku je rovněž ponechávána určitá rezerva finančních prostředků na nově vzniklé klíčové požadavky nad rámec původně plánovaných projektů s ohledem na průběžná nezbytná úsporná opatření vzhledem ke stálému krácení výdajů a k vládním usnesením stanovujícím použitelné objemy prostředků. V oblasti kapitálových výdajů ICT vázání dle UV 178/2012 ve výši 42 000 tis. Kč, tj. 24,71 % ze schváleného rozpočtu mělo zásadní dopad na nerovnoměrnost čerpání i nedočerpání stanovených prostředků. Po realizovaných rozpočtových opatřeních byly akce zaregistrovány a zahájena výběrová řízení s nastavenými novými postupy s ohledem na autorská práva a technickou návaznost jednotlivých aplikací. Za dodržení všech lhůt, zaslání dokumentace JŘBÚ na ministerstvo, uplatnění námitek dodavatelů se nepodařilo všechna výběrová řízení ukončit do konce r. 2012, čerpání investičních výdajů ICT se nakumulovalo do závěru roku a některé akce se nepodařilo realizačně a finančně ukončit.

Z upraveného rozpočtu programu reprodukce majetku ve výši 488 837 tis. Kč zůstalo nevyčerpáno 146 317 tis. Kč, částka 117 000 tis. Kč byla vázána. Z celkového rozpočtu 431 706 tis. Kč zůstalo nedočerpáno 89 186 tis. Kč, z toho 16 217 tis. Kč v běžných výdajích a 72 969 tis. Kč v kapitálových výdajích, z čehož částku 37 164 představují nedočerpané kapitálové výdaje spolufinancovaného projektu IOP. Z nedočerpaných prostředků vzniknou nároky z nespotřebovaných výdajů za rok 2012.

V porovnání k roku 2011 byly celkově čerpané výdaje programu 112V21 v roce 2012 vyšší o 52 487 tis. Kč, tj. o 18,10 %, přičemž čerpání kapitálových výdajů bylo vyšší o 84 195 tis. Kč a čerpání běžných výdajů bylo nižší o 31 708 tis. Kč. Meziroční navýšení čerpání kapitálových výdajů bylo ovlivněno přidělením účelově určených prostředků pro realizaci specificky určených úkolů a realizací spolufinancovaného projektu IOP. K opětovnému meziročnímu snížení čerpání běžných výdajů došlo především v důsledku veškerých úsporných vládních a organizačních opatření. Celkově oproti roku 2011 byla výrazně vyšší částka použitých nároků z nespotřebovaných výdajů a rovněž použití zdrojů mimorozpočtových prostředků poskytnutých ze zahraničí.

2.3. Běžné výdaje za rok 2012

Schválený rozpočet celkových běžných výdajů GŘC ve výši 4 094 110 tis. Kč se v průběhu roku 2012 zvýšil celkem o 31 330 tis. Kč. Upravený rozpočet běžných výdajů byl dále navýšen o nároky z nespotřebovaných výdajů ve výši 10 135 tis. Kč a o prostředky uvolněné z rezervního fondu ve výši 7 180 tis. Kč, tzn., že disponibilní rozpočet běžných výdajů k 31.12.2012 by činil 4 142 755 tis. Kč. V rámci tohoto disponibilního rozpočtu běžných výdajů však byly vázány rozpočtové prostředky ve výši 74 859 tis. Kč, takže celkový rozpočet k 31.12.2012 činil 4 067 896 tis. Kč.

Skutečné čerpání běžných výdajů činilo 3 764 041 tis. Kč, tj. 92,53 % celkového rozpočtu a 91,24% upraveného rozpočtu. Ve srovnání s rokem 2011 jsou běžné výdaje GŘC v roce 2012 nižší o 141 233 tis. Kč, tj. o 3,62%.

Největší podíl na celkových běžných výdajích GŘC měly osobní výdaje, tj. výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci, pojistné, příděl FKSP a sociální dávky. V roce 2012

bylo na uvedené výdaje vynaloženo úhrnem 3 193 713 tis. Kč, tj. 80,33 % celkových výdajů, resp. 84,85 % běžných výdajů. V roce 2012 bylo na osobní výdaje vynaloženo o 87 669 tis. Kč méně než v roce 2011 (pokles o 2,67 %).

Rozpočet prostředků na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci (OPPP) - průřezový závazný ukazatel – byl v průběhu roku 2012 upraven v návaznosti na výše uvedenou změnu v počtu zaměstnanců GŘC. V rámci tohoto ukazatele bylo v průběhu 1. pololetí provedeno vázání výdajů na platy ve výši 14 925 tis. Kč. Skutečné výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci činily celkem 2 056 042 tis. Kč, tj. 99,83% celkového a 99,14% upraveného rozpočtu.

Čerpání prostředků na platy v roce 2012 se při porovnání s rokem 2011 snížilo o 3,22%, což v absolutním vyjádření představuje částku 68 032 tis. Kč.

Rozhodující položka ukazatele platy zaměstnanců - byla čerpána ve výši 2 047 362 tis. Kč, tj. na 99,91% celkového rozpočtu a 99,19 % upraveného rozpočtu. Z celkového čerpání prostředků na platy představují platy celníků ve služebním poměru 1 640 536 tis. Kč a platy zaměstnanců v pracovním poměru 406 826 tis. Kč. V roce 2012 byly na základě rozhodnutí koordinační porady ze dne 28. 3. 2012 v rámci podseskupení 501 - Platy vázány rozpočtové prostředky v celkové výši 14 925 tis. Kč, přičemž veškeré vázání bylo realizováno na položce 5012 - Platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru.

Průměrný měsíční plat byl rozpočtován ve výši 30 008 Kč, skutečný průměrný měsíční plat za rok 2012 činí 31 208 Kč. Dosažení vyššího průměrného platu bylo umožněno tím, že v roce 2012 nedošlo, zejména v kategorii celníků, k faktickému naplnění stanoveného limitu počtu zaměstnanců pro rok 2012.

Rozpočet na ostatní platby za provedenou práci (OPPP) byl v průběhu roku upraven o zapojené prostředky NNV pro projekt IOP ve výši 687 tis. Kč. Skutečné výdaje na ostatní platby za provedenou práci k 31. 12. 2012 činily 8 680 tis. Kč, tj. 82,86 % celkového a 88,67% upraveného rozpočtu. Z celkového objemu prostředků na ostatní platby za provedenou práci činily ostatní osobní výdaje 4 240 tis. Kč, odstupné 3 479 tis. Kč a ostatní platby za provedenou práci (jako například kázeňské odměny celníků) 961 tis. Kč.

Hlavním faktorem ovlivňujícím výši čerpání rozpočtových prostředků na ostatní osobní výdaje je počet preventivních prohlídek provedených v daném kalendářním roce, neboť tyto prohlídky jsou realizovány smluvními lékaři celní správy na základě dohod o pracovní činnosti. Z této rozpočtové položky byly v roce 2012 čerpány rozpočtové prostředky na financování projektu „Zavedení eCustoms - elektronické a harmonizované celnictví v EU“, který je spolufinancován z prostředků EU (Integrovaný operační program). V průběhu roku 2012 bylo v souvislosti s projektem eCustoms uzavřeno 6 dohod o pracovní činnosti. V návaznosti na postup prací na projektu eCustoms byly v průběhu roku 2012 postupně předkládány k proplacení výkazy práce ze všech uzavřených dohod. Celkové čerpání za rok 2012 dosáhlo výše 686 997 tis. Kč, přičemž tyto výdaje byly zcela kryty čerpáním nároků z nespotebovaných výdajů. Dále byl v rámci této rozpočtové položky financován projekt „Komplexní zavedení procesního řízení a procesní optimalizace v Celní správě České republiky“, který je spolufinancován z prostředků EU (Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost). V souvislosti s projektem Procesní řízení byla v roce 2012 uzavřena jedna

dohoda o pracovní činnosti. Na základě předložených výkazů práce byly v roce 2012 na projekt Procesní řízení čerpány rozpočtové prostředky v celkové výši 134 706 tis. Kč.

Výdaje na položce odstupné vznikly proplacením odstupného v důsledku snižování počtu funkčních míst vyplývajících z organizačních změn realizovaných v roce 2012 a zejména ze změny organizační struktury CS k 1. 1. 2013. Skutečné čerpání prostředků vyplacených na odstupném činí 3 479 tis. Kč. Odstupné bylo v roce 2012 vyplaceno 41 občanským zaměstnancům, jejichž místa byla zrušena.

V rámci položky ostatní platby za provedenou práci formou peněžitého daru byly vyplaceny odměny v rámci kázeňské pravomoci příslušných služebních funkcionářů. Celkové čerpání na podpoložce činilo 961 tis. Kč.

Výdaje na povinné pojistné (průřezový závazný ukazatel) byly v průběhu roku 2012 upraveny v návaznosti na výše uvedenou změnu v počtu zaměstnanců GRČ. Výdaje na pojistné byly navýšeny o zapojené prostředky NNV pro projekt IOP ve výši 234 tis. Kč. V rámci tohoto ukazatele bylo rovněž provedeno vázání výdajů na pojistné ve výši 5 075 tis. Kč. Čerpání výdajů na povinné pojistné ve výši 699 050 tis. Kč představuje 99,83% celkového a 99,14 % upraveného rozpočtu.

Výdaje na přiděl do FKSP (průřezový závazný ukazatel) ve výši 20 684 tis. Kč byly v průběhu roku upraveny v návaznosti na změnu v počtu zaměstnanců a na vázání prostředků na platy. Čerpání prostředků na přiděl do FKSP představuje 99,91 % celkového a 99,19 % upraveného rozpočtu.

Výdaje na sociální dávky byly za rok 2012 čerpány ve výši 418 148 tis. Kč, tj. 61,95 % celkového i upraveného rozpočtu. Rozpočet na sociální dávky nebyl v průběhu roku upravován. V porovnání s rokem 2011 je čerpání výdajů na sociální dávky vyšší o 3 878 tis. Kč, tj. o 0,94 %.

Celkové čerpání rozpočtových prostředků za pododdíl 412 - Dávky nemocenského pojištění v roce 2012 činilo 12 358 tis. Kč, což představuje oproti roku 2011 snížení čerpání o 13,38 %. Nejvyšší tempo změny v rámci pododdílu 412 bylo zaznamenáno u paragrafu 4123 - Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství, a to snížení o 70 %.

Na pododdílu 415 - Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů při skončení služebního poměru bylo v roce 2012 čerpáno 405 790 tis. Kč. V porovnání s rokem 2011 tak došlo ke zvýšení výdajů o 1,45 %, tj. 5 787 tis. Kč. Největší změny čerpání v porovnání s rokem 2011 byly vykázány u paragrafu 4153 - Úmrtné (nárůst o 1 056 tis. Kč) a paragrafu 4151 - Odchodné (snížení o 11,00%). Z hlediska objemu byl nejvýznamnější pohyb u paragrafu 4152 - Výsluhový příspěvek, kde došlo k nárůstu o 6 500 tis. Kč, tj. 1,69 %.

Počet osob pobírajících výsluhový příspěvek se v roce 2012 zvýšil z 3 739 osob k 31. 12. 2011 na 3 800 osob k 31. 12. 2012, tj. nárůst o 61 nově vyplácených výsluhových příspěvků. Celkové výdaje na výsluhové příspěvky v roce 2012 činily 390 418 tis. Kč a bylo vyplaceno 45 603 dávek. Průměrný výsluhový příspěvek v roce 2012 činil 8 562 Kč. Současně bylo v roce 2012 vyplaceno odchodné 108 bývalým celníkům v celkovém objemu 14 316 tis. Kč, přičemž průměrná výše odchodného dosáhla částky 132 560 Kč.

Upravený rozpočet pro ostatní běžné (věcné) výdaje GŘC byl v průběhu roku 2012 navýšen rozpočtovými opatřeními o 37 160 tis. Kč, o uvolněné nároky z nespotřebovaných výdajů v celkové výši 9 214 tis. Kč a o zapojené prostředky rezervního fondu GŘC ve výši 7180 tis. Kč, tzn., že konečný disponibilní rozpočet pro tento ukazatel by k 31.12.2012 činil 667 285 tis. Kč. V rámci tohoto ukazatele bylo provedeno vázání výdajů v celkové výši 54710 tis. Kč, z toho 50000 tis. Kč v rámci běžných výdajů na PF a 4710 tis. Kč v rámci ostatních věcných výdajů bez PF. Celkový disponibilní rozpočet ostatních běžných (věcných) výdajů tak k 31. 12. 2012 činil 612 575 tis. Kč.

K 31. 12. 2012 bylo z těchto zdrojů skutečně vyčerpáno celkem 570 328 tis. Kč, tj. 93,10 % celkového rozpočtu a 87,62 % upraveného rozpočtu ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2011 došlo v r. 2012 ke snížení výdajů o 53 564 tis. Kč, tj. o 8,59 % skutečných ostatních běžných výdajů.

Na základě rozhodnutí MF čj. MF-28513/2012/23-234 byly ostatní běžné výdaje navýšeny o účelové prostředky ve výši 4 200 tis. Kč na modernizaci CS v r. 2012 uvolněné z položky VPS č. 3328 „Jednotné inkasní místo a technickoorganizační opatření v daňové a celní správě“ označené kódem účelovosti č. 093980010. Tyto účelové prostředky byly čerpány v celkové výši 4 120 tis. Kč, tj. na 98,10 %. Zbývající účelové prostředky budou použity v průběhu 1. pololetí 2013. Rozhodnutím MF čj. MF-77324/2012-231 byly ostatní běžné výdaje navýšeny o účelové prostředky (kód účelovosti 123980046) na úhradu úroků z prodlení za dovoz rýže z Thajska ve výši 2 850 tis. Kč.

Objemově největší podíl ostatních běžných výdajů GŘC představovaly výdaje za nákup služeb, které k 31. 12. 2012 činily celkem 255 695 tis. Kč (44,83 % skutečných ostatních běžných výdajů). Oproti roku 2011 jsou tyto výdaje v roce 2012 nižší o 33 847 tis. Kč, tj. o 11,69 %. Největší objem prostředků je čerpán na položce 5169 na nákup služeb v celkové výši 140 335 tis. Kč, který se meziročně snížil o 16 682 tis. Kč, tj. o 10,62 %. Největšími druhy výdajů na této položce jsou zejména výdaje na služby pro ICT (75 436 tis. Kč), překlady, tlumočení a inženýrská činnost (3 106 tis. Kč) a ostatní nespecifikované služby bez PF (61793 tis. Kč). V rámci výdajů za ostatní služby pro ICT byly hrazeny služby technické a systémové podpory softwarových aplikací a technické podpory výpočetní techniky v rámci informačních systémů celní správy.

Dalšími významnými výdaji v podseskupení 516 jsou výdaje na nájemné ve výši 61 994 tis. Kč (v rámci výdajů pro ICT byla zabezpečena uživatelská práva k právnímu informačnímu systému CODEXIS), výdaje na služby tele- a radiokomunikací ve výši 33 926 tis. Kč (výdaje za služby telekomunikací a radiokomunikací byly poskytnuty za datové a hlasové služby pro ICT – pronájmy datových linek a hovorné), výdaje na služby pošt ve výši 8 082 tis. Kč, výdaje na služby peněžních ústavů ve výši 3 284 tis. Kč, výdaje na školení a vzdělávání ve výši 4 446 tis. Kč a výdaje na konzultační a právní služby ve výši 3 628 tis. Kč.

Do zdrojů podseskupení 516 byly zapojeny také prostředky rezervního fondu GŘC ve výši 37 tis. Kč, a to pro regionální projekt Technická pomoc Peru a Ekvádoru.

V tomto podseskupení byly čerpány také účelové prostředky na modernizaci CS v roce 2012 uvolněné z položky VPS č. 3328 „Jednotné inkasní místo a technicko organizační

opatření v daňové a celní správě“ označené kódem účelovosti č. 093980010, a to na položce 5169 ve výši 436 tis. Kč.

Druhý objemově významný podíl ostatních věcných výdajů GŘC (18,49 %) představovaly výdaje na nákup vody, paliv a energie ve výši 105 441 tis. Kč, tj. 97,41 % celkového i upraveného rozpočtu na r. 2012. Ve srovnání s těmito výdaji r. 2011 došlo v roce 2012 k nárůstu pouze o 647 tis. Kč, tj. o 0,62 %. Nejvíce prostředků bylo vynaloženo za dodávky elektrické energie 36 506 tis. Kč, tepla 19 951 tis. Kč, plynu 15 323 tis. Kč, za pohonné hmoty 25 957 tis. Kč, za spotřebu vody 7 407 tis. Kč a za ostatní paliva a energie 297 tis. Kč.

Třetí objemově nejvýznamnější podíl (14,74 %) na celkových ostatních běžných výdajích představovaly ostatní nákupy, které k 31. 12. 2012 činily celkem 84 085 tis. Kč, tj. 91,37 % celkového a 93,98% upraveného rozpočtu. Do zdrojů pro podseskupení 517 byly zapojeny také prostředky rezervního fondu GŘC ve výši 7 067 tis. Kč, a to na projekt Customs 2013, regionální projekt Technická pomoc Peru a Ekvádoru a na grant EK Mobilní kontroly v rámci EU.

V porovnání s r. 2011 poklesly v roce 2012 výdaje na ostatní nákupy o 12 915 tis. Kč, tj. o 13,31 %, a to především u výdajů na opravy a údržbu o 11 385 tis. Kč.

Výdaje na cestovní náhrady činily v roce 2012 celkem 35 540 tis. Kč, z toho cestovné tuzemské pro zaměstnance GŘC činilo 25 007 tis. Kč, v tom byla částka 510 tis. Kč čerpána z prostředků rezervního fondu na zajištění ubytování a stravování účastníků mezinárodní konference „Mobilní kontroly v rámci EU se zaměřením na silniční a železniční dopravu s využitím technických prostředků“. Výdaje na zahraniční cestovné činily celkem 10 411 tis. Kč, z toho byla z prostředků státního rozpočtu čerpána částka 4 397 tis. Kč a z prostředků rezervního fondu celkem 6 014 tis. Kč, v tom na program Customs 2013 byla čerpána částka 5 948 tis. Kč a na Technickou pomoc Peru a Ekvádoru 66 tis. Kč. Zahraniční cesty pracovníků GŘC byly směřovány především do Belgie a vyplývaly z povinnosti celní správy zastupovat ČR v orgánech EU v oblasti celnictví a dalších problematik spadajících do kompetence celních orgánů. Ostatní zahraniční cesty vyplývaly z potřeby mezinárodní spolupráce v oblasti celnictví.

V tomto podseskupení byly čerpány také účelové prostředky na modernizaci CS v roce 2012 uvolněné z položky VPS č. 3328 „Jednotné inkasní místo a technicko organizační opatření v daňové a celní správě“ označené kódem účelovosti č. 093980010, a to na položce 5171 ve výši 2 285 tis. Kč.

Materiálové výdaje za rok 2012 ve výši 59 778 tis. Kč představovaly 10,48 % ostatních běžných výdajů. V meziročním srovnání roků 2011 a 2012 byly materiálové výdaje v roce 2012 nižší o 20 547 tis. Kč (o 25,58 %). Největším výdajem tohoto podseskupení je nákup ostatního materiálu, kam patří nejen nákupy kancelářského materiálu, ale i nákup spotřebního materiálu a náhradních dílů pro ICT. Na položce 5139 Nákup materiálu jinde nezařazený byly čerpané finanční prostředky použity na nákup spotřebního materiálu pro ICT, a běžného provozního materiálu pro ostatní činnosti celní správy. Nákupy drobného hmotného dlouhodobého majetku byly v porovnání s rokem 2011 nižší o 6 037 tis. Kč, tj. o 25,26 %. Třetím největším výdajem podseskupení jsou nákupy prádla, oděvů a obuvi, kam patří především nákupy stejnokrojových součástí pro celníky.

Do zdrojů podseskupení 513 byly zapojeny také prostředky rezervního fondu GŘC ve výši 76 tis. Kč, a to pro regionální projekt Technická pomoc Peru a Ekvádoru.

V tomto podseskupení byly čerpány také účelové prostředky na modernizaci CS v roce 2012 uvolněné z položky VPS č. 3328 „Jednotné inkasní místo a technicko organizační opatření v daňové a celní správě“ označené kódem účelovosti č. 093980010, a to na položce 5137 ve výši 999 tis. Kč a na položce 5139 ve výši 400 tis. Kč.

Výdaje na ostatních položkách běžných výdajů k 31.12.2012 činí celkem 65 329 tis. Kč. Největším výdajem byl nákup kolků ve výši 41 794 tis. Kč. Náhrady zvýšených výdajů v souvislosti s výkonem funkce v zahraničí činily 3 121 tis. Kč a náhrady mezd v době nemoci činily 1 703 tis. Kč. V rámci těchto výdajů byly také realizovány účelové prostředky (kód účelovosti 103980014) ve výši 3 069 tis. Kč, které byly kryty z nároků z nespotebovaných výdajů určených na odvody nedobytného cla do rozpočtu EU a účelové prostředky (kód účelovosti 123980046) na úhradu úroků z prodlení za dovoz rýže z Thajska ve výši 2 850 tis. Kč.

3. VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Zadávání veřejných zakázek v celní správě v roce 2012 zasáhlo několik zásadních změn. Od 1. 4. 2012 vstoupila v platnost novela zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, která snížila limit zakázek malého rozsahu (VZMR) na dodávky a služby z 2 000 000 Kč bez DPH na 1 000 000 Kč bez DPH a v případě stavebních prací z 6 000 000 Kč bez DPH na 3 000 000 Kč bez DPH. Od 1. července vznikla organizačním složkám státu nová povinnost zadávat vybrané komodity podle číselníku NIPEZ na elektronickém tržišti a současně byl zahájen resortní systém centrálního zadávání v rámci resortu Ministerstva financí ČR. Tyto změny kladly vysoké nároky na proškolení zaměstnanců, na technickou připravenost výpočetní techniky pro elektronické zadávání a zvýšenou administrativní zátěž způsobenou novými uveřejňovacími povinnostmi a nárůstem agendy veřejných zakázek zadávaných podle zákona. Nové administrativní nároky musely být řešeny v průběhu roku personální výpomocí a od září byl posílen do té doby tříčlenný referát veřejných zakázek o stálou pracovní sílu.

Kromě těchto vnějších vlivů se významnou měrou na objemu zadaných veřejných zakázek podílely i organizační změny uvnitř CS. Od 1. 1. 2012 byly administrativní útvary celních ředitelství organizačně podřazeny pod útvar GŘC a tím byla vytvořena jedna centrální zadávací jednotka. Veřejné zakázky malého rozsahu, které dříve jako samostatné složky zadávalo 8 celních ředitelství v rámci svého limitu do 2 000 000 Kč bez DPH, byly sloučeny a nově zadávány v rámci limitu 1 000 000 Kč bez DPH za celou celní správu. To se odrazilo na snížení počtu a hodnoty VZMR a značném nárůstu zadávacích řízení podle zákona.

VZMR s pořizovací hodnotou do 200 tis. Kč bez DPH byly v roce 2012 zadávány pouze na GŘC. Jednalo se o nákupy drobného spotřebního materiálu, drobné služby, opravy a údržbu, rekreace, nákup potravin pro vzdělávací a rekreační zařízení. V roce 2012 činily tyto zakázky celkem 12 375 tis Kč bez DPH. Oproti roku 2011, kdy tyto zakázky činily celkem 35 927 tis Kč bez DPH, došlo k poklesu o dvě třetiny na 34,4 %. Hodnota těchto zakázek se absolutně snížila o 23 552 tis Kč. Důvodem bylo především sloučení limitu

pro zakázky malého rozsahu a centralizace zadávání zakázek na GŘC, kdy většina nákupů přesáhla limit 200 tis Kč na jednotlivou zakázku. (viz. tabulka).

Tabulka č. 71: VZMR do 200 tis. Kč bez DPH

	2011		2012		Index 2012/2011	
	Počet VZ	Hodnota VZ (tis. Kč)	Počet VZ	Hodnota VZ (tis. Kč)	Počet VZ	Hodnota VZ
GŘC	852	18 269	652	12 375	76,5	67,7
CŘ celkem	360	17 658	0	0	0	0
CELKEM	1 212	35 927	652	12 375	53,7	34,4

VZMR s hodnotou od 200 tis. do 2 mil. Kč bez DPH, respektive od 1. dubna 2012 do 1 mil Kč bez DPH (u stavebních prací do 6 mil. Kč bez DPH, od 1. dubna 2012 do 3 mil Kč bez DPH) činily celkem 114 794 tis Kč bez DPH. Oproti roku 2011 (hodnota VZ 139 471 tis. Kč bez DPH) došlo ke snížení hodnoty o 31 865 tis Kč bez DPH. Největší počet zakázek se týkal smluv na servisní a technickou podporu SW aplikací, obnovy hardwaru, nutných stavebních oprav a údržby objektů CS, smluv na nákup různých výstrojních součástí, dodávky nových razítek a razítkovacích strojků pro novou organizační strukturu celní správy.

V roce 2012 byly stavební zakázky utlumeny a prováděla se pouze nejnutnější údržba a havarijní opravy majetku. Byla pořízena speciální technika pro operativně pátrací činnost, nakoupeno střelivo, byly zadány zakázky na technickou podporu a údržbu celních a daňových aplikací, na vývoj některých modulů a aplikací CS, zajištěna rehabilitační péče pro celníky, rekreační péče pro zaměstnance CS a vzdělávací kurzy. Vzhledem k úsporným opatřením byla pozastavena příprava zakázky na rekonstrukci vzdělávacího a školicího zařízení Jiloviště.

Tabulka č. 72: VZMR 200 do 2000*)/ 1000 tis. Kč bez DPH

VZMR od 200 do 2000*)/ 1000 tis. Kč bez DPH / ROK	2011		2012		Index 2012/2011	
	Počet VZ	Hodnota VZ (v tis. Kč)	Počet VZ	Hodnota VZ (v tis. Kč)	Počet VZ	Hodnota a VZ
GŘC	109	111 554	118	114 794	108,2	102,9
CŘ celkem	22	27 917	0	0	0	0
CELKEM	131	139 471	118	114 794	90,1	82,3

V roce 2012 bylo zadáno 45 veřejných zakázek zadávaných postupem podle zákona v celkové hodnotě téměř 225 mil. Kč bez DPH. Nebyla zadána žádná stavební zakázka. Největší podíl měly zakázky na vývoj a úpravu aplikací pro celní a daňové řízení (cca 150 mil Kč, tj. téměř polovina hodnoty zadaných VZ), které byly vyvolány přechodem na dvoustupňovou organizační strukturu Celní správy od 1. 1. 2013, a modernizací celních a daňových systémů CS. Dále byly zadány zakázky na nákup nových serverů pro zvýšení kapacity a rychlosti datových informací, upgrade centrálních switchů, upgrade telekomunikačního systému a zakázky na dodávky automobilů, laboratorních přístrojů pro CTL a výstrojních součástí.

Tabulka č. 73: VZMR 200 nad 2000*)/ 1000 tis. Kč bez DPH

Rok	2011		2012		Index 2012/2011	
	Počet VZ	Hodnota VZ (v tis. Kč)	Počet VZ	Hodnota VZ (v tis. Kč)	Počet VZ	Hodnota VZ
CELKEM	31	76 313	45	224 980	145	294,8

*) limit 2 000 tis Kč platil do 31. 3. 2012

Celkem byly v CS v roce 2012 zadány veřejné zakázky v hodnotě 352 mil Kč bez DPH, což je nárůst oproti roku 2011 o 100 mil Kč (téměř o 40 %). Absolutně se však počet zadávaných veřejných zakázek snížil díky centralizovanému zadávání o více než 40 %. Číselné srovnání je uvedeno v tabulce.

Tabulka č. 74: VZ celkem

Rok	2011		2012		Index 2012/2011	
	Počet VZ	Hodnota VZ (v tis. Kč)	Počet VZ	Hodnota VZ (v tis. Kč)	Počet VZ	Hodnota VZ
CELKEM	1 374	251 711	815	352 149	59,3	139,9

VI. PROVOZNÍ ZABEZPEČENÍ CELNÍ SPRÁVY

1. INVESTIČNÍ VÝSTAVBA

V rámci stavebně investičních a rekonstrukčních činností bylo v roce 2012 zahájeno nebo realizováno 8 akcí, z čehož jedna byla v roce 2012 zcela dokončena.

Stavebně a finančně byla dokončena přípojka elektrické energie k objektu Kutná Hora.

Neukončené investiční akce v roce 2012 budou realizovány v roce 2013, jedná se o akce podprogramu 112V213:

- 0002 Rekonstrukce včetně zateplení Brno Traťová
- 1125 Rekonstrukce CÚ České Budějovice
- 1126 Rekonstrukce ŠSCS Jíloviště
- 1230 Rekonstrukce CÚ Praha
- 1232 CÚ Karlovy Vary
- 1233 Olomouc Povel - Rekonstrukce komunikace a areálových rozvodů
- 1234 – CÚ Kolín – vjezd do areálu.

V rámci FKSP byla realizována jedna akce podprogramu 112V213:

- 1231FKSP RZ Orlické Záhoří - oplocení

V roce 2012 proběhla mimořádná realizace dvou akcí podprogramu 112V211 v souvislosti s modernizací CS:

- EZS Vila Strašnice

- EZS Česká Třebová

Co se týče čerpání finančních prostředků, bylo v roce 2012 vyčerpáno 31% disponibilního rozpočtu v oblasti staveb, a 100% disponibilního rozpočtu u akcí EZS, EPS.

Od roku 2005 se snižují prostředky na investiční výstavbu, důsledkem je morální a mechanicko-fyzické zhoršování stavu objektů, s tím souvisí vyšší náklady na opravy a údržbu nemovitostí a vyšší výskyt havarijních situací v objektech CS.

2. AUTOPROVOZ

V rámci obnovy vozového parku CS mimo odbor 31 Pátrání bylo v roce 2012 pořízeno jedno vozidlo Dacia Logan kombi pro odbor 13 Hospodářské správy a tři vozidla Renault pro CŘ Praha pro výkon služby. Odbor 31 Pátrání provedl obměnu 31 vozidel nákupem z jiných rozpočtových zdrojů. V roce 2012 pokračoval provoz vozidel Seat Ibiza financovaných prostřednictvím operativního leasingu.

Nejvíce opotřebovaná vozidla měla být průběžně vyřazována z majetku CS tak, aby byly naplněny požadavky Optimalizace vozidel CS, ovšem z důvodu nepořízení nových vozidel bylo vyřazování vozidel minimální.

3. TECHNIKA

Činnost byla zaměřena především na zajištění provozuschopnosti velkokapacitního rentgenu (VK RTG) na provádění efektivní kontroly kamionů. VK RTG, unikátní zařízení v rámci ČR je intenzivně provozováno od roku 2004. Byly provedeny opravy, údržba a revize spojené s provozem. V roce 2012 byla též pořízena laserová pera pro detekci falzifikátů tabákových nálepek.

4. VÝSTROJNÍ ZABEZPEČENÍ

Vzhledem k výši přidělených finančních prostředků v roce 2012 nebyl centrální výstrojní sklad naplněn výstrojnými součástkami do zásoby, pouze byly realizovány skutečné požadavky konkrétních celníků. Činnost ve výstrojním zabezpečení se zaměřila především na naplnění požadavků na výstrojní součástky obsažené v základní výbavě pro nově nastoupivší příslušníky. Na základě doporučení výstrojní komise bylo přistoupeno k provedení některých změn v kvalitě používaných součástek a současně byly vyvzorovány doplňující nebo nahrazující součástky. V rámci zajištění bezpečnosti příslušníků při kontrolní činnosti v rámci mobilního dohledu a elektronického mýtného byly pořízeny celoreflexní bundy a tyto byly rozhodnutím GŘ zavedeny jako osobní pracovní ochranný oblek. S ohledem na připravované přestrojení celníků nebyly uzavírány nové dlouhodobé smlouvy na dodávky stejnokrojových součástek.

VII. INTERNÍ AUDIT A KONTROLNÍ ČINNOST

1. INTERNÍ AUDIT

V roce 2012 vykonalo Samostatné oddělení 070 - Interního auditu pět auditů dle schváleného Plánu interního auditu na rok 2012.

Cílem vykonaných auditů bylo prověřit, zda jsou jednotlivé postupy v systémech auditovaných oblastí zavedeny hospodárně, efektivně, účelně a zda jsou dodržovány právní předpisy, vnitřní akty řízení, stanovená kritéria a podmínky pro výkon. Součástí každého auditu bylo prověření přiměřenosti a účinnosti vnitřního kontrolního systému auditované oblasti.

Tabulka č. 75: Audity provedené v roce 2012

P.č.	Předmět auditu	Auditovaný útvar
1/2012	Dovoz produktů živočišného původu pro osobní spotřebu.	Generální ředitelství cel
2/2012	MED - vymáhání peněžitých plnění, která vznikla bez vydání správního aktu ze zákona, nebo která byla uložena jinými správními úřady v řízení podle správního řádu.	Celní ředitelství Ústí n/L.
3/2012	Oběh účetních dokladů.	Generální ředitelství cel
4/2012	Pracovní a služební cesty.	Celní ředitelství České Budějovice
5/2012	Hospodárnost a účelnost využívání objektů specializovaných zařízení CS.	Generální ředitelství cel

Z provedených auditů vplynulo 47 doporučení pro služební funkcionáře, kteří jsou odpovědní za auditovanou oblast.

Výsledky interního auditu neukázaly na výskyt nedostatků, které by zásadně nepříznivě ovlivnily činnost celní správy a byly překážkou při plnění stanovených úkolů, nicméně některá zjištění mají závažný charakter ovlivňující činnost jednotlivých útvarů.

Doporučení interního auditu navržená odpovědným funkcionářům nejčastěji směřovala ke zvýšení podílu kontroly zajišťované vedoucími pracovníky, k předcházení rizikům, k aktualizaci vnitřních aktů řízení nebo jejich doplnění, k zajištění správné funkčnosti softwarových nástrojů a přístupových práv, k minimalizaci nákladů spojených s určitou činností CS, k vymáhání pohledávek a k hospodárnému a účelnému nakládání s majetkem CS.

2. KONTROLNÍ ČINNOST

2.1. Vnější kontrolní činnost

Orgány veřejné správy ČR, orgány EU a dalšími institucemi, které jsou oprávněny v CS provádět kontrolní, revizní, dohlídkovou nebo akreditační činnost, bylo v roce 2012 provedeno 29 kontrol. Počet kontrol provedených těmito orgány v letech 2009 až 2011 vykazuje setrvalý trend. Nadprůměrný počet kontrol byl proveden v roce 2008.

Z orgánů EU provedla Evropská komise jednu kontrolu tradičních vlastních zdrojů zaměřenou na vnější tranzit EU, správu účtu B a opravy účtu A. Zástupci Evropské komise dospěli k závěru, že systémy a postupy týkající se kontrolované oblasti jsou částečně v souladu s příslušnými právními předpisy EU.

Z orgánů ČR provedl Nejvyšší kontrolní úřad dvě kontroly. Kontrolou zaměřenou na programy průmyslové spolupráce (offsety) nebyly zjištěny nedostatky. Kontrolou zaměřenou na příjmy z výkonových poplatků (mýtného) a příjmy z časového zpoplatnění pozemních komunikací (časových kuponů) byla vznesena doporučení vztahující se k hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti kontrolní činnosti mobilních hlídek. Drobné nedostatky zjistily Národní bezpečnostní úřad při kontrole registru utajovaných informací GŘC a Ministerstvo financí při dohlídce zaměřené na daňové řízení v souvislosti se správou spotřebních daní. Jedno doporučení vzneslo Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci dvou kontrol zaměřených na dodržování podmínek pro organizaci a provádění dražby. Finanční úřady provedly 16 kontrol na výběr správních poplatků, při kterých byly zjištěny dva drobné nedostatky. Bez závad dopadly kontroly provedené Ministerstvem vnitra na dodržování obecně závazných právních předpisů v oblasti ochrany veřejného zdraví, Okresní správou sociálního zabezpečení na plnění povinností v nemocenském a důchodovém pojištění a při odvodu pojistného, Státním zemědělským intervenčním fondem na plnění delegovaných činností, Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. a certifikačním orgánem TÜV NORD Czech, s.r.o. na procesy prováděné v laboratořích CS. Z kontroly provedené Ministerstvem vnitra, která byla zaměřena na čerpání prostředků z Operačního programu LZZ v rámci projektu eCustoms, nebyla v roce 2012 doručena zpráva o výsledku.

2.2. Vnitřní kontrolní činnost

Útvary GŘC a CŘ bylo v roce 2012 na všech organizačních úrovních CS provedeno 331 tematických kontrol. Dále byly útvary GŘC a CŘ provedeny operativní kontroly, celními úřady tematické a operativní kontroly a služebními funkcionáři kontroly výkonu práce nebo služby podřízených zaměstnanců v celkovém počtu 5717 případů. Ve srovnání s předchozími lety došlo v roce 2012 k poklesu celkového počtu provedených tematických kontrol. Celkový počet operativních kontrol se v roce 2012 zvýšil. Důvod lze spatřovat v užším obsahovém zaměření kontrol, které především vycházejí z aktuálních potřeb operativního řízení. Vzhledem k období let 2009 až 2011, kdy byl patrný postupný nárůst počtu kontrol provedených služebními funkcionáři, došlo v roce 2012 ke snížení jejich počtu.

Vnitřní kontrolní činnost směřovala především na CÚ úřady a to do agend mobilního dohledu, celního řízení, daňového řízení, integrovaných kontrol, kanceláře CÚ, v menší míře pak do agendy správy příjmů. Vzhledem k roku 2011 došlo v roce 2012 k nárůstu počtu kontrol ve všech výše uvedených agendách, nejvíce v agendě mobilního dohledu a daňového řízení. Naopak došlo k poklesu počtu provedených kontrol v agendách vykonávaných na CŘ.

Ve srovnání s rokem 2011 došlo v roce 2012 v CS k poklesu počtu závažných a nejzávažnějších pochybení. Nejzávažnější pochybení byla zjištěna v agendách vymáhání a exekucí, mobilního dohledu, správy příjmů a tradičních vlastních zdrojů.

2.3. Inspekční činnost

V roce 2012 CS evidovala 44 podnětů, které byly prověřeny formou inspekční činnosti. Provedeno bylo 13 inspekčních šetření zaměřených na prošetření a dokumentaci konkrétního

protiprávního jednání zaměstnanců CS. Na základě provedené organizační změny byla inspekční šetření prováděna pouze útvarem Inspekce generálního ředitele. Ve srovnání s předchozími lety došlo k podstatnému snížení počtu inspekčních šetření rovněž z důvodu zřízení Generální inspekce bezpečnostních sborů, která mimo jiné prošetřuje trestné činy celníků a zaměstnanců CS. V některých případech tak orgány CS poskytovaly potřebnou součinnost. Na základě výsledků kontrolní a inspekční činnosti bylo přijato 579 náležitých opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Počet přijatých opatření se vzhledem k roku 2011 zvýšil o polovinu.

2.4. Vyřizování stížností, oznámení, podnětů a petic

V roce 2012 bylo celním orgánům doručeno 79 stížností, ke konci roku bylo vyřízeno 78 stížností, z toho 13 bylo shledáno důvodnými nebo částečně důvodnými, což činí 16,7 % z celkového počtu vyřízených stížností. Tyto stížnosti směřovaly ve 13 případech proti nesprávnému postupu celních orgánů a v jednom případě zároveň stížnost upozorňovala na nevhodné chování úředních osob. V porovnání s předchozími roky došlo v roce 2012 k poklesu počtu evidovaných a vyřízených stížností. Od roku 2010 dochází trvale k poklesu počtu stížností, které byly shledány důvodnými nebo částečně důvodnými. V roce 2012 nebyla celními orgány přijata ani vyřizována žádná petice.

V roce 2012 bylo na bezplatné protikorupční lince telefonní číslo 800 232 222 registrováno celkem 55 volání. Podezření na možné korupční jednání ze strany pracovníků CS nebylo vysloveno.

Na elektronickou adresu korupce@cs.mfcr.cz bylo v roce 2012 doručeno 38 relevantních podání. Z tohoto počtu bylo jedno podání poukazující na možnou korupci v CS předáno Generální inspekci bezpečnostních sborů k prošetření a jedno podání poukazující na možnou korupci při získávání trvalého pobytu bylo postoupeno věcně příslušnému orgánu veřejné správy Policii ČR - Ředitelství služby cizinecké policie.

Tabulka č. 76: Souhrnné ukazatele z kontrolní činnosti

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	Index 2012/2011
Tematické kontroly provedené útvary Generálního ředitelství cel a celních ředitelství	495	481	411	437	331	75,7
Ostatní kontroly (tematické kontroly provedené celními úřady, operativní kontroly provedené všemi útvary CS, kontroly provedené služebními funkcionáři)	2692	4765	5619	6084	5717	94,0
Inspekční činnost	0	69	73	67	44	65,7
Přijata opatření na základě výsledků kontrolní činnosti a inspekčních šetření	364	361	363	384	579	150,8
Vyřízené stížnosti a petice	109	92	105	102	78	76,5
z toho: důvodných a částečně důvodných	16	13	20	15	13	86,7
Vnější kontrolní činnost (provedená orgány veřejné správy České republiky a EU)	42	23	29	23	29	126,1

VIII. SVOBODNÝ PŘÍSTUP K INFORMACÍM

GŘC jako povinný subjekt zajišťuje agendu poskytování informací v souladu s informačním zákonem cestou oddělení vztahů k veřejnosti. V roce 2012 bylo GŘC přijato a zaevidováno celkem 38 písemných žádostí o poskytnutí informací dle informačního zákona, žádná ústní (v roce 2011 celkem 24 písemných žádostí, žádná ústní). V jednom případě bylo poskytnutí informace odmítnuto zcela, ve třech případech bylo poskytnutí odmítnuto částečně, v jednom případě bylo poskytnutí části informace rozhodnutím odloženo z důvodu neuhrazení poplatku za poskytnutí informace, v ostatních případech byla žadateli zaslána celá požadovaná informace. V jednom případě GŘC požadovalo úhradu nákladů v souvislosti s mimořádně rozsáhlým vyhledáváním podkladů a dat pro poskytnutí požadovaných informací. Vůči rozhodnutím GŘC byla podána čtyři odvolání, nadřízený orgán (ministerstvo financí) v jednom případě odvolání vyhověl a věc vrátil GŘC k novému projednání, ve třech případech odvolání zamítl a rozhodnutí GŘC potvrdil. Vůči GŘC byla podána jedna stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace, nadřízený orgán (ministerstvo financí) správnost postupu GŘC potvrdil. GŘC neposkytovalo výhradní licence. Vůči GŘC nebylo vedeno soudní řízení o právech a povinnostech podle informačního zákona.

IX. VZTAHY S OBCHODNÍ I LAICKOU VEŘEJNOSTÍ

K propagaci a prezentaci CS u obchodní i laické veřejnosti přispívá největší měrou aktivní práce s nejmodernějším komunikačním prostředkem – internetovými stránkami, jejichž správcem je oddělení vztahů k veřejnosti GŘC. Pro další zlepšení komunikace s veřejností a usnadnění orientace v oblasti cel, daní a dalších kompetencí CS bylo v polovině roku 2010 zřízeno v rámci tohoto oddělení speciální pracoviště - Poradenské a informační centrum CS, jehož pracovníci zpracovávají telefonické dotazy (centrální telefonní linka 261331919) a písemné dotazy (centrální adresa informace@cs.mfcr.cz) veřejnosti za celou celní správu. Od roku 2011 je možné využít pro podávání žádostí o informace i on-line formulář, který je umístěn na internetových stránkách celní správy pod odkazem na Poradenské a informační centrum. Poradenské a informační centrum vydává elektronický občasník pro odbornou veřejnost „Merkur“. V roce 2012 vydalo oddělení vztahů k veřejnosti 41 tiskových zpráv a informací, z nichž se některé vztahovaly k mezinárodní spolupráci. Oddělení vztahů k veřejnosti komunikuje od června 2010 s médii i za Celní ředitelství Praha. Celní správa i v roce 2012 pozitivně zviditelnila svou činnost v oblasti kontrol nelegální zaměstnanosti, stánkového prodeje, zboží zatíženého spotřební daní, tedy alkoholu, cigaret a pohonných hmot a nelegální zaměstnanosti. Negativní dopad na veřejnost měly neobjektivní informace o právech a povinnostech celních orgánů, které se objevovaly v září až listopadu v médiích během tzv. metanolové aféry. Oddělení vztahů k veřejnosti metodicky i přímo řídilo či koordinovalo vystupování regionálních mluvčích. Ostatní tiskoví mluvčí celních ředitelství vydali v roce 2011 celkem 152 tiskových zpráv a informací. Ke zvýšení povědomí veřejnosti o CS nepochybně přispěly i tradiční společné prezentace s Armádou ČR v Králíkách a rozsáhlá účast na Dnech NATO v Ostravě – Mošnově, prezentace pro základní a střední školy a zvláště rozsáhlá dlouhodobá celorepubliková komunikační kampaň ke změně

organizační struktury z trojstupňové na dvoustupňovou. I v roce 2012 významně přispíval k informovanosti laické i odborné veřejnosti měsíčník Clo Douane. Odbor 20 připravil novou brožuru celní správy v českém a anglickém jazyce.

Poradenské a informační centrum CS zodpovídalo v roce 2012 celkem 3233 písemných žádostí o informace z celní a daňové oblasti a vyřídilo tisíce telefonických žádostí o informace. Žadatelé o poskytnutí informací byly fyzické i právnické osoby. Nejčastěji se žádosti týkaly podmínek dovozu a vývozu zboží, sazebního zařazení zboží, stanovení celních sazeb, problematiky SPD, DPH a oblasti dovozu drobných zásilek pro osobní potřebu žadatelů. Mnohé z dotazů byly přijaty a vyřizovány v němčině, angličtině a polštině. Veškeré tyto žádosti byly vyřízeny bez zpoplatnění.

ZÁVĚR

Hlavní úkoly CS v roce 2012 vyplývaly ze schváleného legislativního záměru přechodu CS na dvoustupňovou organizační strukturu podle zákona č. 17/2012 Sb. o CS ČR. Tento náročný proces, spočívající ve zrušení osmi celních ředitelství a 54 celních úřadů, byl završen k datu 31. 12. 2012 vytvořením zcela nové organizační struktury orgánů CS. Nová organizační struktura kopíruje krajské uspořádání, přičemž v sídle každého vyššího územně právního celku byl zřízen celní úřad. Současně byla v každém regionu zřízena vyhláškou MF síť územních pracovišť, které byly specializovány a dislokovány dle potřeb odborné veřejnosti. Vedle 14ti celních úřadů v sídle krajů byl zřízen i specializovaný celní úřad pro vnější hranice EU - Celní úřad Praha Ruzyně. Přeměna organizační struktury byla prováděna centralizací podpůrných procesů, což umožní snížit náklady na tyto procesy. Celková změna organizační a řídicí struktury není konečná a bude optimalizována v návaznosti na zatížení celních úřadů a potřeby daňových subjektů. Cílem modernizace CS je zvýšení efektivity, proklientská orientace a snížení administrativní zátěže podnikatelů.

V průběhu roku 2012 byl vypracován a schválen soubor strategických cílů na období let 2013 až 2017. Tyto cíle primárně vycházejí ze strategické koncepce EU pro oblast celní unie, tzn. zaměřit se na ochranu trhu EU a podporu konkurenceschopnosti EU. Zároveň však reflektují snahy o co nejefektivnější využití přidělených zdrojů. Základní snahou zůstává i nadále při snižování nákladů plnit v maximální míře všechny stanovené kompetence, proto se i v dalším období CS zaměří na nákladovost jednotlivých procesů. Již v současnosti je však nutné zohledňovat neustále se snižující podíl finančních prostředků určených k zajištění její činnosti, proto byla v rámci plánování nové strategie na roky 2013 až 2017 deklarována jednoznačná snaha o to být excelentní ve výkonnosti klíčových kompetencí CS, které zároveň byly definovány, a v oblasti neklíčových kompetencí se stanoví standard, který bude, s ohledem na rozpočtované finanční prostředky, udržován.

V roce 2012 pokračovala CS v naplňování strategického záměru zvyšování efektivity a účinnosti hlavních procesů, a to v oblasti správy cel a daní a v oblasti pátrání a dohledu, s důrazem na jejich měřitelnost. Naplňování tohoto úkolu bylo, přes složité podmínky, v zásadě úspěšné, jak z pohledu plnění příjmů státního rozpočtu, zejména v oblasti spotřebních daní, tak při plnění povinností unijních předpisů v oblasti celnictví. Strategický záměr byl ovlivněn řadou negativních omezení v oblasti finančních a lidských zdrojů,

probíhající reorganizací celních orgánů a nutností operativně přeskupovat síly a prostředky v důsledku mimořádných situací a vládních priorit (např. opatření v rámci kauzy metylalkoholu).

V roce 2012 byla též realizována úvodní část projektu Komplexní zavedení procesního řízení a procesní optimalizace v Celní správě ČR (Výzva 59, financovaná z OP LZZ) podporující strategický rozvoj a zásadní strategickou, projektovou a procesní orientaci systému řízení a velení. V první fázi byla vytyčena vize, mise a deklarace základních hodnot a přijata Strategie Celní správy ČR na období 2013-2017. V dalších fázích bude postupně implementováno procesní řízení a měření výkonnosti procesů a zaváděno řízení nákladů metodou ABC/ABM.

CS se v roce 2012 také aktivně podílela na realizaci projektu Reformy kontrolních a dohledových procesů v resortu MF (RKDP), jehož cílem je navrhnout komplexní model výkonu kontrolních kompetencí v rámci resortu MF, které nebyly zahrnuty pod projekt Jednoho inkasního místa (JIM), a to s cílem zvýšení efektivity a kvality těchto procesů. V případě CS jde zejména o kontrolní a dohledové kompetence vykonávané mobilním dohledem, které jsou sdíleny s jinými resorty a o oblast trestního řízení. Dokončení projektu RKDP, který je financován z OP LZZ, se předpokládá v polovině roku 2013.

Jak vyplývá z předložených statistických ukazatelů, naplnila CS ve valné většině stanovené cíle. I pro další období je snahou udržet nastavený trend a budovat celní správu jako moderní organizaci, plnohodnotně se zapojující do evropských struktur, s vysokou mírou profesionalizace a snahou snižovat administrativní zátěž a podporovat obchod, zároveň však zajišťovat vysokou míru ochrany trhu EU a ochranu občanů a spotřebitelů.

SEZNAM ZKRATEK

- aplikace EENVS – elektronická evidence nezávazných vyjádření a stanovisek
CCC-VS – Výbor pro celní kodex – sekce celní hodnocení
CCWP – Pracovní skupina pro celní spolupráci
CŘ – celní ředitelství
CS - Celní správa České republiky
CTL – celně-technická laboratoř
CÚ – celní úřad
ČR – Česká republika
DPH – daň z přidané hodnoty
EK – Evropská komise
EU – Evropská unie
FKSP – fond kulturních a sociálních potřeb
FM – funkční místo
GFŘ – Generální finanční ředitelství
GŘC – Generální ředitelství cel
NVSZ – nezávazná vyjádření k sazebnímu zařazení zboží
OLAF - Evropský úřad proti podvodům.
OPL – omamné a psychotropní látky
PČR – Policie České republiky
SM – systemizované místo
SPD – spotřební daň
SÚIP – Státní úřad inspekce práce
Systém EMCS - Excise Movement and Control System - elektronický systém pro dopravu
a sledování výrobků podléhajících spotřební dani
TS – trestní spis
VZMR – veřejné zakázky malého rozsahu
VZSK – výcvikové zařízení služební kynologie
ZISZ – závazná informace o sazebním zařazení zboží